Limburgs Dagblad

Draaitol

Donderdag 1 oktober 1992 — 74e jaargang nr. 232.

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. – Postbus 3100, 6401 DP Heerlen – Telefoon 045-739911 – Hoofdredacteur Ron Brown – Losse nummers ƒ 1,60

FC Groningen haakt af

HEERLEN – Vier van de vijf Nederlandse ploegen hebben zich geplaatst voor de tweede Europese voetbalronde. Alleen Uefacupdeelnemer FC Groningen redde het niet. Na de 1-0 nederlaag in de uitwedstrijd tegen het Hongaarse FC Vac bleven de Oosterparkbewoners steken op een 1-1 gelijkspel. Landskampioen PSV, dat thuis tegen Zalgiris Vilnius zes doelpunten had gescoord, won ook de return gemakkelijk (2-0). Feyenoord haalde de tweede ronde van de Europacup 2 ternauwernood. Na de 1-0 zege in De Kuip verloren de Rotterdammers de uitwedstrijd tegen Hapoel Petach met 2-1.
In de Uefacup kwalificeerde Ajax zich met een totaalscore van 6-1 voor de volgende ronde door aan de 3-0 zege in de uitwedstrijd een 3-1 resultaat in het Olympisch Stadion toe te voegen. Vitesse had zich dinsdag al geplaatst.

● Zie verder pagina's 19 en 21

● Boris Spasski

Auto's frontaal op elkaar bij Wezep

Zeven doden bij ongeval op A28

WEZEP – Bij een verkeersongeval op de A28 (Harderwijk-Zwolle) zijn gisteravond zeven mensen om het leven gekomen. De zeven waren inzittenden van twee auto's, die op elkaar zijn gebotst.

Het ongeluk gebeurde ter hoogte van het viaduct Wezep. Omstreeks 18.00 uur raakte een auto met drie inzittenden door nog onbekende oorzaak op de verkeerde weghelft. Daarop vond een frontale aanrijding plaats met een auto waarin vier mensen zaten. Alle slachtoffers waren op slag dood.

Het ongeval vond plaats op een weggedeelte waar de rijstroken zijn verlegd als gevolg van wegwerkzaamheden. Er zijn vier rijstroken zonder middenberm, maar er is wel een afzetting met paaltjes. Volgens de politie is het op dit moment niet duidelijk of deze situatie tot het ongeval heeft geleid.

Volgens de politiewoordvoerder zijn de twee bij het ongeval betrokken wagens „totaal uitgebrand". De politie beschikte gisteravond nog niet over de identiteit van de zeven slachtoffers. Aan de hand van de kentekens van de twee auto's zal worden getracht vast te stellen wie de inzittenden zijn geweest en waar ze vandaan kwamen.
Als gevolg van hevige regenval was het gisteravond niet meer mogelijk het verkeerstechnisch sporenonderzoek af te ronden. Vandaag zal aan de hand van onder meer remsporen ter plekke de juiste toedracht van het ongeluk worden gereconstrueerd.

Britten en Denen willen aanvulling op 'Maastricht'

LONDEN – De Britse regering zal op de inderhaast ingelaste Eurotop op 16 oktober proberen het Verdrag van Maastricht verteerbaar te maken voor de Deense bevolking en de rechtervleugel van de eigen Conservatieve Partij. Dat is gisteren duidelijk geworden na een dag van koortsachtig onderhandelen in Bonn, Parijs en Londen.

De Deense premier Paul Schlüter, die in Londen met premier Major dineerde, verklaarde dat de Europese Gemeenschap 'opener en minder bureaucratisch' moest worden. Hij sprak van 'supplementen' op het Verdrag van Maastricht. Deze zouden de macht van de Europese Commissie moeten inperken.
Het geruchtmakende Verdrag van Maastricht, dat moet leiden tot één Europese munt, werd in december vorig jaar in Maastricht gesloten. Frankrijk en Ierland hebben het door middel van referenda bekrachtigd, en naar verwachting zullen de parlementen van de andere EG-landen dat ook doen. Er zijn echter twee knelpunten: Denemarken en Engeland. De Denen verwierpen het Verdrag in een referendum, en binnen het Britse Lagerhuis is de weerstand tegen 'Maastricht' groeiende.

Probleem is dat het Verdrag zelf niet gewijzigd kan worden; het zou dan in Ierland en Frankrijk opnieuw aan het volk voorgelegd moeten worden. Daarom willen de Britten en de Denen een tekst aan het Verdrag toevoegen. Die tekst staat los van het Verdrag, maar moet wel bindend zijn.

Vrachtvervoer over autosnelwegen wordt flink duurder

Tolvignet komt er toch

Van onze redactie buitenland

BRUSSEL – Het Nederlandse goederenvervoer dreigt binnenkort flink te moeten betalen voor het gebruik van de autosnelwegen in de EG-landen. De Europese Commissie wil de weg vrijmaken voor de invoering van een tolvignet voor vrachtwagens. EG-commissaris voor Transport, Van Miert, is er zich van bewust dat dit voorstel 'in een aantal landen wel wat emoties zal oproepen'. Hij gelooft echter dat het noodzakelijk is voor een verdere gelijktrekking van de motorrijtuigen- en wegenbelasting in de EG.

Met het voorstel zegt de Commissie tegemoet te zijn gekomen aan eerdere bezwaren tegen een tolvignet. De EG-lidstaten mogen zelfstandig over de invoering van het vignet beslissen, maar er mag geen enkele vorm van discriminatie ontstaan jegens buitenlandse weggebruikers. Het vignet moet zowel voor de eigen burgers als de buitenlandse weggebruiker gelden.

Heffing

Duitsland maakt zich al jaren sterk voor een of andere vorm van tolheffing voor vrachtwagens op zijn autosnelwegen. Toen Bonn enkele jaren geleden zo'n heffing wilde invoeren, stuitte dat nog op hevig verzet van de Commissie.

Buitenlandse transportondernemers dreigden onevenredig benadeeld te worden, omdat Bonn de Duitse vrachtwagens allerlei compensaties in het vooruitzicht wilde stellen. Het Europese Hof in Luxemburg schaarde zich toentertijd achter de Commissie.

Het tolvignet, zoals dat nu is voorgesteld, moet aan een aantal strenge voorwaarden voldoen. Het mag er niet toe leiden dat er aan de grenzen nieuwe, stelselmatige controles worden ingevoerd. De controle moet, zoals het heet, 'elders' plaatsvinden, waarbij men bijvoorbeeld aan steekproeven door de politie kan denken.

Daarnaast moeten incidentele gebruikers van buitenlandse autosnelwegen de mogelijkheid krijgen om slechts voor één dag, een week of een maand een vignet aan te schaffen. Het vignet moet voorts in iedere lidstaat kunnen worden aangeschaft.

Vaststaan

Hoewel de Commissie geen bedragen wil noemen, lijkt al bijna vast te staan dat de transportondernemers rekening moeten houden met bedragen zoals momenteel op bijvoorbeeld de Franse tolwegen moeten worden betaald. Dat systeem levert een vrachtwagenchauffeur bij een jaarlijks afgelegde afstand van zo'n 20.000 tot 25.000 kilometer een kostenpost van ruim negenduizend gulden op.

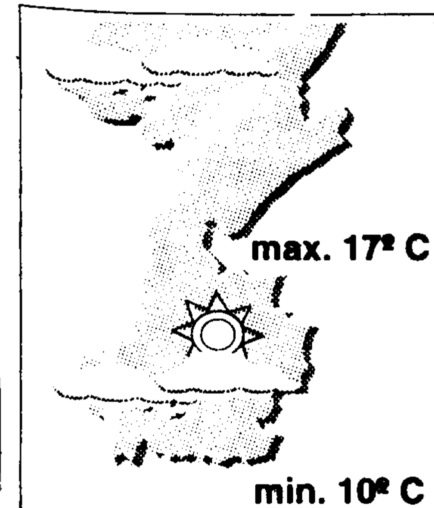

● De mijn van Zolder, de laatste kolenmijn in de Benelux, ging gisteren officieel dicht. Voor de mijnopzichters was het een rouwdag. Met tweehonderd man trokken ze naar het kerkhof van Zwartberg om kransen te leggen bij de graven van drie collega's. Die stierven in januari 1966 bij bloedige protesten tegen de eerste sluiting.
Foto: WIDDERSHOVEN

Weer Venlonaren gearresteerd na miljoenenoverval

VENLO – Twee inwoners van Venlo (20 en 28 jaar) zijn gisteren gearresteerd op verdenking van betrokkenheid bij een gewapende overval op een geldtransport op 20 juli in Düsseldorf. De buit bedroeg ruim 6 miljoen gulden. Het duo wordt verdacht van heling.
Op diverse plaatsen in Venlo en ook elders zijn huiszoekingen verricht. Justitie sluit verdere aanhoudingen niet uit.

Vijf dagen na de overval is aan de Spaanse grens één van de vermoedelijke overvallers aangehouden. Hij bleek in het bezit van acht ton afkomstig van de roof. Door gezamenlijk onderzoek van de Duitse en de Nederlandse politie zijn al eerder deze maand drie inwoners van Venlo en Belfeld opgepakt.
Een van hen zou één van de overvallers zijn. De andere twee zouden bij de voorbereiding betrokken zijn geweest.

RUSTIG
Vandaag begint de dag met veel bewolking waaruit nog af en toe wat regen of motregen kan vallen. Geleidelijk wordt het definitief droog en in de tweede helft van de ochtend komen er vanuit het zuidwesten opklaringen. Vanmiddag en vanavond zijn er ook flinke opklaringen. De wind hierbij is zwak, af en toe matig, uit westelijke richtingen. Tijdens die opklaringen loopt de temperatuur vanmiddag op tot rond de 17 graden. Vannacht daalt het kwik naar 10 graden.

VANDAAG:
zon op: 06.40 onder: 18.16
maan op: 13.06 onder: 20.50
MORGEN:
zon op: 06.42 onder: 18.14
maan op: 13.57 onder: 21.48

Vlaamse kompels op Limburgse arbeidsmarkt

HEERLEN – Steeds meer afgevloeide of vroeg gepensioneerde Belgische mijnwerkers proberen in Nederlands-Limburg aan de slag te komen. Veel van die ex-kompels genieten op een omstreden manier een dubbel inkomen. Want in Belgisch-Limburg ontvangen ze al een mijnwerkerspensioen. Dat zegt Wiel Friedrichs, voorzitter van de FNV Limburg. Friedrichs is ongerust over deze ontwikkeling.

De vakbond ontvangt duidelijke signalen dat het aantal Belgische werknemers op de Limburgse arbeidsmarkt stijgt, nu ook de laatste Belgische mijn voorgoed gesloten is.

Friedrichs is ook niet te spreken over de Limburgse Investeringsmaatschappij (Lim). Volgens hem zijn er veel ondoordachte investeringen gepleegd.

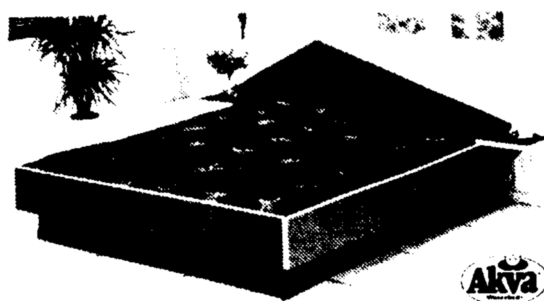
Zie ook pagina 16 ● Belgen leerden weinig van Limburgse mijnsluitingen

Duurste hotel heropend

„Hier heb ik nu jaren voor gespaard"...

uit de kunst

Cédéfoon

DOOR JOS FRUSCH

Hijgers – eerst individueel en anoniem, later collectief en open en bloot via allerlei 06-nummers – weten al lang dat je de telefoon niet alleen kunt gebruiken voor het voeren van een gesprek. Sinds Alexander Graham Bell ruim honderd jaar geleden voor het eerst iets van zich liet horen, wordt de 'vér-klinker' gebruikt voor allerlei praktische en minder praktische doeleinden: vergaderen, aan je gerief komen, afluisteren, faxen.

De nieuwste ontwikkelingen maken het mogelijk dat je niet alleen thuis, maar ook in je auto of wandelend in de Himalaya voor iedereen bereikbaar bent. De invoering van het systeem, waarmee je elkaar al telefonerend niet alleen kunt horen, maar ook kunt zien, lijkt een kwestie van tijd. De techniek staat voor niets, telecummunicatie is een modewoord geworden.

De allernieuwste optie op dit gebied heet Cédéfoon, een telefoonservice van Phonique, een klassieke-cd postorderbedrijf dat sinds midden september actief is. Door middel van een interactieve Voice Respons Computer (wat dat ook moge zijn) geeft dit bedrijf aan abonnees per telefoon samenvattingen van cd's die in het magazine Fauteuil aangeboden worden. Bent u niet zeker of de uitvoering van een bepaald werk u wel bevalt? Weet u niet welke muziek hoort bij een bepaalde titel? Bel dan de Cédéfoon, ga rustig zitten en luister.

Ook maar eens geprobeerd dus. Een vriendelijke vrouwenstem vertelt u dat dit telefoontje u 75 cent per minuut gaat kosten en een nog vriendelijkere mevrouw maakt u vertrouwd met de computer. Wilt u het hoofdmenu dat mogelijkheden biedt een door het bedrijf op genre geselecteerd aanbod in vogelvlucht te beluisteren? Of heeft u een specifieke wens die door middel van een speciale in het magazine genoemde code aan de computer kenbaar gemaakt kan worden? Alles kan bij Phonique, al vergeet je heerlijk onderuit gezakt in je fauteuil al snel dat dit grapje je heel wat geld kan kosten.

Even uitproberen met een cd met mij onbekende muziek van César Franck: een symfonisch gedicht en acht stukken voor klein orkest, gespeeld door het symfonie-orkest van de RTBF onder leiding van Alfred Walter.

De vijf highlights duren ongeveer vijf minuten en de introductie een minuut: dat betekent ƒ 4,50 onkosten voor een cd die ƒ 46,95 moet opbrengen (exclusief ƒ 3,95 verzendkosten en ƒ 27,50 abonnementsgeld) en die ik bij nader inzien toch niet wil hebben omdat de uitvoering nogal ongeïnspireerd overkomt en de orkestklank mij niet bevalt. Of zou dat aan de gebrekkige geluidskwaliteit van de telefoon hebben gelegen?

Kortom, te duur dus, deze Cédéfoon en opnieuw een bewijs dat niet elke vernieuwing een verbetering is. Want als ik op audiogebied echt verwend wil worden, dan verlang ik toch op zijn minst stereo-geluid en een gunstige prijs-kwaliteit verhouding. Al vind ik het persoonlijk wel sympathiek dat Phonique ook blaasmuziek in het aanbod heeft opgenomen. Een erkenning, of gewoon commercieel inzicht?

Belgische en Nederlandse top naar Sittard

Jeugdtheaterfestival vol verrassingen

Van onze kunstredactie

SITTARD – „We zijn er in geslaagd de Nederlandse en Belgische top naar Sittard te halen," laat Monique Alofs van Theater Sirkel vol trots weten. Samen met haar collega Rascha van Tilburg van de Sittardse Stadsschouwburg doet zij de publiciteit van het tweede Jeugdtheaterfestival, dat van 11 tot 16 oktober in beide locaties gehouden wordt. Het festival omvat achttien voorstelling vol verrassingen, waarvan diverse ook voor 'oudere jongeren' en volwassenen geschikt zijn.

Vanuit onderwijskringen kwam enkele jaren geleden bij de Sittardse gemeente de vraag naar meer theatervoorstellingen voor de jeugd. Die sluisde het verzoek door naar de Stadsschouwburg die op zijn beurt contact opnam met Theater Sirkel, hét jeugdtheatergezelschap van Limburg. Resultaat was het Jeugdtheaterfestival dat vorig jaar voor het eerst werd gehouden. „Het is een echt succes geworden," vertelt Rascha van Tilburg, „al bleek de eerste week na de vakantie voor de scholen toch niet zo geschikt. Daarom zijn we nu een week voor de herfstvakantie gaan zitten."

De schoolvoorstellingen vormen ook dit jaar weer een belangrijk onderdeel van het Sittardse Jeugdtheaterfestival. Veel scholen uit de Westelijke Mijnstreek hebben al ingeschreven zodat een zaalbezetting van meer dan negentig procent opnieuw gehaald zal worden. Alleen voor de vrije voorstellingen zijn nog kaarten in overvloed verkrijgbaar. Voor de beide pr-medewerkers onbegrijpelijk, 'omdat er zo'n goede produkties bij zitten'.

Voor die goede produkties heeft ook Anandi Teeuw van Theater Sirkel gezorgd die als artistiek adviseur een belangrijke hand heeft gehad in de programmering. Het festival wordt zondag 11 oktober om 14.30 uur in de Stadsschouwburg geopend door Frank 'Klokhuis' Groothof met zijn versie van Mozarts Toverfluit. In het Sirkeltheater is die avond Seppan van Stella Den Haag te zien, een voorstelling die is genomineerd voor de Hans Snoekprijs '91.

Een andere gerenommeerde theatergroep is Huis aan de Amstel, die in het Sirkeltheater haar gloednieuwe produktie voor kinderen en volwassenen Tom & Willie, Martha & Georgie presenteert en in de schouwburg te zien is met de kleutervoorstelling Kietelkrijt. Uit België is afkomstig theatergroep Taptoe en uit Duitsland het Aktionstheater Kassel.

Bijzondere aandacht vragen de pr-medewerksters voor Xawara, een voorstelling van de Companhia de Teatro Munganga over de met uitsterven bedreigde Yanomami-Indianen. Verder zal tijdens het festival – om precies te zijn donderdag 15 oktober – Frans Malschaert de nieuwe Sirkelproduktie Glans in première uitvoeren.

Het Jeugdtheaterfestival wordt afgesloten met een echte Cabarestafette in de Stadsschouwburg op 16 oktober, die om 20.00 uur begint en alleen daarom al alleen geschikt is voor jongeren en volwassenen. De 'nieuwe talenten' Hester Macrander, Zindroom en Hans Teeuwen & Roland Smeenk brengen een gevarieerd aanbod (muziek)theater en 'hoogkomische stampij'.

Voor meer informatie en plaatsreservering: Stadsschouwburg: tel. 046-510616; Sirkel, tel. 046-525574.

● *Frank Groothof, in Sittard met De Toverfluit.* Foto: DIRK KETTING

● *Monic Hendrickx in een scène uit Seppan.* Foto: PAN SOK

Grote deelname aan dirigentencursus

KERKRADE – Meer dan honderdvijftig dirigenten uit Nederland, België, Duitsland, Zwitserland, Oostenrijk, Italië, Spanje, Denemarken, de Nederlandse Antillen, de Verenigde Staten en Zuid-Korea hebben ingeschreven voor de Internationale Dirigentencursus die van 19 tot en met 23 oktober in Kerkrade wordt gehouden. Het betreft een vervolg op de eerste cursus die vorig jaar in Rotterdam plaatsvond. Het Wereld Muziek Concours, de Bond van Orkestdirigenten, de Rotterdamse Kunststichting, SAMO-Nederland (het nationaal ondersteuningsinstituut blaasmuziek) en de Inspectie Militaire Muziek tekenen opnieuw voor de organisatie.

De Amerikaanse kolonel Arnald D. Gabriel, voormalig dirigent van US Airforce Band, zal ook dit jaar de masterclass leiden. Deze is bedoeld voor dirigenten van blaasorkesten uit het topkader. Voor dit cursusonderdeel hebben dertig kandidaten ingeschreven, van wie 13 werden geselecteerd voor praktische deelname. De anderen zullen als auditor aanwezig zijn.

Drie dirigenten zullen tijdens de cursus worden uitverkoren om een deel van het slotconcert te dirigeren dat op 23 oktober door de Marinierskapel in het Wijngrachttheater wordt gegeven. Het eerste gedeelte van dit concert, waaraan de Limburgse sopraan Angelina Ruzzafante meewerkt, staat onder leiding van Gabriel zelf.

De Masterclass zal in totaal vijf dagen duren. Gedurende de eerste drie dagen wordt gewerkt met het Conservatorium Harmonie Orkest Maastricht, daarna neemt de Marinierskapel zijn taken over.

Behalve de Masterclass bestaat er ook een B-cursus, bedoeld voor dirigenten uit het middenkader. Dit cursusgedeelte is opgesplitst in drie onderdelen: fanfare onder leiding van Sef Pijpers op 19 en 20 oktober, brassband onder leiding van Richard Evans op 21 oktober en harmonie onder leiding van Jan Cober op 22 en 23 oktober. De orkesten waarmee de dirigenten kunnen werken zijn het Nationaal Fanfare Orkest, Brassband Limburg en het Nationaal Jeugd Harmonie Orkest. De drie onderdelen van de B-cursus worden eveneens afgesloten met een openbare presentatie in het Wijngrachttheater of de Aula Maior van Rolduc.

Het programma van deze Internationale Dirigentencursus wordt gecompleteerd met een demonstratieconcert door het Harmonie-Orkest van het Maastrichts Conservatorium onder leiding van Arnald D. Gabriel op 20 oktober en een aantal lezingen van Francis Pieters, Jacqueline Fontyn en Gert Bomhoff.

k

Hoensbroeks festival herdenkt Rossini

HOENSBROEK – Kasteel Hoensbroek en de St.-Janskerk in Hoensbroek zijn van 16 oktober tot en met 13 november plaats van handeling van Rossiniana '92, het muziekfestival dat de Italiaanse operacomponist Gioacchino Rossini herdenkt. Vooral de geestelijke en wereldlijke koorwerken, de liederen en de piano- en kamermuziek zullen aan bod komen tijdens dit festival, dat twaalf uitvoeringen omvat.

Het solistenensemble Consorcio Manuel Garcia, dat vorig jaar aan de wieg stond van het Mozart-festival, tekent voor de organisatie. Het is een samenwerkingsverband aangegaan met enkele Limburgse vocale en instrumentale ensembles en musici zoals het Collegium Musicum Limburg, het Bonnefantentrio, het Mannenkoor Hoensbroeck, het Steinder Mannenkoor, het Vocaal Ensemble Musica Cantat, het Brass Ensemble Limburg, het Toonkunst-Oratoriumkoor Roermond en het Vocaal Ensemble Michael Haydn, een nieuw koor geformeerd uit leerlingen en oud-leerlingen van de vier leden van het Consorcio Manuel Garcia. Zij zullen kleinere, veelal minder bekende werken uitvoeren van de Zwaan van Pesaro, zorgvuldig geselecteerd door Paul M. Vallino-Ravetta, de artistiek leider van het festival.

Minder bekend zijn zeker niet de composities die tijdens het openings- en slotconcert van het festival in de Grote St.-Janskerk te beluisteren zijn: de Petite Messe Solenelle (16 oktober, 20.30 uur) en het Stabat Mater (13 november, 20.00 uur).
Aan dit laatste concert werken naast het solistenensemble ook het LSO, de Capella Aquensis en de tenoren Hubert Delamboye en Detlev Beaujean mee.

Het overige festivalprogramma ziet er als volgt uit: kamermuziek van Rossini en tijdgenoten (17 oktober, Kasteel Hoensbroek; pianomuziek (18 oktober, Kasteel Hoensbroek); vocale muziek (23 oktober, Kasteel Hoensbroek); Italiaanse operaparafrases van Liszt (24 oktober, Kasteel Hoensbroek), composities voor mannenkoor (25 oktober Grote St.-Janskerk); opera-arias en -ensembles (30 oktober, Burgerzaal gemeentehuis Landgraaf); fluitcomposities van Rossini en tijdgenoten (31 oktober, Kasteel Hoensbroek); liederen (6 november, Kasteel Hoensbroek); muziek voor blazers (7 november, Kleine St.-Janskerk) en religieuze muziek van Bellini (8 november, Grote St.-Janskerk).

Voor meer informatie en plaatskaarten: festivalsecretariaat: 045-257427.

verder in

BEEK – De uit Nunhem afkomstige organist Jean-Pierre Steyvers geeft vrijdag een concert op het historisch De Rijckere-orgel in de Hervormde Kerk van Beek. Op het programma van dit concert, dat om 20.00 uur begint, staan composities van onder anderen Sweelinck, Muffat, Sorge, Cabanilles en Aguilera de Heredia. Steyvers, die studeerde bij Jean Wolfs en Kamiel d'Hooghe aan het Maastrichts conservatorium, is als organist verbonden aan de H. Hartkerk in Roermond en de St.-Lambertuskerk te Haelen.

MAASTRICHT – In Het Kruis van Bourgondië, Hoogfrankrijk 27 in Maastricht, is vandaag, morgen en overmorgen de theaterproduktie Op Hoop van Zegen te zien. Aanvang 20.30 uur.

A Capella-koor Odeon viert morgenavond zijn tweede lustrum. In het CCV, Herbenusstraat 89, geeft het koor een lustrumconcert met de titel 'Strictly for Voices'. Aanvang 20.00 uur.

In het Lösstheater treedt woensdag 7 oktober het duo Echte Mannen op. Vanaf 20.30 uur spelen Rik Hoogendoorn en Bruun Kuijt Hendrik VIII.

HOENSBROEK – De Amerikaanse pianist Robert Hamilton is zondag te gast in Kasteel Hoensbroek. Vanaf 16.00 uur zal hij in de groene kamer van het Slotgebouw werken spelen van Debussy, Rachmaninov en Moussorgsky (de Schilderijententoonstelling).

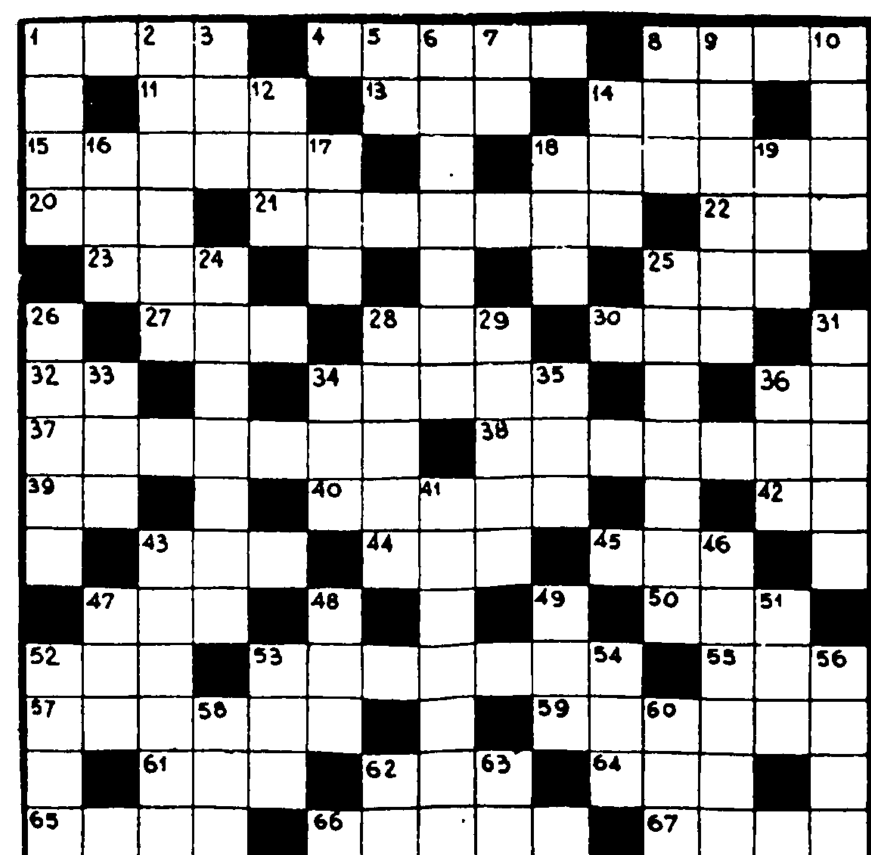
BRUNSSUM – De Brunnahal Brunssum aan de Raadhuisstraat is zondag plaats van handeling van het Federatief Majorettenconcours van de Limburgse Bond van Tamboerkorpsen. In totaal nemen 26 groepen deel aan deze wedstrijd die om 10.45 uur begint. Rond 18.30 uur worden de prijzen bekend gemaakt.

HEERLEN – Café Max, Wilhelminaplein 17, staat zondagmiddag in het teken van de klassieke muziek. Vanaf 14.00 uur spelen het gitaarduo Paul Gerards & Ron Giebels, klarinettiste Paulien Dieteren en het duo Paulien en Arno Dieteren (klarinet/piano).

Oplossing van gisteren

	G	L	A	S		S		K		S	A	U	S	
B		K	R	O	O	T		R	E	E	K	S		V
R	K		E	▷		U		A		L	S		M	A
U	L	K		A	L	G	E	B	R	A		I	E	L
C	A	L	A		I				U		B	E	U	K
	A		R	E	C	H	E	R	C	H	E		T	
T	R	A	M		H	L		S	H		G	R	E	S
			B		T				T		A			
C	U	B	A		E	N		E	B		A	C	H	T
	L		N	A	C	H	T	R	A	A	F		U	
H	A	R	▷		H				A		▷	A	M	P
A	A	K		S	T	E	W	A	R	▷		▷	O	R
N	N		O	O		A		U		A	M		R	A
▷		Z	O	M	E	R		T	O	R	E	N		K
	F	R	I	S		L		O		M	E	R	K	

puzzel van de dag

Horizontaal: 1. rijstdrank; 4. deel v.d. hals; 8. smalle opening; 11. een zekere; 13. kledingstuk; 14. roem; 15. metalen ring; 18. riem, toom; 20. woonschip; 21. telwoord; 22. bouwlanden om e. dorp; 23. water in Utrecht; 25. spruit; 27. vochtig; 28. hoofdbedeksel; 30. waterdier; 32. oude lengtemaat; 34. metaal; 36. vrouw (afk.); 37. gezantschap; 38. papegaaiesoort; 39. boom; 40. menigte, bende; 42. volkenbond (Fr.); 43. droogoven; 44. Peruviaanse munt; 45. durf; 47. groet (Lat.); 50. doodgoed mens; 52. pl. in Gelderland; 53. overeenkomst; 55. zaak (Lat.); 57. iemand die koopwaar aanbiedt langs de huizen; 59. zoete half-vloeibare stof; 61. voorzetsel; 62. kippenloop; 64. oude lap; 65. lange, smalle strook; 66. onderkussen; 67. parasiet.

Verticaal: 1. Antilliaans eiland; 2. deel v.e. huis; 3. nauw; 5. Technische School (afk.); 6. transportband voor personen; 7. operatiekamer (afk.); 8. mann. dier; 9. op een of andere plaats; 10. woordvoerder, vertaler; 12. plechtige belofte; 14. telwoord; 16. roem; 17. watering; 18. intern. trein; 19. spruit, loot; 23. economische depressie; 25. vrouw die een rechterlijke uitspraak verlangt; 26. kweker; 28. geldprijs v. effecten; 29. zoutig vocht; 31. vogel; 33. onderricht; 34. vrouwelijk dier; 35. snel; 36. roofdier; 41. mening, uitspraak; 43. brede straat; 46. opgang; 47. jongere broer of zuster (Ind.); 48. ijzerhoudende grond; 49. kledingstuk; 51. jongensnaam; 52. wild zwijn; 53. weldoorvoed; 54. kreet; 56. onderhuidse vetlaag; 58. fooi; 60. bedorven; 62. muzieknoot; 63. op dit moment.

UITGEVERSMAATSCHAPPIJ
Limburgs Dagblad B.V.

Directie:
mr. F.A.M. van Hellemondt
K.J. Verwer

Hoofdkantoor:
In de Cramer 37
6411 RS Heerlen

Telefoon:
Abonnementen 045-739881
Advertenties 045-739886
Algemeen 045-739911
Piccolo-advertenties 045-719966

Fax:
Advertenties 045-739204
Algemeen 045-739364
Redactie 045-739264

Banken:
ABN Bank Heerlen 57 75 35 935
Postbank 10 35 100

Rayonkantoren:
Brunssum 045-256363
Geleen 046-746868
Heerlen-Centrum 045-717719
Kerkrade 045-452932/455506
Maastricht 043-254477
Roermond 04750-18484
Sittard 046-515577
Valkenburg 04406-15045

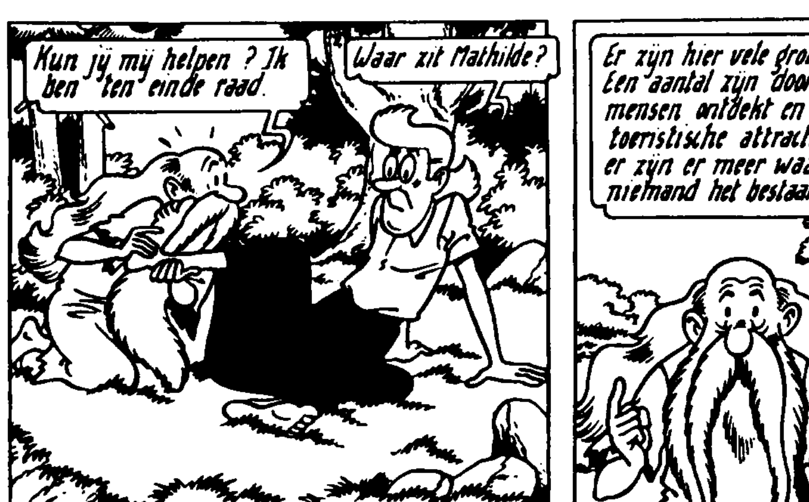
Abonnementsprijzen:
Bij vooruitbetaling te voldoen.
Bij automatische betaling:
per maand ƒ 27,45
per kwartaal ƒ 82,35
Per acceptgiro:
per maand ƒ 28,45
per kwartaal ƒ 83,35
losse nummers ƒ 1,60
Bfr. 30

Alle orders worden afgesloten en uitgevoerd overeenkomstig de Regelen voor het Advertentiewezen en overeenkomstig de Algemene Voorwaarden van het Limburgs Dagblad.

het kristallen kasteel

recept

Zoetzure meloen met rauwe ham

Benodigdheden voor 4 personen: 1 honingmeloen, 1 citroen, 1/8 liter azijn, 100 gram suiker, 150-200 gram rauwe ham.

De meloen in vier of zes stukken snijden, pitjes en zaadlijsten verwijderen en het vruchtvlees van de schil lossnijden. Vruchtvlees in blokjes snijden en met het sap van de citroen besprenkelen. Laat dit in de koelkast ongeveer een uurtje staan.

Kook, vlak voor het serveren de azijn met de suiker in ongeveer 5 minuten tot een stroopje. Schik de blokjes meloen weer als een bergje op de schil en besprenkel de blokjes met de warme siroop. Schik de plakken ham naast de meloen.

Uiteraard kunt u het vruchtvlees ook in kleine ronde balletjes steken en deze met de rauwe ham serveren.
Wilt u het nog verrassender maken verdeel dan telkens wat blokjes of bolletjes gemarineerde meloen over de ham en rol de hamplakjes als een buideltje dicht. Schik in dat geval 3 buideltjes ham per persoon op een bordje.

Van onze redactie binnenland

Schietpartij bij scheidingszaak

Man zwaar gewond in gerechtsgebouw

ROTTERDAM – Bij een schiet- en steekpartij in het Rotterdamse gerechtsgebouw is een 28-jarige man gistermorgen zwaar gewond geraakt. Het slachtoffer wilde scheiden van zijn 29-jarige vrouw, die samen met haar broer en vader naar de rechtbank was gekomen. Er ontstond een woordenwisseling, waarna de 24-jarige broer - waarschijnlijk uit boosheid over de aanstaande scheiding - een pistool trok en driemaal op zijn zwager vuurde. Het vuurwapen blokkeerde, waarna de schutter een mes trok en op het reeds gewonde slachtoffer instak.

Een bode, die het drama voor haar ogen zag voltrekken: „Ik zag dat de man in het hoofd was geraakt. Na het schieten trok de man een mes en begon te steken. 'Ik moet het doen van God', riep hij telkens. Een parketwacht heeft samen met twee rechercheurs de man met veel moeite overmeesterd."

In de worsteling met de politiemensen liet de man het mes vallen, waarna de vrouw het wapen in de hand nam en de gewonde te lijf ging. Ook zij moest uiteindelijk het onderspit delven. Samen met haar 58-jarige vader en haar broer werd ze door de politie afgevoerd.

Tijdens de schiet- en steekpartij was het bomvol in de rechtbank. Het publiek stoof alle kanten op, onder meer naar de kamer van rechter mr. L. de Bruin, die op dat moment zitting had.

„Eerst had ik niet door wat er aan de hand was. Ik werk nu 25 jaar bij de rechterlijke macht, maar zoiets heb ik nog nooit meegemaakt," aldus mr. De Bruin, die het nog te vroeg vindt om te zeggen dat er detectiepoortjes voor bezoekers bij de ingang moeten komen.

Zie ook pagina 13
● Geen betere beveiliging rechtbank

Hulpverleners na moorden leven niet meer zeker

VN staken voedselhulp in Somalië en Soedan

KARTOEM – Unicef, het kinderfonds van de Verenigde Naties, heeft gisteren bevestigd dat één van zijn medewerkers en een Noorse journalist in het zuiden van Soedan zijn vermoord. De VN hebben daarop laten weten de hulp aan grote delen van Zuid-Soedan tot nader order op te schorten. Vele honderdduizenden Soedanezen wachten daar op voedsel en medicijnen.

Volgens Unicef waren medewerker Myint-Muang, afkomstig uit Burma, twee andere buitenlanders en de journalist Helge Hummenvol maandag ontvoerd door een factie van het Soedanese Volksbevrijdingsleger SPLA. De lijken van Myint Maung en Hummenvol werden enkele uren later gevonden. De Keniaanse chauffeur van Unicef en een Filippijn die werkte voor de organisatie Interaid worden nog vermist.

De hoofdstroming van de guerrillabeweging Soedanees Volksbevrijdingsfront (SPLA) beschuldigde in een verklaring een afgescheiden splintergroep van de moord op de Noorse journalist en de VN-medewerker.

De VN zeiden het SPLA volledig verantwoordelijk te stellen voor de moorden. De organisatie eiste garanties voor de veiligheid van VN-medewerkers in het gebied.

Gijzelaars

Hulporganisaties trekken zich ook terug uit de havenstad Kismayu in het zuiden van Somalië, na voortdurende bedreigingen van gewapende bewakers die het op voedselvoorraden hebben gemunt. Een hoge VN-medewerker maakte gisteren bekend dat vliegtuigen Kismayu aandoen om alle VN-medewerkers en stafleden van onafhankelijke hulporganisaties op te halen.

De hulpverleners zitten ingesloten in een aantal VN-gebouwen waar ze vrijwel gijzelaars zijn in de handen van hun eigen Somalische bewakers. „Dezelfde mensen die worden geacht de hulpverleners te beschermen richten nu geweren op hen", aldus een hoge VN-medewerker. Tussen de organisaties en hun bewakers zijn conflicten gerezen, onder meer over de betaling.

punt uit

● Fraude

Het kabinet verwacht dat over twee jaar het plegen van frauduleuze handelingen in zijn algemeenheid niet meer lonend zal zijn. In antwoord op Kamervragen over de miljoenennota schrijft het kabinet dat dan naar verwachting een „adequaat handhavingsniveau" bereikt kan worden.

● Koopkracht

De minima zullen er komend jaar een half procent in koopkracht op vooruitgaan. Ook voor andere inkomensgroepen zal de koopkracht tussen een kwart en een half procent gunstiger uitvallen dan het kabinet tot nu toe dacht. Oorzaak van het gunstiger koopkrachtbeeld zijn de recente valutaschommelingen binnen de EG.

● Rijbewijs

Minister Maij-Weggen (Verkeer) heeft de inruilperiode van het oude, linnen rijbewijs met drie maanden verlengd. Dat betekent dat het nieuwe, fraudebestendige Europese model pas vanaf januari 1993 in ieders bezit moet zijn. De minister besloot tot verlenging om mensen die om medische redenen niet in staat zijn hun oude rijbewijs tijdig om te ruilen ter wille te zijn.

● Aanval

Een Saoedische militaire eenheid heeft gisteren een grenspost van Qatar aangevallen. Bij de aanval zijn een korporaal en een Egyptenaar die werkzaam was bij de Qatarese strijdkrachten gedood. Het Golfstaatje Qatar is al lange tijd verwikkeld in een grensdispuut met het machtige buurland Saoedi-Arabië.

● Perot

De Democratische kandidaat voor het Amerikaanse presidentschap, gouverneur Bill Clinton, heeft gisteren gezegd dat door de deelname van de Texaanse miljardair Ross Perot de strijd in het voordeel van president George Bush kan uitpakken. „Hij (Perot) kan de verkiezingsoverwinning aan Bush geven als de stemmen van degenen die verandering willen gelijk worden verdeeld", aldus Clinton.

● Oekraïne

Oekraïne is gisteren in een, naar het zich laat aanzien, langdurige politieke crisis beland. Premier Fokin diende zijn ontslag in, dat door president Kravtsjoek werd aanvaard. De kritiek van de oppositie, overigens een minderheid in het parlement, op Fokin was, dat deze voormalige partijfunctionaris maar niet met een radicaal hervormingsprogramma op de proppen kwam.

● Defect

Het radarsysteem van de Pakistaanse Airbus A-300 die maandag neerstortte in Nepal, heeft niet gefunctioneerd. Pakistaanse kranten melden gisteren dat het toestel sinds augustus al mankementen vertoonde.

Negatief advies van Raad van State in wind geslagen

Kabinet houdt toch vast aan nieuwe belastingen

Van onze parlementsredactie

DEN HAAG – Het kabinet houdt van aan invoering van grondwater- en afvalbelasting met ingang van volgend jaar. Het kabinet wijst de bezwaren van de hand die de Raad van State had aangevoerd tegen met name de grondwaterbelasting. De Raad van State vond dat de belasting niet ingevoerd moest worden, onder andere omdat onduidelijk is of de belasting ook tot een daling van het grondwatergebruik leidt.

Het kabinet antwoordt dat het verbeteren van het milieu niet het hoofddoel van de belasting is. „We willen er geen misverstand over laten bestaan dat het gewone belastingen zijn, dus primair gericht op het verwerven van inkomsten", aldus het kabinet. Het voelt zich daardoor ontslagen van de plicht een relatie aan te tonen tussen de belastingen en de effecten ervan op het milieu.

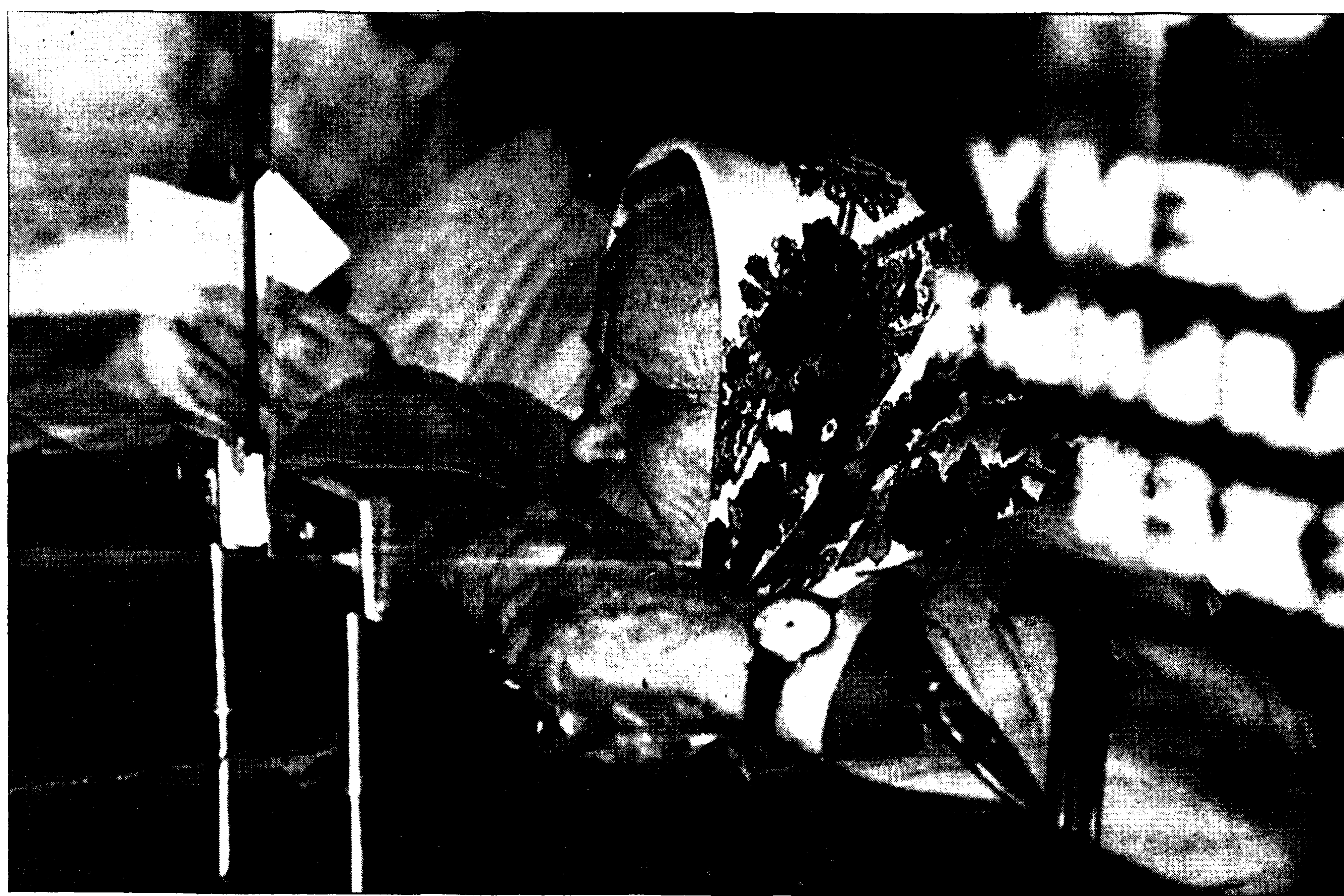
De grondwaterbelasting moet volgend jaar 245 miljoen gulden opbrengen. Het tarief voor waterleidingbedrijven wordt een kwartje per kubieke meter, particuliere grondwateronttrekkers, zoals bierbrouwerijen en de papierindustrie, betalen 12,5 cent per kuub. De ongeveer 4,7 miljoen huishoudens die drinkwater krijgen dat uit grondwater is bereid, moeten rekening houden met een tariefsverhoging van 26 gulden jaarlijks.

De afvalheffing moet 230 miljoen jaarlijks opleveren. Dat komt voor een huishouden neer op 12 gulden per jaar. Het kabinet overweegt de opbrengst van beide belastingen in 1994 verder te verhogen met 240 miljoen gulden.

Onzeker

Overigens staat nog niet geheel vast of de Tweede Kamer akkoord zal gaan met de nieuwe belastingen. Om verdere verhoging van de belasting op brandstof te voorkomen, hebben CDA en PvdA vorig jaar weliswaar aangedrongen op introductie van deze nieuwe belastingen, maar de PvdA stribbelt nu tegen. Volgens de socialisten rammelen de voorstellen.

Wachten op bonnen

● Een oude vrouw wacht geduldig tot zij haar bonnen krijgt. Foto: REUTER

Ter Veld in tegenaanval op werkgevers

DEN HAAG – Staatssecretaris Ter Veld (Sociale Zaken) is woedend op de werkgevers. Aanleiding vormt een pleidooi, dinsdag gehouden door de voormannen van VNO en NCW, om werkgevers niet meer te beboeten als zij een werknemer af laten vloeien naar de wao. Volgens de werkgevers is de boete – nu een half jaar salaris en straks een jaar – te hoog.

„Als nu de werkgevers zeggen dat zij zwaar gepakt worden, mag ik dan even platvloers zeggen: kijk eens even naar de kant van de werknemers waar wij de hele wao-uitkeringsstructuur wijzigen. Mag ik alsjeblieft enig evenwicht hebben in het beleid en ook de werkgevers aanspreken op hun verantwoordelijkheid," aldus Ter Veld gisteren.

Betalen bijstand voor ex-partner jaar uitgesteld

DEN HAAG – Gemeenten krijgen nog een jaar de tijd om na te gaan of bijstand te verhalen is op ex-partners van mensen met een bijstandsuitkering. Op 1 augustus 1993 moeten alle, naar schatting 125.000, gevallen bij de gemeenten liggen zijn afgehandeld. De betalingsregeling gaat pas in op het moment dat de gemeente laat weten hoeveel moet worden afgedragen. Van terugwerkende kracht is dus geen sprake meer.

Dat is de uitkomst van overleg tussen staatssecretaris Ter Veld van Sociale Zaken en de gemeenten en hun sociale diensten, gisteren in Den Haag.

De gemeenten zijn tevreden met de ruimere tijd die hen nu is geboden om zorgvuldig alle dossiers af te werken. De regeling was eigenlijk al op 1 augustus van dit jaar ingegaan.

De sociale diensten moeten nu per geval nagaan of er sprake is van een onderhoudsplicht jegens de expartner, en als dat zo is uitrekenen hoeveel er kan worden verhaald.

Regering biedt 500.000 bedrijven te koop aan

Grote verwarring over Russische privatisering

MOSKOU – De Grote Volksprivatisering in Rusland start vandaag in grote verwarring. Iedere Rus zou een voucher of bon ter waarde van 10.000 roebel in handen moeten krijgen. Maar in Moskou spreken geraadpleegde functionarissen van het staatsprivatiseringsbureau elkaar tegen. De een zegt dat in Moskou de uitgifte voorlopig is uitgesteld. De ander dat de vouchers wel kunnen worden afgehaald, maar nog niet verhandeld.

Een filiaalhoudster van de Sberkassa (de staatsspaarbank, waar de vouchers worden uitgereikt) toont desgevraagd de eerste exemplaren van een zending van zesduizend stuks die ze binnen heeft gekregen. Maar hoeveel burgers ze in haar wijk moet bedienen, weet ze niet.

Op straat overheerst de scepsis. De commentaren variëren van 'ik begrijp er niks van' tot 'het is gewoon een nieuwe truc van deze rotregering'. Deze scepticí zijn gisteren bijgevallen door conservatieve fracties in het Russische parlement, die de regering 'uitverkoop van onze industrie aan bandieten en miljonairs' verwijten.

Bij de voucher-privatisering zijn rond 500.000 staatsbedrijven betrokken met een balanswaarde van, zegt de regering, 1,5 biljoen roebel.

Het precieze aantal is niet bekend, evenmin welke bedrijven voor voucher-privatisering in aanmerking komen. Die lijsten worden eveneens door het staatsprivatiseringsbureau opgesteld, maar zijn nog niet klaar.

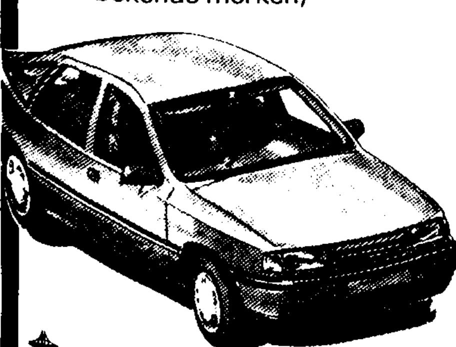
Vrees

Het Russische publiek is de afgelopen week in de media voortdurend bestookt met adviezen. De voornaamste was om het volksaandeel niet meteen om te zetten in contant geld. Dat advies komt deels voort uit angst van de regering dat daardoor de inflatie flink zal worden aangewakkerd. Maar het heeft ook te maken met het feit dat wetgeving voor het oprichten van investeringsfondsen nog niet rond is. Ook is nog niet duidelijk of met de vouchers grond of huizen kunnen worden 'gekocht'.

Volgens vice-premier Tsjoebais zal de marktwaarde van de voucher 'ergens tussen de 10.000 roebel en de 20.000 dollar' gaan schommelen. Maar experts noemen dit soort voorspellingen op z'n minst optimistisch.

Herfstvakantie ook gespreid

HEERLEN – De herfstvakantie wordt dit jaar voor het eerst gespreid over twee weken. In Zuid-Nederland hebben de scholen vakantie van 24 tot 31 oktober. De scholen in Noord- en Midden-Nederland zijn van 17 tot 24 oktober gesloten. Gedurende die veertien dagen zullen volgens de ANWB circa een miljoen Nederlanders met vakantie gaan, 500.000 in het buitenland en 500.000 in eigen land. De aantallen zijn gelijk aan die van vorig jaar.

VN-troepen voorkomen treffen met Serviërs

Verdreven Kroaten zien af van terugkeer

Van onze redactie buitenland

BELGRADO – De mars van zo'n duizend Kroatische vluchtelingen, die wilden terugkeren naar hun huizen in het door de Serviërs bezette Oost-Slavonië, is gisteren gestuit op de controleposten van de VN-vredesmacht (UNPROFOR). Vertegenwoordigers van de Kroatische regering en VN-officieren konden de vluchtelingen overreden van hun plannen af te zien. Daarmee vermeden zij een treffen tussen de burgers en de Servische milities.

„Waar willen jullie naar toe gaan? Door de mijnvelden, de loop van een geweer tegemoet?" riep de Russische VN-kolonel Viktor Loginov de vluchtelingen toe op de weg naar Tenjski Antunovac, ten zuiden van Osijek.

Met hun mars waren de vluchtelingen van plan vanuit Osijek terug te keren naar hun huizen in de Baranja, tegen de adviezen van de VN en de regering in Zagreb in. De zwaar bewapende Servische milities hadden gewaarschuwd dat ze indringers als terroristen zouden beschouwen. Volgens VN-functionarissen stonden de Serviërs klaar voor een eventuele confrontatie met de Kroaten. Sinds november vorig jaar zijn ongeveer 70.000 Kroaten en Hongaren Oost-Slavonië ontvlucht in verband met de oorlog en de etnische zuiveringen door de plaatselijke Servische autoriteiten.

Volgens de Joegoslavische premier Milan Panic, die gisteren uit Washington terugkeerde, staan de Verenigde Staten, Groot-Brittannië en de Europese Gemeenschap nu veel positiever ten aanzien van het beleid van Belgrado. De Amerikaanse waarnemend minister van buitenlandse zaken, Lawrence Eagleburger, vertelde hem dat hij onder de indruk was van Panic' vredesinspanningen.

Toch zullen de Verenigde Staten de druk door middel van sancties op klein-Joegoslavië opvoeren zolang de gevechten in Bosnië-Hercegovina voortduren, liet Eagleburger de premier weten.

Van onze redactie binnenland

Schrijver van 'De zwarte schapen van Oranje':

'Ik kan niets bewijzen'

HEERLEN – „Ik kan nooit bewijzen dat prins Hendrik onechte kinderen heeft verwekt. Maar uit gesprekken met Edith Schaap-Abbo, een vermeende halfzuster van prinses Juliana, blijkt dat haar moeder Mien Lier-Wenneker een relatie had met de prins. Edith moest als klein meisje met haar moeder langs het paleis paraderen om de prins te ontmoeten. Ze kreeg cadeautjes van 'oom Henk' en hij stuurde haar naar een adelijke school," vertelt Hendrik Jan Korterink, de schrijver van 'De zwarte schapen van Oranje'.

Het boek gaat over de vermeende onechte kinderen van prins Hendrik. De schrijver zette zijn speurtocht in nadat mr. Lou de Jong in 1979 in zijn standaardwerk over de Tweede Wereldoorlog melding maakte van een onecht kind van prins Hendrik. Kort daarna dook mr. Pim Lier op en maakte zich bekend als de zoon van prins Hendrik en Mien Lier-Wenneker.

Eigenlijk was de schrijver van plan om een boek te schrijven over Pim Lier. „Hij werd lijsttrekker van de Centrumpartij, vermoordde zijn vrouw en ik raakte gefascineerd door deze gekke familie. Het was niet mijn bedoeling om de onechte kinderen van prins Hendrik op te sporen, maar die zijn terloops opgedoken."

Hendrik Jan Korterink sprak uitvoerig met Edith Schaap-Abbo, een oudere zus van Pim Lier. Daaruit maakte hij op dat haar moeder Mien Lier-Wenneker een relatie had met prins Hendrik. Hun eerste dochter Stien, zou zijn geboren op 30 november 1907, maar is overleden in een Jappenkamp. Edith werd geboren in 1910 en later volgde Pim.

Mien Lier was op dat moment getrouwd met haar 22-jarige, oudere oom Cornelis Abbo. „Een kille relatie die niets voorstelde", aldus de schrijver die zijn conclusie baseert op gesprekken met Edith Schaap-Abbo. De oom stierf en Hendrik zou zich verplicht voelen om een nieuwe vader voor zijn kinderen te zoeken. Hij koppelde zijn geliefde aan luitenant Jan-Dirk Lier. „De man was een soort oppasser in huis. De verhouding van Mien en prins Hendrik werd niet verbroken", vertelt Korterink.

Uit dit nieuwe huwelijk werden vier kinderen geboren onder wie de tweeling Aart en Rietje. Die zou volgens het boek door prins Hendrik zijn verwekt. Uit een document blijkt namelijk dat het Koninklijk Huis behalve voor de opvoeding van Pim Lier en de twee oudste dochters, ook voor de tweeling heeft betaald. Aart en Rietje leven nog, maar schuwen de publiciteit.

Korterink heeft er geen moeite mee dat hij dingen heeft beschreven, die hij niet zwart op wit kan bewijzen. „Moeder Mien heeft de kinderen nooit verteld dat de prins hun vader is. Ook niet tegen Edith, die nu in de publiciteit treedt. Ik denk dat een moeder zoiets liever niet vertelt."

Vogelzangvoordeel + 1% BTW verlaging!

Tel uit uw winst op onze gratis rekenmachine*

U weet het inmiddels: bij Vogelzang haalt u topkwaliteit en betaalt u dalprijzen. Nu bovendien de BTW met 1 procent wordt verlaagd, betaalt u voortaan nóg minder. Als u nu meer dan f 100,- besteedt, krijgt u van ons een rekenmachine kado! Zodat u uw voordeel precies kunt berekenen. Vogelzang blijft verrassen. Dus aarzel niet langer en kom naar onze winkel. Wandel door ons uitgebreid assortiment. Geniet van de uitstekende service. En begrijp waarom Vogelzang de grootste is. De grootste op het gebied van beeld, geluid en elektronica ...

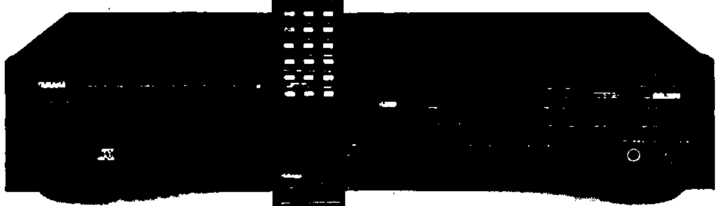
* Bij aankoop boven f 100,- krijgt u een gratis rekenmachine.

PHILIPS

PHILIPS CD 614 SPELER
Microprocessor gestuurde, programmeerbare CD speler, muziekkalender voor 20 nummers, random play, music scan, tweevoudige zoeksnelheid, digitaal gestuurde synchronisatiemogelijkheid, regelbare hoofdtelefoonaansluiting. Inklusief afstandsbediening. Kleur zilver. Art.nr. 14853
VOGELZANG KONTANTPRIJS
346

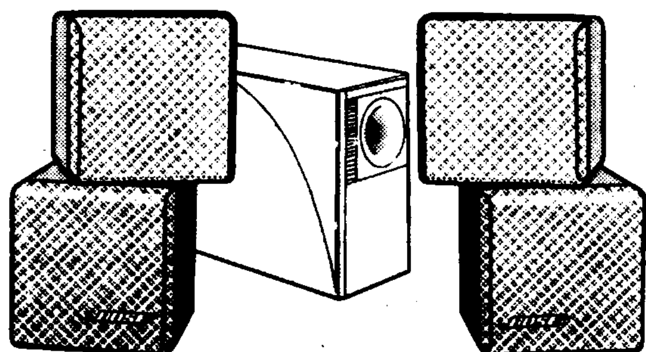
YAMAHA

YAMAHA CDX 550 CD SPELER
Zeer gebruikersvriendelijke CD speler waardoor iedereen de capaciteiten die deze speler bezit ook daadwerkelijk kan benutten. Zo zijn 25 nummers vrij programmeerbaar en is random play en index zoeken mogelijk. Deze gegevens in combinatie met de aanwezige superieure technologische specifikaties maken deze CD speler een aanwinst voor elke muziekliefhebber. Inklusief afstandsbediening. Art.nr. 14967
OUDE VOGELZANGPRIJS 699,-
VOGELZANG KONTANTPRIJS
MINIMUM TERMIJNBEDRAG 30,- **494**

Bose inruilaktie f 300,- tot f 800,- terug voor uw huidige luidsprekers

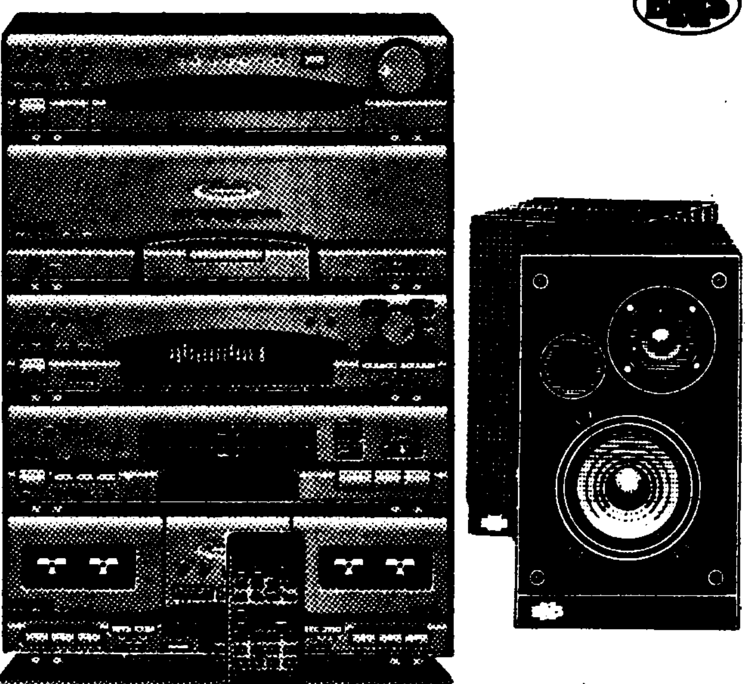
BOSE

BOSE ACOUSTIMASS AM 5 MK II SUBWOOFER SYSTEEM
Opvolger van de beroemde Acoustimass met nog kompaktere cube speakers en een verbeterde basmodule voor een nog krachtiger laag. Het luidsprekersysteem bestaat uit een Acoustimass Module en twee sets Cube Speaker Arrays. Het ultrabrede frekwentiebereik van de Cube Speaker Arrays, in kombinatie met de uiterst precisie lage, tonenweergave van de Acoustimass Module, zorgen voor een perfekte toonbalans. Aanbevolen versterkervermogen minstens 25 Watt, tot maximaal 200 Watt. Komplete luidsprekersysteem in wit of zwart uitgevoerd. Art.nr. 15618
VOGELZANG KONTANTPRIJS 1978,-
Inruil bijv.
B&W DN 310/330 – 600,-
MINIMUM TERMIJNBEDRAG 70,- **1378**

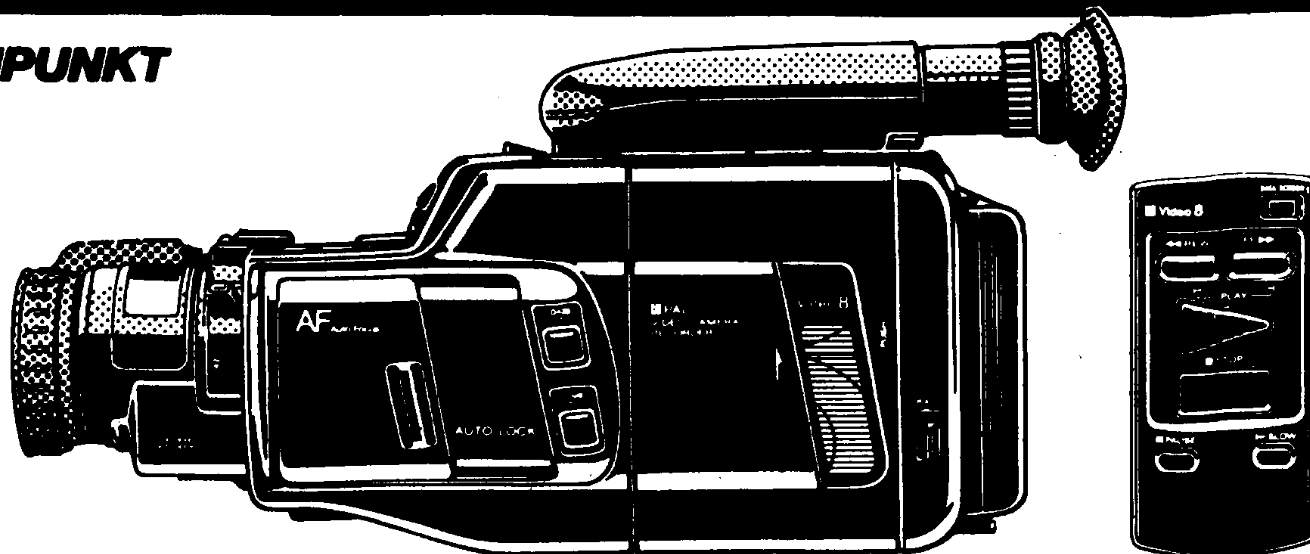
PIONEER

BNS

PIONEER J2 T MIDSET
Zeer eigentijdse vormgeving gekombineerd met zeer veel funkties en bestaande uit de volgende losse komponenten. **PIONEER CJX 300 TUNER/VOORVERSTERKER** digitale synthesizer tuner met intelligente programmeerbare timer wel wekfuncties, 36 voorkeurstations op FM/AM/LW.
PIONEER MJ 200 EINDVERSTERKER 2 x 40 Watt vermogen, zware voeding, hoge kanaalscheiding.
PIONEER CRJ 300 EQUALIZER Volledig naar keuze in te stellen met de makkelijke jogshuttle knop en af te lezen op de 13-bands spectrum analyzer. Instelbaar naar disco, hall, live, ect. effekten.
PIONEER CTJ 200 CASSETTEDECK Dubbel cassettegedeelte met Dolby B, synchro start opname.
PIONEER PDJ 400 T Twin Tray CD speler, dubbele CD speler voor dubbel zoveel luisterplezier. 1 bits techniek met vele programmeerfunkties. Kompleet met uitgebreide afstandsbediening.
BNS E 14 LUIDSPREKERS Kompakte luidspreker met een frequentiebereik van 55-30.000 Hz, geschikt versterkervermogen 10-50 W.
Art.nr. 11487 + 12516
OUDE VOGELZANG PRIJS 2399,-
VOGELZANG KONTANTPRIJS
MINIMUM TERMIJNBEDRAG 75,- **2177**

BLAUPUNKT
Video 8

BLAUPUNKT CR 8210 VIDEO 8 CAMCORDER
Deze camcorder van Blaupunkt biedt u optimaal bedieningsgemak in kombinatie met vele extra's. Zo zijn scherpstelling, belichting en kleur automatisch in te stellen. De motorzoomlens beschikt over 8x zoom en macromogelijkheid. Dankzij de variabele sluitertijd van 1/50ste tot 1/4.000-ste seconde legt u zelfs de snelste aktie moeiteloos vast. De extreme lichtgevoeligheid van 3 lux zorgt ervoor dat u ook omstandigheden met minimaal licht kunt filmen en het HiFi geluid zorgt voor realistische opnamen. Voor extra bedieningsgemak en mogelijkheden wordt een infrarood afstandsbediening meegeleverd. Art.nr. 10618
OUDE VOGELZANG PRIJS 1899,-
VOGELZANG KONTANTPRIJS
MINIMUM TERMIJNBEDRAG 50,- **1385**

AKAI

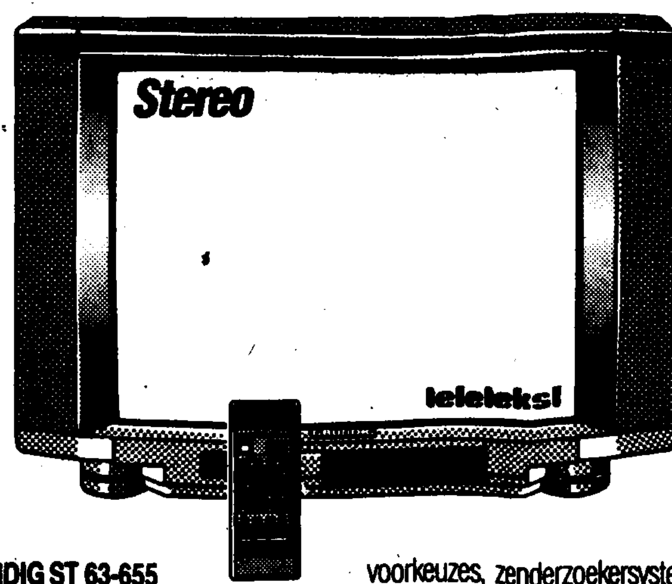
AKAI VSF 300 VHS VIDEORECORDER
Intelligent HQ videorecorder met quick response systeem en 3 DX koppen. Heeft een timer voor 8 programma's in 1 jaar, 45 voorkeuzezenders. Met de shuttle knop kunt u snel en makkelijk zoeken naar het juiste beeld. Inklusief afstandsbediening met LCD scherm. Art.nr. 11260
VOGELZANG KONTANTPRIJS
MINIMUM TERMIJNBEDRAG 30,- **692**

SHARP ***HiFi stereo***

SHARP VC-H83 S VIDEORECORDER
Stereo videorecorder met automatische beeldregelsysteem en trackingregeling. Beschikt over quick start funktie, kinderslot ter voorkoming van ongewenst gebruik, 47 voorkeuzekanalen en fragmentherhaalfunktie. De timer heeft een kapaciteit van 8 programma's binnen 365 dagen. Inklusief afstandsbediening. Art.nr. 10881
OUDE VOGELZANGPRIJS 1399,-
VOGELZANG KONTANTPRIJS
MINIMUM TERMIJNBEDRAG 35,- **998**

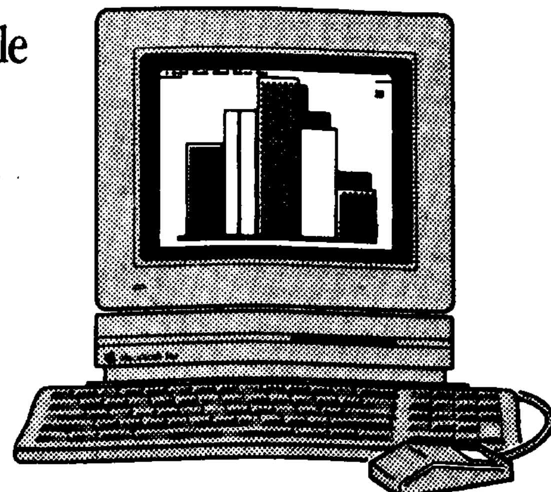
GRUNDIG

6 jaar garantie mogelijkheid 100,- GARANTIEPLAN

GRUNDIG ST 63-655 KLEURENTELEVISIE
63 cm kleurentelevisie met Black Matrix, donkergetint beeldscherm zorgen voor een hoog kontrast in beeld. Voorzien van teletekst, on screen display, zenderidentifikatie voor 50 programma's, PLL hyperband tuner met 50 voorkeuzes, zenderzoekersysteem met autostore, hotelinstelling voor volume en zenders, 2 front breedbandluidsprekers, uitgangsvermogen van 2 x 15 Watt. Voorzien van makkelijk hanteerbare afstandbediening.
Art.nr. 11459
VOGELZANG KONTANTPRIJS
MINIMUM TERMIJNBEDRAG 50,- **1484**

Apple

APPLE LC 4/40
Apple Macintosh met 16 Mhz 68020 processor, een 4 MB RAM geheugen (uitbreidbaar tot 10 MB), interne harde schijf van 40 MB + 2 seriële poorten, SCSI en ADB poort, videopoort, geluidsinvoer/uitvoerpoort. Aansluitmogelijkheid voor Apple talk netwerk. Inklusief 12 inch kleuren monitor. Art.nr. 7414
VOGELZANG KONTANTPRIJS
MINIMUM TERMIJNBEDRAG 100,- **2965**

PIONEER

PIONEER KEHM 4000 AUTORADIO/CASSETTESPELER
Fraaie high power cassette/tuner met afneembaar frontpaneel voor diefstalbeveiliging, gescheiden laag/hoog regeling en RCA-versterker uitgang. De tuner beschikt over 24 voorkeuzezenders, BSM (geheugen voor sterkste zenders) en instelbare lokale zenderzoekloop. Cassetterecorder met autoreverse, bedieningsmogelijkheden voor multiplay CD speler. Vermogen van 2x25/4x15 Watt. Art.nr. 10695
VOGELZANG KONTANTPRIJS
MINIMUM TERMIJNBEDRAG 30,- **494**

SONY ***Met slede***

SONY XR-5150 AUTORADIO-/CASSETTESPELER
Heeft een vermogen van 2x25 of 4x15 Watt, tuner met 24 voorkeurzenders, automemory en memory scan. Cassettegedeelte met autoreverse, AMS, metal schakeling Dolby B, loudness. Inklusief antidiefstalslede. Art.nr. 6398
OUDE VOGELZANGPRIJS 499,-
VOGELZANG KONTANTPRIJS
395

JVC

JVC PC III PORTABLE RADIO/CASSETTERECORDER
Stereo portable radio/cassetterecorder met 15 Watt vermogen en superbass systeem. Tunerontvangst van FM, MG en LG. Cassettedeck beschikt over een automatische stop en 1-toetsopname. De luidsprekers zijn afneembaar.
Art.nr. 3943
VOGELZANG KONTANTPRIJS
197

SENNHEISER

SENNHEISER HD 480 CLASSIC HOOFDTELEFOON
Neutraal, transparant en evenwichtig klankbeeld, daardoor voor alle muzieksoorten zeer geschikt. Zit licht en komfortabel. Art.nr. 8589
OUDE VOGELZANGPRIJS 169,-
VOGELZANG KONTANTPRIJS
98

Alecto

ALECTO UDM 390 MICROFOON
Dynamische spraak microfoon, grijs, inklusief 3 meter kabel. Frekwentiebereik van 100-10.000 Hz, 600 Ohm.
Art.nr. 6640
VOGELZANG KONTANTPRIJS
17[95]

Vogelzang Card
Met de Vogelzang Card kunt u al uw aankopen bij Vogelzang vanaf f 400,- ook in maandelijkse termijnen voldoen.

VOGELZANG CREDITCARD

Bij de in deze advertentie genoemde minimum termijnbedragen wordt er van uitgegaan dat u alleen dit artikel koopt met de Vogelzang Card, uitgegeven door Financieringen Nederland B.V. (CFN). In onderstaande tabel worden twee representatieve voorbeelden van dit doorlopend krediet met de bijbehorende betalingsregeling genoemd.

aankoopbedrag kredietlimiet	minimum termijnbedrag*	rente per maand	effektieve rente op jaarbasis	theoretische looptijd*
f 1000,-	f 35,-	2,10%	28,3%	45 maanden
f 3000,-	f 120,-	1,74%	23,0%	42 maanden

* Bij gelijkblijvende rente en betalingen overeenkomstig de algemene voorwaarden van Vogelzang Card.

Voor het overige wijzen wij naar de prospectus en de algemene voorwaarden van de Vogelzang Card, die bij ons ter inzage liggen. Indien u nog niet in het bezit bent van een Vogelzang Card kunt u deze bij Vogelzang aanvragen. Alvorens door CFN omtrent een aanvraag van de Vogelzang Card wordt beslist, zullen gegevens omtrent uw kredietwaardigheid worden opgevraagd bij het Bureau Kredietregistratie te Tiel.

OPENINGSTIJDEN: MA. 13.00-18.00 UUR, DI. T/M VR. 09.30-18.00 UUR.
DONDERDAG KOOPAVOND TOT 21.00 UUR. ZATERDAG VAN 09.00-17.00 UUR.

AANBIEDINGEN ZOLANG DE VOORRAAD STREKT AFWIJKINGEN IN DE AFBEELDINGEN ALSMEDE KENNELIJKE DRUKFOUTEN VOORBEHOUDEN

Daar kun je niet omheen

De grootste specialist in beeld en geluid.

EINDHOVEN: HERMANUS BOEXSTRAAT 22. HEERLEN: AKERSTRAAT 19. MAASTRICHT: HET BAT 2 (BIJ DE SERVAASBRUG AAN DE MAAS). SERVICE-AFD. EN INBOUWSTATION: KRUISSTRAAT 12, HEERLEN.

De vergeten oorlog in Nagorno-Karabach

Van onze redactie buitenland

STEPANAKERT – Aan de voet van de hoogvlakte van Goelabloe liggen verspreid de stoffelijke resten van bemanningen van een tiental uitgebrande Azerbajdzjaanse tanks in het gras te verbleken. De plaats is enkele kilometers ten zuiden van het hoofdkwartier van de 'zelfverdedigingstroepen' van Nagorno-Karabach in het oosten van de omstreden enclave in Azerbajdzjan.

„In september begonnen de Turken (Azeri's) elke dag offensieven tegen ons. In twee weken verloren ze 19 zware T-72 tanks, 15 pantservoertuigen en verscheidene honderden soldaten. Aan onze kant hadden we tien doden," vertelt Avo, de commandant van het gebied Martoeni in het zuidoosten, terwijl hij over het slagveld uitkijkt.

Aan fronten die over enkele honderden kilometers in het bergachtige gebied liggen, zijn Azeri's en Armeniërs verwikkeld in een dodelijk conflict, een modern gevoerde oorlog in de Kaukasus die vergeten dreigt te worden.

Azerbajdzjan zet sinds de terugtrekking van de Russische troepen uit het gebied in mei vliegtuigen en gevechtshelikopters in. In de Armeense loopgraven hebben de afgelopen tijd de Kalasjnikov-machinegeweren, geleide anti-tankraketten en de nieuwste versie van de SAM-7 luchtdoelraket in snel tempo de jachtgeweren vervangen. De jachtgeweren waren de eerste wapens die de Armeniërs ter hand namen toen zij in 1988 de strijd begonnen om hun gebied weg te halen onder het juk van Bakoe, waar Stalin het in 1921 onder plaatste.

Sinds zij in mei de stad Sjoesja innamen, het laatste Azerbajdzjaanse bolwerk, op drie kilometer van de hoofdstad Stepanakert van de enclave, heeft de uit Armeniërs bestaande militie van Nagorno-Karabach het grootste deel van het gebied in handen.

Azerbajdzjaanse troepen hebben sindsdien getracht het verloren terrein te heroveren, en iedere dag het als een fort versterkte gebied aangevallen. Met enig succes in Mardakert in het noorden.

Afgelopen zaterdag, toen een nieuw staakt-het-vuren zou intreden, bestookte Azerbajdzjaanse artillerie met Grad-raketten en mortieren Armeense stellingen in Askeran, op weg tussen Agdam en Stepanakert.

De ingegraven Armeniërs brachten de vijand zware verliezen toe, zoals bij het 'bloedbad' van Machkalakan ten zuiden van Martoeni, vertelt de Armeense commandant.

„Op 19 en 20 september werd hun aanval voorafgegaan door de gebruikelijke voorbereiding met artillerie, en zette later de infanterie de aanval in. Onze mannen hadden nauwelijks tijd de machinegeweren te laden," verklaart Liova Airapitian, opperbevelhebber van Martoeni.

„De Azeri's spraken over hun legerradio van 370 doden, onder wie de tweede commandant van Fisoeli," zegt hij. „Hun soldaten zijn jong en onervaren, ze sturen ons werkelijk kanonnenvlees." „Onze vrouwen en kinderen zijn daar, in de grotten. We staan met de rug tegen de muur," legt Liova, een voormalig instructeur van het Sovjet-leger, uit. Op 4 september namen Armeense troepen Goelabloe en Avdakh in, twee Azerbajdzjaanse dorpen bij Agdam. „Daarvandaan bestookten zij Stepanakert met Grad-raketten," zegt hij. „We ontvangen wapens en munitie van Armenië, maar maken ook veel buit in de dorpen die wij veroveren en op het slagveld," vertelt de opperbevelhebber.

Azerbajdzjan had volgens de Armeniërs meer dan 350 tanks van Sovjet-makelij, die door Turkije van Duitsland uit oude DDR-voorraden zijn gekocht en aan Bakoe zijn geleverd. Ongeveer honderd zijn volgens hun al uitgeschakeld.

Maar de zaken lopen voor de in de minderheid zijnde Armeense troepen, die vaak het voordeel hebben van het heuvelachtige terrein, niet altijd goed. Een aanval op 12 kilometer van de corridor van Latsjin is vorige week afgeslagen. Maar in het noorden hebben de troepen van Bakoe de afgelopen weken het rijke gebied van Mardakert in handen gekregen, ofwel een kwart van het grondgebied van de enclave.

● *Een Armeense strijder houdt een machinegeweer in de aanslag om Azerbajdzjaanse troepen op afstand te houden in de Armeense enclave Nagorno Karabach* Foto: EPA

Verder vormen de aanvallen van Azerbajdzjaanse vliegtuigen een toenemend gevaar en zijn er aan sommige fronten problemen met de discipline. De Armeense militie wordt gevormd door dorpelingen, die na enkele dagen in de loopgraven graag naar huis terugkeren. Bij het intreden van een vroege winter is de vorming van een echt leger de hoogste prioriteit van het opperbevel in Nagorno-Karabach.

De Armeniërs in Nagorno-Karabach krijgen sinds enkele weken bij hun strijd steun van tientallen vrijwilligers uit Rusland, die zijn gekomen om 'de Armeniërs van een islamitisch Azerbajdzjan te redden'.

„Het enige dat telt is dat voor mijn vrouw en kinderen wordt gezorgd als me iets overkomt," vertelt de commandant van een Kozakkeneenheid. Hij heeft zijn bedrijfje in Rostov, in het zuiden van Rusland, in de steek gelaten om 'op kruistocht te gaan tegen de Turken'.

De gevechten eisen ook hun tol onder de Russen. Bij drie dagen van felle strijd om de controle over de hoogvlakte van Vagoeaz, ten westen van Mardakert, sneuvelden tien manschappen van de honderd man grote Kozakken-eenheid.

De niet altijd goed verlopende samenwerking met de Armeniërs kan het vertrouwen van de nieuwe 'kruisvaarders' niet ondermijnen. Ze zeggen dat er nog vijftig Kozakken uit Siberië onderweg zijn naar Nagorno-Karabach. „Als we de moslims niet hier tegenhouden, zal het morgen te laat zijn voor Rusland," zegt 'Malisj' (knul).

Max, Andrej en Oleg zijn ex-officieren van het 366e Russische regiment in Stepanakert, die zijn gedeserteerd toen Moskou in maart hun terugtrekking beval. „Rusland heeft geweigerd het christelijke Armenië te verdedigen. Ze prostitueert zich voor het geld van Azerbajdzjan," meent Max, die is opgeklommen tot tank-commandant in Nagorno-Karabach.

Sergej, een marinier die op 10 augustus arriveerde, vertelt met afschuw over Russische 'huurlingen' die aan de andere kant, bij de Azerbajdzjanen meevechten. „Ze verraden de christelijke wereld voor geld. Als ik er een zie schiet ik hem dood," zegt de commandant van de 'eenzame wolven', een commando-eenheid. „Die Russen daar horen niet meer bij ons," zeggen Boris, een vrijwilliger die ook in Dnjestr vocht, en Igor, een ex-agent van de KGB die in april door Moskou werd ontslagen.

Max en Andrej zeggen dat de 60.000 roebel die Azerbajdzjan aan soldaten beloofd (100.000 voor piloten), ook hun vroegere commandant, kolonel Kolomeets, hebben gelokt evenals het vroegere hoofd van de inlichtingendienst van Stepanakert.

Volgens Sergej bestaan de Azerbajdzjaanse troepen voor 'ongeveer 30 procent' uit vroegere Sovjet-militairen.

Ook de Russen maken zich zorgen over het gebrek aan organisatie bij de Armeniërs, die nog 'een guerrilla' voeren, tegenover beter gestructureerde en toegeruste troepen. De herstructurering van de militie van Nagorno-Karabach wordt ondernomen zodra de nieuwe opperbevelhebber is aangetreden, een Armeense generaal die in de legenden uit de Afghaanse oorlog 'vos van de wouden' heet.

Voldoende steun voor Belgische staatshervorming

BRUSSEL – De historische hervorming van België in een federale staat die het kabinet-Dehaene voorstelt, lijkt de benodigde steun uit de oppositie te krijgen.

De Vlaams-nationalistische Volksunie reageerde gisteren voorzichtig positief op de plannen, waardoor de grondwettelijk vereiste tweederde meerderheid in het Belgische parlement binnen handbereik komt. De Waalse en Vlaamse Groenen besluiten volgende week pas of ze meewerken, maar ook van hen wordt instemming verwacht.

Daarmee lijkt het eind in zicht van de al dertig jaar slepende staatshervorming, waarover al vele Belgische kabinetten zijn gestruikeld. Pikant detail in de plannen is dat regeringen in België voortaan alleen nog ten val kunnen worden gebracht, als direct een alternatief kabinet wordt geïnstalleerd.

De christendemocraat Jean-Luc Dehaene is overigens nog niet geheel zeker van zijn zaak. De Groenen zijn ontstemd over aangekondigde extra bezuinigingen op de sociale zekerheid. De Volksunie heeft als voorwaarde gesteld dat er een onderzoek komt naar de geldstromen van Vlaanderen naar Wallonië.

De onderhandelingen concentreerden zich de afgelopen dagen op de positie van de Franstalige militant uit de Vlaamse Voerstreek, José Happart. De Parti Socialiste wilde persé dat haar stemmentrekker een politieke rol kon spelen in het Waalse parlement, maar de Vlamingen vonden dat dat niet kon voor een 'Vlaams onderdaan'. Europarlementslid Happart mag nu, onder voorwaarden, 'adviserend lid' van het Waalse parlement worden, maar moet uit de Voerstreek verhuizen als hij hogere politieke ambities heeft.

Historische akkoorden tussen Peking en Seoel

● *De Chinese president Yang Shangkun (rechts) omhelst zijn Zuidkoreaanse collega Roh. De presidenten ondertekenden gisteren voor beide landen belangrijke akkoorden.* Foto: REUTER

PEKING – De presidenten van China en Zuid-Korea hebben gisteren met een glas de beëindiging van de jarenlange vijandigheid tussen hun landen beklonken en uitgebreide economische samenwerkingsovereenkomsten ondertekend.

De akkoorden betreffen volgens een communiqué dat werd uitgegeven aan het slot van het vierdaagse bezoek van de Zuidkoreaanse president Roh Tae-woo uitbreiding van de handel, bescherming van investeringen, oprichting van een gezamenlijke economische commissie en samenwerking op wetenschappelijk en technologisch gebied.

Aan het slot van het historische bezoek woonden Roh en de Chinese president Yang Shangkun de plechtige ondertekening van de akkoorden bij, die een bezegeling vormen van de diplomatieke betrekkingen die beide landen vorige week aangingen.

Rohs bezoek was de kroon op zijn inspanningen om Seoels rivaal Noord-Korea te isoleren door banden aan te gaan met Pjongjangs bondgenoten in de communistische wereld. Zuid-Korea hoopt dat Peking bij Noord-Korea aandringt op medewerking aan het afschaffen van zijn nucleaire programma's en pogingen het Koreaanse schiereiland te herenigen.

Verwijzend naar de onlangs aangegane betrekkingen werd in de gezamenlijke verklaring gesproken van een 'vruchtbaar en succesvol' bezoek: „Dit is van groot belang voor de vrede en ontwikkeling in Azië en de hele wereld."

De nieuwe samenwerking zal leiden tot een golf van investeringen van Zuid-Korea, een van de opkomende industriële naties in Azië, in de snel groeiende Chinese economie. Met steun van beide regeringen bereiden verscheidene grote Zuidkoreaanse concerns miljardenprojecten voor.

China is al de op twee na grootste handelspartner van Seoel en de handel zal zich dit jaar uitbreiden tot 18 miljard gulden, tegen rond 10 miljard in 1991.

China en Zuid-Korea onderstreepten de noodzaak om de kwakkelende economie van Noord-Korea te helpen. „Leiders van beide landen zijn het eens dat ontspanning op het Koreaanse schiereiland, in het belang is van hele Koreaanse volk."

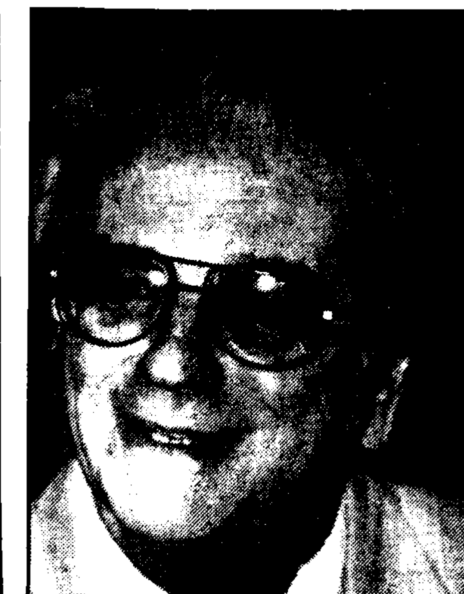
Itamar Franco: een gedegen politicus

DOOR SIMONE VAN DRIEL

DEN HAAG – Vorige maand nog liet hij weten 'te bidden voor het overleven van mijnheer Collor'. Tegelijkertijd zorgde hij ervoor om op de dag van Collors ondergang klaar te zijn om diens baan over te nemen. Vice-president Itamar Franco (61), de komende maanden president van Brazilië, zal het vertrek van zijn ex-baas niet al te hard vallen. De verhouding tussen Franco en Fernando Collor de Mello is nooit optimaal geweest en was de laatste maanden tot het nulpunt gezakt.

Franco, vanwege zijn slechte imago wel de Braziliaanse variant op Dan Quayle genoemd, heeft nauwelijks iets gemeen met zijn voorganger. Hij is introvert en heeft anders dan Collor niet de minste behoefte zich aan avontuurlijke sporten als jetskiën te wagen. Hij staat niet bekend om visie of welbespraaktheid en geldt als een humeurig type die er in het verleden geen been in zag om zonder opgave van redenen weg te blijven bij officiële gelegenheden.

Franco heeft wel iets waardevols dat Collor ten enenmale ontbeert en dat is een reputatie van integer man. Bovendien heeft hij een gedegen politieke ervaring. Zestien jaar was hij senator van de invloedrijke staat Minas Gerais, en twee keer burgemeester van zijn woonplaats Juiz de Fora,

● *Itamar Franco, de (tijdelijke) vervanger van de weggestuurde Braziliaanse president Fernando Collor de Mello* Foto: EPA

wat wordt beschouwd als een ander groot voordeel boven Collor, wiens arrogantie op veel verzet stuitte in het Braziliaanse Congres. De tamelijk onbekende Collor had aan de respectabele Franco een goede kracht in zijn verkiezingscampagne in 1989, maar eenmaal op het presidentieel pluche beland was er voor Franco weinig tot geen plaats.

Collor hield zijn tweede man buiten tal van belangrijke beslissingen. Franco moest het in april bijvoorbeeld via de televisie vernemen dat Collor zijn volledige kabinet naar huis had gestuurd. Collor had hem verder verboden om ook maar iets te ondertekenen wanneer Collor in het buitenland verbleef. Dit omdat Franco, toen Collor eens het land uit was, bijna de minister van Justitie had ontslagen. De minister had een kabinetszitting bijeengeroepen zonder Franco als Collors plaatsvervanger te raadplegen.

„De vice-president wordt óf bekritiseerd omdat hij niets doet, óf omdat hij zijn ideeën wil ventileren," klaagde Franco later. De breuk kwam in mei van dit jaar. Franco had zich al gekeerd tegen het Braziliaanse privatiseringsbeleid waarvan de Usiminas, de staalfabriek in Franco's eigen staat Minas Gerais, het eerste slachtoffer was. Hij keerde in mei Collors partij PRN de rug toe.

Een paar dagen later brak het schandaal rond Collor-gate los. Een maand later kwam Franco erachter dat Collor met een onderzoek bezig was naar de belastingteruggaves van zijn tweede man, in een kennelijke poging hem in diskrediet te brengen.

Kritici van Franco menen dat zijn ideeën over de economie uit de jaren dertig stammen toen een door de staat gerunde economie de boventoon voerde. Toch schijnt Franco de huidige minister van Economische Zaken Marcillo Marques Moreira in de regering te willen houden.

Limburgs Dagblad

piccolo's

Voor méér resultaat!

In de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postgiro: 1035100
Bank: ABN 57.75.35.935
Fax: 045-739364

Piccolo's
Over 1 kolom, in kleine letters met één woord in hoofdletters. Minimumhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: ƒ 1,30.
Afwijkende tarieven voor rubrieken Proficiat en Vermist/Gevonden ƒ 1,15 per mm, Onroerend Goed en Bedrijven Transakties ƒ 1,80.

Reuzepiccolo's
Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal één woord in grotere letter (14-punts). Minimumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom: ƒ 1,80.
Advertenties onder nummer: ƒ 7,50.
Bewijsnummers op aanvraag: ƒ 4,75.

Prijzen exclusief 6% BTW. Betaling contant of met de acceptgirokaart die u wordt toegezonden.

Enkele rubrieken UITSLUITEND à contant en mét legitimatie.

Telefonisch opgeven
045-719966
Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave - in de regel - tot 12.00 uur daags voor plaatsing.

Schriftelijk opgeven
Opgave via de 1e post daags voor plaatsing.

Persoonlijk opgeven
Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt donderdag 17.00 uur.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard dan ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door meer dan 250.000 personen van 15 jaar en ouder.
(Bron: Cebuco Summo Scanner) D79

Vermist/Gevonden

Weggelopen Duitse HERDER, teefje, tegen beloning terug te bezorgen. Kunderberg 10, Voerendaal. 045-751583.

Bedrijfsruimte

HEERLEN centrum, 300 m2 magazijnruimte te huur. Tel. 045-717268.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Personeel gevraagd

Peppermill
vraagt
Buffetbediende (met ervaring)
Aanmelden Peppermill: vrijdag en zaterdag va. 21.00 uur.

C 1000 Supermarkt Vestjens
Wilt U ook eens iets anders en nieuwe ervaringen opdoen in een jong en DYNAMISCH LEVENSMIDDELENBEDRIJF met tevens diverse PROMOTIE-MOGELIJKHEDEN voor de goede medewerkers.
Hiervoor zoeken wij:
Winkelbediende/cassière m/v
Verkopers(sters) vleeswaren
Voor full-time 38 uur per week. U zult zich voornamelijk bezig houden met werkzaamheden t.b.v. de verschillende afdelingen binnen ons bedrijf.
Functie-eisen: Leeftijd min. 18 tot 20 jr., min. Middelbaar Onderwijs, goede contactuele eigenschappen, klantvriendelijk en representatief. Ook bieden wij mogelijkheden tot het volgen van interne opleidingscursussen. Salaris wordt vastgesteld op grond van de C.A.O. voor het levensmiddelenbedrijf. Sollicitaties schriftelijk te richten aan:
C 1000 Vestjens, Voskuilenweg 48, 6416 AL Heerlen.

Limburgs Dagblad
in Brunssum vraagt voor
Douvergenhout
kandidaat bezorg(st)ers
Voor meer info over de aard van het werk, de duur van de bezorgroute en de hoogte van de verdiensten en extra's kunt U van ma. t/m vr. tijdens kantooruren even langskomen of bellen. Rumpenerstr. 81 Brunssum. 045-256363.

Limburgs Dagblad
vraagt
Bezorg(st)ers
voor Heerlen en Simpelveld
Voor meer info over de aard van het werk, de duur van de bezorgroute en de hoogte van de verdiensten en extra's kunt u tijdens kantooruren even langskomen of bellen. Geerstraat 5, Heerlen. Tel. 045-717719.

Limburgs Dagblad
in Brunssum vraagt voor
Nuth
kandidaat bezorg(st)ers
Voor meer info over de aard van het werk, de duur van de bezorgroute en de hoogte van de verdiensten en extra's kunt U van ma. t/m vrijd. tijdens kantooruren even langskomen of bellen. Rumpenerstr. 81, Brunssum. 045-256363

Gevraagd jeugdige technische
medewerker m/v
voor de wasserij.
KARREMAN B.V. Geleen. Tel. 046-743654.

Adia Keser uitzendbureau is op zoek naar:
enqueteurs m/v
die op donderdag 15 oktober a.s. willen meewerken aan een verkeersonderzoek in Oostelijk Zuid-Limburg.
Leeftijd: 16 tot 70 jaar.

Interesse? Neem voor meer informatie zo snel mogelijk contact op met de dichtsbijzijnde vestiging.
Heerlen, Dr.Poelsstraat 16, 045-713120
Hoensbroek, Kouvenderstraat 81, 045-231680
Kerkrade, Hoofdstraat 39, 045-463700
Landgraaf, Streeperstraat 48, 045-326595.

ADIA KESER
UITZENDBURO

MILDNER Bouwbedrijf vraagt Uitvoerder, Metselaars, Betontimmerlieden en IJzervlechters, omg. Aken, Keulen. Tijdens kantooruren 045-231200.

Taxicentrale Bor-Tax vraagt WEEKEND-CHAUFFEURS voor overdag en 's avonds. Persoonlijk aanmelden Putstraat 103, Born.

Fa. R K N Bouw vraagt met spoed TIMMERLIEDEN, metselaren ook kolonnes voor haar werken in Duitsland. 045-274121, H.v. Veldekestr. 3, Brunssum.

Wolf Europabouw vraagt voor Duitsland erv. METSELAARS en Timmerlieden. Tel. 045-214500. Na 13.00 uur 04499-4479.

Lieve OPPAS gevr. voor vrijdags van 8.30 tot 19.30 uur, 3 kinderen van 5, 3 en 1 jr. Tel. 04499-3263, omg. Dieteren.

Stomerij zoekt ervaren PERSERS, zonder ervaring onnodig te soll. Tel. 045-253212.

Taxi Kölker vraagt TAXI-CHAUFFEUR voor weekend(nacht)dienst. Pers. melden: Teutelebroekstr. 95 Kerkrade. Tel. 045-464545.

Gevraagd UITSLOPERS en sorteerders. Hodzelmans VOF, tel. 045-453975 zaterdag hele dag, ma. t/m vr. na 19.00 uur.

Gevr. erv. FRITUURHULP, zowel parttime als fulltime. Tel. 045-353735.

Met spoed gevr. parttime TAXICHAUFFEURS, evt. WAO-er, dag- en nacht dienst en erv. centralist voor de nachtdienst. Julianastr. 6, Brunssum. 045-252444.

Chauffeur MEUBELBEZORGER, leeftijd plm. 30 jr. gevr. voor 2 dagen per week. Tel. 045-323077.

Gevr. zelfst. FRITUREHULP voor woensdag, zaterdag en zondag. Tel. 045-214039.

Parttime VERKOOPSTER voor plm 20 uur p.wk. gevr. lft tot plm. 25 jr. Is verkopen uw hobby en werkt u graag in een teamverband, neem dan kontakt op met slagerij van Melik, Wannerplein 3 te Heerlerheide of bel voor een afspraak tel. 045-225391.

STUCADOOR gevr. Stucadoorsbedrijf Mullenders. Tel. 04406-42068.

Gevraagd BEZORGER m/v voor Volkskrant, Hoensbroek. Tel. 045-222144.

Gevr. HULP in de huish., 4 uur per week. Tel. 045-713194 (na 18.00 uur).

Harry Maas Modeschoenen vraagt VERKOOPSTER voor 20 à 30 uur per week met verkoopervaring in schoenen leeft. tot 35 jr. Soll na tel. afspr. 045-714473.

Kelner of SERVEERSTER gevr. op part-time basis. Hotel-café-restaurant Kleuters, Haagstr. 5, Merkelbeek Tel. 04492-1448.

Met SPOED gevraagd metselaars en timmerlieden, voor Duitsland, hoog loon. Tel. 045-324358.

Restaurant in centrum Valkenburg vraagt MEDEWERKERS, studenten, parttimers M/V voor de avonduren. Tel. 04406-13107.

Uitzendbureau Start te Brunssum zoekt SECRETARESSE, 2 dgn. p.wk. erv. vereist. Tel. 045-256161.

Nette FRITURE HULP gezocht voor het weekend. Inf. na 16.00 uur. 045-461721.

Dringend MEISJE gevr. voor escort-service, zeer hoge verdiensten. Tel. 045-320343 na 18 uur.

Amateurfotograaf zoekt MEISJES en koppels boven 18 jr. die opgeleid willen worden tot beroepsmodel. Br. met foto: W. Vliegen, Einsteinstr. 73, 6227 BT Maastricht.

Colonne METSELAARS gevr. voor klinkerwerk in Duitsland. Tel. 045-427772.

CENTRALISTE gevr. v. dag- en nachtdienst en taxichauffeurs. Heerenweg 267, Heerlen.

Reparaties

TV/VIDEO defect, vandaag gebracht, morgen al klaar, prijsopgave en garantie. Tel. 045-231340 E & E Electronica Brunssum

TV/VIDEO reparatie. Zonder voorrijkosten. Görgens. Industrieterr. Abdissenbosch-Landgraaf. Tel. 045-314122

Diepvries/koelkastreparatie meestal binnen 12 uur. TEBBEN koeltechniek (part) Geen voorrijkosten met garantie. 045-460471

KOELKASTREPARATIE, geen voorrijkosten en gar. Vroko 045-441566/ 461658.

Te huur gevraagd

Te h. gevr. GARAGEBOX, voor plm. 3 mnd. Telefoon 045-216090.

Onroerend Goed

Uw huis verkopen
met behulp van de
echte makelaar
Bel de onroerend goed lijn
046 - 750 000 !
Peters & Partners Geleen
Geen verkoop - Geen kosten

Te koop
gevraagd
woonhuizen in de prijsklasse tot ƒ 200.000,-. Directe aankoop mogelijk!! Geen verkoop, geen kosten!
LIVAC B.V.
Akerstraat Nrd. 11, Brunssum. Tel. 045-220550

Schinveld
ƒ 235.000,- k.k. Modern woonhuis met dubbele garage, CV en tuin. Grote woonkamer, luxe keuken, 4 slaapkamers en badkamer. TROOST Onroerend Goed, Heerlen. Tel. 045-717876.

Spaarhypotheek 8,5%, 20 jaar vast. Unieke mogelijkheden voor 2 inkomens. Bel. 045-712255. STIENSTRA Hypotheek Service.

Vooroorlogs WOONHUIS met spoed te koop gevr., opknappen geen bezwaar. 040-520558.

Te koop gevr. ouder WOONHUIS met tuin (opknappen geen bezwaar). Tel. 046-753367.

Opnieuw, wegens de enorme verkopen in de afgelopen maanden, dringend woningen te koop gevraagd!! (Alle prijsklassen!). N.M.W. QUADEN & ZN, Makelaardij Onroerend Goed, Gelrestr.4 Munstergeleen, Lid NVM. Tel. 046-519644.

Gevr. APPARTEMENT Hrl./H'broek/Brunssum tot ƒ 600,- p.m. 045-210632.

CADIER EN KEER, Torenstraat 4, op 7 km. van Maastricht, gelegen vrijst. herenhuis met 4 slpk., souterrain, garage, geheel verkeert in uitstekende staat. Inr. eigen woning mog. ƒ 289.000,-kk. Wijman & Partners. Tel. 045-728671/ 274700.

KONINGSBOSCH, Prinsenbaan 183-a, hoekh. met garage, 3 slpkmrs, mooi aangebouwde serre, bwj. '82. ƒ 160.000,- k.k. Wijman & Partners. 045-728671 / 274700.

HEERLEN, Landvoogdstr. 63, stadw. met 2 slpkmrs, in prima staat van onderh. ƒ 107.000,- k.k. Wijman & Partners. 045-728671 / 274700.

Vooroorlogs WOONHUIS met spoed te koop gevraagd Opknappen geen bezwaar. Tel. 040-520558.

Kamers

Te huur mooie gemeub. KAMERS, Holtskuilenstr. 1, Eygelshoven.

Te huur in studentenhuis KAMER. Heerlen-centrum. Tel. 043-251634.

bouwmat./machines

KANTELDEUREN, roldeuren, sectiedeuren met of zonder afstandsbediening in 23 maten direkt leverbaar. Afstandsbediening computer gestuurd, geschikt voor alle soorten garagedeuren compl. met zender voor uw auto. Fa. Straten, Eijkskensweg 18, Geulle. 043-641044

Kanteldeuren en rolluiken bestellen? STRATEN Voerendaal bellen. Ook voor industrie. Tenelenweg 8-10. Tel. 045-750187.

KINDERKOPPEN. Goede prijs, Hyemans - Zutendaal (B). Tel. 09.3211611290.

Landbouw

ONDERDELENBANK. Tel. 04493-2715.

Zondag 4 oktober ORIENTATIERIT Landgraaf Inl. 045-325043.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

OCCASIONSHOW
1 - 2 - 3 OKTOBER
tijdens deze showdagen:
* 12 tot 24 maanden Bovag garantie (vanaf bouwjaar 1987)
* 6 maanden uitgestelde betaling (tot max 10.000 gulden)
* 1 jaar gratis onderhoud (max. 50.000 km p. jaar)
JURGEN AUTOCENTRUM HEERLEN
Breukerweg 200 Indterr. de Koumen
Afslag Woonboulevard 045-231111

Winkel & Kantoor

Te koop uit faillissement
NIEUW: grote partijen kantoor- en directiemeubelen van zeer hoge kwaliteit en tegen zeer scherpe prijzen. Alle soorten directie-buro's, conferentiestoelen, brandkasten, dossierkasten, tekentafels, tekeningladenkasten, ladenkasten, archiefstellingen, magazijnstellingen, nieuwe palletwagens v.a. ƒ 750,-, flip-overs en whiteborden. NERGENS GOEDKOPER!!!

INRUIL INVENTARIS: palletstelling, magazijnstelling, archiefstelling, burokasten, buro's, ladenkasten, burostoelen, enz. enz. teveel om op te noemen. Alles tegen kostprijs. Verder nog 1001 artikelen, teveel om op te noemen. 1000 m2 showroom en 12.00 m2 magazijn. Alles uit voorraad leverbaar, tevens verhuur van complete kantoormeubel-inrichting. De goedkoopste met de meeste service.
Rockmart Kantoormeubelen
Kissel 46a, Heerlen. Tel. 045-723142. Geopend van ma. t/m vrij. 9.30-18.30 uur en zat. 10.00-18.00 uur.

Aanbieding
Directiestoelen
Burostoelen
Rock Za ƒ 195,-
Armleggers ƒ 50,-
25 verschillende soorten en kleuren burostoelen, Conferentie-, directie- en kantinestoelen tegen fabrieksprijzen. Steeds 500 stuks op voorraad. Nergens goedkoper en 1 jr. garantie op alle modellen.
Rockmart
Kissel 46a, Heerlen.

Auto's

Te k. BMW 316
bwj. '86, 5-bak, schuifdak, sportv. Tel. 045-455609.

Te k. SAAB 9000i bwj. '87, in perf. st., vele extra's, pr.n.o.t.k. Tel. 045-323311.

2e Hands auto's gevraagd, direkt geld, vrijw. Tel. 04902-14561.

Gevr. AUTO'S/busjes van alle bwj., defect of zonder APK geen bezwaar. Tel. 045-323732. Baanstr. 140, Landgraaf.

AUTO'S te koop gevraagd. Tel. 04492-5782.

Te k. automaat MAZDA 626, bwj.'81, prima auto, 100%. Tel. 045-251485.

Te k. RENAULT F5, bwj.'81, 1 jr. APK. Tel. 045-455636, na 17.00 uur.

Koopje: MERCEDES 200B, '70, APK 9-'93, spatb. schade, ƒ 1.750,-. Kloosterraderstr. 78, Kerkrade.

AUTO'S, u belt wij kopen. Ook zondags. Met vrijwaringsbewijs. 045-427671.

Te koop VW SCIROCCO, bwj. 1976. in zeer goede staat. Tel. 045-410008.

Suzuki ALTO bouwjr. '88, 68.000 km, pr. ƒ 9.000,-. Garage Boermans, Wylre. Tel. 04450-2340.

Te k. AUDI 80, bwj. 7-'91, km.st. 19.000. Vaste pr. ƒ 35.000,-. Tel. 046-338905 voor 11 uur 's morgens.

BMW Cabrio 320i Baur, met vele extra's en tax. rapport, km.st. 89.000, bjm. '85. Tel. 045-220870.

Mooie BMW 318, APK, nw. gespoten, LM-vlgn. uitgeb. sunroof, motor 100%, pr. ƒ 1.500,-. Tel. 045-320894.

BMW 635i, bwj. '77, APK, compl. uitgeb., Alpine wit, 17" vlgn., event. inr. mog. Tel. 046-510131/524956.

INKOOP goede auto's, cont. geld. Joosten, Scharnerweg 3, Maastricht. 043-634978.

Te k. Opel ASCONA 1.8 E bwj. ;86, ABS. Nieuwst. met extra's. Tel. 04498 -56057.

Opel MANTA bwj. '81. Zeer mooi, 100% ! Prijs interess. 04498-51173, na 16.30 u.

Opel MANTA GTE, APK aug. '93, vele extra's, t.e.a.b. 04408-2341 na 18 uur.

Opel ASCONA 16 S automatic, APK 9-7-'93, i.z.g.st., ƒ 2.750,-. 045-323178

Opel KADETT 1.6i GT zw. met., bwj. '89, m. '90, 5-bak, w.w. glas, enz., pr. ƒ 14.750,-. 046-372443.

Te k. RENAULT 5 GTL, bwj. '82, i.g.st., APK 13 nov. '93, ƒ 1.750,-. Tel. 045-222678.

Te k. ROVER 3500 v.d. Plas bwj. '83, grijsmet., ƒ 1.800,-. Tel. 04459-1839

Ford GRANADA 2.0 GL, bwj.'82, 4-drs, trekh., APK 6-'93, ƒ 2.700,-. Tel. 045-217202

Te koop Ford ESCORT, bwj. '89, kl. rood, 28.000 origi. km. Tel. 045-720729.

Te k. FORD Siërra Sedan 2.OCL, bwj. '88, 66.000 km., nu ƒ 17.000,-. 045-326420.

Te k. ESCORT 1300 Laser, '85, wit, striping, sunroof, vr. pr. ƒ 7.500,-. 04405-3008; na 17.00 uur 045-245362.

Te koop voor de liefhebber Ford CAPRI 1700 GTXL, bwj. '70. Tel. 045-215389.

Te koop Ford ESCORT 13L, bwj. '80, in zeer goede staat. Tel. 045-440401.

Te k. supermooie HONDA CRX, 16i, 16v, 8-'91, kl. rood, 20.000 km, i.n.st. ƒ 31.500,-. Inl. 045-455778.

Weg. omst. te k. LANCIA Y Touring, okt. '85, grijsmet. i.g.st. pr. n.o.t.k. Inl. ma t/m vrijd tussen 9.00-13.00 uur: 046-753399 ('s avonds 09-3287660894).

MAZDA 626, 4-drs., bwj.'82, nw. APK, i.z.g.st., ƒ 2.450,-. Tel. 045-323178.

Te k. OPEL Kadett GSI, bwj. 3-'90, veel extra's. Tel. 045-717109 na 16.00 uur.

Te koop gevr. AUTO'S en bedrijfsauto's, schade/defect geen bezwaar 045-720200.

WETZELS Auto's biedt aan. Mercedes 500 SL Cabriolet '89; Mercedes 300 D Turbo '92; Mercedes 300 D '91; Mercedes 250 D Turbo '92; Mercedes 500 SEC '86; Mercedes 190 D 2.5 aut. '91; Mercedes 190 E aut. nieuw '84; Corvette cabriolet '87; Porsche 944 '84; BMW 318i '91; BMW 325i cabriolet '87; BMW 316i '88; BMW 520i '88; BMW 323i nieuw '82; Opel Kadett cabriolet '87/'90; Opel Kadett 1.8i aut. '88; Opel Kadett 1.7 D station '89; Toyota Celica 1.6 ST '87; Siërra 2.0i station '89; Escort 1.4 CL station '89; Siërra 2.0i Sedan '90; Ford Escort 1.9 GT '86; Honda Jazz aut. '86; Golf GTi 16V '89; Mercedes 709 Bak '87; Mitsubishi Pajero 2.5 TD LB '89; Toyota landcruiser 4.2 '90; Opel Omega 2.0i '87; Golf 1.3 S '90. Industriestraat 35, Sittard. Tel. 046-510655/529368.

INKOOP auto's, wij betalen de hoogste prijs!! Tevens tourcaravans. 045-416239.

Proficiat!

Van harte gefeliciteerd met uw
30-jarig huwelijk.
Wensen u Hub, Lilian, Hub en Roy; John, Peter en Willy.

PROFICIAT
Marcel
Met je 31ste verjaardag.
van Anita.

Reageren op advertenties onder BRIEFNUMMER
Stuur uw brief (voldoende gefrankeerd) naar het Limburgs Dagblad, postbus 2610, 6401 DC Heerlen en vergeet niet links onder op de enveloppe het nummer uit de advertentie te vermelden.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel 045-719966.

SUZUKI Alto FX, bwj.'83, nw. mod., gew. 610 kg, APK 7-8-'93, ƒ 2.950,-. Tel. 045-323178

Automatiek TOYOTA Tercel 1300, '81, APK 9-'93, i.z.g.st ƒ 1.950,-. 045-453572.

Te koop i.z.g.st. Toyota TERCEL De Luxe, APK 1-9-'93, 74.000 km, ƒ 2.950,-. Zien is kopen! 04450-2190.

Te koop TOYOTA Lite Ace 2.0D, aannemers uitv. met grijs kent., bwj. '90, Tel. 045-324067.

Te k. Toyota STARLET 1,3i XLI, kl. rood, 8-'91, 18.000 km, i.n.st. vr.pr. ƒ 17.500,-. Inl. 045-455778.

Te k. VW GOLF 1100, bwj. '80, APK 4-'93, ƒ 1.750,-. Tel. 045-316940.

Te k. VW KEVER bwj. '72, iets werk. Tel. 045-243871.

VW JETTA 2-drs, APK 9-8-'93, i.z.g.st., bwj.'81, ƒ 2.400,-. Tel. 045-323178

Te koop VW GOLF LS, bwj. '75, APK juni '93, t.e.a.b. Tel. 045-712313.

Te k. gevr. AUTO'S/bedrijfsauto's, schade/defect geen bezw. 045-727742 / 724000

NESUD Intercars: inkoop auto's bwj. '82 t/m '87 (ook schade), direct contant geld. Tel. 046-518401 of 337742.

Nissan CHERRY 1300 GL, '84, APK 7-7-'93, 3-drs i.z.g.st. ƒ 2.950,-. 045-323178.

SUBARU 13 DL, 3-drs, '84, 85.000km, blauwmet. 1e eig nw. band., APK 7-'93, i.st.v. nw., ƒ 3.650,-. 045-323178.

Te k. VW PASSAT 1.8 CL, 90 PK, zilvergrijs, bwj. 1988, nieuw model, 135.000 km, 1e eig., i.pr.st. Perey Verzekeringen B.V. Tel. 04746-2500 / 2635.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Nissan BLUEBIRD 2.0 Diesel, m.'87, ƒ 6.950,-; Kadett 1.6 D, '86 Sedan ƒ 7.950,-; Volvo 340 DL, '8 ƒ 2.950,-; Ascona 1.6 '82 ƒ 2.750,-; Renault 9 GTL '83, ƒ 2.750,-; Golf, '80 ƒ 2.500,-. Inr. mog. 045-211071. Overbroekerstr. 54 Hoensbroek.

Wij geven het MEESTE voor uw auto! U belt, wij komen 045-422610 ook 's avonds.

Wij betalen ƒ 500,- tot ƒ 20.000,- voor uw AUTO met vrijwaring. 045-423063

Autohandel de ANJELIER heeft voor U: Ford Orion bwj. '84 ƒ 5.200,-; Ford Escort XR3 bwj. '81 ƒ 3.900; Kadett 1200 bwj. '8 ƒ 4.200,-; Ford Siërra 2300 6 cyl. bwj. '83 ƒ 4.900; Ford Escort bwj. '82 t/m '8 v.a. ƒ 3.400,-Volvo 340 bwj '83 ƒ 2.950,-; Toyota Celica 1600 ST bwj. '83 ƒ 4.900; Kadett 1300 bwj. '8 ƒ 2.300,-; Datsun Sunny coupé bwj. '82 ƒ 2.200; BMW 318i bwj '82 ƒ 3.400; Citroën 1900 TRS Break bwj '86 ƒ 7.900,-; Mitsubishi Galant bwj. '86 5-drs ƒ 5.900,-; Mitsubsihi Colt bwj. '81 ƒ 2.150,-; Ford Fiësta ƒ 1.250,-; Suzuki Carry bus bwj. '83, ƒ 2.350 Anjelierstr. 123a Heerlerheide. Tel. 045-231448.

AUDI 80 LS, met sp.velgen bwj.'81, APK 20-09-'93, vr. pr. ƒ 2.500,-. 045-453226.

Ford TAUNUS 2.0 Ghia, bwj '82, APK 8-7-'93, 4-drs, i.z.g.st. ƒ 1.500,-. 045-323178.

Te k. MAZDA 626, bwj.'82, i.z.g.st., APK eind jan. '93 pr.n.o.t.k. Tel. 043-622841.

Te k. Mitsubishi GALANT hatchback, bwj.'90, 1e eig. in nw.st., 43.000 km. Tel. 045-457640.

Voor Piccolo's zie verder pagina 14

ASB*vacatures*
ASB Uitzendbureau heeft snel werk voor (M/V):

ALGEMEEN
Schoonmaaksters. Voor verschillende projecten in de omgeving van Heerlen en Kerkrade zijn wij op zoek naar schoonmaaksters. Betreft veelal de schoonmaak van kantoorpanden. Goede verdiensten!

PRODUKTIE
Gemotiveerde produktiekrachten voor een palletfabriek te Swalmen. Leeftijd 18-40 jaar. Werk in dagdienst, voor langere periode. Goede salariëring, reiskosten worden vergoed.

TECHNISCH
Soldeermedewerker. Voor een high-tech bedrijf in Sittard zoeken we enthousiaste medewerkers voor soldeerwerkzaamheden. Ervaring in deze richting is een pre. Het bedrijf leidt je intern op. Er zijn goede toekomstmogelijkheden.

LTS'er Metaal. Voor een bedrijf in Sittard zoeken we een LTS'er Metaal. Het betreft een baan voor langere duur. De kandidaat gaat in eerste instantie stalen platen knippen, daarna wordt hij op andere afdelingen ingezet. Leeftijd 19-20 jaar.

ASB heeft nog veel meer soortgelijke en andere functies. Bij de onderstaande vestigingen vertellen ze er graag alles over. **ASB Uitzendbureaus:**

Venlo, Grote Beekstraat 4, 077-548360 **Maastricht,** Houtmaas 6, 043-218484 **Roermond,** Kloosterwandstraat 1-3, 04750-18400 **Heerlen,** Dr. Poelsstraat 15, 045-719600 **Weert,** Emmasingel 89, 04950-43500 **Sittard,** Rosmolenstraat 11, 046-580150

De overige adressen van de ASB vestigingen staan vermeld in de Gouden Gids.

ASB Uitzendbureau *Werkt snel.*

Transacties

Horeca Ondernemers. Nieuwe STAPELSTOELEN af magazijn ƒ 22,50,-. G & R Imming. Tel. 077-829050.

Te k. INDUSTRIE-NAAIMACHINES, 1x stikker met zig-zag; 1x 5 draads overlock; 1x blindzomer. Tev. reclame lichtbak 100x100. Koolweg 21, Elsloo.

Auto KALDEBORN, wij betalen de hoogste prijs voor Uw auto!! 045-411572.

Te k. MERCEDES 190D bwj 88, auto verk. i.nw.st., ƒ 29.500,-. Tel. 04704-4987

Te k. zeer goede FORD Taunus 1.6 Bravo, bwj.'82, APK gek., LPG, met trekh. en sunroof, i.z.g.st., inr. mog., vr.pr. ƒ 1.650,-. Tel. 045-231633.

Te koop DATSUN Bleubird turbo diesel. 1983. APK 4-'93, vraagprijs ƒ 2.950,-. Tel. 045-254139.

Te koop OPEL Kadett, APK 6-'93, prijs ƒ 1.100,-; Opel Record, APK 3-'93, bwj. '81, pr. ƒ 1.750,-. 04499-4529.

Te k. Opel KADETT 1300 S Berlina, bwj. '79, i.z.g.st., vr. pr. ƒ 1.950,- event. inr. mog. Tel. 045-456823 of 461234.

Naar schatting 70 procent van de zwarte bevolking in Zuid-Afrika is analfabeet. Van alle problemen die het land kent, is dit, zeker voor de toekomst, een van de grootste. In Kempton Park leren ongeletterde zwarte ambtenaren op kosten van de gemeente lezen en schrijven volgens een unieke methode. Maar wat het project uitzonderlijk maakt is dat blanke ambtenaren op de zelfde manier een zwarte taal leren. Met als gevolg: beter begrip voor hun zwarte collega's.

Toenadering tussen blank en zwart via het alfabet

DOOR PETER VAN NUIJSENBURG

KEMPTON PARK - Hij schrijft op verzoek zijn naam in het notitieblok. In opperste concentratie, zijn neus even boven het tafelblad, etst hij de letters met een in een ijzeren greep gehouden ballpoint op het papier. Tijdens de operatie houdt hij zijn adem in, om die pas weer uit te blazen als het karwei geklaard is. Daar staat het, in hoekige halen, maar duidelijk leesbaar: Wilson Mabulana. Het is een ogenblik van triomf.

Wilson is 53 jaar, een vriendelijke, verlegen man met gedistingeerd grijzende slapen. Zes weken geleden was het alfabet nog een mysterie voor hem. Nu heeft hij al zijn eerste brief naar huis geschreven. Hij is trots en gelukkig, zegt hij, dat hij nu, op deze leeftijd, toch nog leert lezen en schrijven.

Mabulana was een van de naar schatting 20 miljoen zwarte analfabeten in Zuid-Afrika, bijna 70 procent van de zwarte bevolking. Hij is geboren in het noorden van de provincie Transvaal. Zijn ouders waren arm en de school was ver weg. Er was, en is nog steeds, geen leerplicht voor zwarte kinderen, zodat zijn schoolverzuim de gewoonste zaak van de wereld was.

Schadelijke doctrine

Het was ook niet nodig dat zwarte kinderen naar school gingen, meenden de pedagogen van de apartheid in de jaren dat Mabulana opgroeide. De zwarten waren voorbestemd tot het 'halen van water en het hakken van hout', zo vatte Hendrik Verwoerd zijn onderwijsfilosofie samen. Verwoerd, de ideoloog van de apartheidsstaat, had in de jaren '50 het 'Bantu-onderwijs' in zijn portefeuille.

Inmiddels is vrijwel iedereen doordrongen van de schade die deze doctrine heeft aangericht. Aan de economie, die een tekort heeft aan geschoolde arbeidskrachten; aan de relatie tussen blank en zwart, die is verziekt door het blanke meerderwaardigheidscomplex; maar vooral aan het zelfrespect van de zwarten, die in het 'nieuwe Zuid-Afrika' volwaardige burgers moeten worden.

Daarom gaat Wilson Mabulana nu drie ochtenden per week, van zeven tot half tien, naar school. De cursus wordt betaald en georganiseerd door zijn werkgever, de gemeente Kempton Park, een stad 45 kilometer ten oosten van Johannesburg.

Steve Cronje en Marius Botha zijn de initiatiefnemers van het project. Uit een onderzoek was gebleken dat van de 1200 zwarte werknemers in gemeentedienst er 700 analfabeet waren. Bijna allemaal mannen, arbeiders zoals Mabulana, die in de plantsoenendienst werkt.

„Het feit dat ze niet kunnen lezen en schrijven, betekent voor ons verlies aan produktiviteit. Het komt regelmatig voor dat je een ploeg naar een klus stuurt en dat het dan uren duurt voordat ze daar aankomen. Achteraf blijkt dat ze de weg niet konden vinden, omdat ze geen straatnamen kunnen lezen. Het resultaat is dat ze er vaak twee keer zolang over doen als een groep die wel kan lezen," zegt Botha.

„Maar het is voor de mannen zelf natuurlijk ook verschrikkelijk. Ze zullen nooit promotie kunnen maken. Om voorman te worden moet je kunnen lezen en schrijven. We hebben de mensen getest en er is onder hen een behoorlijk potentieel. Het zou doodzonde zijn als dat verloren gaat," aldus Cronje.

Een jaar geleden zijn Botha en Cronje zich gaan oriënteren bij bedrijven die het probleem al hadden onderkend en aan een oplossing werkten. Het resultaat van deze peiling was niet bemoedigend. Bij de meeste ondernemingen hielden de werknemers het vrij snel voor gezien. Ze moesten de cursus zelf betalen en de studie in hun schaarse vrije tijd zien te volgen. Maar het belangrijkste was dat de meeste cursussen te ver van hen afstonden, niet aansloten bij hun ervaringen, zegt Cronje.

Deze problemen denken Cronje en Botha nu te hebben opgelost. De mannen krijgen les in werktijd en de opleiding wordt betaald door de gemeente. Maar de grootste, revolutionaire, vernieuwing was de opzet van de cursus.

Cronje: „De cursus gaat in drie fasen. In de eerste fase wordt het onderwijs in hun moedertaal gegeven. Bij ons is dat voornamelijk Sotho (dat door ongeveer 11 miljoen mensen wordt gesproken, red.). De eerste fase duurt 60 lesuren en daarna moeten ze 1000 woorden kennen, dat wil zeggen kunnen lezen en schrijven. De tweede fase duurt 120 uur. Ze kunnen kiezen tussen Afrikaans of Engels. Als ze die achter de rug hebben, zijn ze in die taal op het niveau van de tweede klas middelbare school. Na de tweede fase komen ze in aanmerking voor promotie. Voor de derde fase willen we lezerskringen oprichten, zodat ze zich nog verder kunnen ontplooien. Er komt hier dan ook een bibliotheek. We hebben ook nog plannen om ze rekenen te leren, maar die moeten nog uitgewerkt worden."

„Onze methode is uniek in Zuid-Afrika," zegt Philip Moshoeu, de cursusleider. „We maken de mannen namelijk spelenderwijs vertrouwd met woorden en begrippen."

Zijn lokaal lijkt op een klas in een kleuterschool. Aan de muren hangen afbeeldingen van personen, dieren en voorwerpen die tot de directe belevingswereld van een kleuter horen. De bijbehorende woorden zijn opgesplitst in lettergrepen. In een hoek staat een ronde tafel volgestouwd met speelgoed: auto's, poppen, ballen. Op een cassetterecorder kunnen bandjes met kinderliedjes gespeeld worden.

„We doen alles in groepsverband. Ze moeten elkaar stimuleren en verbeteren. Het lijkt misschien eigenaardig, volwassenen die als kleine kinderen de meest eenvoudige dingen moeten leren, maar het werkt. Je merkt het aan hun zelfvertrouwen. Dat neemt, net als hun woordenschat, met de dag toe."

Philip legt 15 op een plastic strook gedrukte woorden in een rij op de vloer. Hoe verder in de rij, hoe moeilijker het woord. De cursisten moeten langs de rij lopen en tegelijk de woorden oplezen.

Elvis Malapane (34) is van de twaalf aanwezigen het eerst aan de beurt. Hij dreunt de woorden soepel en zonder haperen op. Hij wordt door de anderen beloond met een gul applaus.

Twee maanden geleden kon hij geen letter lezen. Nu spelt hij de Sowetan, de grootste Engelstalige krant die voornamelijk door zwarten wordt gelezen.

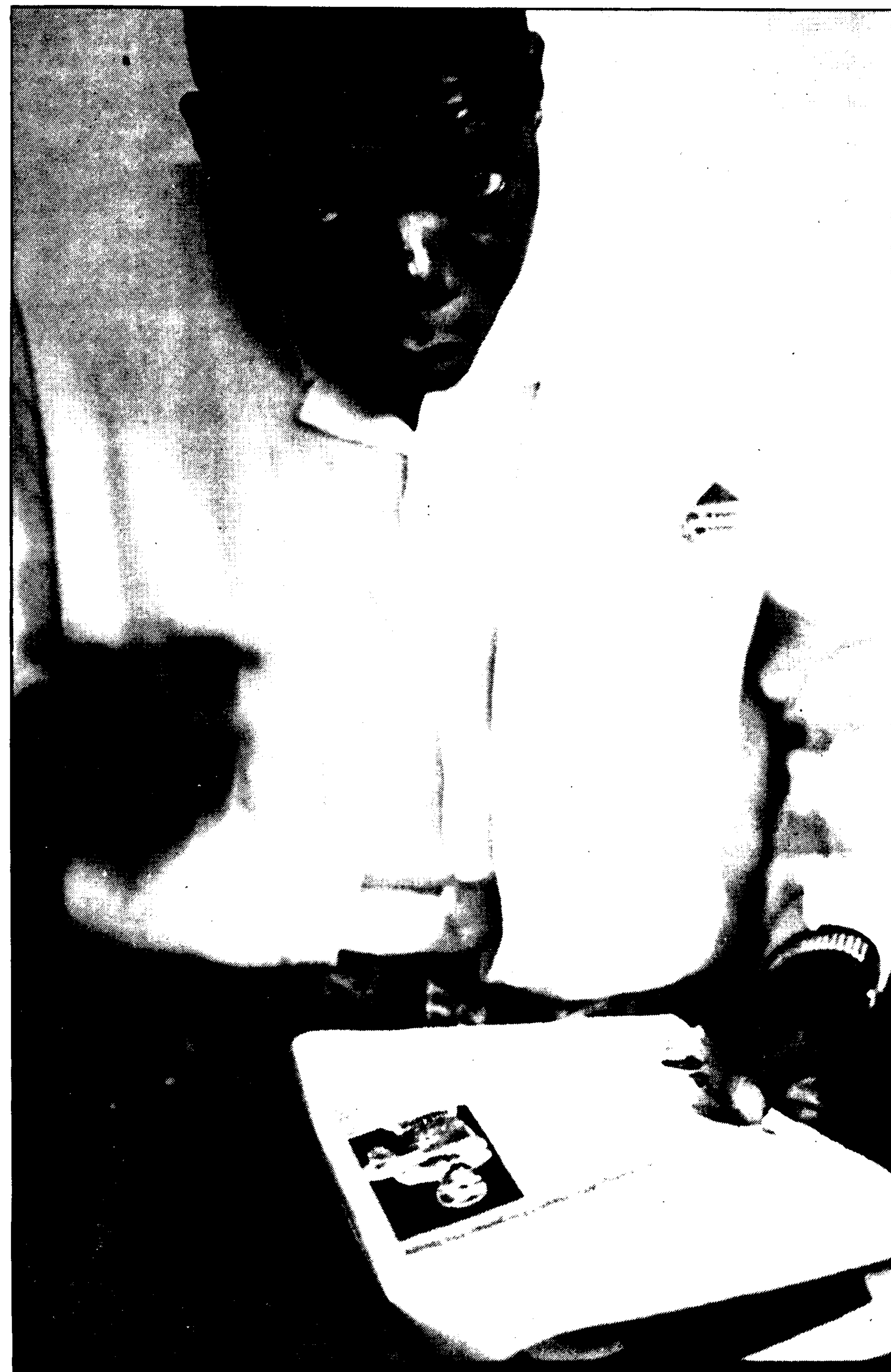
Elvis legt uit wat het betekent niet te kunnen lezen. Hij rekende tot voor kort nog in Ponden, die in 1961 (!) zijn vervangen door de Rand. „Als ik naar de geldautomaat van de bank ging om geld op te nemen, moest ik iemand op straat vragen om mijn code in te tikken. Veel collega's zijn zo bestolen. Ze vroegen iemand hun code in te tikken en dan pakte die figuur het pasje af en ging er mee vandoor. Hij kon al je geld opnemen want hij kende de code. Hetzelfde gebeurde als je geld naar huis wilde sturen. Je moest iemand vragen om het adres op de enveloppe te schrijven. Maar dan schreef zo'n figuur zijn eigen adres op, zodat je naar je centen kon fluiten en je gezin maar moest zien hoe ze rond konden komen."

Elvis is een van de twaalf uitverkorenen die aan de eerste cursus konden deelnemen. „De animo is nu zo groot," aldus Philip, „dat de mensen in de rij staan. Ze horen de enthousiaste verhalen van mannen als Elvis en Wilson en zeggen: dat wil ik ook."

Elvis woont in een logement in Thembisa, het zwarte woonoord bij Kempton Park. Zijn vrouw en drie kinderen wonen in Lebowa, een 'zelfstandig' thuisland, ongeveer 300 kilometer van Thembisa. Hij gaat een paar keer per jaar naar huis. Voordat hij kon schrijven, was dat het enige contact dat hij met zijn gezin had. Hij maakte zich vaak zorgen, over de kinderen, over de droogte, over de vraag of zijn geld wel aangekomen was. Nu kan deze afstand zo vaak als hij wil per brief worden overbrugd en kan zijn vrouw, die lezen en schrijven kan, hem op de hoogte houden van wat er aan het thuisfront gebeurt.

Maar Elvis heeft nog een andere drijfveer. „Ik ben nu 10 jaar klusjesman bij de plantsoenendienst. Ik had nooit een kans op een betere baan. Maar als ik kan lezen en schrijven, kan ik ook promotie maken, meer verdienen en mijn kinderen een betere toekomst geven."

De faam van het project is, tien weken na de start, al zo groot, dat niet alleen andere gemeenten, maar ook het bedrijfsleven belangstelling hebben. „Iedereen wil langs komen en we worden gebombardeerd met verzoeken om informatie," zegt Cronje.

● *Elvis Malapone: „Ik moest mensen op straat vragen mijn code in te tikken bij de geldautomaat."*
Foto: GPD

'De mensen vinden het prachtig als je ze alleen al in het Sotho groet.'

Dat een gemeente haar zwarte werknemers op haar kosten laat leren lezen en schrijven, is in Zuid-Afrika al uitzonderlijk. Maar het project in Kempton Park is ook om een andere reden uniek. De gemeente stelt haar blanke werknemers in staat een zwarte taal te leren. Sinds een aantal jaren kunnen blanke kinderen op school een zwarte taal leren. Maar het is niet verplicht en de belangstelling is matig. De zwarte talen hebben geen enkele verwantschap met het Engels en het Afrikaans. Ze zijn moeilijk en worden vaak minderwaardig als 'een verzameling oerwoudklanken' bestempeld.

Het is dus opmerkelijk dat ambtenaren in Kempton Park, geen bolwerk van vooruitstrevendheid, te kennen hebben gegeven een zwarte taal te willen leren.

Twaalf mensen leren nu Zoeloe en zeven Sotho. En de wachtlijst is lang, aldus Steve Cronje.

Philip Moshoeu geeft de Sothocursisten, twee vrouwen en vijf mannen, les volgens dezelfde methode waarmee hij Elvis en Wilson leert lezen en schrijven.

Aan het begin van de les doet hij het licht uit. Uit de cassetterecorder komt zacht tinkelende muziek. Met zachte stem gebiedt hij de zeven hun ogen te sluiten.

„Word bewust van je ademhaling, laat de lucht in je longen komen. Word bewust van je voeten, laat ze ontspannen. Laat die ontspanning langs je benen omhoog spoelen, langs je dijen, je lichaam. Voel hoe de ontspanning zich door je lichaam verspreidt en hoe je borst, je armen, je handen, je nek, je oren, je gezicht zich ontspannen. Blijf bewust van je ademhaling en geniet van de onstpanning. Laat je bewustzijn terugkeren als je klaar bent en open je ogen."

„Ze vergeten zo hun dagelijkse beslommeringen en dat helpt bij de concentratie," zo had Philip het gebruik van de hypnosetechniek verklaard.

De toewijding en ernst waarmee de cursisten de les volgen, is opvallend. Ze leren in de eerste plaats zich begrijpelijk uit te drukken en zuigen alles op wat Philip zegt. Ze corrigeren elkaar en belonen een geslaagde oefening met applaus.

Philip danst door het lokaal. Hij leert zijn leerlingen tellen door met een bal te stuiten. Lichaamsdelen worden benoemd via een aftelversje. Poppen beelden gezinssituaties uit. En ook de blanken moeten langs de in moeilijksheidsgraad oplopende rij woorden wandelen. Er wordt veel geoefend op de uitspraak, waarbij de blanke tong regelmatig over de vaak ingewikkelde klankcombinaties struikelt.

'We zijn nog maar een paar weken bezig en ik heb nu al het idee dat ik meer van de mensen om me heen begrijp.'

Tijdens de theepauze leggen Marius Botha en Johnnetta van Wijk uit waarom ze aan de cursus zijn begonnen.

Botha: „Ik heb vrijwel dagelijks te maken met vertegenwoordigers van de zwarte vakbonden. Ik kom oorspronkelijk uit Namibië en heb daar al zwarte talen leren spreken. Ik weet dus uit ervaring hoeveel goodwill je kweekt, al spreek je maar een paar woorden. De communicatie loopt soepeler. Niet omdat ik nu opeens perfect Sotho spreek, maar omdat de mensen aan de andere kant van de tafel het enorm waarderen dat je hun taal probeert te spreken. Het getuigt van respect voor hen en hun cultuur."

Meer begrip

Johnnetta van Wijk werkt veel met Sotho's en 'dat is een van de redenen waarom ik het graag wil leren'. „Je moet mensen kunnen helpen en dat gaat het best als je elkaar goed verstaat. En de mensen vinden het prachtig als je ze alleen al in het Sotho groet. Mijn huishoudster viel haast van haar stoel van verbazing toen ze me voor het eerst iets in het Sotho hoorde zeggen. Nu helpt ze me met mijn huiswerk. De klanken zijn vaak zo moeilijk. Ik heb soms het gevoel dat onze tong daar niet voor gemaakt is."

Maar Johnnetta volgt de cursus ook omdat ze zich 'wil voorbereiden op de toekomst'. „Als je echt met elkaar, blank en zwart, wilt samenleven, dan moet je ook de cultuur van de anderen kennen. En dat kan alleen door de taal te leren. We zijn nog maar een paar weken bezig en ik heb nu al het idee dat ik meer van de mensen om me heen heb leren begrijpen dan al die jaren daarvoor."

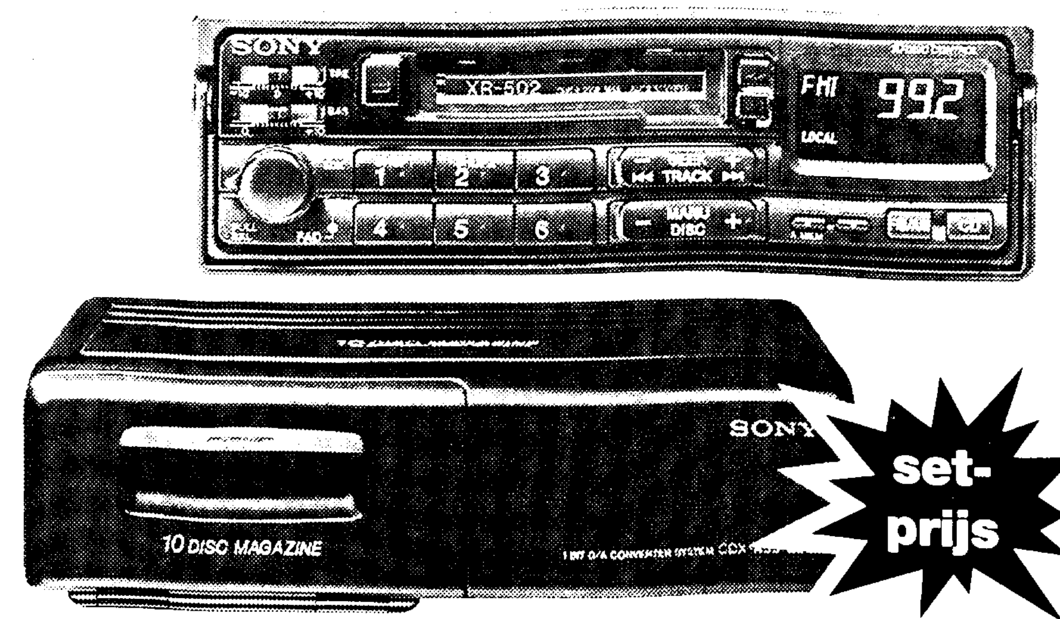
Het is een sentiment dat door de andere cursisten wordt gedeeld. Philip Moshoeu bevestigt op zijn beurt dat hij het geweldig op prijs stelt, wanneer een blanke hem in zijn moedertaal aanspreekt. „Hij reikt me daarmee zijn hand en geeft te kennen dat we elkaar ondanks alle verschillen willen begrijpen."

● *Ambtenaren van Kempton Park krijgen les in de Sotho-taal. „Het getuigt van respect voor de zwarten en hun cultuur."*

23,95

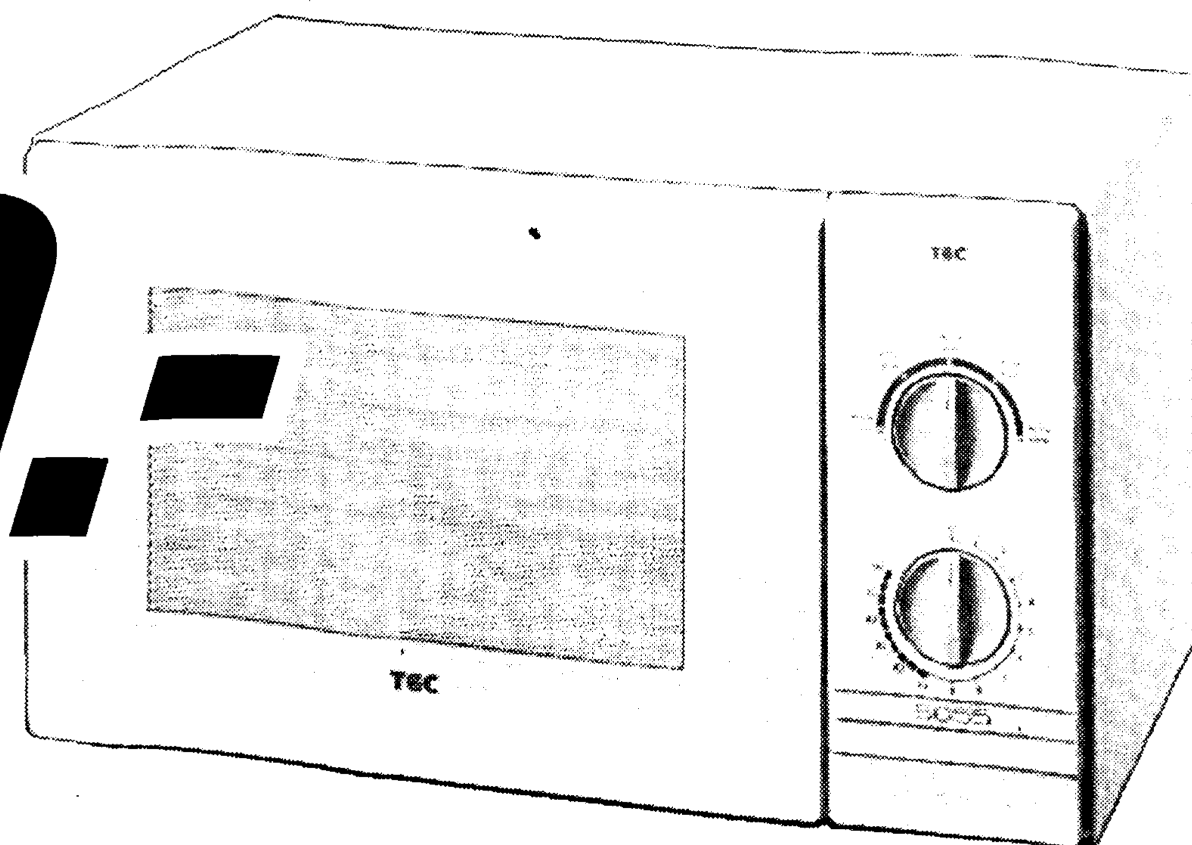

set-prijs

799.-

A.S. zaterdag 3 oktober is onze zaak i.v.m. nationale feestdag GESLOTEN !!

199.-

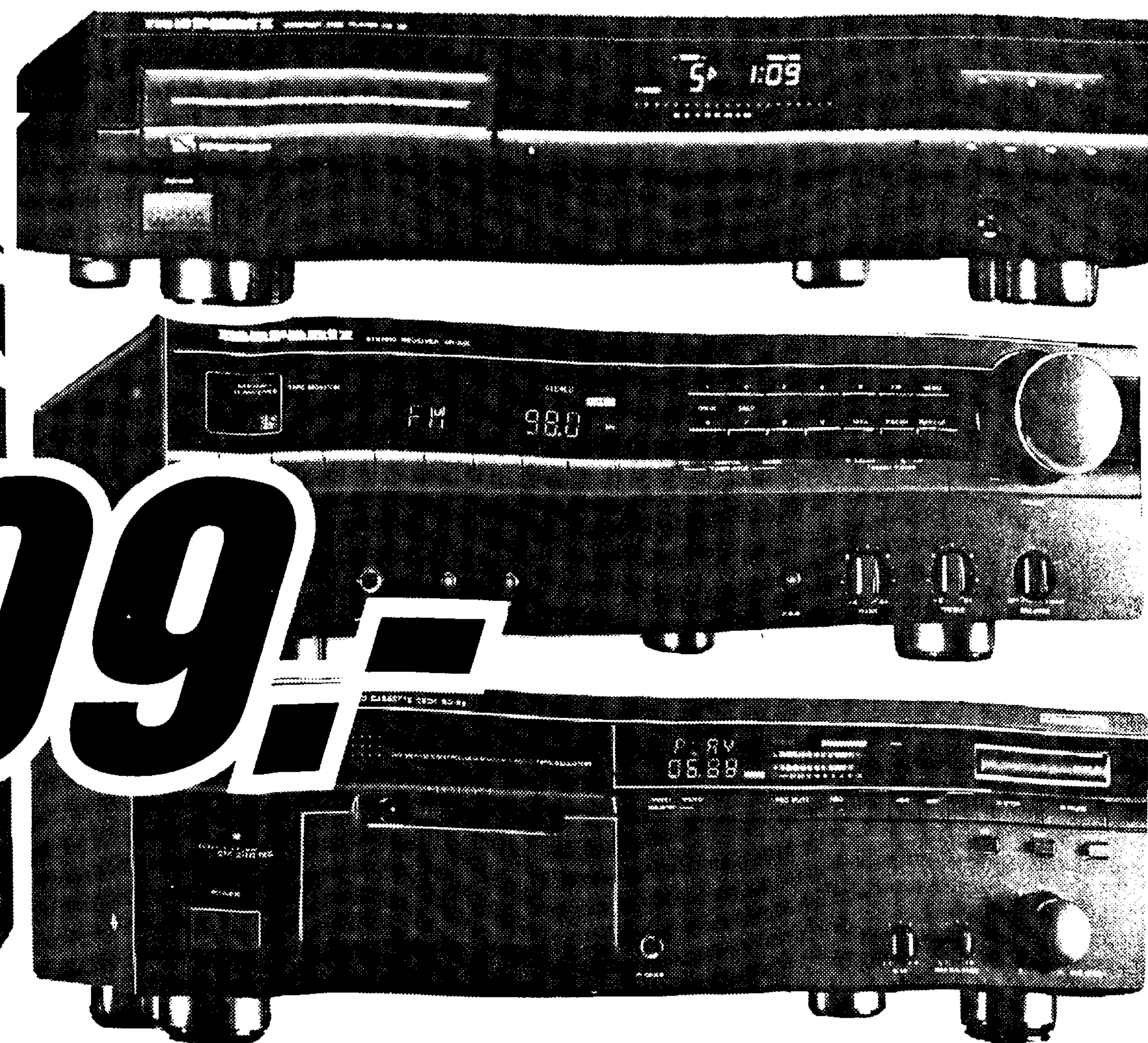
1299.-

999.-

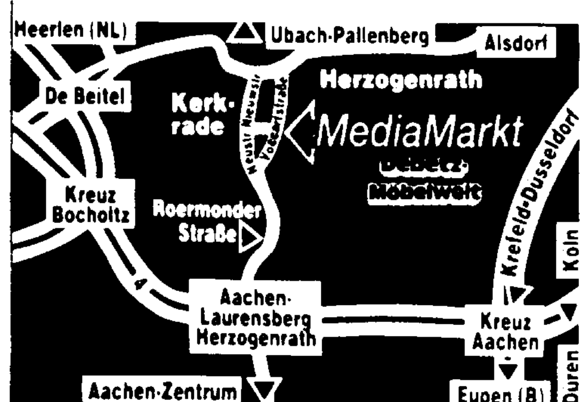
set-prijs

1499.-

- Alle prijzen DM prijzen
- Aanbiedingen maximaal 2 stuks per klant
- Aanbiedingen zolang de voorraad strekt afwijkingen in de afbeeldingen en kennelijke drukfouten voorbehouden
- Wij staan donderdag`s tot 20.30 uur voor U klaar

Media Markt

Video - TV - HiFi - CDs - Electro - Foto - Computer - Telecom - voor Meeneemprijzen

Herzogenrath - Straß Voccartstr. 66 ☎ 0949-2406-2094

Positie vrachtwagenfabrikant steeds wankeler

Andriessen overweegt meer steun voor Daf

Van onze redactie economie

EINDHOVEN – De Eindhovense vrachtwagenfabrikant Daf overlegt met minister Andriessen van Economische Zaken over een forse uitbreiding van de overheidssteun. „Daf houdt de minister zowel mondeling als schriftelijk regelmatig op de hoogte van de stand van zaken binnen het concern. Ik sluit niet uit dat in die context bedragen zijn genoemd van 200 tot 300 miljoen gulden", aldus een woordvoerder van Daf gisterochtend.

In maart liet de toenmalige president van Daf, ir. A. van der Padt, al weten dat een dergelijk bedrag nodig is om de solvabiliteit (vermogen om te betalen) van het bedrijf te herstellen. Daf heeft de afgelopen tweeëneenhalf jaar een verlies geboekt van ongeveer 725 miljoen gulden.

Overeenstemming

Afgelopen zomer lekte uit dat minister Andriessen Daf via de Nationale Investeringsbank (NIB) een achtergestelde lening zou willen verstrekken van ongeveer 100 miljoen gulden. De woordvoerder van Daf zegt de stellige indruk te hebben dat daarover inderdaad overeenstemming is bereikt. Het ministerie van Economische Zaken wil desgevraagd geen commentaar geven.

De financiële positie van Daf staat onder zware druk door de ingezakte afzetmarkten, vooral in het Verenigd Koninkrijk. De meest recente ontwikkelingen duiden erop dat ook de continentale afzetmarkten teruglopen.

Op de vraag hoe lang Daf nog in staat is het hoofd boven water te houden wil de woordvoerder geen concreet antwoord geven. „Het blijkt dat we het al tweeëneenhalf jaar hebben kunnen uitzingen. We hebben kans gezien tot nu toe goed op koers te blijven". De woordvoerder van Daf erkent evenwel dat het bedrijf niet kan doorgaan verliezen te boeken.

Onlangs werd bekend dat Daf niet alleen overleg voert met het Duitse Daimler-Benz, maar ook met de Japanse vrachtwagenproducent Hino over mogelijke vormen van samenwerking.

Geen extra banen op de tocht bij IBM Nederland

AMSTERDAM – Het extra verlies aan arbeidsplaatsen dat het Amerikaanse computerconcern IBM heeft aangekondigd, brengt geen verandering in de al eerder bekendgemaakte saneringsplannen voor de vestiging in Nederland.

IBM liet dinsdag weten dat er dit jaar over de hele wereld 40.000 banen worden geschrapt in plaats van de in juli genoemde 32.000. Het aantal voor Europa is verhoogd van 7.000 tot 8.000. Voor IBM Nederland verandert dit niets omdat het bedrijf „goed in de pas loopt" door het eerder genomen besluit om de vermindering van de werkgelegenheid versneld uit te voeren, aldus een woordvoerder.

IBM Nederland telde eind vorig jaar 5.049 werknemers. Aanvankelijk werd besloten dit aantal in de periode tot eind 1993 te verminderen met duizend, maar de termijn werd in juli vervroegd tot eind dit jaar.

Winst Begemann loopt iets terug

DEN HAAG – De winst van de Koninklijke Begemann Groep over het eerste half jaar van 1992 is teruggelopen tot iets minder dan 25 miljoen gulden. Vooral het feit dat 'bedrijvendokter' J. van den Nieuwenhuyzen geen bedrijven met winst verkocht, ligt daaraan ten grondslag. Vorig jaar verdiende Begemann over dezelfde periode netto 27,6 miljoen gulden, waarvan ruim 19 miljoen dank zij de verkoop van bedrijven.

De omzet van het conglomeraat nam in de eerste helft van dit jaar fors toe als gevolg van de overneming van de scheepswerf RDM en de auto-onderdelenfabriek Volvo St. Truiden (VCST) tot 1090,7 miljoen gulden, ruim 300 miljoen meer dan in de eerste zes maanden van vorig jaar. Deze twee bedrijven droegen echter 'beperkt' bij aan de winst. Begemann verwacht over heel het jaar 1992 meer winst te maken dan vorig jaar, toen er netto 85 miljoen gulden werd verdiend.

DSM ontwikkelt laadruimte

● *DSM Resins bv heeft een nieuw concept voor een bestelwagen ontwikkeld, bestaande uit twee delen met een zelfdragende laadruimte. Deze divisie van het chemieconcern DSM heeft hierbij samengewerkt met PTT RAC bv en Terberg Specials. De laadruimte kan bij vervanging van het aandrijfgedeelte opnieuw worden gebruikt en gaat dus langer mee dan de traditionele bestelwagen. Ook is de vloer aanzienlijk lager dan bij de conventionele bestelwagens. Het is mogelijk deze te laten zakken tot straatniveau. De zelfdragende ruimte met een onafhankelijk luchtgeveerde achterwielophanging is gemaakt van de onverzadigde polyesterhars 'Synolite' van DSM.*

Dit duurzame materiaal wordt al enige tijd toegepast in vormdelen in de auto-industrie, in boten, sanitair en knopen. Het prototype wordt op dit moment in de praktijk getest door PTT Post.

Meer banen weg bij Frico-Domo

LEEUWARDEN – Door de reorganisatie van de zuivelcoöperatie Friesland Frico-Domo komen nog eens ruim zeshonderd banen te vervallen. Dat heeft de directie gisteren bekend gemaakt. Het totaal aantal banen dat in het kader van de operatie 'Huis op orde' bij het concern moet verdwijnen komt daarmee op ruim twaalfhonderd.

De directie legde gisteren de plannen voor aan de Centrale Ondernemingsraad en de vakbonden. De dagversproduktie zal worden geconcentreerd in Groningen. Dat betekent dat de vestiging in Warga, met ruim driehonderd werknemers, zo snel mogelijk moet worden gesloten. Daarnaast wordt de condensfabriek ccF in Leeuwarden met driehonderd werknemers extra ingekrompen. Op het hoofdkantoor en bij verenigingszaken worden vijftig arbeidsplaatsen geschrapt. Het gaat hier onder meer om de staf.

Eerder was al bekend gemaakt dat in de kaasdivisie van Friesland Frico-Domo ruim 450 arbeidsplaatsen moeten verdwijnen. Bij de condensfabriek ccF was eerder het verdwijnen van circa 160 banen aangekondigd.

Consument zal weinig merken van lagere btw

DEN HAAG – Consumenten moeten niet verwachten dat zij veel geld kunnen besparen door de btw-verlaging die vandaag ingaat. De btw daalt op die datum van 18,5 naar 17,5 procent. Als de prijzen al worden verlaagd, gaat het om kleine bedragen variërend van een paar centen tot een kwartje. Alleen bij het kopen van auto's en huizen kan de btw-verlaging een leuke meevaller opleveren.

Het is dus nog maar de vraag of de consument inderdaad kan profiteren van de lagere btw. Ondernemers moeten wel bereid zijn hun prijskaartjes te veranderen. Aangezien ze dat wettelijk niet verplicht zijn, is de kans groot dat de verlaging als extraatje in de zakken van de winkeliers verdwijnt.

Konsumenten Kontakt houdt rekening met deze mogelijkheid. Medewerker U. Bruseker: „We verwachten dat de prijzen onvoldoende zullen worden aangepast. Dat was in elk geval onze ervaring met de laatste btw-verlaging in 1989. Toen daalde de btw van twintig naar 18,5 procent. Zo werden in de grootwinkelbedrijven de prijzen minder verlaagd. Of werd de verlaging verrekend met latere prijsverhogingen."

Ahold-voorlichtster I. van Kuilenberg bestrijdt dat. „De prijzen van de produkten dalen maar 0,8 procent, nog geen cent op een gulden. Dáár merkt de klant juist niets van. Wij hebben ervoor gekozen de meest verkochte merken van een deel van onze produkten zichtbaar te verlagen." De AH-klant kan rekenen op prijsdalingen variërend van „een paar centen tot een dubbeltje of zelfs een kwartje op cosmetica, wasmiddelen, diervoeding, babyverzorging, bier en wijn."

Maar de klanten moeten er niet op rekenen dat ze eten en drinken goedkoper kunnen inslaan. Sinds de btw-verlaging van 1989 vallen bloemkool, karnemelk, brie, schnitzels, chocolade, zuurtjes en margarine onder een lager btw-tarief van zes procent. Dat percentage blijft ongewijzigd. De alcoholhoudende dranken vallen echter wel onder het hoge tarief.

De Vereniging Nederlandse Slijters en Wijnhandelaren (VNSW) weet echter niet of alle ondernemers ook de prijsverlaging zullen doorvoeren. Vooral omdat aan het einde van dit jaar de prijzen van alcoholische dranken juist omhoog zullen gaan, aldus woordvoerder J. van Elburg.

Uitstel

Drs. J. Lempers van Vroom & Dreesmann zegt dat alleen nieuwe voorraden worden herprijsd. „De verlaging is te gering om alles om te prijzen. Een artikel van twee gulden zou slechts twee cent goedkoper worden. Maar de duurdere produkten krijgen wel andere prijzen. Ik denk aan artikelen boven de honderd gulden."

Of de kleinere winkeliers volop lagere prijzen zullen berekenen, is helemaal de vraag. Het KNOV, de grootste werkgeversorganisatie in het midden- en kleinbedrijf, heeft de nodige twijfels. Woordvoerster R. van der Hoek: „De klant zal echt geen prijsverschil merken bij een simpele tube tandpasta. Voor artikelen met zulke lage prijzen, zal men niet voor enkele centen gaan omprijzen".

Bij luxe-goederen als meubels, wasmachines en koelkasten is de kans groter dat de consument merkt dat de btw is verlaagd. H. Albeda van de Consumentenbond meent zelfs dat de btw-verlaging bij sommige mensen voor een plezierige verrassing kan zorgen. „Als er van te voren een prijs is afgesproken voor bijvoorbeeld een nieuw bankstel en die prijs is exclusief btw, dan betaalt de klant veel minder."

Streepjescode moet floppy's vervangen

AMSTERDAM – Wat in de lengte kan, moet ook in de breedte kunnen, bedachten slimme Britten bij het bestuderen van de streepjescodes, inmiddels niet meer weg te denken van bijvoorbeeld pakken melk en babyluiers. Een tweedimensionale streepjescode fabriceerden ze derhalve, met op vijfentwintig vierkante centimeter evenveel informatie als op twee volgetikte A4-velletjes. 'Da's niks,' zal de gemiddelde chip-fabrikant zeggen. Maar deze informatiedrager heeft een niet te onderschatten voordeel, zeggen de promotors: hij is van papier.

Volgens de Nederlandse importeur van de Britse vinding, Combitrading Holland in Utrecht, moeten de 'stickers met code' formulieren, microfiches en zelfs floppydisks kunnen vervangen als informatiedrager. In de transportwereld moet het een alternatief zijn voor de pakbon, in ziekenhuizen kunnen dossiers van patiënten erin worden opgeslagen, terwijl verzekeraars hun polissen erin kwijt kunnen. „Het is vooral een goedkoop alternatief," zegt J. Willemsen van Combitrading, „want het is niets anders dan een bedrukt velletje papier."

Op de Efficiencybeurs, gisteren in de Amsterdamse RAI van start gegaan, wordt de nieuwe manier van coderen gepresenteerd. Het Britse bedrijf Symbol Technologies, dat de code op de markt brengt, heeft hem de naam PDF417 meegegeven. De letters staan voor 'portable data file'.

Het verschil met de gewone streepjescode is niet alleen de capaciteit die ongeveer honderd keer zo groot is, maar ook het soort informatie dat opgeslagen wordt. Een streepjescode is immers niets anders dan een symbool, een cijferreeks, die een computer de bijbehorende gegevens laat ophoesten. De PDF417 bevat de gegevens zelf, leesbaar te maken met een bijgeleverde laserscanner.

Combitrading verkoopt de PDF-printer om de stickers met de code te maken. De printer moet worden aangesloten op een personal computer, vertaalt de ingetikte informatie in de tweedimensionale symboliek en print de sticker.

Voorlopig richt het bedrijf zich alleen op de zakelijke markt met zijn nieuwe geheimtaal op papier. Het duurt nog even eer dichtbundels op het formaat van luciferdoosjes worden uitgebracht.

Uitgeverij Bert Bakker in handen Meulenhoff & Co

AMSTERDAM – Uitgeverij Bert Bakker in Amsterdam houdt na vijftig jaar als zelfstandige uitgeverij op te bestaan. De uitgeverij gaat als werkmaatschappij deel uitmaken van de uitgeversgroep Meulenhoff & Co. Als werkmaatschappij behoudt de uitgeverij wel de eigen identiteit en zelfstandigheid. Over de hoogte van het geldbedrag dat met de overname is gemoeid, zijn geen mededelingen gedaan. De overname van Bert Bakker heeft geen gevolgen voor de zeventien personeelsleden van de uitgeverij. Meulenhoff & Co is de holding van een tiental Nederlandstalige uitgeverijen in Nederland en Vlaanderen. De uitgeversgroep is de grootste voor het Nederlands taalgebied. Uitgeverij Bert Bakker geeft vooral literatuur uit en heeft een sterk poëziefonds. Bekende auteurs zijn Tim Krabbé, Marga Minco, Jean Pierre Rawie, Hans Warren, Umberto Eco, Oriana Fallaci en Patrick Süsskind. In totaal voert Bert Bakker 400 titels.

beurs

Richtingloos

AMSTERDAM – Een richtingloze Amsterdamse effectenbeurs heeft gisteren per saldo slechts weinig terrein hoeven prijsgeven, ondanks negatieve invloeden van de dollar, die weer een cent moest inleveren, en negatieve invloeden van buitenlandse beurzen. Zowel Londen als Frankfurt sloot lager en beide konden Amsterdam dus niet inspireren. De beleggers lijken voorlopig even aan de zijlijn te willen toekijken nu eind deze week enkele cijfers over de Amerikaanse economie bekend worden die de koers van de dollar sterk kunnen beïnvloeden. Vrijdag verschijnen de werkloosheidscijfers van de VS over september. Als die slecht uitpakken kan dat wel eens een renteverlaging tot gevolg hebben waarop de dollar nog verder onderuit zal zakken.

Na een toch wel vriendelijke opening brokkelden de koersen van in het bijzonder de internationale waarden aan het eind van de ochtend weer af. De EOE-index moest uiteindelijk genoegen nemen met een licht verlies van 0,46 punt op 286,40. De koersindex algemeen was voor de tweede achtereenvolgende dag onveranderd op 196,80.

De omzet bedroeg gisteren f 2,1 miljard, waarvan f 491 miljoen aan aandelen en f 1,6 miljard aan obligaties. De internationale waarden reageerden sterk verdeeld. Zo moest Akzo f 1,60 inleveren op f 140,60 en KLM op buitenlands aanbod f 1,20 op f 27,60. Philips was eveneens op buitenlands aanbod f 0,70 lager op f 22,70. Bij de overige hoofdfondsen moest Daf fors inleveren nu er gesproken wordt over een overheidssteun van rond de f 300 miljoen. De vrachtwagenfabrikant leverde f 1,10 in op f 15,20. Océ-van der Grinten was een gulden beter op f 50.

Hoofdfondsen

Hoofdfondsen	v.k.	s.k.
ABN Amro	48,50	48,30f
ABN Amro A.in F.	75,50	75,30
ABN Amro Obl.Gr.f.	184,10	184,20
Aegon	65,60	66,10
Ahold	77,10	77,60
Akzo	142,20	140,60
Alrenta	201,20	200,20
Amev cert.	57,50	57,90
Bols cert.	40,70	40,60
Buhrm.Tet.c.	34,60	34,30
CSM cert.	102,70	103,80
DAF	16,30	15,20
Dordtsche Petr.	133,80	133,80
DSM	94,10	95,00
Elsevier cert.	111,70	112,90
Fokker cert.	24,50	24,50
Gist-Broc. cert.	34,00	33,80
Heineken	170,50	170,00
Hoogovens nrc	39,10	39,50
Hunter Douglas	45,00	44,80
Int.Müller	62,50	63,00
Int.Ned.Gr.c.	46,70	47,20
KLM	28,80	27,60
Kon. KNP	41,30	41,40
Kon. Olie	145,40	145,50
Nedlloyd	34,30	33,60
Océ-v.d.Gr.	49,00	50,00
Pakhoed cert.	37,30	37,10
Philips	23,40	22,70
Polygram	46,80	47,00
Robeco	89,60	88,30
Rodamco	49,10	49,10
Rolinco	90,50	90,20
Rorento	74,90	74,60
Stork	34,00	34,00
Unilever cert.	184,50	184,60
Van Ommeren nrc	31,90	32,10
Ver.Bezit VNU	86,50	86,50
Wessanen cert.	93,50	93,20
Wolters-Kluwer	83,50	83,20

Avondkoersen Amsterdam

KLM 27,70 (27,60)
Kon.Olie 145,10-145,50 (145,50)
Philips 22,70-22,80 (22,70)
Unilever 184,80 (184,60)

Binnenl. aandelen

Aalberts Ind	49,00	49,00
ABN AmroHld.pref.	6,33	6,33
ACF-Holding c.	36,60f	35,90
Ahrend Groep c.	113,00	101,00
Asd Options Tr.	8,10	8,10
Asd. Rubber	3,10	3,05
Ant. Verff	400,00	-
Atag Hold.cert	131,00	132,00e
Athlon Groep	40,00	40,00
Athlon Groep nrc	40,00	40,00
Aut.Ind.R'dam	58,00	56,00a
BAM Groep	81,50	82,50
Batenburg	150,50	153,00
Beers	128,00	129,00
Begemann Groep	112,50	113,50
Belindo	289,50	289,50
Berkel's Patent	0,59	0,50
Blydenst.-Will.	31,50	31,50
Boer Boekh. Kon.	23,30	23,30
Boer De Winkelb.	61,30	60,70
Borsumy Wehry	55,50	55,00
Boskalis Westm.	23,00	22,80
Boskalis pref.	23,20	22,80
Braat Beheer	27,30	27,30
Breevast	8,80e	8,90
Burgman-Heybroek	2540,00	2500,00a
Calvé-Delft pref	800,00	800,00
Calvé-Delft cert	1161,00	1162,00
Cindu Intern.	133,00	130,00
Claimindo	278,00	278,00
Content Beheer	23,00	23,00
Credit LBN	24,50	24,50
Crown v.G. cert.	117,00	117,00
CSM	101,70	104,30
DAF cert.	14,70	14,00
Delft Instrum.	18,00	17,50
Desseaux	98,50	98,10
Dorp-Groep	38,60	38,60
Draka Holding	24,20	24,20
Econosto	22,00	22,30
EMBA	200,00	200,00
Enks Holding	75,80	75,80
Flexovit Int.	53,00	53,00
Frans Maas cert.	60,00	59,80
Fugro McClelland	23,00	23,00
Gamma Holding	97,80	98,00
Gamma pref.	5,60	5,60
Garzarelli $	9,50	9,50
Getronics	33,60	33,60
Geveke	19,50f	19,50
Giessen-de N.	107,00	108,50
Goudsmit	18,00a	18,00a
Grolsch	204,80	204,80
GTI-Holding	211,50	202,00
Hagemeyer	126,50	126,00
HAL Trust B	12,50	12,80
HAL Trust Unit	12,80	12,80
HBG	208,00	204,50
Heineken Hold.	150,70	149,20
Hes Beheer c	33,00	32,00
Hoek's Mach.	59,00	59,00
Holl.Sea S.	0,42	0,43
Holl. Ind. Mij	39,00	39,00
Hoop Eff.bank	5,90	5,90
Hunter D.pref.	1,81	-
IHC Caland	83,50	83,00
Kas-Associatie	30,50	30,50
Kempen & Co	7,50	7,90
Kiene Holding	101,00	101,00
Kondor Wessels	28,00	28,50
KBB	55,70	56,00
Kon. Sphinx	48,90	48,50
Koppelpoort	315,00	325,00
Krasnapolsky	225,00	221,00a
Landré & Gl.	46,80	46,70
Macintosh	29,90	29,30
Maxwell Petr.	116,00	116,50
Moeara Enim	1180,00	1180,00
M.Enim OB-cert.	15500,00	15450,00
Moolen Holding	23,80	23,80
Mulder Boskoop	60,00	-
Multihouse	3,80	3,80
Naeff	470,00	-
NAGRON	61,00	61,80
NIB	600,00	600,00
NBM-Amstelland	7,70	7,90
NEDAP	31,00	31,00
NKF Holding	164,00	163,00
Ned.Part.Mij	51,10	51,00
Ned.Springst.	7300,00	-
Norit	15,00	15,20
Nutricia GB	113,00	115,10
Nutricia VB	119,00	120,20
Nijv.-Ten Cate	97,00	97,50
Omnium Europe	8,50b	-
Orco Bank cert.	70,80	70,80
OTRA	258,00	258,00
Palthe	45,80	45,80
Pirelli Tyre	20,00	21,00
Polynorm	155,80	156,00
Porcel. Fles	139,00	-
Randstad	44,20	44,20
Ravast	23,30	23,00
Reesink	76,50	76,30
Samas Groep	27,20	26,50
Sarakreek	13,90	13,90
Schuitema	1730,00	1730,00
Schuttersveld	38,30	38,40
Smit Intern.	25,70	26,20
St.Bankiers c.	14,40	14,40
Stad Rotterdam c	41,40	41,30
Telegraaf De	88,00	89,20
Textielgr.Twente	87,00	87,00
Tulip Computers	13,00	13,00
Tw.Kabel Holding	126,50	126,30
Ubbink	77,50	77,00
Union	67,50	67,20
Un.Dutch Group	0,70	0,69
Vereenigde Glas	515,00	515,00
Verto cert.	26,00a	26,00
Volker Stevin	60,00	60,00
Volmac	14,50	14,30
Vredestein	18,40	18,30
VRG-Groep	31,00	31,50
Wegener	63,00	63,50
West Invest F.	9,00	9,00
West Inv.F. wb	104,00	103,00a
Wolters Kluwer	332,00	329,00
Wyers	25,00	25,00

Beleggingsinstellingen

ABN Amro Aand.F.	76,50	76,30
ABN Amro Albefo	48,50	48,40
ABN Amro Amer.F.	62,00	62,70
ABN Amro Eur. F.	66,40	65,40
ABN Amro Far EF.	45,60	43,80
ABN Amro Liq.Gf.	167,40	167,50
ABN Amro Neth.F.	81,70	82,60
Aegon Aandelenf.	31,50	31,00
Aegon Spaarplus	5,10e	5,10b
Aldollar BF $	28,70	28,70
Alg.Fondsenbez.	218,00	213,00
Alliance Fund	10,30	10,30
Amro North Am.F.	60,70	59,70
Amvabel	76,70	75,30
Asian Tigers F.	59,10	58,50
Asian Select. F.	58,50	57,50
Austro Hung. F.	3,60	4,00
Beleg.f. Ned.	62,50	62,60
Bemco RentSel.	57,90	57,90
Bever Belegg.	2,80	2,80
CLN Obl. Div. F.	111,00	111,00
CLN Obl.Waardef.	116,70	116,70
Delta Lloyd Inv.	26,30	26,30
DP America Gr.F.	33,20	33,50
Dp Energy.Res.	46,50	46,50
EGF Investm.	108,10	108,00
EMF Rentefonds	74,70	74,70
Eng-Holl.Bel.T1	10,00	10,00
Envir.Growth F.	40,00	39,50
Esmeralda part.	30,50	30,10
Eur.Ass. Trust	6,80	6,80
EMS Growth Fund	95,50	95,10
EMS Income Fund	92,70	92,30
EMS Offsh. Fund	93,30	92,90
EOE Index Fnd	306,00	307,00
Euro Growth Fund	39,70	39,40
Euro Spain Fund	6,80	-
Far East Sel.F.	48,00	48,00
Gim Global	48,60	48,00
Groeigarant	1,46e	1,47
Holland Fund	70,00	70,50
Holl. Eur. Fund	44,80	45,50
Holl. Obl.Fonds	129,50	130,00
Holl. Pac. Fund	86,90	84,50
Holl. Sel.Fonds	86,20	86,20
ING Bnk Dutch Fnd	44,30	44,50
ING Bnk Geldm.Fnd	56,14	56,14
ING Bnk Glob.Fund	43,80	43,30
ING Bnk Oblig.Fnd	34,10	34,10
ING Bnk Spaard.F.	104,74	104,74
ING Bnk Rentegr.F	120,50	120,50
ING Bnk Vastg.Fnd	31,70	31,70
Innovest	36,70	37,30
Interbonds	518,00	518,00
Intereffekt 500	24,70	24,30
Intereffekt wt	46,50	43,50
Investa part.	64,20	63,80
IS Himal.Fund $	8,00	8,00
Jade Fonds	132,00	127,30
Japan Fund	16,10	16,10
Jap.Ind.Alpha F.	6400,00	-
Jap.Sect.Rat.Yen	5208,00	-
Korea Pac.Tr. $	7,00	7,00
Liquirent	50,00	50,10
Mal.Capital F.$	9,60	9,60
Mees Obl.Div.F.	114,50	114,60
Mexico Income F.	22,00	22,00
MK Int.Ventures	10,30	10,30
Mondibel	72,70	72,70
Nat.Res.Fund	60,30	58,80
Nedufo A	114,80	-
Nedufo B	123,50	-
Nevas	46,50	46,80
Nevas 17 cumpref.	44,30e	-
New Asia Fund	4,20	4,20
Nomura Warr. F.	0,35	0,33
Obam. Belegg.	245,60	243,00
OAMF Rentefonds	11,90	11,90
Orange Fund	20,10	20,00
Pac.Dimensions	78,00	77,00
Pac.Prop.Sec.F.	27,20	26,50
Pierson Rente	115,80	115,80
Postb.Aand.f.	49,10	48,90
Postb.Belegg.f.	55,60	55,60
Postb.Verm.gr.f.	55,90	55,90
Rentalent Bel.	156,60	156,70
Rentotaal NV	36,20	36,20
RG America F.	96,40	94,60
RG Divirent F.	52,00	51,90
RG Europe F.	89,30	88,30
RG Florente	118,30	118,10
RG Pacific F.	86,40	84,40
RG SP Groen	55,80	55,80
RG SP Blauw	52,30	52,10
RG SP Geel	47,30	47,00
Rodin Prop.$	84,00	84,00
Rolinco cum.p	77,50	-
Schrod.Int.Pr.F	26,20	26,20
Sci/Tech $	12,50	12,50
Suez Liq.Grf.	186,40	186,50
Technology Fund	17,00	17,00
Tokyo Pac.Hold.	173,00	167,00
Trans Eur.Fund	72,30	73,00
Transpac.F.Yen	235,00	232,00
Uni-Invest	17,50	17,50
Unico Inv.Fund	79,20	79,00
Unifonds DM	27,70	27,70
Vaste Waard.Ned	62,00	50,00a
Vast Ned	85,80	85,80
VIB NV	47,70	47,70
VSB Mix Fund	49,50	49,20
VSB Obl.Gr.f.	103,50	103,50
VSB Rente Fonds	108,40	108,40
WBO Intern.	63,50	63,00
Wereldhave NV	84,20	86,00
Yen Value Fund	72,10	71,80
ZOM Florida F.$	27,00	26,00

Parallelmarkt

Alanheri	24,60	24,60
ABF	107,80	107,80
Austria Global	1016,00	1016,00
Berghuizer Papier	33,20	33,20
Besouw Van cert.	34,00	34,00
Biogrond Belegg.	10,50	10,50
Comm.Obl.F.1	98,10	-
Comm.Obl.F.2	95,60	-
Comm.Obl.F.3	98,40	-
De Drie Electr.	12,00	12,00
Delta Ll.Dollarf.	61,30	59,60
Delta Lloyd ECU	55,00	55,00
Delta Lloyd Mix	59,70	59,60
Delta Lloyd Rent	58,20	58,20
Delta Lloyd Vast	54,20	54,20
DOCdata	5,00	4,60
Dutch Take Ov.T.	40,70	40,70
Ehco-KLM kleding	33,50	33,00
E&L Belegg.1	67,70	67,80
E&L Belegg.2	72,70	72,80
E&L Belegg.3	109,10	109,10
E&L Belegg.4	75,70	75,80
E&L Kap.Rente F.	108,60	108,60
German City Est.	26,80	26,50
Gouda Vuurvast	61,30	58,00a
HCA Holding	43,50	44,40
Helvoet Holding	36,50	36,50
Inter/View Eur.	3,50	3,50
Kühne+Heitz	32,00	32,00
Management Share	4,30	4,20
Neways Elec.	7,20	7,00
New Eur.Htls DM	18,00a	-
Pan Pac. Winkel	10,30	10,30
Pie Medical	5,40	5,40
Simac Techniek	11,80	11,80
Suez Gr.Fund	50,00	49,30
VHS Onr. Goed	0,60	0,55
Vilenzo Int.	17,50	17,50
Wereldhave	4,10	-

Parallel top-15

Dico Intern.	60,30	60,20
Free Record Shop	15,00	15,00
Geld. Papier c.	64,30	64,00
Groenendijk	28,80	28,60
Grontmij	43,00	42,70
LCI Comput.Gr.	3,30	3,40
Melle, van nrc	48,20	49,50
Nedcon Groep	48,00	49,30
Nedschroef	73,50	73,30
Ordina Beheer	17,00	17,40
P & C Groep	78,50	78,50
Sligro Beheer	53,00	53,00
Welna	46,50	46,40
Weweler	23,00	23,30
Wolff	66,70	60,00

Wall Street

allied signal	52 7/8	52
amer.brands	46 1/2	45 7/8
amer.tel.tel	43 5/8	43 5/8
amoco corp	52 7/8	52 3/4
asarco inc.	23 7/8	23 3/4
bethl. steel	11 3/4	11 5/8
boeing co	35 3/4	36 5/8
can.pacific	12 7/8	12 5/8
chevron	74 3/8	74 1/8
chiquita	18	18 1/2
chrysler	22 3/8	23 1/8
citicorp	15 7/8	15 5/8
cons.edison	31 3/8	31 3/8
digit.equipm.	40	39 1/2
dupont nemours	47 7/8	47 1/8
eastman kodak	44 3/8	44 1/2
exxon corp	63 7/8	63 7/8
ford motor	38 7/8	39 5/8
gen. electric	78 1/8	78 1/4
gen. motors	32	32 1/8
goodyear	59 3/8	61
hewlett-pack.	56 7/8	55 3/4
int. bus.mach.	81	80 3/4
int. tel.tel.	65 1/4	67 5/8
klm airlines	17 7/8	17 1/8
mcdonnell	38	37 5/8
merck co.	44	44 3/8
mobil oil	65 3/4	65 1/4
penn central	18 3/4	18 5/8
philips	14 1/2	14 1/8
primerica	42 1/4	43 3/4
royal dutch	90 7/8	91 3/8

Advieskoersen

amerik.dollar	1,525	1.645
austr.dollar	1,07	1,19
belg.frank (100)	5,29	5,59
canad.dollar	1,201	1,320
deense kroon (100)	27,50	30,00
duitse mark (100)	110,00	114,00
engelse pond	2,69	2,94
finse mark (100)	33.75	36,25
franse frank (100)	31,50	24,25
griekse dr. (100)	0,75	0,95
ierse pond	2,80	3,05
ital.lire (10.000)	11,85	13,55
jap.yen (10.000)	128,50	134,50
noorse kroon (100)	26,25	28,75
oost.schill. (100)	15,70	16,20
port.escudo (100)	1,15	1,33
spaanse pes. (100)	1,51	1,68
turkse lira (100)	0.0185	0.0275
zweedse kr. (100)	28,45	30,95
zwits.fr. (100)	126,25	130,75

Wisselmarkt

amerik.dollar	1,58695-1,58945
antill.gulden	0,8725-0,9025
austr.dollar	1,1269-1,1369
belg.frank (100)	5,4645-5,4695
canad.dollar	1,26725-1,26975
deense kroon (100)	29,060-29,110
duitse mark (100)	112,6150-112,6650
engelse pond	2,8175-2,8225
franse frank (100)	33,305-33,355
griekse dr. (100)	0,8250-0,9250
hongk.dollar (100)	20,4250-20,6750
ierse pond	2,9550-2,9650
ital.lire (10.000)	12,805-12,855
jap.yen (10.000)	132,745-132,845
nwzeel.dollar	0,8479-0,8579
noorse kroon (100)	27,715-27,765
oostenr.sch. (100)	16,0050-16,0150
port. escudos (100)	1,2450-1,2850
spaanse pes. (100)	1,5990-1,6090
surin.gulden	0,8700-0,9100
zweedse kr. (100)	30,000-30,050
zwits.frank (100)	128,950-129,000
e.c.u.	2,1970-2,2020

Index Amsterdam

CBS-koersindex(1983=100)		
algemeen	196,80	196,80
id excl.kon.olie	189,00	189,00
internationals	199,30	199,00
lokale ondernem.	195,70	196,20
id financieel	144,90	145,60
id niet-financ.	245,00	245,20

CBS-herbeleggingsindex (1983=100		
algemeen	291,90	291,90
id excl.kon.olie	262,70	262,70
internationals	308,30	307,80
lokale ondernem.	273,40	274,00
id financieel	227,90	229,00
id niet-financ.	319,80	320,20

CBS-stemmingsindex (1990=100)		
algemeen	111,00	110,90
internation	121,90	121,30
lokaal	109,00	108,90
fin.instell	129,40	130,20
niet-financ	105,50	105,30
industrie	117,00	116,70
transp/opsl	94,00	93,60

Goud en zilver

Goud onbewerkt 17,610-18,210, vorige 17,670-18,270, bewerkt 19,810 laten, vorige 19,870 laten.

Zilver onbewerkt 155-225, vorige 155-225, bewerkt 270 laten, vorige 270 laten.

Dow Jones

Industrie 3271,64 +4,84

OPTIEBEURS

	serie		omzet	v.k.	s.k.
abn amro	c apr	50,00	263	1,80	1,80
abn amro	c j94	32,50	503	17,20	17.00
abn amro	c j95	45,00	296	6.00	6.10
akzo	c okt	140,00	205	4.00	3.40
akzo	p okt	135,00	235	0,70	0,80
akzo	p okt	140,00	255	1.40	2,00
daf	p apr	12,50	201	0,90	1,20
d/fl	c okt	165,00	192	1,30	0.95
d/fl	c nov	160,00	973	5,10a	4.20
d/fl	c dec	165,00	312	3,80	3,20
d/fl	c mrt	160,00	161	9,00	7,90
d/fl	c mrt	170,00	305	4,40	3,80a
d/fl	c mrt	185,00	170	1,20	1,00
d/fl	c jun	175,00	231	4.50a	4.00
d/fl	p okt	165,00	158	4,60b	6.10b
d/fl	p dec	155,00	231	1,40	2,00
els	c okt	110,00	179	3,20	4.00b
eoe	c okt	285,00	205	6,20	5,60b
eoe	c okt	290,00	548	3,40	3,00
eoe	c okt	295,00	185	1,80	1,50
eoe	c okt	310,00	582	0,30a	0,10
eoe	c nov	290,00	237	7,00	7,00
eoe	p okt	280,00	474	1,60b	1,80
eoe	p okt	285,00	281	3,00	3,10
eoe	p okt	290,00	539	5,20	5.40
eoe	p nov	280.00	269	3,90a	4.00
eoe	p nov	285,00	170	5,70	5,70
eoe	p nov	290.00	515	7,50	7,80
eoe	p jan	280,00	193	5,80	6,30a
eoe	p jan	290,00	173	9,00	9,50
eoe	p n94	290,00	441	15,70a	16,20
ing	c okt	47,50	258	0,60	0,80
ing	c jan	47,50	148	1,70	2,10
ing	c jan	50,00	258	0,80	1,00
ing	c j94	47,80	160	3,30	3,60
phil	c okt	22,50	182	1,30b	1,00
phil	c jan	25,00	472	1,30	1,10
phil	c o93	30,00	376	1,30	1,30
phil	c o95	20,00	760	7,90	7,50
phil	c o96	35,00	742	2,90	2,70
phil	p okt	22,50	1334	0,40	0,60
phil	p okt	25,00	845	1,80a	2,30
phil	p jan	22,50	244	1,00	1,20
phil	p jan	25,00	547	2,30	2,80
phil	p o93	30,00	169	6,70	7,10
olie	p okt	145,00	495	1,60	1,70
olie	p jan	145,00	255	3,60	3,60
olie	p o93	115,00	850	1,10a	0,80
olie	p o96	160,00	189	15,50	16,00
top5	p okt	530,00	354	6,60b	8,80

a = laten; b = bieden; c = ex-claim; d = ex-dividend; e = gedaan + bieden; f = gedaan + laten; g = bieden + ex-div.; h = laten + ex-div.; k = gedaan + h; l = gedaan + g; vk = slotkoers vorige dag; sk = slotkoers gisteren

Limburgs Dagblad voor Oostelijk Zuidlimburg

Donderdag 1 oktober 1992 ● Pagina 11

HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR OOSTELIJK ZUID-LIMBURG IS DE PLAATSELIJKE EN REGIONALE EDITIE VAN HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR HET GEBIED OOSTELIJK ZUID-LIMBURG. HOOFDREDACTEUR: RON BROWN. CHEF EDITIEREDACTIE: WIM DRAGSTRA HOOFDKANTOOR: 6411 RS HEERLEN, IN DE CRAMER 37, TEL. 045-739911. SERVICEKANTOOR: 6411 NM HEERLEN, GEERSTRAAT 5, TEL. 045-717719. RAYONKANTOREN: 6461 ED KERKRADE, MARKT 42, TEL. 045-455506; 6443 CB BRUNSSUM, RUMPENERSTRAAT 81, TEL. 045-256363.

Vier rondvluchten in Junkers 52 uit 1936

Van onze verslaggever

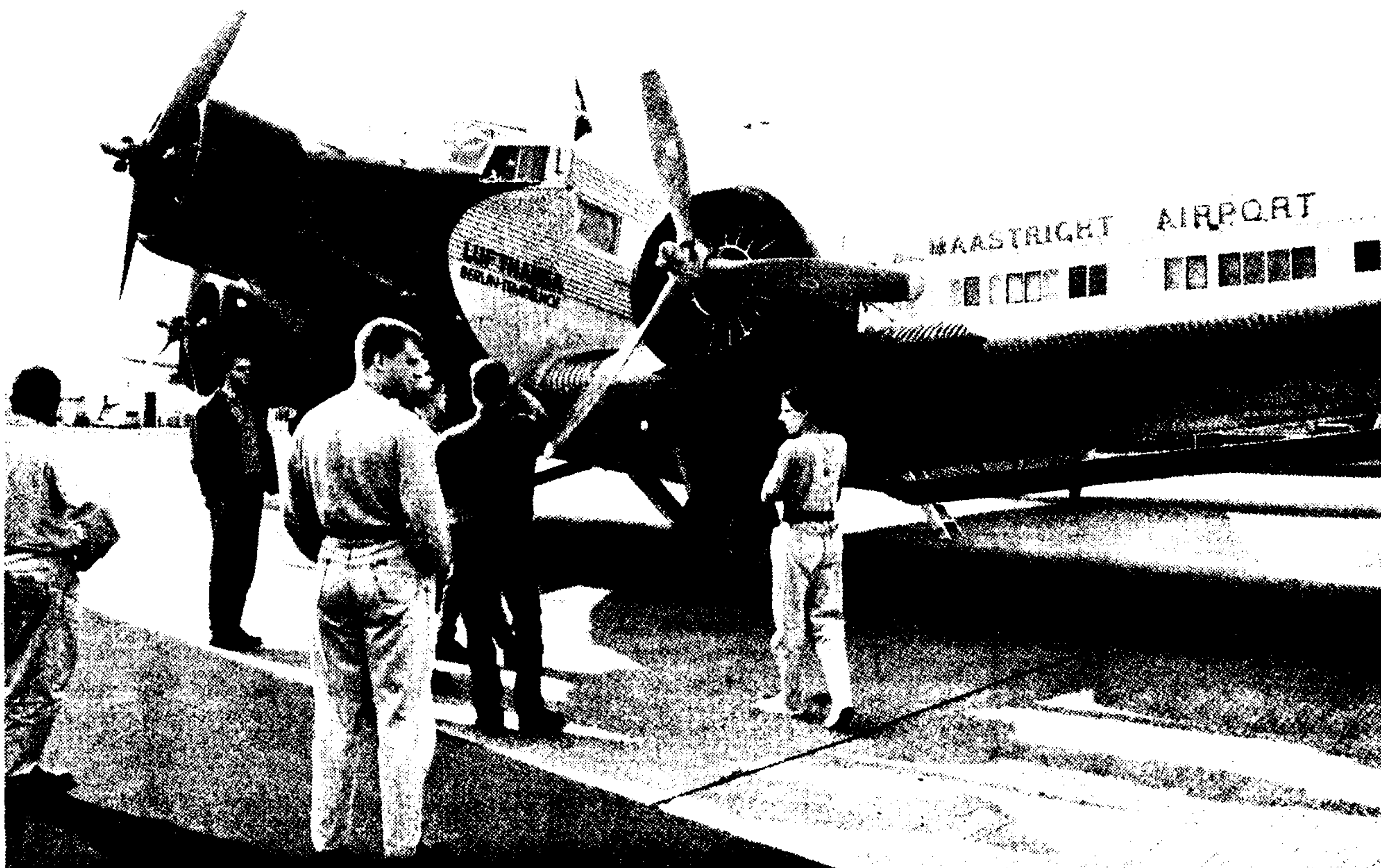
MAASTRICHT – Het historisch paradepaardje van de Lufthansa, een driemotorige Junkers 52 uit 1936, maakte gisteren vanaf de Maastrichtse luchthaven vier rondvluchten boven Zuid-Limburg.

Het vooroorlogs toestel trok nogal wat bekijks. Wie mee wilde vliegen, maar niet had gereserveerd, werd teleurgesteld. De vier rondvluchten met telkens zeventien passagiers waren al geruime tijd volgeboekt.

De Junkers 52 is een van de vijfduizend vliegtuigen die tussen 1932 en 1952 door Junkers Werken in Dessau is gebouwd. In 1939 had Lufthansa 73 van dit soort toestellen. Ze werden gebruikt voor vluchten in Europa, maar ook naar China. Slechts twee maanden vloog de Lufthansa zelf met het toestel dat gisteren op Maastricht Airpport te bewonderen was. Daarna werd dit vliegtuig verkocht aan Noorwegen.

In april 1940 vorderde het Duitse leger het toestel en werd de JU 52 gebruikt voor troepentransport in Noorwegen. Na de capitulatie in mei 1945 werd het toestel verkocht aan een maatschappij in Ecuador, waar het vliegtuig tot 1963 dienst deed. Daarna stond het zes jaar stil op de luchthaven in Quito. Uiteindelijk kwam het oude vliegtuig in handen van de Amerikaanse schrijver Martin Caidan. Het toestel werd in 1976 grond gereviseerd en voorzien van nieuwe Pratt & Wittney motoren. In 1984 kocht de Lufthansa weer terug. Daarna is zestien maanden gewerkt om het vliegtuig aan te passen aan de hedendaagse veiligheidseisen en om het toestel te voorzien van moderne elektronische instrumenten.

De JU 52 werd gisteren gevlogen door Walter Eichhorn en Franz Gross, beiden in het dagelijks leven gezagvoerder op een DC-10. De boordwerktuigkundige Gerhard Niehaus werkt normaal gesproken aan boord van een Boeing 747 evenals purser Manfred Hübner.

● De Junkers 52 op Luchthaven Maastricht. Foto: ERMINDO ARMINO

Raad Heerlen akkoord met kleinschalige bedrijven

Geen woningen in Geleendal

Van onze verslaggever

HEERLEN – In het dertig hectare grote Geleendalgebied komen geen woningen. Een meerderheid van de Heerlense gemeenteraad sprak zich gisteravond uit voor kleinschalige, hoogwaardige bedrijven.

Heerlen kocht het gebied aan de stadsautoweg eind vorig jaar van het ABP. Een aankoop die door de Roermondse projectontwikkelaar Muermans, die recht denkt te hebben op de grond, voor de rechter aangevochten zal worden.

Een maand geleden presenteerden drie onderzoeksbureaus een plan voor de invulling van het landschappelijk waardevolle gebied. In het Geleendal moeten ongeveer 45 kleine bedrijfjes komen zoals laboratoria, research and developmentbedrijven, electronicafirma's.

Banen

Volgens de plannenmakers kan het Geleendal op termijn maximaal 1800 banen opleveren. Wel levert de ontwikkeling ervan de gemeente een tekort op van twee miljoen gulden. Bekeken wordt of dat door bezuinigingen verminderd kan worden.

Twee weken geleden drong vooral raadslid Rein Hummel van de Groepering Heerlen-Noord aan op bestudering van de mogelijkheid van woningbouw. Gisteravond zette hij dat verzoek de nodige kracht bij. „Op ondeugdelijke gronden is het alternatief woningen na een jaar ineens verlaten", zo stelde hij.

De rest van de raad steunde hem echter niet. Behalve de SP, die het financiële risico te groot vindt, steunden alle fracties de plannenmakers.

Groter

De PvdA vroeg wel om ook iets grotere bedrijven niet bijvoorbaat uit te sluiten. De sociaal-democraten zien de maximale kavelgrootte graag tot 1,5 hectare uitgebreid. Groen Links drong juist aan op zo klein mogelijke, maar uiterst hoogwaardige bedrijven.

Hummel moest het doen met de toezegging van wethouder Savelsbergh dat hij een onderzoek naar woningbouw aan het college zal voorleggen. Maar gezien de mening van de raadsmeerderheid maakt Hummels wens geen kans.

Voor het eind van het jaar zullen burgemeester en wethouders een aantal stedebouwkundige ontwerpen voor het Geleendal presenteren. De raad kan daar dan een keuze uit maken. De eerste bedrijfjes zouden zich in 1995 in het Geleendal moeten vestigen.

● Gezeten op een kameel heeft burgemeester Vincent Ritzer van Beesel (voorheen Onderbanken) gistermiddag het startschot gelost voor boslopen over vijf en tien kilometer voor ongeveer 170 Zuidnederlandse ambtenaren. Foto: JEROEN KUIT

toch zielig dat al die slachtkuikens

een spuitje krijgen

punaise

Nieuw stadskantoor in de nabijheid van Rodahal

Plan voor woningcomplex in gemeenteflat Kerkrade

Van onze verslaggever

KERKRADE – Projectontwikkelaars hebben plannen om het gemeentekantoor in het centrum van Kerkrade te verbouwen tot een woningencomplex. Dit voorstel kan uitgevoerd worden als de gemeenteraad toestemming geeft om alle gemeentelijke diensten onder te brengen in één nieuw stadskantoor.

Het Kerkraads gemeentebestuur wil reeds geruime tijd dat de gemeentelijke diensten onder één dak komen. Nu zitten de ambtenaren verspreid over een handvol lokaties in het centrum van de stad. Ook heeft Kerkrade een groot tekort aan woningen in het centrum.

De gemeente streeft nu naar een nieuw stadskantoor schuin tegenover de Rodahal, waarin een aantal loketfuncties wordt ondergebracht. De kosten van de nieuwbouw bedragen 4,6 miljoen. Onder dit kantoor wil de gemeente 150 parkeerplaatsen realiseren. Het plan voor de verbouw van het oude kantoor is nog niet uitgewerkt. Behalve in de vrijkomende gemeentetoren wil Kerkrade woningen bouwen op het terrein bij het NS-station en bij het zwembad d'r Pool, dat wordt afgestoten.

Winkelgebied

Voorts wil Kerkrade het centrum aantrekkelijker maken als winkelgebied. De winkels moeten vooral ook op het Duitse kooppubliek worden gericht. De belangrijkste ingreep op dit vlak is de realisatie van een winkelpassage in het Kloosterradergebied, bij de huidige bibliotheek en de Algemene Inspectiedienst (AID). Hierdoor zal de bibliotheek moeten verhuizen. Op het bestaande parkeerterrein aldaar wordt een tweede parkeerlaag met 150 woningen aangebracht.

Concurrentie 'Strijthagen' minder hard

LANDGRAAF – Projectontwikkelaar Meyers bv overdrijft de mogelijke concurrentie vanuit andere Limburgse gemeenten voor het bungalowpark dat hij in Landgraaf wil bouwen. Enkele van die projecten zijn van Meyers zelf. Dat zegt de Kerkraadse jurist Paul Vanderheyden, die bij de Raad van State heeft geprotesteerd tegen de bouwvergunning die Landgraaf voor het bungalowpark Strijthagen heeft afgegeven.

Meyers zette begin juli in een brief B en W tot spoed aan, omdat ook Valkenburg, Maastricht, Roermond en het Duitse Heinsberg vergelijkbare plannen zouden hebben. „Roermond is te ver weg om een concurrent te kunnen zijn, Maastricht start op zijn vroegst in 1995 en Valkenburg en Heinsberg zijn nota bene projecten van Meyers zelf," zegt Vanderheyden.

„Dat klopt," reageert Meyers voorzichtig, „maar die andere projecten zijn niet de enige reden om vaart te zetten achter Strijthagen. Mijn financiers hebben mij laten weten dat er snel duidelijkheid moet komen. Het afwachten van een Kroonberoep zou een onoverkomelijke vertraging opleveren."

Vanderheyden schreef alle door Meyers genoemde gemeenten aan met de vraag hoe concreet hun plannen waren. Maastricht bleek in de loop van dit najaar te willen besluiten over de mogelijke privatisering van sport- en recreatiecentrum Dousberg. Het bestuur van Kreis Heinsberg liet weten dat er geen bouwplannen voor 250 tot 300 vakantiewoningen in behandeling zijn. Valkenburg tenslotte schreef: „Er is op initiatief van Meyers een presentatie geweest van een eventueel te ontwikkelen plan. Niet meer dan een presentatie van ideeën zijdens Meyers."

Meyers blijft onverstoorbaar. „Valkenburg was natuurlijk voorzichtig in verband met de toen nog dreigende verhuizing van het casino naar Maastricht. En in Heinsberg ligt inderdaad nog geen concreet bouwplan, maar we zijn wel degelijk in gesprek. Het heeft in Landgraaf ook een hele tijd geduurd voordat we uiteindelijk de bouwplannen indienden."

Hulpteams voor zwerfjongeren

HEERLEN – Straathoekwerk van Zymose begint deze maand in Heerlen met speciale hulpteams voor zwerfjongeren. De stadsdelen Hoensbroek, Heerlen-Noord en Centrum-Zuid krijgen de primeur. De gemeente Heerlen steunt het project met een subsidie van ruim zeven ton. Het geld komt uit de pot sociale vernieuwing.

In de hulpteams worden de instellingen en diensten voor jongeren verenigd. In ieder team hebben afgevaardigden zitting van onder meer straathoekwerk, maatschappelijk werk, reclassering, leerlingbegeleiding en het Consultatiebureau voor Alcohol en Drugs (CAD).

Met de nieuwe aanpak willen Zymose en de gemeente Heerlen maatwerk bieden aan jongeren die in de problemen zijn geraakt. „Het geklus met jongeren moet tot het verleden gaan behoren. Via de hulpteams brengen we hulpverlening en jongeren op een professionele manier met elkaar in contact," zegt Martin Hissel van de dienst Welzijn van de gemeente Heerlen.

De contacten van de hulpteams lopen voor een groot deel via de straathoekwerkers van Zymose. Hissel: „De teams komen geregeld bijeen in een werkoverleg. In dat overleg worden de problemen van de jongeren besproken."

Dood op de rails

LUIK – Het treinverkeer Luik-Maastricht heeft gisteravond behoorlijk hinder ondervonden door een dodelijk ongeval op het spoor in Jupille bij Luik. Daar moest een 21-jarige bestuurder plotseling remmen voor een auto die uit een zijstraat kwam. Daardoor sloeg de wagen over een berm heen op de lager gelegen rails. De bestuurder werd licht gewond, maar zijn passagier, een man uit Herstal, was op slag dood.

Man verdacht van oplichting pastoors

HASSELT – Bij de onderzoeksrechter in Hasselt is een man voorgeleid die ervan wordt verdacht vijftig, overwegend Limburgse pastoors, te hebben opgelicht. De man trok met zielige verhalen over een zieke moeder en zieke kinderen naar de geestelijken, die hem dan 'verder helpen'. Sommige pastoors gaven de man op die manier meer dan 55.000 gulden.

Pascalle naar WK kappen

MEERSSEN – Kapster Pascalle Bronckers uit Meerssen is een van de drie Nederlandse A-equipeleden die van maandag 5 tot woensdag 7 oktober deelnemen aan de wereldkampioenschappen knippen in Tokio. Het Nederlands team bestaat uit twaalf vertegenwoordigers. De 23-jarige Bronckers werkt al acht jaar als kapster en neemt regelmatig deel aan wedstrijden.

Jaar cel voor mishandeling

MAASTRICHT – De rechtbank in Maastricht heeft Peter T.(32) uit Valkenburg wegens zware mishandeling van een andere junk veroordeeld tot een jaar gevangenisstraf. De officier van justitie eiste veertien dagen geleden wegens poging tot doodslag twee jaar tegen T. De rechtbank sprak de man daarvan vrij. Getuigen zagen op 22 juni T. de eveneens verslaafde Jo B. bewerken met een kapotgeslagen bierfles. B. zal het licht in een oog voor altijd moeten missen. T. zelf zegt dat hij een vriend te hulp wilde komen toen deze door B. werd beroofd van zijn uitkering.

Meer vestigingen uitzendbureau

HEERLEN – Tènce! Uitzendbureau wil volgend jaar in Roermond, Sittard en Maastricht nieuwe vestigingen openen. Het uitzendbureau, tot stand gekomen door een fusie van de uitzendondernemingen van Stoffels Groep en interval Uitzendbureau, concentreert zich op industrieel/technisch, administratief en medisch personeel. Via de vestigingen van Tènce! werken inmiddels ruim 1000 uitzendkrachten voor meer dan 600 bedrijven. Tènce! Uitzendbureau is in Limburg vertegenwoordigd in Weert en Heerlen. Het bureau is een werkmaatschappij van de in Terneuzen gevestigde Stoffels Groep, die voor de helft eigendom is van Vebego International in Voerendaal. Tot Vebego International behoren onder andere de divisies Indigo Services, Hago, Alpheios International, Dicom International en Limbit International.

Symposium voor verpleegkundigen

MAASTRICHT – De Verpleegkundige Adviesraad van de Nederlandse Hartstichting houdt vandaag en morgen een internationaal symposium voor verpleegkundigen werkzaam op hartafdelingen. Dit Euregional Nursing Symposium vindt plaats in het MECC en zal bezocht worden door verpleegkundigen uit de Benelux, Duitsland en Frankrijk. De organisatoren hopen een betere samenwerking en kennisuitwisseling tussen de verpleegkundigen van de grond te tillen met dit symposium. De verpleegkundigen zullen tijdens de bijeenkomst praten over onder andere cardiologie, kindercardiologie, cardiochirurgie en verpleegwetenschappelijk onderzoek.

Uitstel voor VVV-Kerkrade

KERKRADE – Het VVV-kantoor in Kerkrade heeft drie jaar uitstel gekregen om te zorgen dat het aan de eisen voor een VVV-logo voldoet. Dit heeft de landelijke organisatie ANVV gisteren meegedeeld. De gemeente Kerkrade gaat echter geen extra geld uittrekken voor het kantoor. Volgens nieuwe regels van de ANVV, de overkoepelende organisatie van VVV-kantoren, moeten alle VVV-vestigingen aan minimum-eisen voldoen. Zo moet een kantoor bijvoorbeeld minimaal zes dagen en 45 uur per week open zijn. Het kantoor in Kerkrade voldoet op dit moment niet aan de eisen. In eerste instantie moest Kerkrade per 1 januari de vestiging verbeterd hebben. De VVV in Kerkrade heeft nu drie jaar uitstel gekregen.

Op maandag 5 oktober 1992 is het *50 jaar* geleden dat:

Odilia Raets en **Sjeng Tilmans**

in het huwelijk traden.

Op zaterdag 3 oktober vieren wij dit jubileum.

Wij beginnen dit feest met een h. mis in de St. Gregoriuskerk te Brunssum om 16.00 uur.

Iedereen die het gouden paar een warm hart toedraagt, kan met hen tussen 19.00 en 20.00 uur het glas komen heffen in Hotel Kerkeveld te Brunssum.

Dankbaar voor het vele goede dat zij ons tijdens haar leven heeft gegeven, hebben wij heden afscheid moeten nemen van onze lieve en zorgzame moeder, schoonmoeder en oma

Maria Barbara Hubertina Pasmans

weduwe van

Jozef Hubertus van Oppen

Gesterkt door het h. sacrament der zieken overleed zij op 83-jarige leeftijd.

Einighausen: Guus en Joe
Sandra en Thei
Wendy en Don
Berg aan de Maas: Huub en Mia
Christel en Sjef
Bertien en Erick
Geleen: Leo en Ans
Daan
Welten: Jan en Henriëtte
Janny
Familie Pasmans
Familie Van Oppen

Geleen, 29 september 1992
Europalaan 2, kamer 15
Corr.adres: Hugo de Grootstraat 12, 6164 EJ Geleen

De plechtige eucharistieviering zal plaatshebben zaterdag 3 oktober a.s. om 10.30 uur in de parochiekerk van O.L. Vrouw van Altijddurende Bijstand te Lindenheuvel-Geleen, waarna de begrafenis op de begraafplaats aldaar.

Bijeenkomst in de kerk.

Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven, is er geen condoleren.

Mede tot intentie van de dierbare overledene zal een avondmis worden opgedragen vrijdag 2 oktober om 19.00 uur in voornoemde kerk.

Moeder is opgebaard in de rouwkapel van het Maaslandziekenhuis, Barbarastraat 1 te Geleen, alwaar gelegenheid tot bezoek dagelijks van 17.30 tot 18.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten hebben ontvangen, gelieve deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Op die mooie septemberdag ben je van ons weggefladderd
Onze liefste

Thomas

pas 3 jaar jong.

Op woensdag 30 september hebben we voor Thomas een engelenmis opgedragen in de St. Martinuskerk te Kerkdriel.

Daarna hebben we Thomas begraven op de r.k. begraafplaats te Kerkdriel.

Marianne en Hans van den Biggelaar

27 september 1992
Kievitsbaan 8, 5331 EK Kerkdriel

---

†

Dankbaar voor het vele goede dat wij van hem mochten ontvangen, delen wij u mede dat heden na een intens en welbesteed leven van zorg en liefde van ons is heengegaan, voorzien van de h. sacramenten, op de leeftijd van 67 jaar, mijn lieve man, onze goede en zorgzame vader, schoonvader, opa, mijn schoonzoon, onze broer, zwager, oom en neef

Lor Quaedvlieg

echtgenoot van

Betsie Ramakers

In dankbare herinnering
Heerlen: E.M.A. Quaedvlieg-Ramakers
kinderen en kleinkinderen
Familie Quaedvlieg
Familie Ramakers

Heerlerheide, 29 september 1992
Corr.adres: Hennemigstraat 33, 6413 BS Heerlen

De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op zaterdag 3 oktober a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Cornelius te Heerlerheide-Heerlen, gevolgd door de begrafenis op de begraafplaats aldaar.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

De dierbare overledene zal bijzonder herdacht worden tijdens het rozenkransgebed, gevolgd door de avondwake van vrijdag 2 oktober a.s. om 18.45 uur in bovengenoemde kerk.

U kunt afscheidnemen in een der rouwkamers van De Universele, Hoofdstraat 100, Hoensbroek, bezoekgelegenheid dagelijks van 14.00 tot 15.00 uur en van 19.00 tot 20.00 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Rectificatie

In de familieadvertentie van woensdag jl. van

Bertha Boereboom-van Haren

is abusievelijk de verkeerde dag van de avondwake vermeld.

Deze is heden donderdag om 19.00 uur in de St. Gregoriuskerk in Brunssum.

---

†

Heden overleed, tot onze diepe droefheid, geheel onverwacht, in de leeftijd van 73 jaar, mijn dierbare echtgenote, goede en zorgzame moeder en schoonmoeder, lieve groot- en overgrootmoeder, zus, schoonzus, tante en nicht

Anna Maria Mertens

echtgenote van

Joseph Hubertus De la Rosette

De bedroefde familie:
Eys: J.H. De la Rosette
Nice (F): P. De la Rosette
Vaals: A. Moonen-De la Rosette
P. Moonen
Mechelen: M. Wauthelé-De la Rosette
J. Wauthelé
Bocholtz: J. De la Rosette
M. De la Rosette-Salden
Eys: M. De la Rosette
Vijlen: M. Velting-De la Rosette
P. Velting
en al haar klein- en achterkleinkinderen
Familie Mertens
Familie De la Rosette

6287 AP Eys, 30 september 1992
Pastoor Duckweilerweg 20

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis zal plaatsvinden op zaterdag 3 oktober om 10.00 uur in de parochiekerk H. Agatha te Eys.

Bijeenkomst in de kerk.

Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven is er geen condoleren.

Tijdens het rozenkransgebed, voorafgaand aan de avondmis van 19.00 uur zal de overledene bijzonder worden herdacht in voornoemde kerk.

De overledene ligt opgebaard in de rouwkapel Sjalom, Hilleshagerweg 11 te Mechelen. Gelegenheid tot afscheidnemen van 18.00 tot 18.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Lieve oma Eys, bedankt voor alles. Wij zullen je missen.

Je kleinkinderen
Joy en Gina

Enige en algemene kennisgeving

†

Wij geven u kennis, dat op 72-jarige leeftijd, voorzien van de h. sacramenten is overleden

Harrie Bovens

Familie Bovens
Familie Bartels

Heerlen, 30 september [illegible]
Corr.adres: Belemni[illegible]

De plechtige uitva[illegible] den op zaterdag 3 o[illegible] uur in de parochiekerk H. C[illegible] Heerlen, waarna aan[illegible] tigheid zal plaatsvinden [illegible] te Heerlen, Imstenrade[illegible] 16.

Overtuigd van uw [illegible] er geen condoleren.

Harrie is opgebaard [illegible] De la, Grasbroekerweg [illegible] lijks bezoekgelegenheid [illegible] tot [illegible] uur.

Dankbaar dat wij h[illegible] mochten hebben, m[illegible] scheiden, berichten [illegible] heeft genomen onze [illegible] der, grootmoeder, o[illegible]

Maria S[illegible]er

we[illegible]

Leo [illegible]

Zij overleed, voorzi[illegible] sacramenten der zieken, op 88-jar[illegible] het bejaardencentrum Heereveld te Waubach.

Landgraaf: [illegible]
Kerkrade: [illegible]
Landgraaf: [illegible]
Landgraaf: [illegible] †
Arnhem: [illegible]
Landgraaf: [illegible]
Kerkrade: [illegible]
Bocholtz: [illegible]
Landgraaf: Clara en Piet
Karlspad (D.): Jo en Hildegard
en al haar klein- en achterkleinkinderen
Familie Schmelzer
Familie Mehlkop

Landgraaf 29 september 1992
Kloosterstraat 25
Corr.-adres: Hazenstraat 31, 6372 GD Landgraaf

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis, zal worden opgedragen op zaterdag 3 oktober om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Jozef te Waubach.

Bijeenkomst in de kerk alwaar vanaf 10.10 uur gelegenheid is tot schriftelijke condoléance.

Vrijdag 2 oktober wordt de overledene bijzonder herdacht in een avondwake om 16.30 uur in het bejaardencentrum Heereveld, Kloosterstraat 25 te Waubach.

Gelegenheid tot afscheidnemen in de rouwkamer te Nieuwenhagen, Beuteweg 32, dagelijks van 18.00 tot 18.15 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Algemene dankbetuiging

Voor de vele blijken van medeleven die wij mochten ontvangen bij de ziekte en het overlijden van onze lieve moeder, schoonmoeder en oma

Anna Perner-van Eupen

danken wij allen hartelijk. Met name dank aan personeel van paviljoen 1 Verpleegklinieken Heerlen.

Fam. Beaujean - Fam. Manders

De plechtige zeswekendienst zal plaatsvinden op zaterdag 3 oktober a.s. om 19.00 uur in de dekenale kerk van de H.H. Petrus en Paulus te Schaesberg.

Dankbaar voor alle liefde en blijdschap die hij ons geschonken heeft, delen wij u mede, dat heden in volle overgave is overleden, in de leeftijd van 91 jaar, voorzien van de h. sacramenten, onze zorgzame vader, schoonvader, opa, overgrootvader, broer, schoonbroer, oom en neef

Pieter Hubert (Piet) Erven

echtgenoot van wijlen

Hubertina Erven

Voerendaal: † Wiel en Christien Erven-Hartmans
Leo en Mia Erven-Doutzenberg
Annie en † Ben Pieters-Erven
Gerrit en Finy Erven-Hendriks
Karel en Mia Erven-Sijstermans
Schin op Geul: Mia en Hub Smeets-Erven
Nuth: Hub en Resie Erven-Lamby
Voerendaal: Mathieu en Mia Erven-Schmetz
Kerkrade: Agnes Erven
Voerendaal: Tiny en Jan Jurgens-Erven
Leny en Louis Gelissen-Erven
en al zijn klein- en achterkleinkinderen
Familie Erven
Familie Erven

6367 EE Voerendaal, 29 september 1992
Corr.-adres: Keerberg 25A

De plechtige eucharistieviering zal gehouden worden op zaterdag 3 oktober a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk St. Laurentius te Voerendaal, waarna aansluitend begrafenis op de r.k. begraafplaats aldaar.

Gelegenheid tot schriftelijke condoléance achter in de kerk vanaf 10.30 uur.

Avondwake ter intentie van de overledene, vrijdagavond om 19.00 uur in voornoemde kerk.

Vader is opgebaard in een der rouwkamers van de begrafenis- en crematievereniging Voerendaal, Kerkplein 43, Voerendaal, alwaar gelegenheid tot afscheidnemen van dagelijks van 18.30 tot 19.00 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

---

†

Heden overleed tot onze diepe droefheid, na een langdurige ziekte, toch nog onverwacht, in de leeftijd van 68 jaar, mijn dierbare echtgenoot, goede en zorgzame vader, schoonvader, lieve opa, broer, schoonbroer, oom en neef

George van Loo

echtgenoot van

Enny Krützer

Wij bevelen zijn ziel in uw gebeden aan.

De bedroefde familie:
Kerkrade: Enny van Loo-Krützer
Kerkrade: Paul van Loo
Edith van Loo-Kleeberger
Kerkrade: Oswald van Loo
[illegible]
Davy en [illegible]
Familie [illegible]

[illegible]

De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden op maandag [illegible] oktober om 10.00 uur in de parochiekerk St. Jozef en Norbertus te Rolduckerveld-Kerkrade, waarna aansluitend de begrafenis zal plaatsvinden op de algemene begraafplaats Schifferheide te Kerkrade-West.

Voor vervoer is gezorgd.

Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven is er geen condoleren.

Tijdens het rozenkransgebed op zondag a.s. om 19.00 uur zal de overledene bijzonder worden herdacht in voornoemde kerk.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Diep ontroerd, de volle kerk, de bloemen, de persoonlijke en schriftelijke condoléances. Een mooier afscheid van mijn dierbare man, onze papa, schoonvader en lieve opa

Hub Beugels

hadden wij ons niet kunnen wensen.
De vele blijken van uw medeleven bij het overlijden en de uitvaart waren voor ons hartverwarmend.

Mevr. F. Beugels-Vrehls
kinderen en kleinkinderen

Oirsbeek, oktober 1992

De zeswekendienst zal gehouden worden op zondag 4 oktober om 11.00 uur in de St. Lambertuskerk te Oirsbeek.

Dankbetuiging

Voor uw blijken van medeleven bij het overlijden en de uitvaart van

Louis Cloodt

zeggen wij u hartelijk dank.

Kinderen Cloodt

De zeswekendienst wordt gehouden op zaterdag 3 oktober om 19.00 uur in de St. Josephkerk te Heerlerbaan.

De eerste jaardienst voor onze allerliefste mam, groot- en overgrootmoeder

Lisa Logister-Bertram

wordt gehouden op zaterdag 3 oktober a.s. om 19.00 uur in de parochiekerk Maria Hulp der Christenen te Nieuwenhagen.

Kinderen Logister

De plechtige eerste jaardienst voor mijn lieve echtgenote, moeder en oma

Bep Stevens-Vleugels

zal plaatshebben op zaterdag 3 oktober a.s. om 19.00 uur in de parochiekerk H. Hart te Geleen.

Math Stevens
Carla, Ilo en Kyra

Geleen, oktober 1992

Daar het ons onmogelijk is [illegible] persoonlijk te bedanken [illegible] medeleven die wij mochten ontvangen bij het overlijden en de begrafenis van onze lieve moeder, schoonmoeder, oma, schoonzuster, tante en nicht

Sophia Ratajczjik-Jakobowski

betuigen wij u hiermede onze oprechte dank.

Kinderen en kleinkinderen
Ratajczjik

Brunssum, 1992

De zeswekendienst zal gehouden worden op zaterdag 3 oktober a.s. om 19.00 uur in de parochiekerk van de H. Barbara te Treebeek.

De plechtige eerste jaardienst voor ma, schoonmoeder en oma

Josephina Videler-Wassen

zal plaatsvinden op zondag 4 oktober a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Barbara te Schaesberg-Kakert.

Het is al weer een jaar geleden dat wij afscheid moesten nemen van

Maria Radermacher-Paffen

U kunt haar met ons gedenken in de h. eucharistieviering welke gehouden wordt op zondag 4 oktober a.s. om 11.30 uur in de St. Martinuskerk te Kerkrade-West.

Kinderen Radermacher

---

†

Weinet nicht an meinen Grabe
Gönnt mir doch die ewige Ruh
Denkt was ich gelitten habe
Eh ich schloss die Augen zu.

Na een leven vol liefde en eenvoud hebben wij met respect voor haar moed en wilskracht afscheid moeten nemen van onze lieve moeder, schoonmoeder, groot- en overgrootmoeder, zuster, schoonzuster, tante en nicht

Anna Maria Hubertina Heckmanns

weduwe van

Johan Pieter Hubert Baur

Zij overleed in de leeftijd van 73 jaar, voorzien van het h. sacrament der zieken, na een liefdevolle verzorging in de Verpleegkliniek te Heerlen, afd. 4.

Landgraaf: José en Frans Coert-Baur
Landgraaf: Winand † en Eilij Baur-Franck
Landgraaf: John Baur
Landgraaf: Rina en Ger Bruissehaart-Baur
Landgraaf: Annelies en John Wetzler-Baur
Epen: Miriam en Lucien Willems-Baur
en haar klein- en achterkleinkinderen
Familie Heckmanns
Familie Baur

Heerlen, 30 september 1992
Meezenbroekerweg 13
Corr.-adres: Achter de Winkel 94, 6372 SR Landgraaf

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op zaterdag 3 oktober a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Michaël te Schaesberg-Eikske, waarna aansluitend de begrafenis zal plaatsvinden op de r.k. begraafplaats aldaar.

Bijeenkomst in de kerk alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Avondwake tot intentie van onze dierbare overledene is op vrijdag 2 oktober a.s. om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Dankbetuiging

Hans de Haar

Verslagenheid en ongeloof maakte zich meester van een ieder die Hans kende, toen het bericht kwam dat hij was overleden.
Je kunt niets doen, en toch heeft een ieder zijn steentje bijgedragen om het verlies draaglijker te maken. Graag wil ik, ook namens wederzijdse ouders en familie, iedereen hiervoor bedanken.
De leegte zal blijven, maar de herinnering zal dit weer opvullen. Het is fijn om te weten dat niet wij alleen van Hans houden.

Annie de Zwart
Familie de Haar
Familie de Zwart

De bijzetting van de urn vindt plaats op zaterdag 3 oktober om 18.30 uur op het kerkhof van Sweikhuizen. Aansluitend is de zeswekendienst in de parochiekerk van de H.H. Dionysius en Odilia te Sweikhuizen om 19.[illegible] uur.

[illegible]betuiging

[illegible]nken die op welke wijze dan ook blijk van medele[illegible]d bij het overlijden van mijn lieve man, onze [illegible]vader en opa

[illegible] Joseph [illegible]kers

[illegible]avo St. Henricus

[illegible]eeft ons zeer getroffen. Uw aanwezigheid tijdens [illegible]gheid, de ontvangen brieven en [illegible]men hebben [illegible] op ons gemaakt en zullen ons sterken [illegible] dit grote [illegible]

Leonie Klinkers-Gerards
kinderen en kleinkinderen

Heerlen, oktob[illegible]

Wij nodigen u uit [illegible] plechtige zeswekendienst te vieren op zaterdag 3 oktober om [illegible] in de parochiekerk Verschijning [illegible] Onbevlekt Maagd [illegible]en-Molenberg, tijdens de jaarlijkse [illegible] aan deelnam.

[illegible] zie pagina [illegible]

[illegible]elangstelling, de vele troostrijke br[illegible] [illegible]en en h. missen bij het heengaan v[illegible] [illegible] man, vader en schoonvader

Jan Doek

[illegible] getroffen. Al deze blijken van m[illegible] [illegible] de wetenschap dat hij door zovele[illegible] werd geacht, hebben ons gesterkt dit verlies [illegible] dragen.

P.A. Doek-Janssen
Jen en Liesbeth

Landgraaf, oktober 1992

De plechtige zeswekendienst zal plaatsvind[illegible] op zaterdag 3 oktober a.s. om 19.00 uur in [illegible] parochiekerk van de H. Barbara te Kaker[illegible] Landgraaf.

Dankbetuiging
In plaats van kaarten

Voor de vele blijken van medeleven bij het overlijden en de crematie van mijn dierbare va[illegible]der en schoonvader

Jozef Jutten

betuigen wij u hierbij onze oprechte dank.

Petra en Hilbert
Vaenen-Jutten

De plechtige zeswekendienst zal worden gehouden op zaterdag 3 oktober a.s. om 19.00 uur [illegible] de parochiekerk St. Petrus - Maria ten Hemel[illegible] [illegible] te Kerkrade-Chevremont.

Nuytens (Valkenburg) eist garanties bij regio-politie

Burgemeesters vrezen uitholling van functie

Van onze verslaggever

VALKENBURG – De burgemeesters verenigd in de CNV-bond CFO vrezen dat hun ambt in een nieuw regionaal bestuur in de toekomst drastisch zal worden uitgehold. Die conclusie viel gisteren te trekken uit de jaarrede van voorzitter mr. W. van Elk, burgemeester van Helmond, tijdens de jaarvergadering van het CFO-groepsverband burgemeesters in Valkenburg.

In de regeringsnota Besturen Op Niveau II wordt – om te beginnen – voor zeven stedelijke gebieden in ons land een regionaal bestuur voorgesteld. Volgens Van Elk zullen de burgemeesters in dergelijke stedelijke gebieden onvermijdelijk bevoegdheden op het gebied van onder meer openbare orde en veiligheid moeten inleveren bij zo'n regiobestuur.

Van Elk kondigde dan ook aan het ministerie van Binnenlandse Zaken te zullen aanspreken op de consequenties van deze bestuurlijke ontwikkelingen voor de rechtspositie van de betrokken burgemeesters.

Regiopolitie

Burgemeester Constant Nuyten van Valkenburg deelde Van Elks kritiek. Bij de aanstaande invoering van de regio-politie zal hij zich er sterk voor maken dat burgemeesters van de samenwerkende gemeenten hun eigen bevoegdheden wat betreft orde-handhaving zullen behouden. „Een burgemeester behoort ook in de toekomst zelf te kunnen bepalen of, wanneer en hoe de politie in de eigen gemeente optreedt In dat opzicht is er geen verandering nodig," aldus Nuyten. Overigens zei Valkenburgs eerste burger er geen moeite mee te hebben dat het feitelijke beheer van de toekomstige regiopolitie aan zijn Maastrichtse collega wordt toebedeeld.

In zijn rede gaf Van Elk verder nog te kennen dat de CFO bij minister Dales zal aandringen op een betere betaling van burgemeesters van kleine gemeenten tot 14.000 inwoners. De CFO bespeurt onrechtvaardigheid in de beloning van burgemeesters in deze categorie ten opzichte van de salarissen van gemeentesecretarissen, brandweercommandanten en chefs van gemeentepolitiekorpsen.

Van Elk denkt dat de vier miljoen gulden die nodig is voor verhoging met één salarisklasse, kan worden gevonden in de ruimte die ontstaat door de vermindering van het aantal burgemeestersposten als gevolg van de gemeentelijke herindeling.

In de schijnwerpers

● *Ondernemingen kregen in het Mecc volop de kans zichzelf te presenteren.*
Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Mecc trefpunt van bedrijven

Van onze redactie economie

MAASTRICHT – Voor de vijfde keer werden de afgelopen twee dagen in het Mecc in Maastricht de Bedrijven Contact Dagen gehouden. De beurs was georganiseerd ten behoeve van de regionale ondernemers. Zij konden zich door middel van stands profileren, contacten leggen en zaken doen met bedrijven waar men normaal nooit mee in contact zou komen.

De prijs voor de beste stand ging overigens naar beeldend kunstenares Fien Huth en werd uitgereikt door adjunct-secretaris Assink van de Maastrichtse Kamer van Koophandel. De prijs is in het kader van de actie 'Onderneem het maar' ingesteld door het ministerie van Economische Zaken en de gezamenlijke Kamers van Koophandel.

Gruwelijke moord was 'echte crime passionel'

MAASTRICHT – De rechtbank in Maastricht behandelt op woensdag 28 oktober de gruwelijke moord op de 41-jarige Maastrichtenaar G. Nijsten.

Nijsten werd in stukken gezaagd uit de Maas opgevist. Zijn 35-jarige ex-vrouw en haar 29-jarige vriend Roel O. moeten zich verantwoorden voor de moord, die door officier van justitie mr. P. Van Hilten gisteren een 'echte crime passionel' werd genoemd.

De vrouw en haar vriend hebben bekend dat zij Nijsten om het leven hebben gebracht om een einde te maken aan de voortdurende vernederingen en mishandelingen van de vrouw.

Half juni schoot Roel O. met medeweten van de vrouw Nijsten dood. Het lichaam werd in stukken gezaagd, het hoofd in een vaas ingemetseld.

De delen werden in het Albertkanaal en in de Maas gedumpt.

Lange tijd nam de politie aan dat het om een afrekening in de Maastrichtse drugsscene ging.

Geen betere beveiliging rechtbanken

MAASTRICHT/ROERMOND – De dagelijkse beveiliging van de twee rechtbanken en vijf kantongerechten in deze provincie wordt niet verbeterd naar aanleiding van de ernstige schietpartij, gisteren in de rechtbank in Rotterdam. Woordvoerders van de Dienst Gerechtelijke Ondersteuning in Maastricht en Roermond zeggen dat daar geen reden toe is.

Volgens woordvoerder Jongen van de Maastrichtse rechtbank is de beveiliging daar uitbesteed aan een particulier beveiligingsbedrijf. De beveiliging in de kantongerechten van Maastricht, Heerlen en Sittard geschiedt door eigen personeel. Volgens een woordvoerder vinden er controles bij de ingang plaats. Maar de werkelijkheid van alle dag is dat iedereen zonder noemenswaardige problemen binnen kan komen.

Uitzondering op de regel dat er hoogstens een visuele controle plaatsvindt, zijn strafprocessen zoals die tegen verdachte leden van de Ira of processen tegen verdachten vanwie men weet dat ze vluchtgevaarljk zijn. Dan wordt er zeer streng gecontroleerd.

Prof. Hagedoorn hoogleraar RL

HEERLEN – Het college van Bestuur van de Rijksuniversiteit Limburg heeft prof. dr. J. Hagedoorn (42) benoemd tot hoogleraar internationale bedrijfskunde.

Dr. Hagedoorn is momenteel deeltijd-hoogleraar strategisch management en internationaal management aan de Open Universiteit in Heerlen en programmaleider bij Maastricht Economic Research Institute on Innovatiopn and Technology (MERIT) aan de RL.

● *Het bestuur van de Vrouwenbond CNV dat gisteravond in Sittard officieel werd geïnstalleerd. Van links naar rechts Errie Box, Phia Oostenbach, Christine Arndts en Marjo Dalm.*
Foto: PETER ROOZEN

'Limburg loopt eindelijk eens voorop'

CNV-vrouwen debuteren met nota kinderopvang

Van onze verslaggeefster

STEIN – Met een gedetailleerde nota over kinderopvang wil de gloednieuwe CNV Vrouwenvakbond zich gaan profileren. Pas als dat project van de grond komt, gaat de organisatie, die gisteravond officieel van start ging tijdens een bijeenkomst in Sittard, op ledenjacht. Want aan het aantal van zeventig dames dat nu is aangesloten, moet iets gedaan worden. „Met onze nota in de hand kunnen we laten zien dat de CNV-Vrouwenvakbond ergens voor staat," verduidelijkt de voorzitter van de Limburgse afdeling, Christine Arndts-Heijnen uit Stein, de marsroute die wordt gevolgd.

Limburg is de tweede provincie die een eigen CNV-vrouwenafdeling heeft. Dat is iets waar Arndts, al 22 jaar actief in het vakbondswerk, zichtbaar trots op is. Hiermee loopt Limburg eindelijk voorop, maar dat kan over een heleboel andere dingen niet worden gezegd. „Een simpel voorbeeld is dan weer die kinderopvang. Hier is dat niet al te gemakkelijk van de grond te krijgen. Dan hoor je mensen hardop denken 'daar komen die vrouwen weer met hun kinderopvang'. Maar ze beseffen niet hoe belangrijk het is.

Tot nu toe waren het steeds mannen die beslisten over de opvang van kinderen. Vrouwen werden slechts zelden gehoord. Dat moet nu maar eens veranderen. Vrouwen voelen toch vaak een ander soort verantwoordelijkheid voor hun kinderen dan mannen, " zegt de Steinse, werkzaam bij DSM, die het vakbondswerk van haar vader lijkt te hebben overgenomen. Naast voorzitter van de vrouwenafdeling is zij kaderlid van de Industrie- en Voedingsbond van de CNV en maakt ze deel uit van de landelijke werkgroep Vrouwen van de CNV. Daar is de kinderopvang de laatste twee jaar uitgebreid aan de orde geweest. Het plan dat gisteravond werd gepresenteerd is gebaseerd op dat van de Industrie- en Voedingsbond.

Waarom nu juist een speciale vrouwenvakbond? Arndts noemt het een logisch gevolg van organisatorische structuur van de vakorganisatie. Een tijd werd Limburg 'gerund' door Errie Box, landelijk contactvrouw van de CVN. Zij zorgde er voor dat er nu een bestuur van vier personen is. Vrouwen afkomstig uit de hele provincie en uit alle geledingen van de bevolking. „We zijn er niet alleen voor werkende vrouwen.

Een van de volgende aandachtpunten is bijvoorbeeld het seniorenbeleid. We willen een rol gaan spelen voor alle vrouwen in Limburg." Om dat te realiseren is het belangrijk te benadrukken dat niet alleen mannen binnen de vakbond een rol kunnen spelen. „Als ik nu wel eens met vrouwen praat over de vakbond dan vragen ze zich af wat de bond voor hun kan doen. Samen kunnen we inspraak hebben. De vrouwenvakbond maakt onderdeel uit van de CVN-vakcentrale en is dus ook volledige gesprekspartner in bijvoorbeeld de Sociaal Economische Raad."

Nieuwe burgemeester kan bestuurlijke impasse doorbreken

DOOR RIK VAN DRUTEN

LANDGRAAF – 'Landgraaf' staat er bij de datum van vandaag met grote letters geschreven in de agenda van de Limburgse commissaris van de koningin, Emile Mastenbroek. Eerst is zijn aanwezigheid vereist bij de opening van het nieuwe centrum voor verstandelijk gehandicapten, Op de Bies. Meteen daarna gaat Mastenbroek praten met het Landgraafse college en met de gemeenteraad over de opvolging van burgemeester Hans Coenders.

Allereerst moet de Landgraafse vertrouwenscommissie binnenkort een keus maken uit de kandidaten, daarna zal Mastenbroek een voordracht doen aan minister Dales van Binnenlandse Zaken. Het gonst al van de mogelijke kandidaten. Hub Strous bijvoorbeeld, de huidige burgemeester van Voerendaal. Mastenbroek passeerde hem ten gunste van Henk Riem voor het burgemeesterschap van Brunssum en heeft dus nog wat goed te maken.

Ook Albert van Goethem, nu burgemeester van Beek, wordt

achtergrond

genoemd. In Heerlen en Roermond stond hij op de voordracht, maar haalde het toen niet. Tegen hem spreken zijn vele nevenactiviteiten en Landgraaf heeft gezien het recente verleden een nieuwe burgemeester van absoluut onbesproken gedrag nodig. Anderzijds is Van Goethem een krachtdadig bestuurder en ook, daaraan heeft Landgraaf behoefte.

Of zijn relatief prominente aanwezigheid in Landgraaf, vandaag bij de opening van Op de Bies een signaal is, valt moeilijk te zeggen. Feit is wel dat Leo de Bruyn, de kabinetschef van Mastenbroek, een kansrijke outsider is, met goede contacten op provinciaal niveau en in het Limburgse CDA. De Bruyn solliciteerde tevergeefs naar het burgemeestersschap in Venray en was al vrijwel benoemd tot directeur van het museum voor Industrie en Samenleving in Kerkrade, maar hij trok zich terug nadat de realisering daarvan op losse schroeven kwam te staan.

Niet de minste namen. Waarbij meteen moet worden opgemerkt dat er best nog anderen in de race kunnen zijn. In een delicate procedure als een burgemeestersbenoeming betrachten de meeste betrokkenen een begrijpelijk stilzwijgen.

Welke kandidaat de vertrouwencommissie ook naar voren schuift, het is te hopen dat zij diens bestuurlijke capaciteit zwaar heeft laten wegen. Landgraaf heeft net een ingrijpende wethouderscrisis achter de rug, terwijl het nieuwe college steunt op een minimale raadsmeerderheid. De helft van het college beschikt bovendien niet over bestuurservaring. Met andere woorden: de nieuwe Landgraafse burgemeester moet van wanten weten.

Ook Mastenbroek zal daaraan zwaar moeten tillen: het is praktisch gesproken zijn enige kans om daadwerkelijk een bijdrage te leveren aan de (be)stuurloosheid die in Landgraaf nog steeds op de loer ligt.

Officier eist twee jaar tegen autodief

'Verwend jongetje' zocht verstrooiing in misdaad

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – Ook in zijn cel in het huis van bewaring doet en wil Peter S. (20) uit Stein helemaal niets. Zelfs het sportuurtje mijdt hij. Reclassering en andere hulpverleners hebben de tanden al eerder stukgebeten op het 'door en door verwende jongetje' dat uit pure verveling in heel korte tijd zestig strafbare feiten en feitjes op zijn conto verzamelde. Zelfs zijn raadsman G. Houtakkers sr. moest gisteren voor de rechtbank erkennen 'weinig ter verdediging te kunnen aanvoeren'.

Officier van justitie Beaumont eiste twee jaar gevangenisstraf (waarvan drie maanden voorwaardelijk). Peter S. werd na een wilde achtervolging door nachtelijk Sittard op 25 juni gearresteerd in een auto die hij juist had gestolen. Dit samen met Pascal van O.(19) uit Geleen, die zo bleek gisteren ter zitting, al enige tijd spoorloos is en dus eerst na aanhouding kan worden berecht.

Internaat

Verdachte die al voor een deel van de vooral vele autodiefstallen van begin april tot 8 juni in voorarrest zat, werd op die datum in vrijheid gesteld en opgenomen in een internaat in Urmond. Een ultieme poging om de knaap te helpen bij het zoeken van een andere richting.

Nog voor er echter twee weken waren verstreken had hij het internaat al zonder toestemming verlaten en was doorgegaan waar hij met Van O. in april was gestopt. „Ik verveelde me daar dood", gaf hij later als argument voor zijn uitbraak uit het internaat.

Polonaise

Meteen na zijn vlucht ging Peter S. weer aan het stelen, vaak meerdere auto's per nacht. En hij lijkt niet van plan om zijn leven te beteren. Een voorstel van de reclasering om hem in een inrichting te helpen bij het anders structureren van zijn leven, wees hij hautain af. „Aan mijn lijf geen polonaise. Geef maar een flinke gevangenisstraf. Ik weet dan in elk geval dan precies wanneer ik vrij kom", liet hij verveeld weten.

De rechtbank doet over twee weken uitspraak.

OCCASIONSHOW

1 - 2 - 3 OKTOBER

tijdens deze showdagen:
* 12 tot 24 maanden Bovag garantie (vanaf bouwjaar 1987)
* 6 maanden uitgestelde betaling (tot max. 10.000 gulden)
* 1 jaar gratis onderhoud (max. 50.000 km p. jaar)

JURGEN AUTOCENTRUM HEERLEN
Breukerweg 200 Indterr. de Koumen
Afslag Woonboulevard 045-231111

Te k. gevr. loop-, sloop- en

Schadeauto's

Ik betaal de hoogste prijs in Limburg. Tel.045-254049.

Te k. gevr. SLOOP- en schade auto's, tev. in- en verkoop gebr. auto-onderd. A. Körfer. Tel. 045-229045.

Te k. gevr. SCHADE- sloop- en loopauto's, en verkoop gebr. auto-onderdelen Joep Wolters. Tel. 045-411480.

Te k. gevr. loop-, sloop- en SCHADE-AUTO'S de hoogste prijs van Limburg. Tel. 046-519637/046-512924

Te koop Toyota Landcruiser bedrijfsauto, 28.000 km gelopen, bwj. '91, rekening incl. BTW. Tel. 04750-11228/10095.

Ink. verk. goede gebruikte AUTOBANDEN Passartweg 39, Heerlen. 045-222675.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Te k. SUZUKI GS 850, vaste prijs ƒ 3.850,-. Na 18.00 uur Abdissenlaan 38, Landgraaf

Te koop SUZUKI GSX 750 ES, bwj. '87, pr. ƒ 7.750,-. Tel. 04455-2562.

Te koop HONDA Shadow VLX 600, bwj. '91. Tel. 04750-11228 / 10095.

Te koop KAWASAKI Z 1000 bwj. '80. Tel. 045-455609.

Te koop SUZUKI GS XR750W, model '93, 0 km., ƒ 1.500,- onder de nw.pr. Tel. 045-313295.

Te k. YAMAHA DT 175, en MZ met zijspan; XS 650; GT 500. Tel. 045-217339.

Te k. Honda VISION scooter 6 mnd oud, vr.pr. ƒ 2.600,-, incl. verzekering, kleur zwart Tel. 04450-3259.

MTB RALEIGH, één keer gebr. nw.pr. ƒ 1.500,-. Nu ƒ 1.100,-. Tel. 045-326420.

Te koop ZUNDAPP 70cc, i.z.g.st. Vr.pr. ongev. ƒ 750,- Tel. 04406-2341.

OPRUIMING overjarige modellen Giant Cadex M1 - M2 - MS, diverse overjarige MTB en City Bikes - afgeprijsd; Vespa Sfera tijdelijke aanbieding ƒ 3.950,- bromscooter. Tweewielercentrum van Rekers, Kouvenderstraat 181, Hoensbroek. Tel. 045-212537. Donderdags van één uur gesloten.

HONDA MTX, met verzekering, pr.n.o.t.k. Tel. 045-223361.

Te k. CAMPER, merk Mercedes, org. opbouw, i.z.g.st. vr.pr. ƒ 8.000,-. 045-229480

Te koop Mercedes 508 CAMPER. Vr.pr. ƒ 11.000,-. Tel. 04406-14822.

VOGELS, eenden, fazanten, raskippen, duiven en papegaaien. Alle hoenders, hokdieren. - Klein America Achel(B) 09-32-11644489

De grootste KENNEL van Limburg. Alle jonge rashondjes. Meer dan 60 rassen plus gar. en tatoeage. Kl.America, Th.Watsonln 34 Achel(B). 09-3211644489 Zond. open maand. gesl.

HONDE-, kippen- en konijnenhokken vanaf ƒ 195,- Houtbouw Ubachs, Eygelshovergracht 39, Kerkrade-Tel. 045-460252.

SIER-eendjes-ganzen-fazanten-kalkoenen-krielen. Grote hanen en lachduifjes. Tel. 04499-1499.

Te k. nest ROTTWEILERS, pr. ƒ 475,-. Tel. 043-475654.

Grote BOUVIER 11 mnd., reu, ƒ 250,-. Tev. klein hondje, ƒ 50,-. 045-225108.

BOEMERS, Westies wit, Teckels, Schotse Terriërs. Walem 11A: 04459-1237.

IMPREG Tuinhout b.v. In de Cramer 18, Heerlen. 045-717733 bijna alles voor uw tuin. Bezorgen mogelijk.

Geïmpregneerde TUINPLANKEN, palen, vlonderplanken en damwand. Houthandel Jos Kuijpers, Holstr. 43, Margraten. Tel. 04458-1982.

Te k. TEGELS voor dakterras, 28 m2. Tel. 045-455636 na 17.00 uur.

Te koop HAAGCONIFEREN, div. soorten en maten van 60 cm tot 2 mtr. Alles eerste kwaliteit. Kan event. bezorgd worden. Tuincentrum de Pollen, Hoek 1, Roggel. Tel. 04749-4409.

Te k. gevr. ROMNEY-LOODSEN, Nissenhutten en units. Tel. 01891-15603 of 18368.

Voor al uw oude METALEN. Frans v.d. Loop Recycling/Metaalhandel, Kissel 12-14, Heerlen 045-726392

Wij betalen de hoogste prijs voor al uw oude METALEN. Gebr. Swinkels, Beitel 74, Heerlen. 045-422025.

Te k. gevr. tenminste 80 jaar oud Oosters TAPIJT, ook beschadigd. 045-217356.

Massale magazijnverkoop van duizenden apparaten
koelen, vriezen, wassen, hifi, stereo, kleuren-tv, video's etc.

WITTE HAL
SITTARD EN
MAASTRICHT

waar nieuwe, licht beschadigde of overjarige apparaten uit de Horn-winkels worden verzameld en verkocht tot liefst

60% KORTING

Elke dag nieuwe aanvoer,
Elke dag superlage aanbiedingen
OP IS OP, SLECHTS ENKELE STUKS
Hier enkele voorbeelden uit onze duizenden koopjes:

Miele stofzuiger
S248i, 1100 Watt, turbo borstel
geen ƒ 569,- of ƒ 428,-, maar
ƒ 298,-

Philips wasautomaat
AWG 1.., 1000 toeren, aparte themperatuurinstelling, geschikt voor 4/5 kg. wasgoed
geen ƒ 1.499,- of ƒ 1.098,- maar
ƒ 898,-

Jamo Box
... 70, ... 100 Watt
geen ƒ ... of ƒ 249,- maar
ƒ 98,-

Pioneer Hifi Midi-set
X220, ...
ƒ 598,-

WITTE HAL
Sittard
Bergerweg 51-53 Industrieterrein Bergerweg 046-519182
Maastricht
Scharnerweg 66-70 achter Horn keukensuper 043-630182
Ook uw adres voor keuken-inbouwapparatuur met grote kortingen

... gasf. ƒ 85,-, Wasautom. ƒ 175,-, droogr. ƒ 175,-, ... ƒ 175,-. 046-725585

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Wonen Totaal

Massale magazijnverkoop van honderden nieuwe keukens en inbouw-apparaten in onze keukenmagazijnen

SITTARD OF ECHT

waar alle showroomkeukens en inbouwapparaten welke in de Horn-keukensupers zijn vervangen en in Echt en Sittard worden verzameld en verkocht

tot 60% KORTING

Elke dag nieuwe aanvoer. Elke dag superlage aanbiedingen in alle kleuren en afmetingen.
Hier enkele voorbeelden

Tijdloze hout-kunststof keuken
afm. 300 cm
Normale prijs ƒ 5.652,-
nu ƒ 2.698,-

Moderne greeploze hoekkeuken
afm. 165 x 265 cm
Normale prijs ƒ 11.088,-
nu ƒ 3.998,-

Aparte kunststof hoekkeuken
afm. 280 x 160 cm
Normale prijs ƒ 9.524,-
nu ƒ 1.898,-

Pelgrim inbouw gas/elektro kombinatie GE 850-08
Normale prijs ƒ 1.529,-
nu ƒ 798,-

Horn
Sittard, Bergerweg 51-53
(Industrieterrein Bergerweg Tel: 046-511776)
Echt, Loperweg 8
Tel. 04754-86188

Te k. eiken BANKSTEL, eiken wandmeubel en eiken eethoek. Tel. 046-523065.

Zoekt u 2e hands MEUBELS? Veel keuze, ook ant. Kouvenderstr. 208, H'broek

NEW LOOK BV Schaesberg. Gevelreiniging, uitkappen, voegen, steigerverhuur. Tel. 045-312154 of 045-312709.

Riet- en BIEZENSTOELEN, repareren ƒ 50,- p. st. met garantie. Tel. 043-435761 b.g.g. 646919.

OPRITTEN en terrassen in klinkers of sierbestrating. Ook tuinaanleg, vrijbl. prijsopgave. Tel. 045-324249

Ervaren vakman biedt zich aan voor straatwerk o.a. opritten, sierbestrating. Ook voor Uw gehele tuinaanleg, zeer SCHERPE prijzen. Gratis offerte: 045-323178.

ALLEENSTAANDE: heden gezellige dans- en contactavond met DJ Richard in Chalet Treebeek. Toegang boven 30 jaar, legitimatie verplicht. Het bestuur.

Alleenst. MAN, 59 jr., 1.78 m., rookt/drinkt niet, oprecht, eerlijk en open, modebewust, geniet graag van het dagelijks leven. Zou graag relatie opbouwen met lieve, spontane en eerlijke vrouw van 50-65 jaar. Br.o.nr. B-2779 LD, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

JONGEMAN, 32 jr., L. 1.75 m. z.k.m. serieus knap meisje voor vriendschap of huwelijk. Tel. 045-713751.

MAN, eigen haar, 55, 1.65 m., slank, niet rokend, houdt van wandelen, reizen, af en toe uitgaan, zoekt warme actieve, slanke vrouw met gevoel voor humor, vaste relatie. Br. met foto o.nr. B-2802 LD, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

ZAKENMAN, 56 jr., zoekt leuke vriendin. Br.o.nr. B-2805 LD, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Te koop Mechelse KAST, t.e.a.b. Tel. 045-726447.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Londen

Nu met goedkope Ponden een weekeindje naar Londen. Met KLM Cityhopper vanaf Maastricht Beek, 4 dagen v.a. ƒ 548,-. Vraag uw reisbureau de Londen folder van Cityhopper Tours of bel 020-6493295.

DUITSLAND Saarbrug/Th. 6-pers. luxe stacar. D/WC/TV op camp. Herfstvak. v.a. ƒ 365,- p.wk. Keiman Reizen. 05378-14130/14121.

WADDENEILANDEN Texel/Th. 6-pers. luxe stacar. D/WC/TV op camp. Herfstvak. v.a. ƒ 345,- p.wk. Keiman Reizen, 05376-14121/14130.

ZEELAND Nieuwvliet/Th. 6-pers. luxe stacar. D/WC/TV op camp. Herfstvak. v.a. ƒ 365,- p.wk. Keiman Reizen, 05378-14130/14121.

Herfst en winter in de ALLGÄU. Comf. ... app. 2-6 pers. ... sauna, solarium, ... bij uitstek ... skiliften ... rustig ... omg. ... Bodensee, Haus "Laubenberg" ... Grünenbach/Oberstaufen. Inl. en fold. NL: 04705-1820 of DLD 09-49-83837593.

Te huur appartement 2 slpks 7 pers. 'n Week erop uit? Herfstvakantie LE TOUQUET Normandië. Info: 043-212867.

Ermelo VELUWE stacaravans voll. inger. v óór 16-10: ƒ 220,- all-in, herfstvak.: ƒ 270,- all-in. Tel. 03410-16357 of 02520-17129.

Zonnebanken/Zonnehemels

Zonnehemels

Superbruiners voor perfecte bruining nu met 10 lampen snelbruiners, gasdrukveren en ventilator v.a. ƒ 945,-. Compleet met bezorgen en volledige garantie bij van ERP, Haspelsestr. 8 te Sittard (naast Göttgens) de zaak met superservice. Tel. 046-528577.

Muziek

Muziekhuis Lyana presenteert!

Donderdag 1 oktober van 14.00 tot 21.00 u., demonstreert Ard van Asseldonk de nieuwste G.E.M. keyboards- digitale vleugels- en synthesizerscollectie.

Muziekhuis Lyana
Mauritsweg 48, Stein. Tel. 046-33227.
Maandag t/m zaterdag open, donderdag koopavond.

PIANO'S huur met koop-recht van ƒ 65,- tot ƒ 200,- p.m. Gratis transport. Alle merken. Gebruikte piano's ƒ 450,- per jaar. Van Urk, Westersingel 42, Rotterdam Telefoon 010-4363500.

Te koop TENOR SAX met koffer, ƒ 750,-. Tel. 045-230001.

Te k. Tama DRUMSTEL, zware uitv., zeer compleet, pr.n.o.t.k. Tel. 04406-16536

Baby en Kleuter

Te koop GEVRAAGD tweelingkinderwagen met afneembare reiswieg tevens 2 autostoeltjes en 2 wipstoeltjes tevens witte commode en kleerkast. 04492-1330.

Mode Totaal

Selecte ETALAGEFIGUREN (Hindsgaul en Steinbach) te koop. Maison Spee, Born. Tel. 04498-51207.

TV/Video

Goede KLEUREN-TV'S Philips grootbeeld v.a. ƒ 125,- m. jar. Zeer grote sort. Meer dan 25 jr. TV Occ. Centrum Geel, Grasbroekerweg 25, Heerlen. 045-724760.

KLEUREN TV grote sortering vanaf ƒ 65,-. Nieuwe KTV's v.a. ƒ 298,-, betaling v.a. ƒ 25,- p.mnd. Radio/TV van Voorst, Ganzeweide 48 Heerlerheide 045-213879.

Kleuren T.V. te koop met TELETEX, pr. ƒ 525,-, mooi toestel. Tel. 045-353195.

Kleuren TV 12-16 kan. v.a. ƒ 75,- met afst.bed. v.a. ƒ 125,- met teletekst v.a. ƒ 250,- o.a. Philips. Radio/TV FRANK BV, Bokstr. 33 Heerlerheide 045-213432.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Rijles

Theo van Bentum
Verkeersschool
Nieuwstraat 86,
6431 KW, Hoensbroek.
*8 DAAGSE kursus
*8 WEEKSE kursus
MOTOR
AUTO
VRACHTAUTO
TREKKER OPLEGGER
DAF 95
alle chauffeurs opleidingen.
Voor meer informatie:
09.00-18.00 uur.
Nieuwstraat 86
☎ 045-217487

Uw RIJBEWIJS op Saba in 8 dagen via autorijschool De Antillen; nu ook voor vrachtauto en aanhangwagen. Inl. 04750-32428.

S.D.L. biedt u aan: RIJBEWIJS A-B-C of D binnen 8 dagen op de Ned. Antillen, vanaf ƒ 3.500,- all in, garantie en 100 % financ. mog. 010-4626668 of 4666535.

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes 't snelst kwijt. Piccolo's doen vaak wonderen... Probeer maar! Tel. 045-719966.

Voor Piccolo's zie verder pagina 24

mededelingen

Gemeente Heerlen

uitnodiging

Bij Koninklijk Besluit van 13 juli 1992, nr. 92.006526, is met ingang van 1 oktober 1992 tot burgemeester van de gemeente Heerlen benoemd de heer drs. J.B.V.N. Pleumeekers, thans lid van Gedeputeerde Staten van de provincie Limburg.
Er is voor een ieder gelegenheid met de heer en mevrouw Pleumeekers kennis te maken en hen gelukwensen aan te bieden tijdens een openbare receptie in de Stadsschouwburg, welke wordt gehouden op vrijdag 2 oktober a.s. van 16.00 uur tot 18.00 uur.

Uw aanwezigheid wordt zeer op prijs gesteld.

infour

Doe eens 'n beer op de post.

Parijs

Bent u al op zo'n nieuw postkantoor geweest?

U vindt er een knuffelbeer om te versturen, een passend postpak voor uw pakketpost en een passende wenskaart voor iedere denkbare gelegenheid.

Kortom, u vindt er allerlei handige en leuke post-boodschappen. In de Postwinkel op ons nieuwe postkantoor.

Bent u al eens op dat nieuwe postkantoor geweest? Dan zijn de vriendelijke open balies van de Postbank, PTT Post en Budget Air u vast wel opgevallen.

En de makkelijk herkenbare kleding van de mensen die u daar helpen. Zo is het een echte dienstenwinkel geworden.

Dus als u bent uitgewinkeld in de Postwinkel, kunt u er gewoon nog even verder winkelen.

Knuffelbeer.
De leukste om per post cadeau te doen. Inclusief porto en bijbehorende verpakking. Vanaf: f 12,95

Postpapier.
Een lekker dik schrijfblok met kwaliteitspapier. f 3,95

Wenskaarten.
Voor elke gelegenheid de mooiste kaart. Diverse soorten en maten. Vanaf: f 1,25

Adresboekje.
In diverse formaten, kleuren en uitvoeringen. Vanaf: f 4,95

Taalgidsen.
Handige vertaalboekjes voor onderweg. In het Frans, Hongaars, Italiaans, Portugees of Spaans. Vanaf: f 9,95

Stads- en wegenkaarten.
Ook die kaart die nou net niet in het dashboardkastje lag toen u 'm nodig had. Vanaf: f 2,95

Plakboeken.
In verschillende dessins en kleuren. Vanaf: f 4,50

Cadeaupapier.
Luxe uitvoering voor de mooiste cadeaus. Per rol vanaf: f 1,95

Telefoonkaarten.
De remedie tegen kleingeld-stress in de telefooncel. Vanaf: f 5,-

Boncadeau.
De feestelijkste cadeaubon om te geven en te krijgen. Vanaf: f 15,-

Reisverzekering.
Tegen gunstige tarieven sluiten wij graag een reisverzekering voor u af. De polis krijgt u direct mee. Voor een vakantiebestemming binnen Europa betaalt u de volgende tarieven per persoon per dag:
A-pakket ('minimum') f 1,60
B-pakket ('standaard') f 1,85
C-pakket ('extra') f 2,70

Buitenlands geld.
Op het postkantoor kunt u de valuta van de populaire vakantielanden zo aanschaffen.

Travelers Cheques.
American Express Travelers Cheques zijn de meest geaccepteerde en gebruikte Travelers Cheques. U kunt ze overal ter wereld bij banken verzilveren. En ermee betalen in winkels, hotels, etc. Op het postkantoor zijn ze direct aan te schaffen in US dollars.

Hypotheekadvies.
Wilt u ... welke voordelige Post... beste bij u past? Bel ... met onze hypo... gratis.

De postkantoren zijn gevestigd: Honigmanstraat 42, Heerlen, tel. 045-742080, Kloosterwandstraat 6, Roermond, tel. 04750-72888.

postkantoor

Wat 'n winkel!

Lex Magielsen over corruptie: 'Meer regels helpen niet'

De democratische kuur van een CDA-voorzitter

● *Voorman Lex Magielsen van het Limburgse CDA: „Hoe meer regels je stelt, hoe eerder ze worden overtreden."* Foto: PETER ROOZEN

DOOR LAURENS SCHELLEN

GELEEN – Nee, hij windt er geen doekjes om. Acute aanvallen van 'hartzeer en hoofdpijn' houdt hij eraan over wanneer een Limburgs bestuurder van CDA-huize in opspraak raakt om reden van belangenverstrengeling. Of erger natuurlijk. Het kwaad is nu eenmaal zo oud als de mensheid zelf, en tsja, zélfs een politicus is ook maar een mens. Maar voorzitter Lex Magielsen van de Limburgse christendemocraten weet één ding zeker. De 'corruptiestorm' die al enige tijd boven het bronsgroen eikehout woedt, gaat weldra weer liggen. „En laten we hopen dat de opgewaaide stof niet neerdwarrelt waar hij vandaan komt."

Zijn gevoel voor ironie is dus nog niet verdwenen. Zijn spreekwoordelijke bedaardheid al evenmin. Hoe dan ook, in zijn sober ingerichte werkkamer in het Geleense Kantoor 1 van DSM wekt Magielsen allerminst de indruk de resultaten van het lopende onderzoek van FIOD en Rijksrecherche met ongezonde spanning tegemoet te zien. Niettemin, in een rondje 'speculeren' heeft hij voorlopig geen trek. „Voel ik niets voor, nee. Of ik persoonlijk soms heel voorzichtig rekening houd met een minder prettige uitkomst? Weet ik niet. Echt niet. Maar één ding weet ik wel: als er kankergezwellen aan het licht komen, dan moeten die resoluut worden verwijderd."

Maar toch, een kwartiertje later wil de *anchorman* van het Limburgse CDA over hetzelfde thema best wel iets meer kwijt. Niet zo vreemd trouwens, gezien zijn onwrikbare overtuiging: „Echt, het zijn incidenten die hier nu zo in de schijnwerpers staan. Bijzonder vervelend, absoluut niet leuk. Maar een diepgeworteld probleem in deze provincie is het beslist niet. Zeker niet als je het puur cijfermatig bekijkt. Verreweg het grootste deel van de bestuurders in Limburg functioneert uitstekend. En dan is het logisch dat je soms al je aandacht richt op die enkeling die moeite heeft op het rechte pad te blijven."

Kan wel waar zijn, maar dat doet natuurlijk niets af aan de onthullende resultaten van het onderzoek naar het aanbestedingenbeleid van de provincie. Die wezen uit dat met name in de periode vóór 1988 kwaadwillende aannemers en dito provinciebestuurders reële kansen kregen. Valt niet te ontkennen, vindt ook Magielsen, maar hij heeft vooral oog voor de statistiek: „Deze provincie doet pakweg 40 aanbestedingen per jaar. In het bewuste onderzoek worden over héél die periode van vóór 1988 in totaal bij zes concrete projecten vraagtekens geplaatst. Dat is toch niet zo gek veel. Terwijl er daarna juist een heldere regelgeving is gekomen."

Ruggegraat

Neemt niet weg dat óók besturende CDA-ers last kunnen krijgen van een verzwakte ruggegraat. Of hun richtinggevoel kunnen verliezen. Per slot van rekening leveren de christendemocraten in deze provincie niet minder dan 31 van de 63 Statenleden, 4 van de 7 deputés, 342 van de 950 raadsleden, 65 van de 148 wethouders, 39 van de 56 burgemeesters én de gouverneur. Magielsen knikt: „Wij zijn hier in Limburg nog altijd de grootste. En dus lopen we ook meer risico. Kleinere partijen leveren nu eenmaal minder bestuurders." En dat praat in deze roerige tijden een stuk gemakkelijker, nietwaar. Glimlachend: „In dit opzicht wel, denk ik."

En dan, met een licht-indringende oogopslag: „Weet je, de mensen hier in Limburg gaan heel anders met elkaar om dan elders in den lande." Een populair en veel gebezigd cliché, maar Magielsen zet door: „Zelf ben ik een Noordhollander, ik woon pas een jaar of tien in deze provincie. Ik kan dus aardig vergelijken, nietwaar. Het lijkt misschien tegenstrijdig met de recente gebeurtenissen, maar de mensen hier gaan veel opener met elkaar om dan in andere delen van het land. In deze contreien treft men elkaar véél vaker dan pakweg in de Randstad, toch ook een dichtbevolkt gebied. De Limburger maakt nu eenmaal veel intensiever gebruik van zijn sociale netwerk."

Het kan niet anders of die wijdvertakte 'sociale controle' moet ook zo haar keerzijde hebben. „Dat is ook zo. In zulke situaties ontwikkelt het roddelcircuit zich logischerwijs veel sterker dan gewoonlijk."

Enfin, terzake nu. Tijdens een gewestelijke vergadering van zijn partij gaf de CDA-praeses maandagavond zonder omwegen te verstaan dat hij past voor de door Limburgse PvdA gelanceerde – en inmiddels door de meeste andere partijen overgenomen – 'anti-corruptiecodes'. Eerst en vooral, zo benadrukt Magielsen, omdat in een waarachtige democratie het niet de partijen zijn die hebben te oordelen of een bestuurder over de schreef is gegaan. Dat recht, of beter gezegd die heilige plicht, is voorbehouden aan de lokale, provinciale en nationale volksvertegenwoordigers. En niemand anders.

Medicijn

Kortom, tegen bestuurlijk 'hartzeer' en politieke 'hoofdpijn' bestaat in de ogen van de CDA-voorman maar één medicijn. Democratie genaamd. „Een politieke partij mag nooit en te nimmer op de stoel gaan zitten van een gemeenteraad, Provinciale Staten, gouverneur of minister. En op die van de rechter al evenmin. Nee zeg, gelukkig kennen wij in dit land geen *partitocratie* (een staats- en regeringsvorm waarin de politieke partijen het voor het zeggen hebben, red.)."

Om die reden voelt Magielsen er hoegenaamd niets voor in opspraak of diskrediet geraakte partijbestuurders 'vriendelijk doch dringend' te verzoeken – al dan niet tijdelijk – uit hun functie terug te treden. Zelfs niet als op voorhand vast zou staan dat zo'n schorsing de zuiverheid en objectiviteit van een (justitieel) onderzoek ten goede komt. Magielsen volhardt: „Partijen kiezen of benoemen geen bestuurders en partijen ontslaan of schorsen geen bestuurders. Dat is en blijft een taak van de volksvertegenwoordiging. Bovendien zeg ik: hoe meer regels en regeltjes je stelt, des te groter de kans dat ze worden overtreden. Heel veel zaken liggen gewoon al goed vast, bijvoorbeeld in de gemeentewet."

Lubbers

Een principieel standpunt, waarin de CDA-gewestbaas onlangs nog nadrukkelijk werd geruggesteund door premier Ruud Lubbers en diens gedoodverfde opvolger Eelco Brinkman. „Klopt, als gewestbestuur hebben we een tijdje geleden persoonlijk met beiden gesproken over dit thema."

Toch geeft Magielsen desgevraagd toe dat hij in ernstige gevallen van 'onoirbaar handelen' door een partijgenoot wel degelijk zijn invloed aanwendt. Bijvoorbeeld ten tijde van de geruchtmakende wethouders-op-snoepreis-affaire in Landgraaf. „Inderdaad, ik heb beide betrokken wethouders dringend geadviseerd zich uit die functie terug te trekken. Maar tegelijkertijd heb ik van meet af aan nadrukkelijk gewezen op de eigen verantwoordelijkheid en autonome positie van de gemeenteraad."

In twee eerdere, door Magielsen niet met name genoemde kwesties heeft 'open overleg' met de betrokken raadsleden zelfs geleid tot een onherroepelijk vertrek uit de CDA-fractie. Maar ook daar was van een partijsanctie geen sprake, zo bezweert hij.

Deugdzaam

Neemt het Limburgse CDA principieel afstand van de sociaaldemocratische wijze van corruptiebestrijding, de door PvdA-vakbroeder Arie Kuijper gepropageerde 'soberheids-eis' voor bestuurders is Magielsen uit het hart gegrepen. Al geeft hij de voorkeur aan een iets andere omschrijving, met gepaste dank aan minister Hirsch-Ballin: „Deugdzaamheid behoort voor elke bestuurder een tweede natuur te worden." En hoe het dan moet met een bestuurder die nog niet zover is? Volgens Magielsen is er maar één remedie: de betrokkene dient onverwijld zijn of haar geweten 'aan te scherpen'.

Vraagtekens bij personeelsbeleid van Maastrichtse zakkenfabrikant na staking

Het verzuim van Bates Cepro

DOOR LAURENS HARTMAN

HEERLEN – Met veel tamtam maakte de Maastrichtse zakkenfabriek Bates Cepro begin dit jaar – gesteund door het GAK – de cijfers van een spectaculaire terugdringing van het ziekteverzuim openbaar. Vorige week haalde het bedrijf opnieuw het nieuws: eenderde van het personeel legde het werk neer uit protest tegen het waarschijnlijke ontslag van de ondernemingsraadvoorzitter. Maar tegelijk werd daarmee geprotesteerd tegen de door de directie zo geroemde aanpak van het ziekteverzuim.

De Maastrichtse kantonrechter spreekt zich vandaag uit over het ontslag van de OR-voorzitter, Stan Zurek. Directeur Driessens ontkent stellig dat dit ontslag een politiek karakter heeft. Het 'slachtoffer' beweert het tegendeel.

Het leek allemaal mooi. Bates Cepro klopte zich op de borst, omdat zij het ziekteverzuim heeft teruggebracht van 10,5 procent in 1989 naar 5,8 procent in 1991. Ook het GAK blies hoog van de toren over het verzuimbeleid bij Bates.

Maar onder deze roze wolken van euforie schuilt een andere werkelijkheid. Waar gaat het om? In 1989 kwam het bedrijf na een grootscheepse reorganisatie door het Oostenrijkse moederbedrijf Frantschach, met een plan om het ongewoon hoge ziekteverzuim terug te dringen.

Titel van een opzienbarend boekwerkje: 'Omgaan met afwezigheid – op zoek naar Kortjakje'. Het project kreeg landelijke bekendheid. Zelfs een aantal Tweede kamerleden kwamen een kijkje nemen achter de schermen.

Controle

Centraal in het nieuwe beleid van Bates Cepro staat de sociale controle. „Het gaat om de mensen die dubbele diensten moeten draaien voor een collega die ziek is, of zegt te zijn. Het is een mentaliteitskwestie. Voor het bedrijf is het ziekteverzuim bovendien gewoon heel duur. Er is dus ook een economische noodzaak het verzuim terug te dringen," aldus directeur Driessens.

Bates Cepro nam een aantal concrete maatregelen. Alle mensen die de voorgaande vijf jaren meer dan tweehonderd werkdagen hebben verzuimd, worden opgeroepen voor een gesprek. Verder worden, als het verzuim gemiddeld te hoog is, de eerste twee ziektedagen niet vergoed. Met het GAK is afgesproken dat er bij ziekte al na 48 uur een controle van de arts komt. Voorheen was dat vijf dagen.

achtergrond

De ondernemingsraad, hoe verdeeld deze ook is, staat achter de plannen. Zelfs de met ontslag bedreigde OR-voorzitter Stan Zurek: „Natuurlijk moest er wat aan het verzuim worden gedaan. In principe sta ik achter de inhoud van het beruchte boekje. Maar er is niets van terecht gekomen. Er zou werkoverleg plaats gaan vinden. Dat hebben we nog niet gezien. Ook de ontslagdreiging die achter de zaak zit, bevalt mij niet. Het is de bedoeling om oplossingen te zoeken. Dan moet je niet gaan dreigen. De gesprekken zijn niet positief. Chefs zouden bij langdurig zieken op bezoek gaan. Ook daar is bijna niets van gekomen. Degenen die dat nu doen, deden dat voorheen ook al."

Oorzaak

Hier lijkt de diepere oorzaak van de staking te liggen. Over het verzuimbeleid in theorie zitten alle partijen op één lijn. Maar de manier waarop de directie dit beleid doordrukt, zorgt voor wrevel en onbegrip. De staking lijkt een uiting van frustraties. Zurek: „Het is meer een diepgewortelde angst tegen het beleid. Ook in het verleden zijn mensen ontslagen. Ik ben gewoon de volgende in de rij. Omdat ik te lastig ben. Na tien jaar in de ondernemingsraad is Driessens mij zat geworden. Ik moet hem één ding nageven. Voor het bedrijf mag hij misschien goed zijn. Van marketing heeft hij wel kaas gegeten. Maar met mensen kan hij absoluut niet omgaan."

Medisch directeur Smeets van het GAK in Maastricht heeft zich nog niet volledig kunnen buigen over de zaak-Bates. Maar blijft ervan overtuigd dat er met het beleid binnen het bedrijf niets mis is.

„Hoewel ik niet blij ben met de ontwikkelingen aldaar. Het is geen reclame voor het ziekteverzuimbeleid. Driessens moet leren hoe hij met zijn mensen moet omgaan. Daar zijn aanpassingen voor nodig. Hij moet ervoor zorgen dat het beleid door iedereen binnen het bedrijf wordt gedragen. Dan pas kan het op de lange termijn vruchten afwerpen. Maar deze verantwoordelijkheid ligt bij het bedrijf zelf. Niet bij het GAK of de GMD. Het is duidelijk dat Driessens een probleem heeft."

Schippers moeten drank laten staan

Van onze verslaggever

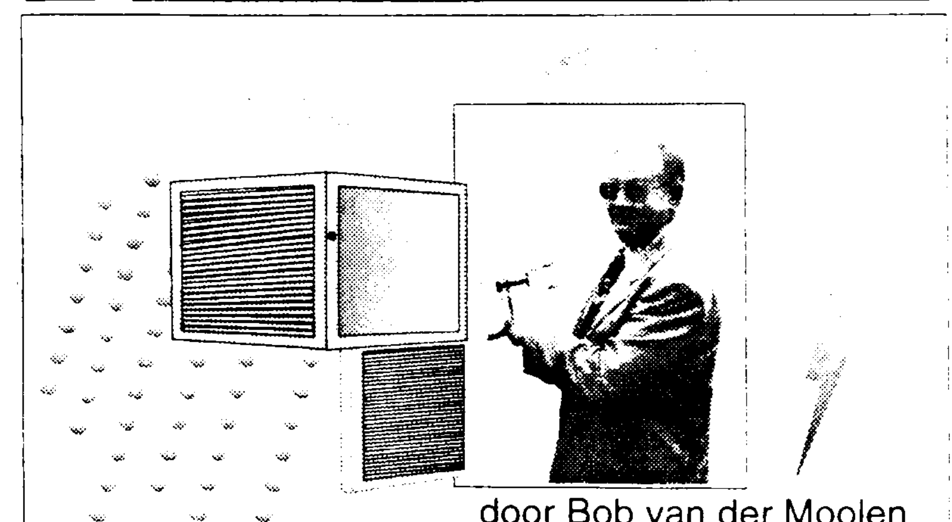
MAASBRACHT – Zowel de beroeps- als de recreatiescheepsvaart krijgt binnenkort te maken met een nieuw fenomeen: de alcoholcontrole. Per ingang van 1 oktober is het varen onder invloed, net als het rijden onder invloed, een misdrijf. Bij verdenking van alcoholgebruik kan de Rijkspolitie te water de schipper verplichten de ademtest af te leggen.

In het komende watersportseizoen is de politie van plan om alcoholcontroles uit te voeren op de Middenlimburgse Maasplassen.

De overheid heeft nauwelijks zicht hoe groot het probleem van het varen onder invloed is, ook de RP te water niet. „Dat er gedronken wordt is zeker", aldus woordvoerder Brakke. „Met name recreatievaarders willen nog wel eens een biertje drinken. Tot heden kon de politie nauwelijks optreden. Maar met de aanscherping van de Scheepsvaartwet ligt dat in de toekomst anders."

Bij de RP te water zijn slechts enkele ongelukken bekend waarbij alcohol in het spel was. Brakke heeft daar wel een verklaring voor: „De snelheden op het water zijn natuurlijk veel lager dan op de weg. Daardoor heeft een schipper meer tijd om op de situatie in te spelen. Maar dat wil niet zeggen dat de scheepvaart en alcohol samen kunnen gaan."

limburgs weerhoekje

door Bob van der Moolen

Eerst fris en nat, later warm en droog.

De eerste herfstmaand startte opvallend nat, in de eerste 5 dagen al 40 mm en halverwege zag het er naar uit dat het tekort aan grondwater aanzienlijk zou worden aangevuld. Echter, in de tweede helft stokte de productie van hemelwater en viel er vrijwel geen druppel meer. Daardoor is september zelfs nog een droge maand geworden: normaal valt in september ongeveer 65 mm, nu ving de regenmeter gemiddeld 52 mm op. Ook in het temperatuursverloop is september in twee gelijke delen te onderscheiden. De eerste helft was zelfs aan de koude kant waarin de temperatuur slechts vier maal de 20 gradengrens overschreed. Maar de tweede helft maakte niet alles, maar wel veel goed. Het bleef droog en het kwik wees, met name in de laatste dagen, zelfs zomerse waarden aan. Weliswaar bleven tropische dagen achterwege, maar twee zomers en tien warme dagen konden in deze periode in het dagboek worden opgetekend. Mede door deze eindsprint werd september toch nog iets warmer dan normaal, de gemiddelde temperatuur kwam uit op 15.3° tegen 15.1° normaal. In vergelijk met voorgaande septembermaanden was 1991 veel warmer, maar september 1990 veel kouder.

September in cijfers:

Hoogste temperatuur overdag	27.3°(27)
Totaal aan neerslag	51.8 mm
Laagste temperatuur overdag	15.1°(1)
Meeste neerslag op één dag	19.6 mm (1)
Warmste nacht	15.2°(22)
Aantal warme dagen	14
Laagste temp. aan de grond	3.0°(6)
Aantal zomerse dagen	2

Zomerseizoen 1992: op een na warmste van deze eeuw

Naast de zomer (juni, juli en augustus) kent men in de klimatologie ook het zomerseizoen waaraan de maanden mei en september zijn toegevoegd. Uit de beschikbare gegevens is gebleken dat het lange zomerseizoen 1992 de warmste op één na is geweest in deze eeuw; alleen 1947 blijkt vooralsnog onaantastbaar.

Het zomerseizoen in cijfers

	1989	1990	1991	1992
Aantal warme dagen	111	93	99	116
Aantal zomerse dagen	59	51	40	56
Aantal tropische dagen	9	13	13	11
Hoogste temperatuur	35.3°	36.5°	34.8°	32.8°
Gemiddelde etmaaltemperatuur	17.0°	16.4°	16.2°	17.5° (normaal 15.8°)
Totale hoeveelheid neerslag	241 mm	282 mm	263 mm	386 mm (normaal 364mm)

weerspreuk *'warm in september, koud in december'*

HET WEER IN SEPTEMBER

TEMPERATUUR
30 25 20 15 10 5 0
maximum
gemiddeld
normaal
mumimum
5 10 15 20 25 30

ZON in uren
12 10 8 6 4 2 0
5 10 15 20 25 30

REGEN in millimeters
18 16 14 12 10 8 6 4 2 0
5 10 15 20 25 30

anp / bron knmi

Een belangrijke episode in de geschiedenis van de Benelux werd gisteren afgesloten. Vier jaar eerder dan was voorzien kwam in Zolder een einde aan het Belgisch-Limburgse steenkooltijdperk. In de eerste helft van deze eeuw was de mijnbouw de belangrijkste economische macht in deze regio. Nu resten slechts grauwe gebouwen, grote werkloosheid en een maanlandschap van mijnafval.

Belgen leerden weinig van Limburgse mijnsluitingen

in het nieuws

DOOR PETER BRUIJNS

ZOLDER – Het was gisteren stil op straat in Zolder. Op de allerlaatste dag dat de mijn open was, hadden alle koempels vrijgekregen. Heel slim van werkgever Kempense Steenkoolmijnen (KS), want zo werden opstootjes of demonstraties van kwade koempels vermeden.

Alleen de opzichters lieten zich niet door een vrije dag van de wijs brengen. In de nabije toekomst hebben ze vakantie genoeg. Met de traditionele blauwe overall aan, een helm op en een theedoek om de nek, vertrokken tweehonderd mannen in alle vroegte naar het kerkhof van Zwartberg. Daar werden kransen gelegd bij de graven van twee koempels die in 1966 om het leven kwamen tijdens een bloedige confrontatie met de rijkswacht. Dat gebeurde bij een demonstratie tegen de eerste mijnsluiting. Nadien gingen de mijnwerkers nog vaak de straat op om te protesteren. De vaak felle gevechten met de rijkswacht leidden ertoe dat de overheid pas vijf jaar geleden, ruim twintig jaar later dan in Nederland, waagde te beslissen alle mijnen te sluiten.

Vanaf het Zwartbergse kerkhof togen de opzichters gisteren naar het standbeeld van André Dumont. Aan deze wetenschapper, die in 1902 bewees dat in Belgisch-Limburg een rendabele kolenwinning mogelijk was, werd de allerlaatste brok steenkool opgedragen.
Na die symbolische daad bleef het nog lang druk in de cafés in Zolder. En gisteravond gaf KS een feestje voor het personeel.

Al was er natuurlijk niet veel reden tot vreugde. Na de sluiting resteren tal van problemen, met als grootste uitdagingen: economische wederopbouw en herstel van de werkgelegenheid. In Nederlands-Limburg heeft men er ruim 25 jaar over gedaan om de economie weer enigszins op landelijk niveau te brengen. Het ligt voor de hand dat men in België de geschiedenis van de Nederlandse herstructurering nauwkeurig heeft bestudeerd.

Hebben ze in België geleerd van de fouten bij de Nederlandse mijnsluitingen?
„Nauwelijks," meent Wiel Friedrichs, ex-mijnwerker en tegenwoordig voorzitter van de FNV Limburg. Friedrichs is nauw betrokken bij de nu al 27 jaar durende herstructurering in Nederlands-Limburg. Verontrust constateert hij dat de Belgen niet of nauwelijks hebben gekeken naar de Nederlandse aanpak. Hij twijfelt daaraom aan het succes van de Belgische wederopbouw, die daar 'reconversie' wordt genoemd.

Net als destijds in Nederland, wordt nu enorm veel geld besteed aan de afvloeiing van de mijnwerkers, schetst Friedrichs. Ze krijgen gouden handdrukken of, als ze twintig jaar bij de mijn hebben gewerkt, een pensioen. „Dat kost enorm veel geld, maar zo worden ze kunstmatig uit het werklozenbestand gehouden." Belgisch-Limburg telt nu 35.000 werklozen, maar met de verborgen werkloosheid erbij wordt dat getal veel groter.

Zo'n truc om de werkloosheidscijfers laag te houden is slechts uitstel van executie, meent Friedrichs: „De grote klap voor Belgisch-Limburg moet nog komen. Dat is over vijf tot tien jaar, als blijkt dat voor de jongeren geen nieuw werk is geschapen."

Thyl Gheyselinck, de man die in Belgisch-Limburg verantwoordelijk was voor de versnelde mijnsluitingen, had het volgens Friedrichs rustiger aan moeten doen. Bovendien had Ghyselinck meer aandacht moeten besteden aan het binnenhalen van nieuwe bedrijvigheid. „Net als destijds in Nederland, had de mijndirectie meer oog voor de mijnen dan voor nieuwe werkgelegenheid."

Kritiek heeft Friedrichs ook op de Limburgse Investeringsmaatschappij (Lim), de Belgische evenknie van het Liof. Die heeft te weinig geld gestopt in innovatieve bedrijven, technologie, scholing en opleidingen. Van het reconversiebudget van meer dan zes miljard gulden is teveel naar de afvloeiingsregelingen gegaan. En met het geld dat wel voor nieuwe werkgelegenheid was bestemd, zijn veel ondoordachte investeringen gedaan. Net zoals aanvankelijk ook in Nederlands-Limburg gebeurde, kwamen veel nieuwe bedrijven louter voor de aantrekkelijke investeringspremies naar de mijnstreek. Was de premie op, dan was ook het bedrijf snel verdwenen.

Friedrichs kritiek wordt geschraagd door het feit dat toevallig begin deze week een film- en videobedrijf failliet ging, waar de Lim ettelijke miljoenen franks in had gepompt. Eerder was al veel reconversiegeld verdwenen in SuperClub, een verlieslijdende Belgische videoketen waar overigens ook Philips zich op verkeek.

Volgens veel Belgen is het beroemdste voorbeeld van ondoordachte investeringen wel het plan van mijndirecteur Ghyselinck om een enorm toeristisch-recreatief park te bouwen op de oude mijnterreinen. Dat ERC-project zou duizenden nieuwe banen opleveren, voorspelde Ghyselinck. Op het laatste nippertje durfden de Kempense Steenkoolmijnen (KS) de investering niet aan. Ze gaven de voorkeur aan een gigantisch winkelcentrum. Ghyselink is daarop snel opgestapt.

Hij ging naar Tsjechoslowakije om ook daar een aantal mijnen te sluiten.

● *Bij de zerk van een in 1966 door de rijkswacht doodgeschoten koempel droegen de opzichters symbolisch hun laatste mijn ten grave.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

bioscopen

● HEERLEN
Royal: Patriot Games, dag. 18.30 en 21 uur, za en zo ook 15 uur. **Rivoli:** Far and away, dag. 20.30 uur, za en zo ook 14 en 17 uur. **Maxim:** Peter Pan, za, zo en wo 14 uur. Alien 3, dag. 18.30 en 21 uur, za en zo ook 15.30 uur. **H5:** Unlawful Entry, dag. 14 19 en 21.30 uur, za zo ook 16.15 uur. Universal Soldier, dag. 14.15 18.45 en 21.15 uur, za zo ook 16.15 uur. California man, dag. 14.30 18.30 en 21 uur, za zo ook 16.30 uur. Beethoven, za en zo 14.30 en 16.30 uur, wo 14.30 uur. Medicine man, dag. 18.30 en 21 uur, do vr ma en di ook 14.30 uur. Sneeuwwitje en de zeven dwergen, za zo wo 14.30 uur, za zo ook 16.30 uur. Lethal weapon 3, dag. 18.30 uur. Basic Instict, dag. 21 uur, do vr ma di ook 14.30 uur. **Filmhuis de Spiegel:**- Stanno tutti bene, vr 21 uur.

● SCHAESBERG
Autokino: Leathel Weapon 3, vr t/m zo 20 uur. Basic Instinct, vr t/m zo 22.15 uur.

●KERKRADE
Wijngrachttheater: Schrei aus Stein, wo 20 uur.

● MAASTRICHT
Mabi: Patriot Games, do t/m zo 18.30 en 21.15 uur, ma t/m wo 21 uur, za zo wo ook 14.30 uur. Peter Pan, za zo en wo 14.30 uur. Alien 3, do t/m zo 18.30 en 21.15 uur, ma t/m wo 21 uur, za zo wo ook 14.30 uur. Flodder in Amerika, do t/m zo 21.15 uur, do vr zo ook 18.30 uur, za zo en wo ook 14.30 uur. The Fisher King, za 18.30 uur, ma t/m wo 21 uur. Far and away, dag. 20.30 uur, za zo wo ook 14 uur. **Ciné-K:** The Player, dag. 21 uur. **Cinema- Palace:** Universal Soldier, dag. 14.30 18.30 en 21.30 uur. Sneeuwwitje en de zeven dwergen, za zo wo 15 uur. Beethoven, za zo wo 15 uur. Basic Instinct, dag. 21 uur, do vr ma di ook 14.15 uur. The hand that rocks the cradle, dag. 18.30 uur. Lethal weapon 3, dag. 18.30 en 21.30 uur, do vr ma di ook 14.30 uur. **Lumière:** De Noorderlingen, dag. 20 uur. Lola, dag. 20.30 uur. Akira, dag. 22.30 uur. La double vie de Veronique, vr za 23 uur.

● GELEEN
Roxy: Alien 3, dag. 20.30 uur. Universal soldier, dag. 20.30 uur.

● SITTARD
Forum: Patriot Games, dag. 20.30 uur. The hand that rocks the craddle, dag. 20.30 uur. **Filmhuis Sittard:** Europa, wo 20.30 uur.

● ECHT
Royal-MicroRoyal: Wegens kermis gesloten.

● ROERMOND
Royal: Alien 3, dag. 20.30 uur, zo ook 14.30 uur. **Royaline:** The hand that rocks the craddle, do en ma t/m wo 20.30 uur, vr t/m zo 21.30 uur. Hook, vr t/m zo 19 uur, zo ook 14.30 uur. **Filmhuis Roermond:** Europa, do 20.30 uur.

●VENLO
Filmhuis Perron 55: Europa, do di 20.30 uur, za 20 uur.

streeksgewijs

geslaagd

HEERLEN – Aan de Hogeschool Heerlen, sector techniek zijn onlangs twaalf personen uit Oostelijk Zuid-Limburg geslaagd.

R. Leinders in Heerlen behaalde het diploma bouwkunde. Voor de studie chemische technologie slaagden T. Meens in Landgraaf, D. Seegers en R. Hermens in Heerlen, H. Bodelier te Kerkrade.

Het diploma electrotechniek werd uitgereikt aan: F. de Haan, Brunssum, R. Planinsek, H. Ritzen, R. van der Borgh, allen te Heerlen.

Voor technische natuurkunde, afstudeerrichting besturingstechniek slaagden J. Hulscher in Heerlen en M. Kuipers te Hoensbroek.

A. Liem in Heerlen slaagde voor de studie werktuigbouwkunde.

Concertweekend in concourssfeer

UBACHSBERG – De Ubachsbergse fanfare St. Caecilia houdt dit weekend voor de achtste keer een concertweekend in concourssfeer in fanfarezaal De Auw Sjoeël.

Het concertweekend begint zaterdag om 17 uur mert vijf korpsen: Muziekvereniging Nunhem, Fanfare St. Caecilia Ubachsberg, Harmonie St. Walburga Amby, Fanfare Berg en Dal Slenaken en Harmonie Concordia Obbicht.

Zondag gaat men om 13.30 uur verder met Fanfare St. Barbara Heilust, Harmonie St. Caecilia Eygelshoven, Fanfare St. Joseph Broekhem, Phil Harmonie Sittard, Harmonie St. Caecilia Tegelen, Kon.Harmonie Gronsveld, Fanfare St. Martinus Itteren, Harmonie St. Gerardus Heksenberg, Fanfare Eendracht Huls-Simpelveld, Fanfare St. Gabriël Hoensbroek en Harmonie St. Pancratius 1918 Kerkrade.

Het weekend is voor de korpsen een prima voorbereiding op het Bondsconcours.

Kastanjes rapen

● *Kinderen rapen kastanjes bij de Weltermolen in Heerlen.* Foto: FRANS RADE

Balkan-matinee SOS-Kinderdorp

HEERLEN – Het comité Heerlen van de hulporganisatie SOS-Kinderdorpen houdt zondag 11 oktober een matinee in Kasteel Vaalsbroek. De opbrengst van de actie van dit jaar komt ten goede aan kinderdorpen in Bulgarije en Roemenië.

De matinee begint om 11 uur. Na de koffie is er een herfstwandeling, met aansluitend een Balkan-buffet. Presentatrice Tineke de Groot (o.a. Service Salon) presenteert een speciale SOS-Kinderdorpen Talkshow. Deze show wordt opgeluisterd door het zigeunerorkest Harja en kinderkoor de Botterblumkens uit Mechelen.
Tijdens de matinee wordt ook een loterij gehouden, waaraan verschillende prijzen zijn verbonden.

Na het buffet en de talkshow is een wijnproeverij gepland met wijndeskundige Erik Sauter uit Maastricht. Gedurende de hele dag zijn er films te zien over de diverse projecten van SOS-Kinderdorpen.
Kaarten zijn verkrijgbaar door fl 50,- per volwassene en fl 5,- per kind (tot 15 jaar) over te maken op bankrek. 11.99.11.191 t.n.v SOS-Kinderdorpen.

Meer informatie, ook over het donateurschap, via I. Philips, ☎045-412736.

kort

HEERLEN
● Het nieuwe seizoen van het COC wordt zaterdag geopend met een optreden van Henri Greenwood. Het feest vindt vanaf 21.30 uur plaats in het Vrouwenhuis, Coriovallumstraat 17. Entree voor leden fl 4,- en voor niet-leden fl 6,-.

● Tot 24 januari is in het Bezoekerscentrum Schrieversheide de tentoonstelling 'Bodem, grond van ons bestaan' te zien. De tentoonstelling laat zien hoe een bodem ontstaat en waarom hij zo belangrijk is voor mensen, dieren en planten. De openingstijden zijn van dinsdag tot en met zondag van 11 tot 17 uur.

● Harmonie St. Joseph Heerlerbaan bestaat volgend jaar 75 jaar. Het korps geeft in verband hiermee diverse concerten voor de plaatselijke bevolking. Het eerste concert vindt zondag om 19 uur plaats in gemeenschapshuis De Caumerbron. Medewerking verleent Harmonie Meerssen. Beide korpsen staan onder leiding van Guido Swelsen.
● Voor vakantiewerkers uit Heerlen en omstreken houdt de CNV jongerenorganisatie van 5 tot en met 10 oktober de telefonische 'week van de pegels volgens de regels'. Men kan er loonstrookjes laten controleren en eventueel achterstallig vakantiegeld laten opvragen. Het nummer van de vakantiewerklijn is 030-939333.
LANDGRAAF
● Wijkvereniging De Koempels houdt zondag van 13 tot 18 uur een computermiddag voor alle systemen in wijkcentrum Eikske-Een. Entree fl 1,25.
● De Heerlense ex-funkrock formatie Amaai houdt vrijdag een reünie in Exit in G, Heerlenseweg 162. Het voorprogramma wordt vanaf 21.30 uur verzorgd door noise-metallband Schröder.
RIMBURG
● In het kader van de oktoberkermis zorgt fanfare Victoria zondag voor het vermaak. In en rond gemeenschapshuis d'r Eck houdt men een koffieconcert met uitloop. Medewerking verlenen Gemma en José Gielen uit Brunssum, Ronald Hanssen en Bert Dirks. Na afloop wordt de muziek verzorgd door drive-in show Starlight met zangeres Yvonne. Entree vrije gave, de tweede kop koffie is gratis.
HOENSBROEK
● Wie deel wil nemen aan het Gebreuker Vasteloavends Leedjes Konkoer dient voor maandag 12 oktober de tekst, muziek, het inschrijfformulier en een cassettebandje in te leveren bij het CHH, per adres Huub Diederen, Hommerterweg 109, ☎220246.
● Het Gemengd Kerkelijk Zangkoor St. Jozef luistert zondag 4 oktober om 10.15 uur de mis op in de H. Hartparochie in Mariarade. Op het programma staan stukken van A. Bruckner en P. Stalmeier. Achter het orgel zal Frans Stalmeier zitten, dirigent is J.Dieteren.

EYGELSHOVEN
● In het Socio-project vinden vrijdag en zaterdag de Puthoffeesten plaats. Tal van orkesten en artiesten, waaronder Vader Abraham, verlenen medewerking.
KERKRADE
● Harmonie St. Aemiliaan Bleijerheide zet zaterdag zes jubilarissen in het zonnetje. Hubert Ritzerfeld is 65 jaar lid. De robijnen jubilarissen zijn Nic Hanssen en Hein Schaefer en Wiel Beetz, Heinz-Josef Kebeck en Tom Staniszewski hebben zilveren jubileum. Van 20.15 tot 20.45 uur is in de Harmoniezaal gelegeheid tot feliciteren.

● Politiehondenvereniging Berenbos houdt zondag vanaf 9 uur onder auspiciën van de OLDB de jaar- lijkse kampioensbondswedstrijd op het terrein aan de Berenbosweg te Chevremont. Tijdens de prijsuitreiking in café Rolduc worden de heren van Haaren, Hermans, Janssen en De Bruyn voor hun verdiensten gehuldigd.
● In Kerkrade West is het Kinderwerk weer van start gegaan. Voor informatie: SCEW West, ☎417500.

BRUNSSUM
● De Christelijk gemengde zangvereniging Brunssum gaat vandaag op concertreis naar het Sauerland.
● In samenwerking met de afdeling Schinveld houdt de afdeling Brunssum van de Industriebond FNV dindag 6 oktober om 20 uur een ledenvergadering in verband met het algemene arbeidsvoorwaardenbeleid in De Burcht, Wieënweg 18.

● D66 houdt vanavond om 20 uur openbaar fraktieberaad in café De Postwagen aan de Raadhuisstraat.

SCHIMMERT
● Mannenkoor St. Remigius zingt zaterdag 3 oktober in de mis 19 uur in Klimmen ter gelegenheid van haar patroonsfeest. Na de mis is er in zaal Hans Claessen een Kermisconcert- (20.30 uur) met werk van onder andere Mozart, Gounod, Verdi en Strauss. Pianist is Wil Meurders-Tukkers. Dirigent is Leo van Weersch. Het optreden is een voorbereiding op hun concertreis van 17 en 18 oktober naar Duitsland.

in de theaters

HEERLEN:
- **do.1/10:** Sikulu, musical uit Zuid-Afrika.
– **vr. 2/10:** Misa Flamenca van Paco Peña.
– **za. 3/10:** opera: Carmen door Nederlandse Volksopera.
- **za. 3/10:** Joop Visser zingt Joop Visser (20.30 uur).
- **di. 6/10:** toneel: De Terugreis van Fred Delfgaauw.
- **wo. 7/10:** toneel: Gelukkige Dagen van Toneelgroep De Appel.

KERKRADE:
– **vr. 2, za. 3, zo. 4/10:** toneel: Doeëde hant óch reët óp blomme van St. Volkstoneel.

MAASTRICHT:
– **do. 1, vr. 2 en za. 3/10:** musical: Revue, revue van Jos Brink (20.15 uur).
- **di. 6/10:** pianorecital van Daniël Wayenberg en Ronald Brautigam (20.15 uur).

SITTARD:
– **do. 1/10:** dans: Phoenix Dance Company.
– **vr. 2/10:** Het Rosenberg Trio in Concert.
- **za. 3/10:** musical: Siculu The Warrior.

ROERMOND:
– **do. 1/10:** dans: Jennifer Muller & The Works.
– **vr. 2/10:** dans: Phoenix Dance Compagny.
– **zo. 4/10:** populair concert van harmonie St. Michael Thorn. (11.30 uur).

WEERT:
- **wo. 7/10:** cabaret: Han Römer & Titus Toel Groenestege.

Tenzij anders aangegeven beginnen alle voorstellingen om 20.00 uur.

Taxibedrijf Breko hoeft niet dicht

Van onze verslaggever

HOENSBROEK - De Hoensbroekse taxicentrale Breko kan gewoon doorwerken. De Raad van State heeft een sluitingsbevel uit 1986 definitief vernietigd. De gemeente Heerlen legt zich neer bij deze uitspraak.

In augustus 1986 viel bij eigenaar G. van Bree een bevel tot sluiting van zijn zaak in de bus. Het taxibedrijf op de hoek van Akerstraat-Noord en Hommerterweg zou in strijd zijn met het bestemmingsplan. Ook zouden omwonenden overlast ondervinden van het taxibedrijf.

Van Bree ging onderhandelen met de gemeente over verplaatsing van Breko. De gemeente vindt dat het grote taxibedrijf niet past in een woongebied als de Akerstraat-Noord. Heerlen wil de firma naar het Emmaterrein verhuizen. „Met de belofte dat het sluitingsbevel van tafel ging, zijn we gaan praten. De gemeente wil mij huidige panden kopen. Het verschil tussen de vraagprijs en hun bod was niet groot," zegt Van Bree.

Breko zegt in principe bereid te zijn tot verhuizing. De gemeente presenteerde een jaar geleden een fraai woningbouwplan, dat de verschillende Brekopanden aan de Akerstraat-Noord moet vervangen. Maar Heerlen zegt geen geld te hebben om Van Bree te kunnen uitkopen. De laatste contacten tussen beide partijen dateren volgens Van Bree al van een jaar geleden.

Ondertussen bleef het sluitingsbevel officieel nog steeds van kracht. In 1988 schorste de Raad van State het besluit, maar pas nu is het formeel vernietigd. Er is duidelijk sprake van een impasse. De gemeente kan de Brekopanden niet kopen, de Akerstraat-Noord krijgt daardoor geen nieuwe impuls via de geplande woonwijk en ook Van Bree baalt. Van Bree wil zijn 125 personeelsleden duidelijkheid bieden. Een oplossing komt mogelijk uit Brussel. De gemeenten Heerlen en Brunssum hebben vijf miljoen gulden subsidie gevraagd van de EG. Daarmee moet de verpaupering van de Akerstraat-Noord aangepakt worden.

Huurders Kerkrade stappen uit sociaal vernieuwingsproject

Van onze verslaggever

KERKRADE - De huurdersbelangenverenigingen in Kerkrade schorten hun medewerking op aan alle sociale-vernieuwingsprojecten in de gemeente. Zij willen hiermee protesteren tegen de bezuinigingsplannen van de gemeente.

Kerkrade heeft aangekondigd ruim twee ton te bezuinigen op het SCEW (sociaal, cultureel en educatief werk). De Koepel, die alle huurdersbelangenvereniging in Kerkrade overkoepelt, heeft uitgerekend dat het SCEW nog maar geld voor 29 uur 'huurdersondersteuning' per week zal krijgen, tegenover 71 uur in 1992.

De Koepel is van mening dat het volkshuisvestingbeleid op lokaal niveau gestalte moet krijgen, nu de rijksoverheid een decentralisatiebeleid voert. „Dit betekent dat de totale woon- en leefsituatie tot het werkterrein van de huurdersbelangenverenigingen behoort. De inzet van de verenigingen is ook gericht op het bevorderen van de burgerbetrokkenheid op vormen van zelfbestuur en op sociale vernieuwing," zo schrijft De Koepel in een brief aan de gemeenteraad.

Zij vreest dan ook dat er van sociale vernieuwing en burgerbetrokkenheid in Kerkrade te weinig terecht zal komen, zeker nu de gemeente veel geld nodig heeft voor het centrumplan. „Vergeet de buitenwijken niet," voegde een woordvoerder van De Koepel eraan toe.

Alle gemeenteraadsleden zijn door De Koepel uitgenodigd voor een openbare discussiebijeenkomst.

Bedreigd met schroevedraaier

HEERLEN - Een bedrijfsleider van een supermarkt aan de Willemstraat in Heerlen is gisteren door een drugsverslaafde met een schroevedraaier bedreigd. De politie hield de man, een 22-jarige Heerlenaar, bij het verlaten van de winkel aan.

Omdat de man in het verleden al vaker voor problemen heeft gezorgd, was hem de toegang tot de winkel ontzegd. Die maatregel schoot de drugsverslaafde kennelijk in het verkeerde keelgat waarna hij de bedrijfsleider met een schroevedraaier te lijf wilde gaan.

Weer inval bij koffieshop Rif

Van onze verslaggever

HOENSBROEK - De Heerlense politie heeft gisteren voor de tweede keer de hele drankvoorraad van koffieshop Rif in Hoensbroek in beslag genomen.

Burgemeester Van Zeil gelastte in augustus sluiting van Rif omdat de koffieshop aan de Akerstraat-Noord te veel overlast zou veroorzaken. De Raad van State oordeelde in een spoedprocedure dat die overlast onvoldoende was aangetoond.

Wel heeft Heerlen volgens de Raad van State terecht de drankvergunning ingetrokken. Rif handelde in soft drugs en dat is in strijd met die vergunning.

Rif heeft inmiddels een nieuwe vergunning aangevraagd. Tot die tijd mag de koffieshop geen drank schenken. Omdat dit toch gebeurde, heeft de politie twee keer ingegrepen.

Advocaat Ruysink vindt dat Heerlen de zaak van zijn cliënt kapot probeert te maken. „Zolang Heerlen niet beschikt over de vergunningsaanvraag, kan ik niets beginnen. De Raad van State heeft de sluiting verworpen, maar wat Heerlen nu doet komt in feite op hetzelfde neer."

Als Heerlen de aanvraag van eigenaar Zaryouh afwijst op grond van een nieuwe 'overlastbepaling' in de APV, stapt Ruysink meteen naar de Raad van State.

Nieuw buurtplatform publiceert enquêteresultaten

Bewoners Rolduckerveld zeer betrokken bij wijk

Van onze verslaggever

KERKRADE - De bewoners van de Kerkraadse wijk Rolduckerveld zijn zeer betrokken bij hun buurt. Dit blijkt uit de grote deelname aan de enquête die het buurtplatform in deze wijk heeft gehouden.

Hoewel een grote groep ontevreden is over het uiterlijk en aanzien van Rolduckerveld en vindt dat de buurt achteruit gaat, wil ruim driekwart niet verhuizen en vindt ruim de helft het woonklimaat prettig.

Eind vorig jaar is het buurtplatform Rolduckerveld in het leven geroepen. Het platform is een nieuwe manier om burgers te betrekken bij hun omgeving. Rolduckerveld heeft voor de gemeente Kerkrade een pioniersfunctie en maakt deel uit van de sociale vernieuwing. Deze nieuwe vorm van burgerbetrokkenheid moet ook elders in Kerkrade van de grond komen en een vervanger worden van de oude buurtraden, die niet of nauwelijks nog functioneren.

De eerste actie van het buurtplatform Rolduckerveld was een enquête onder alle 1561 huishoudens in de wijk. De resultaten daarvan zijn deze week bekend geworden. Ruim de helft van alle vragenlijsten zijn beantwoord, waardoor het platform betrouwbare conclusies uit het onderzoek kan trekken.

Hoewel de helft van de deelnemers spreekt van een achteruitgang van de buurt, vindt ongeveer eenzelfde aantal het woonklimaat prettig. En bijna tachtig procent peinst er niet over om binnen afzienbare tijd te verhuizen. Ook is de bereidheid onder de bewoners groot om in een van de te vormen werkgroepen te gaan zitten. De werkgroepen gaan over een aantal maanden de wensen van de bewoners in praktijk brengen.

Ruim zeventig procent van de bewoners vindt dat de verkeersveiligheid in Rolduckerveld verbeterd kan worden. Ruim zestig procent vindt wel dat de buurt sociaal veilig is. Een meerderheid is van mening dat de groen- en speelvoorzieningen beter kunnen. Driekwart van de buurt is ontevreden over het aanzien en de netheid van de wijk. Vooral aan hondepoep storen veel mensen zich. De realisatie van een hondentoilet staat voor velen bovenaan hun verlangslijstje.

Woning brandt uit

● *Een woning aan de Pieter Breughelstraat in de Heerlense wijk Meezenbroek is gisteravond uitgebrand. Er waren op dat moment geen mensen aanwezig in het huis, zodat niemand gewond is geraakt. De oorzaak is vermoedelijk een gaslek. De brand brak uit omstreeks 20.30 uur. Een van de omwonenden hoorde een enorme knal en waarschuwde de brandweer. Het blussen nam ruim een uur in beslag. Werknemers van de Mega moesten worden ontboden om de gaskraan onder het trottoir voor het huis af te sluiten.*

Foto: FRANS RADE

Boete voor 'vriendendienst'

Van onze verslaggever

HEERLEN - Een dertigjarige vrouw uit Kerkrade heeft vorig jaar drie auto's op haar naam gezet zonder verzekering. Zij deed dat om 'in moeilijkheden verkerende bekenden te redden'. Kantonrechter Th. Oostdijk gaf haar daarvoor gisteren een geldboete van 600 gulden en twee weken voorwaardelijk. Ook werd één auto verbeurd verklaard.

Verkeersschout J. Bardoul had een veel hogere boete geëist (1350 gulden), omdat de Kerkraadse wist dat haar naam werd gebruikt. Dat ontkende zij: „Ik dacht dat de auto's voor halve dagen waren verzekerd. Ik ben ondanks mijn alcoholverslaving per se niet gebruikt. Ik heb een vriend willen helpen, die geen paspoort had."

Oostdijk hield rekening met het lage inkomen van de vrouw: „Uw draagkracht laat geen forse boetes toe. Maar het staat vast dat u zich heeft laten gebruiken en wellicht bent u wel misbruikt. Want de persoon voor wie u de auto op uw naam heeft laten zetten, ken ik al langere tijd..."

Ex-deputé morgen van start als burgemeester

Het Heerlen-virus van Jef Pleumeekers

DOOR JOOS PHILIPPENS

HEERLEN - Hij reed in 1969 al met z'n brommertje vanuit Amstenrade via de Ganzeweide en de Schelsberg naar zijn werk aan de Akerstraat. Je hoeft Jef Pleumeekers niet veel te vertellen over Heerlen of de Oostelijke Mijnstreek. Morgenmiddag wordt de 46-jarige Pleumeekers officieel geïnstalleerd als burgemeester van Heerlen.

Voor onze ontbijtafspraak, een paar dagen eerder in het Grand Hotel, komt hij vijf minuten te laat. Dat begint al goed. „Sorry, maar ik kon de stadsautoweg niet op." Wegwerkzaamheden. De provincie legt een nieuwe vluchtstrook aan.

Dat ontlokt hem meteen de opmerking dat de wegenstructuur in Oostelijk Zuid-Limburg sterk voor verbetering vatbaar is. Meteen van acuit.

„Toen ik in Amstenrade ging wonen, ben ik met de fiets dit gebied gaan verkennen. Het duurt een hele tijd voor je al die plaatsen kent: Haanrade, Heerlerheide, Ubach over Worms, noem maar op. Ik ken de hele streek nu als m'n broekzak. Maar dit hele verstedelijkte gebied is voor veel buitenstaanders nog steeds zeer onoverzichtelijk. Daarom zijn die regionale Zwartwegen zo belangrijk."

En zo zijn er nog vele onderwerpen waar Pleumeekers ongetwijfeld een duidelijke mening over heeft. In zijn *maiden speech* voor de raadsleden zal hij zich morgenmiddag wat meer bloot geven, belooft hij tussen een slok koffie en hap croissant.

In de jaren zeventig en tachtig werd hij in Heerlen als leraar intensief geconfronteerd met de pijn van de mijnsluiting. Via kinderen en ouders begreep hij hoe ingrijpend de teloorgang van een allesbepalende monocultuur kan zijn.

Als gedeputeerde was hij de afgelopen jaren opnieuw zeer bewust bezig met Heerlen. Nu om de gevolgen van de mijnsluiting zo veel mogelijk te beperken. „Ik heb de portefeuille PNL-beleid bewust gevraagd toen ik depute werd," zegt hij.

Heerlen en omgeving heeft een grote aantrekkingskracht op de man die zijn functies schijnbaar voor het uitkiezen heeft. „Hier ben ik m'n maatschappelijke carrière begonnen, zoiets maakt altijd veel indruk. Het zijn wonderbaarlijke krachten die me burgemeester van deze stad hebben gemaakt."

Hij geeft toe dat hij niet zo snel burgemeester van pakweg Venlo of Roermond was geworden. „Heel breed bleek men mij plotseling in Heerlen te willen hebben. Eigenlijk wilde ik liever nog een paar jaar provinciaal lijsttrekker blijven. Maar de partij deed een dringend beroep op me. De speciale band met Heerlen en de Oostelijke Mijnstreek gaf de doorslag. Ik doe het niet puur voor m'n eigen carrière."

Al minstens drie maanden weet Pleumeekers dat hij burgemeester wordt. Daar maakt hij gebruik van. „Ik heb met alle wethouders afzonderlijk gesproken, met veel medewerkers en met alle fracties. De kranten lees ik nóg intensiever dan voorheen. Veel Heerlense dingen noteer ik meteen."

Toch is hij tot de laatste dag actief gebleven als deputé. „Maar je begint op het laatst het vacuüm te voelen, ik kan geen belangrijke zaken meer aanpakken. Ik wil dolgraag in Heerlen aan de slag. Ik stroop meteen de mouwen op, wacht niet graag af."

De burgemeesterpost in Heerlen is een uitdaging. Het aantal ingewikkelde problemen is groot. Maar Pleumeekers heeft zijn prioriteiten gesteld. Hij zegt nadrukkelijk de boer op te zullen gaan voor de werkgelegenheid. „Dat is de basis voor het maatschappelijke patroon. Deze regio kampt nog steeds met een achterstand."

Hij bracht zijn jeugd door in Oost-Maarland bij Eijsden. Maastricht had nog niet zijn huidige uitstraling, Heerlen was toen nog ver weg. „Maar Heerlen had toen al de klank van een echte stad: een nieuwe wereld, met grote welvaart. Een echte metropool waar veel kon. Denk maar eens aan de imposante bouwwerkzaamheden door de Vascomij."

Door de mijnsluitingen is het dynamische imago van Heerlen in de verdrukking geraakt. „Veel mensen vragen me of ik het mooie provinciehuis niet zal missen. 'Natuurlijk,' zeg ik, 'maar heb je het Heerlense stadhuis al eens gezien?' Het stadhuis staat model voor de eigenheid van de Heerlense architectuur."

Heerlen als zakelijke, moderne stad dus. Pleumeekers wordt enthousiast als hij de potenties van de gemeente opsomt: de 'unieke' ligging van het Geleendal als hoogwaardig bedrijventerrein, straks aansluiting op de TGV-halte Aken, de Hogescholen van Heerlen en Aken.

Kansen zat. Alleen: „We kunnen bedrijven uit de hele wereld aantrekken, maar je zult ze ook iets moeten bieden. Daarom is een goed pakket van culturele voorzieningen van wezenlijk belang. Economie is ook het bevorderen van de welvaart en het welzijn," zegt econoom Pleumeekers.

Hij is niet het type dat de strijd in eenzaamheid aangaat. Collegiaal werken is een van zijn eerste taakstellingen. „Je kunt niet meer alles alleen bijhouden. Je moet investeren in netwerken van contacten. Nee, dat noem ik liever geen lobbyen. Dat klinkt zo negatief." Ze zullen hem in het provinciehuis nog vaker zien dan ze lief is, voorspelt Pleumeekers met een grijns.

Vanaf morgen mag deze jonge hond eindelijk de Heerlense wei in. Maar hij woont nog even twee kilometer verderop, in Simpelveld. Pleumeekers oriënteert zich op een adequate woning in Heerlen, maar ervaart dat dat nog niet zo eenvoudig is. Het tekort aan goede koopwoningen komt zeker op zijn prioriteitenlijstje.

Aan het eind van ons ontbijtgesprek haast hij zich snel naar zijn laatste vergadering met Gedeputeerde Staten. Een laatste hors d'oevre voor het hoofdgerecht dat hem in Heerlen wacht.

●*Jef Pleumeekers in de Heerlense raadszaal waar hij morgen wordt geïnstalleerd als burgemeester.*

Foto: CHRISTA HALBESMA

Kinderen

● *In de begroting van de gemeente Kerkrade voor 1993 staat plotseling een veel hoger aantal uitgiftes van geboorteakten opgenomen. Zestienhonderd verwacht men er volgend jaar, tegenover 107 in 1991. Een van de fractievoorzitters vroeg tijdens de ABA-commissievergadering of dat misschien het gevolg is van het WMC volgend jaar. Want vindt er negen maanden na carnaval niet ook een kleine geboortegolf plaats? De fikse stijging in de begroting heeft echter niets met het WMC te maken, zo legde burgemeester Mans uit. De verklaring is heel simpel: volgend jaar gaat de Vroedvrouwenschool in Kerkrade open. Dus als het goed is, is dat aantal in de begroting van de gemeente Heerlen een stuk lager.*

Parkeren

● *Dat parkeren met een parkeerwachter in de buurt toch uit de hand kan lopen zagen we gisteren in Valkenburg. Een jongeman rijdt zijn auto op een parkeerplaats, vlakbij winkels en precies tegenover een bank. Hij zegt tegen de parkeerwachter die daar al staat te verbaliseren: „Mag ik heel even geld uit de automaat halen, echt iets van een minuutje." De parkeerwachter is onverbiddelijk. „Kaartje halen", is het antwoord. De jongeman, ook niet gezegend met veel geduld, en bovendien geen autochtoon, vindt: „Doe nu niet zo vervelend, man, het is toch maar voor heel even." „Kaartje halen", is het antwoord. De jongen loopt kwaad weg, richting geldautomaat, en ziet dat de parkeerwachter ook voor hem een bon aan het schrijven is. Dan is het hek ook meteen van de dam, een scheldpartij, met de allure van een ordinaire straatrel, is het gevolg. Op onze vraag aan de parkeerwachter of dat nu echt allemaal nodig is komt het - tot denken stemmende - antwoord: „Die denken dat ze niet hoeven te betalen."*

Parkeren (2)

● *Zo'n voorval roept een aantal vragen op. Wat is er nu zo erg aan om die auto daar hoogstens twee minuten neer te zetten, vooral als je bedenkt dat de betrokken autorijder het ook nog in eerste instantie vriendelijk vraagt? Wat bezielt een parkeerwachter om daar zo formalistisch op te reageren? Is dat iets wat van hogerhand komt? Fout is fout? Er moet geld in het laatje komen, dus, schrijven maar? De betrokken rijder gaf, zonder het zelf te beseffen misschien, een treffend antwoord: „Mijn gezicht staat je zeker niet aan." Andere vraag is: kan iemand die met de auto geld komt afhalen nu echt geen kwartje missen voor de parkeerautomaat?*

Uitspraak

● *Kantonrechter mr Th. Oostdijk vroeg gisteren aan een in Nederland wonende Marokkaan of hij een rijbewijs bezat. Fier haalde de man het document tevoorschijn. Oostdijk: „Het zal wel correct zijn, maar mijn Arabisch is niet zo best..."*

Uitspraak (2)

● *Een Heerlense automobilist, die de handen vol had aan zijn blaffende hond op de achterbank, zag bij het openen van een deur een voorbijrijdende fietser over het hoofd. „Ik heb uitgekeken en ook weer niet uitgekeken...", zei de man tegen kantonrechter Oostdijk. De Heerlenaar had meer op de zijn hond gelet, dan op de fietser. Oostdijk, nadat hij de man een boete van 250 gulden had opgelegd: „U heeft méér niet uitgekeken."*

Uitspraak (3)

● *Een Kerkraadse automobilist reed met een snelheid van 81 km per uur (toegestaan is slechts 50 km per uur) over de Moltweg in Schaesberg. „Ik had een technisch mankement aan de auto. Ik had een probleem met de kilometerteller. De naald bleef hangen en daardoor kon ik de juiste snelheid niet meer aflezen." Kantonrechter Th. Oostdijk: „Volgens mij had u die dag een ander probleem. Met uw schoen of met uw rechtervoet."*

Henk Fräser voorkomt totale afgang na 2-0 achterstand in Tel Aviv

Feyenoord op pijnbank

DOOR MARCEL VAN DER KRAAN

TEL AVIV – Wim van Hanegem heeft veel meegemaakt in zijn loopbaan, maar sidderend en met het zweet in de handen als coach een Europacupwedstrijd moeten volgen, dat was hem nog niet eerder overkomen. In het bloedhete Tel Aviv gingen de trainer en zijn Feyenoorders negentig minuten op de pijnbank. Slechts aan de dubbele waarde van de in Israël gescoorde tegentreffer (2-1 nederlaag) had de Nederlandse bekerhouder zijn plaats in de tweede ronde van het Europacup 2-toernooi te danken.

Van Hanegem realiseerde zich dat maar al te goed. Van euforie was bij de Kromme, die toch al niet verblikt of verbloost op de bank, geen sprake. Hij wenste evenmin de bij vlagen beschamende vertoning van de Rotterdammers te verbloemen en bekende eerlijk zich te hebben opgevreten langs de kant.

„Zenuwen had ik niet, ergernis wel, want het was rampzalig zoals we speelden," bromde Van Hanegem. Het geworstel in Israël gaf andermaal aan dat het bij de Rotterdammers nog altijd niet op rolletjes loopt.

Van Hanegem en zijn assistent Geert Meijer hadden het elftal op maar liefst vier plaatsen gewijzigd in vergelijking met de laatste competitiewedstrijd tegen Sparta en kondigden na afloop al aan dat het team in de topper tegen PSV opnieuw een andere samenstelling zal hebben.

Debuut

Tegen Hapoel keerde Arnold Scholten terug in de basis. De zich sterk ontwikkelende mandekker Errol Refos diende genoegen te nemen met een plaats op de bank. Henk Fräser stond na een lang experiment op het middenveld weer naast John de Wolf in de defensie en Peter Bosz nam zijn oude rol als centrale middenvelder in. Diens oude positie, rechts op het middenveld, was voor Dean Gorré, die tegelijk zijn debuut in het Europacuptoernooi maakte.

De tactische omzettingen waren volgens de leiding van Feyenoord niet aangebracht op aandrang van de spelers, die zich de laatste weken niet gelukkig toonden met de door Van Hanegem gehanteerde speelstijl. De Kromme: „Het is ook niet blijvend. Zondag tegen PSV staat Fräser al weer op het middenveld. Komen al die wisselingen de rust niet ten goede in het team? Dat is flauwekul. De spelers worden goed betaald en moeten het met elkaar opknappen. Voor deze wedstrijd leek het ons echter beter Fräser weer als mandekker te laten opereren."

Lijn

Veel effect had het allemaal niet. Binnen drie minuten keek Feyenoord al tegen een achterstand aan, omdat Johnny Metgod tegen de afspraken van Van Hanegem en Meijer in, op één lijn met zijn verdedigers stond en Hapoel handig de buitenspelval omzeilde. Neil Levin schoof de bal simpel achter de kansloze Ed de Goey binnen: 1-0.

Daardoor konden direct alle tactische plannen in de prullenbak en kreeg de Rotterdamse club net als in het eerste duel de ondankbare taak een levende muur te slopen. Want de Israëliërs schaamden zich er niet voor tegen de halve finalist van vorig jaar op de counter te spelen en massaal te verdedigen.

De ellende voor de Rotterdammers was compleet toen dezelfde Levin opnieuw door de achterste linie brak en Kakook met het hoofd de bal in de bovenhoek mocht prikken: 2-0.

Het enige lichtpunt bij Feyenoord vormde Dean Gorré, die in tegenstelling tot zijn ploeggenoten op alle manieren de aandacht trok en de beste man van het veld werd. Zijn creatieve vondsten leidden evenwel niet tot een definitief herstel van Feyenoord, dat na rust ook Regi Blinker tot grotere hoogte zag groeien.

Feyenoords linksbuiten stond na een uur aan de basis van de verlossende tegentreffer, toen hij met een voorzet het hoofd van Henk Fräser bereikte. Waar de donkere atleet als schaduwspits in eerdere wedstrijden steeds had gefaald, benutte hij als verdediger feilloos de eerste de beste kans.

Verbazing

Daarna zorgde Mike Obiku, vervanger van Jozsef Kiprich, nog voor de aardigste fase van de wedstrijd. De Nigeriaan, andermaal buiten de basis gelaten, kwam als een terriër in het veld en leverde tot verbazing van zijn eigen medespelers, die tot nog toe zijn kwaliteiten niet hadden kunnen inschatten, de ene na de andere briljante actie af. Een kwartier voor het einde zag Obiku een daverend schot op de doellijn gered door verdediger Udah. De marge bleef daardoor minimaal.

Hapoel Petach Tikva-Feyenoord 2-1 – 3. Levin 1-0, 49. Kakoon 2-0 59. Fräser 2-1. Scheidsrechter: Piller (Hon). Toeschouwers: 7500. Gele kaart: Ohayon, Eliyah (Hapoel), Scholten (Feyenoord).
Hapoel Petach Tikva: Cohen, Kozashvilli, Oleran, Uda, Adoran Keysi, Kakoon, Ohayon, Eliyah (85. Levi), Avinoam Keysi, Basson (48. Mahfod), Levin.
Feyenoord: De Goey, Scholten, Fräser, Metgod, De Wolf, Bosz, Gorré, Witschge, Taument (88. Van Gobbel), Kiprich (62. Obiku), Blinker.

● In de drukte voor het doel van Hapoel Petach slaagt Regi Blinker (rechts) er niet in te scoren. Foto: ANP

Protest

ZEIST – PSV en Feyenoord hebben samen bij de KNVB protest aangetekend tegen het feit dat de competitiewedstrijd tussen beide clubs, die voor zondag in Eindhoven op het programma staat, 's middags om half zes niet rechtstreeks mag worden uitgezonden. Feyenoord en PSV eisen bovendien een schadevergoeding van 150.000 gulden van de voetbalbond. Als de wedstrijd op televisie zou worden uitgezonden, hadden beide clubs elk de helft van dat bedrag van de NOS tegemoet kunnen zien. Ze stellen de KNVB voor alsnog toestemming te verlenen voor een tv-uitzending.

Rel eindigt met 'shalom'

TEL AVIV – Na het eindsignaal van de Hongaarse arbiter Piller dreigde even een massale vechtpartij tussen de spelers van Hapoel Petach Tikva en Feyenoord. Aanleiding voor de verhitte gemoederen was een kort maar krachtig handgemeen tussen Scholten en Keysi. Invaller Van Gobbel nam het voor zijn teamgenoot op en kwam in botsing met enkele tegenstanders. Binnen luttele seconden stonden beide ploegen opnieuw tegenover elkaar, nu met gebalde vuisten.

Dankzij snelle interventies van de arbiter, de technische staf van Feyenoord en enkele supposten werd een rel voorkomen. Onder een regen van blikjes en sinaasappels spoedden de Rotterdammers zich haastig naar de veilige catacomben. Op aandrang van trainer Geert Meijer maakte Scholten het nadien in de kleedkamer van Hapoel weer goed met zijn belager. Met de bekende Israelische groet 'shalom' (vrede, goedendag) nog in de oren keerde Feyenoord terug naar het hotel.

Hannover tart Werder Bremen

HANNOVER – De eerste ronde van het Europacuptoernooi voor bekerwinnaars leverde weinig verrassingen op. Een beladen duel was het treffen tussen de twee Duitse ploegen in het toernooi. Het naar de tweede Bundesliga gedegradeerde Hannover '96 won op eigen terrein met 2-1 van Europees bekerhouder Werder Bremen. Dankzij de 3-1 thuiswinst plaatste Werder zich echter voor de tweede ronde.

Voor ruim 27.000 toeschouwers in het Niedersachsen-stadion begon Hannover zeer aanvallend. Toch viel het eerste doelpunt aan de andere zijde. Na een scherpe voorzet van Wolter speelde libero Raikovic de bal in de negentiende minuut met de hand, hetgeen de Nederlandse scheidsrechter Mario van der Ende niet ontging. Hij legde de bal op de stip en Rufer maakte geen fout: 0-1.

Hannover '96 was door die tegenslag in het geheel niet geschokt. Drie minuten later was het bijna gelijk toen de kopbal van Dachsner net over het doel ging. Dezelfde speler had even later wel succes.

Na een hoekschop van Bicici schoot Dachsner na bijna een half uur de bal van 22 meter achter doelman Reck. Dachsner bracht het publiek vier minuten na zijn eerste treffer tot groot enthousiasme. De 22-jarige middenvelder rondde een solo met succes af.

In de tweede helft bleef Hannover '96 sterker. Koch en Groth kregen nog mogelijkheden maar benutten die niet. Aan de andere kant kregen de tegenvallende Allofs en Rufer kansen maar zij slaagden er niet in de bekerhouder onder de druk van de tegenstander uit te halen.

FC Antwerp had 120 minuten en strafschoppen nodig om het Noordierse Glenovan uit te schakelen. Na de normale speeltijd was de stand 1-1, dezelfde score als veertien dagen geleden. In de extra tijd werd niet gescoord. De Belgen namen de strafschoppen echter beter.

Hoofdrolspeler fleurt loodgrijze Ajax-matinee op

Bergkamp in optima forma

DOOR YPE MINKEMA

AMSTERDAM – Tijd en plaats waren perfect gekozen. Een loodgrijze matinee in de asgrauwe kleuren van het Olympisch Stadion. Ajax-Austria Salzburg (3-1) had niets om het lijf. De naam van de titelverdediger werd twee weken geleden al in de koker gestopt voor de loting van de tweede ronde. Een verplicht nummer van het ergste soort. Voor dergelijke gevallen heeft Ajax Dennis Bergkamp nog. De beste Nederlandse voetballer gaf gistermiddag kleur aan een waardeloze wedstrijd.

Binnenkort wordt het assortiment Ajax-artikelen uitgebreid. Naast het roodwitte petje, het sjaaltje, de stropdas en het t-shirtje hangt straks een slabbertje. Wit met een rode baan. De fans zullen de 'Ajaxslabber' dit seizoen nog hard nodig hebben als Dennis Bergkamp lol in het voetballeven blijft houden. De acties, de grappen en grollen waren in het Olympisch Stadion om van te kwijlen. Hij scoorde maar één keer, een wereldgoal. Maar dik zeventienduizend toeschouwers stonden zelfs voor de mislukkingen op de banken.

Beter

Dennis Bergkamp, zo heette het, zou best wel eens de opvolger kunnen worden van Marco van Basten. In de toekomst. Maar na nog geen tien wedstrijden in het nieuwe seizoen moet dat oordeel al worden bijgesteld: Bergkamp is beter. Met zijn 23 jaar vooral veel gretiger dan zijn bewierookte en verwende voorganger.

In de twee verloren interlands van Oranje was Van Basten al de aangever van Bergkamp. Gistermiddag was de Ajacied in eigen kring weer van eenzame, unieke klasse. Onhoudbaar, voor ene Leo Lainer uit Salzburg, maar ook voor Ajax zelf.

Ajax-Austria Salzburg 3-1 – 27. Pettersson 1-0, 48. Bergkamp 2-0, 57. Reisinger 2-1, 79. Pettersson 3-1. Scheidsrechter: Waddell (Sch). Toeschouwers: 18.000. Gele kaart: Weber, Willfurth (Austria Salzburg).
Ajax: Menzo, Silooy, Blind, De Boer, Vink, Jonk, Bergkamp, Kreek (74. Petersen), Overmars, Pettersson, Davids (65. Van Loen).
Austria Salzburg: Konrad, Stadler, Lainer, Weber, Garger, Reisinger; Feiersingr, Hristic (74. Erkovic), Willfurth, Sabitzer (68. Emich), Jurcevic.

In Spanje en Italië wordt nu al driftig gespaard om de vedette, wiens contract aan het einde van dit seizoen afloopt, te kunnen lokken.

Geestdrift

Woensdagmiddag twee uur. Een tijd voorbehouden aan de pupilletjes voor hun wekelijkse dolletjes. Dennis Bergkamp straalde datzelfde enthousiasme uit. Probeerde zelfs de meest onmogelijke dingen uit. Een man 'in zijn rug' of dekking op afstand, schoppers of schavers, het maakte de Amsterdammer niets uit. Een vedette met de geestdrift en de ontwapenende eenvoud van het 'Effie'.

Ajax-Salzburg had een dergelijke frivole uitspatting ook meer dan nodig. De return had op voorhand al alles tegen. De Oostenrijkers waagden zich bij de aftrap met één been op de Ajaxhelft om, ondanks de eerdere 3-0 nederlaag, massaal doelman Otto Konrad gezelschap te houden.

Petterson

De eerste helft werd weinig meer dan een middagwandeling door het Amsterdamse voetbalmuseum. Alleen Stefan Pettersson doorbrak de verveling. In de 25-ste minuut scoorde de Zweed op aangeven van Wim Jonk.

Na de pauze werd het warempel nog leuk. Salzburg zag na de supersnelle 2-0 van Dennis Bergkamp het nutteloze in van verder verdedigend weerwerk. Uit diep respect voor de fantastische pass van Frank de Boer en weergaloze knal van Bergkamp. Ajax genoot. Bergkamp genoot. Zóveel ruimte, zo veel gelegenheid om de vreemdste fratsen uit te halen. Balletje hoog, balletje diep, hakje, lobje. Alles mocht en alles kon. Behalve het maken van nog meer doelpunten.

In de negende minuut na rust beleefde de spelvreugde het absolute hoogtepunt. Pettersson, Jonk, tikje opzij, Bergkamp. De schaduwspits wist de plaats van het doel, zag de positie van de doelman. „Maar," pikte hij de draad op, „op zo'n moment weet ik echt nog niet wat ik precies ga doen. Dat gaat volkomen intuïtief."

Mooiste

Hij was Konrad eigenlijk al lang en breed voorbij. En wilde het nóg leuker maken. De mooiste actie van de middag mislukte. 'Galleryplay', maar wat gaf het? Zelfs de verdedigers mochten meedoen. Blind, De Boer, Silooy. Totdat het gebrekkige Salzburg van zoveel nonchalance wel móést profiteren. Andreas Reisinger zal het doelpunt én het geruilde Ajaxshirtje tot zijn laatste levensdag koesteren. Daarna was het woord weer aan Ajax dat de eindstand via een tweede treffer van Petterson op 3-1 bepaalde.

● Ajacied Edgar Davids (rechts) duelleert met aanvoerder Herbert Weber van Austria Salzburg. Foto: ANP

EUROPACUP

● Returns eerste ronde. Tussen haakjes de uitslagen van de eerste wedstrijden. De vet gedrukte clubs gaan over naar de volgende ronde.

Zalgiris Vilnius-**PSV**	0-2 (0-6)
Club Brugge-Maccabi Tel Aviv	3-0 (1-0)
Olimpija Ljubljana-**AC Milan**	0-3 (0-4)
Skonto Riga-**Lech Poznan**	0-0 (0-2)
Viking Stavanger-**FC Barcelona**	0-0 (0-1)
Dynamo Boekarest-Kuusysi Lahti	n.v. 2-0 (0-1)
Lyngby BK-**Glasgow Rangers**	0-1 (0-2)
Ferencvaros-**Slovan Bratislava**	0-0 (1-4)
CSKA Sofia-**Austria Wien**	3-2 (1-3)
Tavria Simferopol-**FC Sion**	1-3 (1-4)
Porto-US Luxemburg	5-0 (4-1)
CSKA Moskou-Vik. Reykjavik	4-2 (1-0)
Hapoel Nicosia-**AEK Athene**	2-2 (1-1)
Besiktas-**IFK Göteborg**	2-1 (0-2)
Olympique Marseille-Glentoran	3-0 (5-0)
Leeds United-**VfB Stuttgart**	4-1 (0-3)
Sparta Praag-Airdrieonians	2-1 (1-0)
FC Antwerp-Glenovan FC	1-1 (1-1)
Antwerp wint na strafschoppen	
Hannover '96-**Werder Bremen**	2-1 (1-3)
Hapoel Petach Tikva-**Feyenoord**	2-1 (0-1)
AS Monaco-Miedz Legnica	0-0 (1-0)
Turun Palloseura-**Trabzonspor**	2-2 (0-2)
Ujpest Dosza-Parma	vandaag (0-1)
Avenir Beggen-**Spartak Moskou**	1-5 (0-0)
Luzern-Levski Sofia	1-0 (1-2)
Atletico Madrid-Branik Maribor	6-1 (3-0)
Boavisto Porto-Valur Reykjavik	vandaag (0-0)
Tsjernomorets-**Piraeus**	0-3 (0-1)
Dinsdag gespeeld:	
Aarhus-AIK Solna	1-1 (3-3)
Steaua Boekarest-Bohemians	4-0 (0-0)
Admira Wacker-Cardiff City	2-0 (1-1)
Apollon Limassol-**FC Liverpool**	1-2 (1-6)

Celtic Glasgow-FC Köln	3-0 (0-2)
FC Groningen-**Vac Izzo**	1-1 (0-1)
Ajax-Salzburg	3-1 (3-0)
Napoli-Valencia	1-0 (5-1)
Orebro-**KV Mechelen**	0-0 (1-2)
Palloilijat-**FC Kopenhagen**	1-5 (0-5)
Eintracht Frankfurt-Lodz	9-0 (2-2)
Heart of Midlothian-Slavia Praag	4-2 (0-1)
Trondheim-**Dynamo Moskou**	2-0 (1-5)
Rapid Wien-**Dynamo Kiev**	3-2 (0-1)
Panathinaikos-Craiova	4-0 (6-0)
Belvedur Isola-**Benfica**	0-5 (0-2)
AS Roma-Wacker Innsbruck	1-0 (4-1)
Universitatea Craiova-**Sigma Olomouc**	1-2 (0-1)
Botev Plovdiv-**Fenerbahce**	2-2 (1-3)
Sporting Lissabon-**Grasshoppers**	n.v. 1-3 (2-1)
Real Sociedad-**Vitoria**	2-0 (0-3)
PAOK Saloniki-Paris St. Germain	vandaag (0-2)
Spora-Sheffield Wednesday	vandaag (1-8)
Real Zaragoza-Caen	vandaag (2-3)
Torino-Norrkoping	vandaag (0-1)
Dinsdag gespeeld:	
Derry City-**Vitesse**	1-2 (0-3)
Anderlecht-Hibernian	1-1 (2-2)
FC Kaiserslautern-Fram Reykjavik	4-0 (3-0)
Frem Kopenhagen-Xamax Neuchatel	4-1 (2-2)
Bor. Dortmund-Floriana Valetta	7-2 (1-0)
Portadown-**Standard Luik**	0-0 (0-5)
Famagusta-**Juventus**	0-4 (1-6)
Auxerre-Lokomotiv Plovdiv	7-1 (2-2)
Galatasaray-Katowice	2-1 (0-0)
Real Madrid-Timisoara	4-0 (1-1)
Torpedo Moskou-Manchester United	0-0 (0-0)
(Torpedo wint na strafschoppen, 4-3)	

Dankbetuiging

De overweldigende belangstelling en deelneming welke u ons heeft betoond bij het overlijden en de uitvaart van mijn dierbare man, onze zorgzame vader, schoonvader, opa en overgrootvader

Joost Geurts

waren voor ons een grote steun. Helaas is het niet mogelijk u allen hiervoor persoonlijk te bedanken.

Martina Geurts-Parijs
Kinderen, klein-
en achterkleinkinderen

De plechtige zeswekendienst zal gehouden worden op zaterdag 3 oktober a.s. om 19.00 uur in de St. Lambertuskerk te Bingelrade.

† **Jacobus Salimans**, 78 jaar, echtgenoot van Antonia van Horne, Kromstr. 5, 6051 JA Maasbracht. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden vrijdag 2 oktober om 11.00 uur in de parochiekerk van St. Gertrudis te Maasbracht.

† **Herman van Wandelen**, 57 jaar, Haegstraat 5, 6019 BN Wessem. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden zaterdag 3 oktober om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Medardus te Wessem.

† **Teine van der Leeuwe**, 57 jaar, echtgenoot van Charlotte Beltjens, Kast. Osenstraat 6, 6043 HV Roermond. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden vrijdag 2 oktober om 14.00 uur in de O.L. Vrouw Munsterkerk te Roermond.

† **Marij Gubbels**, 42 jaar, echtgenoot van Jac van de Ven, Past. v. Cruchtenlaan 12, 6093 EV Heythuysen. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden heden, donderdag 1 oktober, om 14.30 uur in de St. Nicolaaskerk te Heythuysen.

† **Paul Caber**, 93 jaar, weduwnaar van Maria van der Veur. Corr.adres: Molukkenstraat 2, 6214 XK Maastricht. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op vrijdag 2 oktober a.s. om 14.00 uur in de parochiekerk van St. Theresia te Maastricht.

† **Saskia Winckers**, 7 jaar, Aartshertogenstraat [illegible], 6226 XM Maastricht. De engelenmis zal worden gehouden op zaterdag 3 oktober a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Gulielmus te Oostermaas-Maastricht.

Groningen loopt tweede ronde en drie ton mis

Roemloze aftocht

DOOR JAN MENNEGA

GRONINGEN – Het Oosterparkstadion krijgt een alsmaar fraaiere aanblik. Er staan prachtige tribunes. De grasmat ligt er schitterend bij. Er is een heuse Galerij met business-seats. En de begroting wordt jaarlijks met enkele tonnen opgekrikt. Tien miljoen is daarbij het mikpunt. FC Groningen is, kortom, volop in beweging. De prestaties houden evenwel geen gelijke tred met de facelift die de noordelijke voetbalburcht heeft ondergaan en de ambities die de club uitstraalt. Voor het tweede opeenvolgende jaar gingen de Groningers in de eerste Europese bekerronde roemloos ten onder.

Vorig seizoen blameerden zij zich tegen het nietige Rot Weiss Erfurt, later simpel uitgeschakeld door Ajax en inmiddels uitkomend in de Duitse Oberliga, bij de amateurs, zeg maar. En tegen Vac FC, de huidige koploper in Hongarije weliswaar, maar allesbehalve een hoogvlieger, werd het gisteravond andermaal een flop.

FC Groningen-FC Vac 1-1 – 44. Füle 0-1, 57. Huizingh 1-1. Scheidsrechter: Palsi (Fin). Toeschouwers: 14.000. Gele kaart: Banfi en Simon (Vac).
FC Groningen: Lodewijks, Slor (57. Hamming), Boekweg, Pijper, Wilson, Van Duren, Ilie, Roossien, Van Kessel, Huizingh, Meijer.
FC Vac: Koszta, Aranyos, Nagy, Hahn (40. Romanek), Banfi, Zombori, Simon, Kriska, Horvath, Repasi, Füle (80. Szedlacsek).

● *Hennie Meijer (links) houdt de Hongaar Banfi van de bal.*

Foto: ANP

Te weinig

Na negentig niet bijster opwindende minuten stond een 1-1 score op het bord, maar die aanblik moet de spelers van FC Groningen zeer aan de ogen hebben gedaan, want het was te weinig om een ronde verder te komen. In Hongarije hadden zij twee weken eerder met 1-0 verloren.

Ooit, in zijn debuutjaar (1983) op het Europese voetbalpodium, blies FC Groningen gerenommeerde tegenstanders als Atletico Madrid en Inter Milan met orkaankracht uit het Oosterpark. Vooral in eigen huis werden de Groningers toen, en in de jaren erna, alom gevreesd. Maar de tijd dat spelers met knikkende knieën en bibberende benen naar de Martinistad togen, is voltooid verleden tijd. FC Groningen anno 1992 is ook geen ploeg meer om bang voor te zijn. Daarvoor heeft het elftal teveel aan kwaliteit ingeboet.

Inzet

Dat was al eerder gebleken in de vaderlandse competitie, waarin FC Groningen tot dusver een kleurloze middenmootpositie inneemt. En dat kwam gisteravond tegen Vac FC andermaal aan het licht. Op de inzet van de Groningers viel niets aan te merken, op hun creativiteit en inventiviteit des te meer.

„We hadden meer over de flanken moeten spelen," stelde Pim Verbeek naderhand met recht vast. Tijdens de wedstrijd was hij er evenwel niet in geslaagd zijn pupillen daarvan te overtuigen. Het aantal kansen van betekenis dat FC Groningen creëerde, was derhalve op de vingers van één hand te tellen.

Harris Huizingh, voor het eerst weer van de partij na een ribblessure, was een keer dicht bij een treffer. Hennie Meijer, nog onvoldoende op krachten na een langdurige blessure eveneens. En in de slotfase nam Jos Roossien met een schitterend schot vanaf de rand van het strafschopgebied de Hongaarse keeper Koszta, die een schitterend redding bracht, onder vuur.

Resultaat

Veel meer had de thuisclub niet te bieden. Vac FC had dat al evenmin, maar de Hongaren waren er ook niet op uit het publiek te vermaken. Het enige dat voor hen telde, was het resultaat en dus stapten zij in bovenste beste stemming van het veld.

Hoewel al snel duidelijk was dat FC Groningen geen potten kon breken, bleef er tot vlak voor de pauze toch spanning in de wedstrijd zitten. Toen sloeg Vac via Füle, die veertien dagen geleden ook al scoorde, genieptg, maar daarom niet minder hard toe: 0-1.

Nekslag

Tien minuten na de pauze maakte Huizingh weliswaar gelijk, maar daarbij bleef het, alle inspanningen van de Groningers ten spijt. „Dat doelpunt in de 44ste minuut is voor ons de nekslag geweest," oordeelde Verbeek. „Verder moeten we de hand in eigen boezem steken. Maar hoe je het ook wendt of keert, we zijn eruit. Jammer, maar helaas."

De vroege uitschakeling bekent voor FC Groningen een financiële schadepost van tenminste 300.000 gulden (de verwachte recette in de tweede ronde), heeft directeur Henk Nienhuis alvast berekend. Aan indirecte kosten (tv-rechten) zou dat bedrag volgens hem wel eens kunnen oplopen tot één miljoen gulden.

Groningse supporters die de teleurstelling niet konden verwerken, riepen na afloop in koor om het vertrek van Nienhuis. Maar dat deerde de directeur veel minder dan de zakken geld die zijn club misloopt.

Stuttgart ontsnapt tegen Leeds

Barcelona wankelt in Stavanger: 0-0

Van onze verslaggever

STAVANGER – Met pijn en moeite heeft Barcelona zich voor de tweede ronde van het Europese toernooi voor landskampioenen geplaatst. Viking Stavanger diende de Spaanse Goliath uitstekend van repliek. De Noren hielden de vedetten van Johan Cruijff in het kille, natte Stavanger op 0-0. Veertien dagen eerder verloren ze in de laatste minuten door de treffer van Amor met 1-0 in Nou Camp. In dat duel had Cruijff zijn sterren Koeman en Stoitsjkov rust gegund. Het werd bijna de ondergang van de trots van Catalonië.

Het spektakelstuk werd Leeds United - VfB Stuttgart. De Duitsers waanden zich veilig na de 3-0 in het Neckar-stadion. In Elland Road gingen de Stuttgarters door een hel. Ze ontsnapten aan uitschakeling door de toevalstreffer van Buck, 4-1. Leeds ontwikkelde vanaf de eerste minuut een stormachtig offensief. In een onvoorstelbaar hoog tempo rolde de ene na de andere aanval af op het doel van Eike Immel.

Risico's

Verdedigend namen de Engelsen alle risico's. Walter en Gaudino kregen in de openingsfase kansen het duel voortijdig te beslissen, maar stuitten op doelman Lukic. Uitblinker Speed kogelde Leeds naar 1-0. Buck maakte fortuinlijk gelijk. Zijn schot vloog door de benen van verdediger White, die het uitzicht van Lukic belemmerde (1-1). Door die treffer stond Leeds voor de opdracht nog minstens vier keer te doelpunten.

De Engelse kampioen kwam aan de streep een treffer te kort. Voor de ogen van de 20.547 toeschouwers in het uitverkochte stadion viel Leeds met man en macht aan. McAlister uit een strafschop na een overtreding van Buchwald op Chapman. Cantona en Chapman brachten 4-1 op het bord. In de laatste tien minuten wisselde Stuttgart-trainer Daum beide aanvallers voor twee verdedigers. Hij had er succes mee.

In de eerste ronde van het Uefabekertoernooi bleek Belgie beter dan Nederland. Alle drie de Belgische ploegen – Anderlecht, Standard Luik en KV Mechelen – drongen door tot de tweede ronde.

Monsterscore

De eerste ronde werd gekenmerkt door veel doelpunten. Eintracht Frankfurt maakte de grootste score: 9-0 tegen Widzew Lodz uit Polen. Yeboah scoorde vier doelpunten, Kruse drie. Frankfurt overtrof de hoge scores van dinsdag van Auxerre (7-1 tegen Lokomotiv Plovdiv) en Borussia Dortmund (7-2 tegen Floriana). Benfica maakte voor de tweede keer vijf doelpunten tegen het Sloveense Belvedur Izola, waarvan drie door Pacheco.

KV Mechelen koesterde in Zweden een voorsprong van 2-1 tegen Orebro en verdedigde professioneel naar 0-0. Standard Luik deed het kalm aan in Noord-Ierland tegen Portadown, eveneens 0-0. De club van Arie Haan begon met een voorsprong van 5-0.

De hekkesluiter van de Bundesliga, FC Köln, kon bij Celtic een voorsprong van 2-0 niet vasthouden. De thuisclub, gesteund door 31.000 luidruchtige fans, zegevierde met 3-0. McStay, Creeney en Collins troffen doel. Jörg Berger, de trainer van Köln, reageerde bitter na dit verlies. „Mijn spelers hebben de reputatie van hun club en veel geld op het spel gezet. Mijn ploeg betrad zonder hart het veld en kwam er met lege handen vanaf."

Gullit na uur weer gewisseld

LJUBLJANA – Ruud Gullit heeft zijn rentree gemaakt bij AC Milan. Hij speelde een uur mee in de Europese bekerwedstrijd in Ljubljana tegen Olimpija (0-3). Hij werd in de 61ste minuut gewisseld voor Simone.

Gullit maakte een goede indruk tegen de Sloveense kampioen. Zoals heel AC Milan een overtuigende indruk achterliet. Trainer Cappello liet zijn buitenlandse aanvallers Van Basten en Papin aan de kant. De Servier Savicevic was op eigen verzoek in Milaan achtergebleven. Hij vreesde voor zijn veiligheid in Slovenië.

Bij AC Milan debuteerde de Kroaat Boban. Hij vormde met Rijkaard, Evani en Donadoni het viermans middenveld. Rijkaard bereidde het eerste doelpunt van Massaro voor en nam het tweede voor eigen rekening.

Coach Westerhof: 'Winnend en controlerend gespeeld'

PSV voldoet aan opdrachten

Zalgiris Vilnius-PSV 0-2 – 25. Numan 0-1, 37. Romario 0-2. Scheidsrechter: Merk (Dui). Toeschouwers: 2800.
Zalgiris: Spetila, Zvirgzdauskas, Ziukas, Baltusnikas, Zuriaskas, Skarbalius, Zdancius, Mikulenas (46. Kervelis), Tereskinas, Preiksaitis (66. Stonkus), Poderis.
PSV: Van Breukelen, Van Aerle (46. De Jong), Van Tiggelen, Popescu, Heintze, Linkens, Koeman, Ellerman, **Kieft**, Romario (85. Beerens), Numan.

DOOR HENRI VAN DER STEEN

VILNIUS – Hans Westerhof had PSV in Vilnius twee opdrachten gegeven. De eerste was winnen. Daarmee had de landskampioen geen moeite. Tegen Zalgiris werd het 0-2, onder andere door een goal van Romario, die voor het eerst sinds november '89 weer eens scoorde in Europees verband. Dat winnen was PSV geraden ook. De ploeg is dit seizoen geplaatst in de Europacup, zodat ook in de tweede ronde de echte topclubs worden gemeden. Dat dankt PSV voornamelijk aan Ajax en Feyenoord, die vorig seizoen veel punten voor Nederland verdienden. PSV zelf beperkte de bijdrage tot een zege op Besiktas en twee remises, uit bij Besiktas en thuis tegen Anderlecht.

Dit seizoen moet die schande worden gewroken. Met twee duidelijke overwinningen tegen het kleine Zalgiris Vilnius werd de campagne naar behoren ingezet, zoals PSV ook in de competitie goed uit de startblokken kwam.

Leukste

Toch niet goed genoeg, vindt Hans Westerhof. De coach is van mening dat er te veel aan aanvallen en te weinig aan verdedigen wordt gedacht in zijn elftal. Westerhof: „Gelukkig hebben we een aanvallende ploeg die moet leren verdedigen. Dat is in elk geval gemakkelijker dan andersom. Maar het feit is dat er bij ons maar twee puur aan verdedigen denken, Van Breukelen en Van Tiggelen. Ik begrijp het wel, want aanvallen is het leukste. Maar twee echte verdedigers is toch wat weinig."

Daarom verstrekte Westerhof gisteren nog een opdracht: „Linskens en Koeman moeten puur controlerend spelen. Dat is het aparte aandachtspunt vanavond," aldus Westerhof voor de wedstrijd.

Ondergeschikt

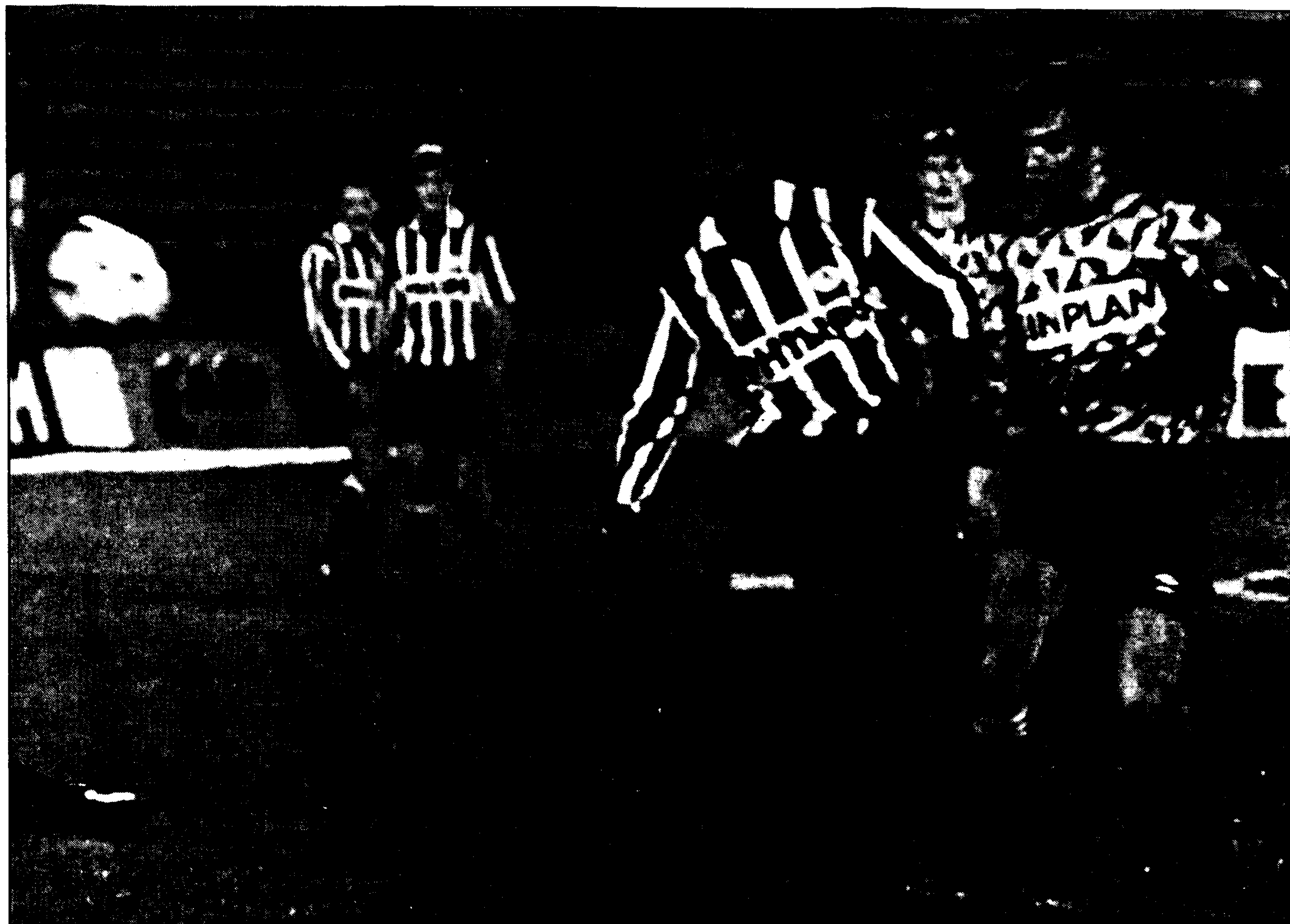
Hij kon na afloop tevreden zijn. PSV had gewonnen en het duo Linskens-Koeman had zich uitstekend aan de opdracht gehouden. Linskens, ooit heel cynisch de 'beste voetballer van Venray' genoemd, maakt zich al langer even onopvallend als moeiteloos ondergeschikt aan het ploegbelang.

Dat leverde hem vorig seizoen eindelijk een basisplaats op. Met Numan erbij is Linskens weer twaalfde man, al is dat bij een topploeg een garantie voor heel veel wedstrijden. Gisteren ontbrak Vanenburg, zodat Linskens zijn metsel- en voegwerk weer naar hartelust kon uitvoeren.

Fit

Berry van Aerle ook. De rechtsback maakte zijn rentree na een blessure aan de kuit. In de rust werd hij vervangen door Jerry de Jong. Romario maakte de wedstrijd ook niet helemaal vol. Hij hield het tien minuten voor tijd voor gezien, een beetje stijf in de tot voor kort geblesseerde heup, en werd vervangen door Raymond Beerens. De Braziliaan is echter weer fit en vrolijk.

Het was opvallend hoe actief Romario gisteren weer was in een toch eigenlijk vrij onbeduidende wedstrijd, althans eentje die de spits moeilijk kan aanspreken. Voor de verandering kwam hij ook eens terug in het veld, nadat hij er in eerste instantie tijnkend was afgestapt. Dat was al na acht minuten spel, toen Romario keeper Spetyla verschalkte, maar Suliauskas de bal nog net van de lijn kon halen, de zelfde speler die Romario's doelpoging net even tegen de enkel had getikt.

● *Romario rondde een sterk gespeelde wedstrijd af met het tweede doelpunt van PSV.*

Foto: EPA

De onvermijdelijke goals kwamen er toch. De eerste van Numan, na een passje van Koeman. De aankoop zwiepte de bal van buiten het strafschopgebied fraai over en boven Spetyla tegen het net: 0-1 na 25 minuten.

Een kwartiertje later was het de beurt aan Romario, na een assist van Kieft. Suliauskas gleed nu uit, Romario schoof de bal snel onder Spetyla door: 0-2. 'Eindhovas' was toen, na ingrijpen van voorzitter Jacques Ruts, op het scorebord al vervangen door Philips SV, zoals de club in Europa bekend wenst te worden. Meer doelpunten hoefden er niet te worden genoteerd, hoewel PSV ook na rust redelijk geconcentreerd bleef voetballen.

Coach Westerhof was zeer content na afloop: „We hebben winnend en controlerend gespeeld. Dat is precies wat ik wilde."

'Techneuten' gratis op Kaalheide

KERKRADE – Als Roda JC morgenavond om 20.00 uur aantreedt tegen BVV Den Bosch, zullen de tribunes van Kaalheide voor een deel gevuld zijn met studenten van het Technisch College uit Heerlen. Tenminste, het bestuur van Roda JC hoopt dat de 'techneuten' in grote getale gebruik zullen maken van de gratis toegangskaarten die de Kerkraadse club beschikbaar heeft gesteld. Doel van het initiatief is de grote groep potentiële toeschouwers van het college, zo'n 3500 man, voor Roda JC te interesseren.

De supporters van Roda JC kunnen maandag 5 oktober in contact treden met de spelers van de Kerkraadse club. Van 20.00 tot 23.00 uur is er een 'gezellig samenzijn' in de kantine van sportpark Kaalheide. Spelers, trainers en bestuur zijn dan aanspreekbaar over het reilen en zeilen bij de club. Het Roda-huisorkest zorgt voor een muzikale bijdrage.

Senegalees Samb kwelgeest voor Wiersma

Sijbrands bedreigt Gantwarg

TOULON – De Nederlandse deelnemers hebben de tweede week van de strijd om de damwereldtitel succesvol afgesloten. Met uitzondering van Wiersma wonnen alle Nederlanders, waardoor Sijbrands met de ook winnende titelverdediger Tsjizjov een punt dichterbij de leidende Gantwarg kwam. De Wit-Rus kwam al na vier minuten (en elf zetten) remise overeen met de Israeliër Koyfman. Daardoor kwam hij op een totaal van zestien punten uit tien partijen, één meer dan Sijbrands en Tsjizjov. Gantwarg nam daarmee een voorschot op de rustdag van vandaag.

Sijbrands was de eerste concurrent van Gantwarg, die zich van de winst verzekerde. De Fransman Nimbi werd vanuit de opening in de tang genomen. Totdat hij rond de vijfendertigste zet meende Sijbrands te kunnen verrassen. Hij liet de oud-wereldkampioen op dam komen die een meerslag tot gevolg had, en meende vervolgens zelf ook door een 'plakker' te kunnen promoveren. Hij had echter over het hoofd gezien, dat zijn dam onmiddellijk van het bord verdween toen Sijbrands de zijn in veiligheid bracht.

Inmiddels had Wiersma al een kostbaar verliespunt moeten incasseren. Hoewel de Fries met voordeel uit de opening kwam, verraste de Senegalese kampioen Samb hem met een 'nieuwtje'. „Daaraan kun je merken, dat de Afrikanen toch steeds meer de theorie gaan bestuderen'', stelde Wiersma, die lang nadacht en tot de conclusie kwam dat zijn voordeel verdwenen was. Hij bood vervolgens remise aan om elk risico uit te sluiten.

Clerc ondervond van broer Thierry Delmotte ook de nodige weerstand. De Franse kampioen kwam wel onbeschonden door de tijdnoodfase. Zijn positie was evenwel onhoudbaar geworden.

Scholma liet het ook op het uurwerk aankomen tegen de jonge Ivoriaan Fofana. Met nog minder dan één minuut bedenktijd moest hij nog vijftien zetten produceren. De Afrikaan probeerde zijn nervositeit te verbergen door niet op die tijdnood van de Groninger te spelen, maar moest kort na de controle erkennen dat Scholma geen fout had gemaakt en een winnende positie innam.

Gantwarg zag die Nederlandse victorie met gemengde gevoelens aan, maar was nog meer gespannen over de uitslag van de ontmoeting Tsjizjov - Mogiljanski. De Amerikaan deed geen moment onder voor de wereldkampioen en had het in het gevorderde middenspel min of meer aan zichelf te wijten, dat hij ten onder ging.

Raas contracteert Yvon Ledanois

BRUSSEL – Jan Raas heeft de Fransman Yvon Ledanois gecontracteerd voor zijn WordPerfect-wielerploeg. De 23-jarige Ledanois, die de afgelopen drie seizoenen voor de Castorama-equipe van Cyrille Guimard uitkwam, was als amateur een absolute topper. Jan Raas hoopt dat de jonge Parijzenaar, die dit jaar zijn Tourdebuut maakte, in de WordPerfect-ploeg zal doorbreken. Onlangs contracteerde Raas ook reeds de Fransman Fredric Moncassin, een ploegmaker van Ledanois bij Castorama.

Raas bood gisteren ook de Zwitserse amateur Dieter Runkel een contract aan. Runkel beslist in de loop van deze week of hij de aanbieding accepteert. Voorts tekent vandaag de Belgische amateur Danny Daelman een profcontract bij WordPerfect.

Overigens kan Jan Raas komende zondag in de Grote Prijs van Montreal niet beschikken over Steven Rooks en Martin Kokkelkoren. Beiden zijn ziek. Een team met Frans Maassen, Edwig van Hooydonck, Rob Mulders en Eric Dekker, die gisteren achter de Belg Jerrie Cooman als tweede finishte in Berlare, zal in de Canadese klassieker de eerste positie van Buckler in het ploegenklassement van de wereldbeker verdedigen.

Club laat Krabbe vallen

NEUBRANDENBURG – Het ziet er somber uit voor Katrin Krabbe, de wereldkampioene op de 100 en 200 meter die in juli werd betrapt op het gebruik van het verboden middel clenbutorol. De Duitse atletiekbond heeft de atlete net als haar clubgenotes Grit Breuer en Manuela Derr, die het middel eveneens hadden gebruikt, voor vier jaar geschorst.

Het bestuur van de atletiekclub Neubrandenburg heeft besloten een procedure in werking te stellen die moet resulteren in het royeren als lid van de drie atletes. Krabbe en haar clubgenoten hebben beroep aangetekend tegen de schorsing, die in november dient voor de commissie van beroep van de bond. Wanneer het drietal door de club Neubrandenburg wordt geroyeerd (beslissing op 19 oktober) vervalt elke rechtsgrond voor een beroep tegen de vier jaar schorsing. De commissie van beroep kan namelijk uitsluitend handelen voor leden van de Duitse bond. De mogelijkheid van het vinden van een nieuwe club voor de drie geschorste atletes is, volgens Duitse deskundigen, erg klein.

sport kort

● HANDBAL – De dames van het Roermondse Evic/Swift hebben een probleemloze 27-14 zege behaald op VZV. De overwinning van de landskampioen was geen moment in gevaar. De Roermondsen speelden het duel vooruit, omdat zij zondag Europacupverplichtingen hebben tegen Initia Hasselt.

● VOLLEYBAL – Bij de NeVoBo heeft penningmeester Bakker zijn functie neergelegd. Hij heeft het te druk met zijn eigen bedrijf.

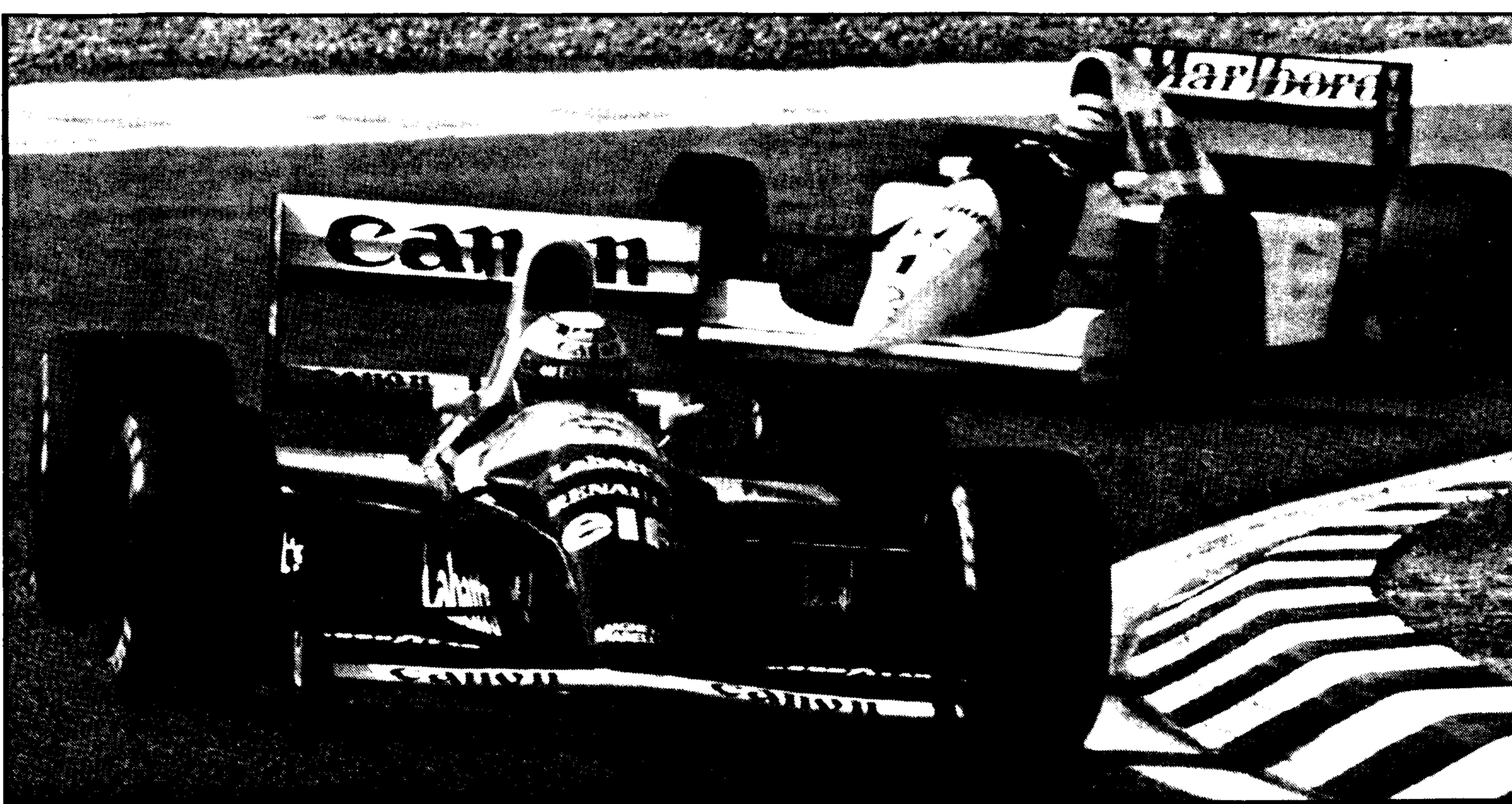
● SCHAATSEN – Met een landenwedstrijd tussen Noorwegen en Nederland wordt op zondag 20 december de Vikinghal in Hamar in gebruik genomen. In februari 1994 wordt in de hal het Olympisch schaatstoernooi afgewerkt.

● VOETBAL – Guido Rousseau, die bij aanvang van dit seizoen van Vinkenslag overstapte naar het Belgische Tongeren, is gestopt. Rousseau kan vanwege zijn artsenstudie, hij doet binnenkort examen, niet voldoende trainen bij Tongeren.

● VOETBAL – De competitiewedstrijd EHC-Vinkenslag voor de Hoofdklasse is een dag vervroegd. De wedstrijd begint zaterdag om 19.00 uur.

● TAFELTENNIS – Bartok/Van Sloun Interieur heeft de Nederlandse tafeltennisbond voorgesteld spelers die in buitenlandse competities uitkomen, de toegang tot de nationale selectie te weigeren. Dit om het danig verzwakte eredivisieniveau op te krikken.

Prost jongleert met gaspedaal

● *Het is even wennen. Een nieuw contract, een nieuwe bolide, een nieuw team. Alain Prost heeft zijn stuurmanskunst na een jaar afwezigheid echter niet verleerd. De Fransman kreeg de afgelopen dagen alle gelegenheid om de nieuwe formule 1-bolide van het Williams-Renaultteam te testen. Hij jongleerde als vanouds met het gaspedaal en de versnellingsbak en bleek nog even gretig als in het verleden. Prost, de drievoudig wereldkampioen, neemt volgend seizoen de plaats in van de regerend wereldkampioen Nigel Mansell. De afgelopen dagen reed Prost zijn eerste testrondjes op het circuit van Estoril in Portugal. Achter hem zijn wellicht toekomstige teammakker Ayrton Senna.* Foto: EPA

Jong talent overhoop met badmintonbond

Ron Leunissen bijna uit Oranje gegooid

Van onze correspondent
EDDY BUDé

BRUNSSUM – De achttienjarige badmintonner Ron Leunissen is vorige week door de technische staf van de Nederlandse badmintonbond voor het blok gezet. Omdat Leunissen de afgelopen twee weken de centrale trainingen in Utrecht niet had bezocht, dreigde bondsmanager Martijn van Dooremalen een van Nederlands grootste talenten met onmiddellijke ingang uit de nationale selectie te gooien. MDS-student Leunissen is wegens studieverplichtingen niet in staat drie ochtenden in de week de bondstrainingen te volgen.

Inmiddels zijn de gemoederen alweer wat gesust, na een bemiddelingspoging van vader Frits Leunissen en Victoria-trainer Franz-Josef Breuer. De verwijdering uit het Nederlands team zou het bankroet betekenen van de sportieve carrière van Leunissen, omdat hij dan verstoken is van deelname aan belangrijke internationale wedstrijden en trainingskampen.

Frits Leunissen: „Ron zit nu in een belangrijke fase in zijn badmintonloopbaan. Er zijn mensen die zeggen dat hij moet kiezen tussen school of sport. Mijn zoon is daar zelf nog niet helemaal uit.''

Ron Leunissen moet een fikse kater aan het geuite dreigement hebben overgehouden. De speler wordt van alle kanten bestookt met adviezen.

De halve wereld valt over hem heen omdat hij de Hoensbroekse overgangsklasser Victoria trouw blijft en niet voor een eredivisieteam gaat spelen. Maar als hij voor een vertrek uit Limburg kiest, is dat weer niet naar de zin van de andere helft van de provincie, want de honkvaste Leunissen wil de club waar hij alles aan heeft te danken, niet zomaar in de steek laten.

● *Wim de Vos (links) en Edward Kuyper (rechts) aan het werk in de cyclo-cross van Nijswiller vorig jaar. Zondag starten beide profdebutanten wederom in de Limburgse veldrit.*
Archieffoto: WIDDERSHOVEN

Nijswiller eerste halte veldrijders

Van onze sportredactie

NIJSWILLER – Amper een week na afloop van het Limburgse wegseizoen wordt in onze provincie startgelegenheid geboden aan veldrijders en mountainbikers. De Stichting Wielercomité Nijswiller tekent voor de organisatie van de zogenaamde ABC-cross, die zondag in Nijswiller op het programma staat. Kosten noch moeite werden gespaard om een aantrekkelijk rennersveld aan de start te brengen. Met uitzondering van de profs Baars, Van Bakel, Hendriks en Kools, die in een Zwitserse Superprestige-cross startverplichtingen hebben, is vrijwel de complete nationale cyclo-crosstop in de Limburgse veldritouverture present.

Chrit Alleleyn van de plaatselijke organisatie heeft met de hulp van wielermanager Gerrie van Gerwen de volgende specialisten gecontracteerd: Frank Groenendaal, Rudi Nagengast, Jo Martens, Ton der Kinderen (vorig jaar winnaar in Nijswiller) en Erik Boezewinkel van de Nederlandse amateurselectie, een Tsjechische afvaardiging onder leiding van Pavel Elsnic, de Belgische topamateurs Staf van Bouwel (reeds twee keer winnaar dit veldritseizoen), Kurt de Rooze, Dirk Coolens en Erwin Bollen en de kersverse Nederlandse profs Wim de Vos en Edward Kuyper (uittredend nationaal amateurkampioen).

„Een heel sterk rennersveld,'' meent Chrit Alleleyn. „Gerrie van Gerwen probeert ook nog de wegrenners Nico Verhoeven en Marc van Orsouw te contracteren. In totaal starten vijfenveertig profs en amateurs.'' Slechts vier Limburgers zijn van de partij: Pascal Alleleyn, René Kuhlmann, Roger Vranken en Petran Lichterveld.

Overigens hebben de organisatoren zich ten doel gesteld over enkele jaren de Nederlandse kampioenschappen veldrijden naar Nijswiller te halen.

Behalve profs en amateurs, zijn zondag in Nijswiller ook wedstrijden voor junioren, nieuwelingen, amateurs C/veteranen en amateurs B. Bovendien komen de mountainbikers oftewel ATB'ers aan de bak. 's Morgens om 11.00 opent laatstgenoemde categorie de wielerdag in Nijswiller met een race in de zogenaamde Funklasse. Alle licentie- en niet-licentiehouders, die niet in het bezit zijn van een ATB-licentie zijn startgerechtigd. In totaal zijn zondag in Nijswiller, verdeeld over alle categorieën, een 250-tal coureurs aan het werk.

Het programma van de 2e ABC-cross in Nijswiller is als volgt: 11.00 uur ATB Funklasse; 12.15 uur veldrit junioren, 12.17 uur veldrit nieuwelingen, 13.15 uur veldrit amateurs C/veteranen; 14.15 uur veldrit amateurs B en 15.30 uur veldrit profs en amateurs over 1 uur. Start en finish: Oude Trambaan. Lengte parcours: 2500 meter.

Spasski verrast Fischer

BELGRADO – De tien dagen rust na de eerste helft van de schaaktweekamp tegen Bobby Fischer hebben Boris Spasski kennelijk goed gedaan. De tot Fransman genaturaliseerde Rus bracht in een nieuwe omgeving – het eiland Sveti Stefan werd verruild voor Belgrado – de twaalfde partij op zijn naam. Daardoor bracht hij zijn achterstand op de exentrieke Amerikaan terug tot twee winstpartijen: 3-5. De winnaar van de tweekamp is degene die het eerst tien zeges heeft behaald. Hij kan rekenen op ruim vijf miljoen gulden.

Spasski, die inmiddels kan bogen op steun van sterke secondanten als Joeri Balasjov en Alexander Nikitin (ex-trainer van wereldkampioen Gari Kasparov), speelde met wit. Voor de derde keer ontspon zich een Koningsindische opening (Samisch-variant), waarbij Spasski op de achtste zet (h2-h4) met een nieuwtje kwam. Later leverde dat de 55-jarige grootmeester, die lang rocheerde, een open lijn op de koningsvleugel op.

Spasski zette drie zware stukken op deze lijn in en Fischer zag zijn stelling steeds verder worden ingesnoerd. Toen de Amerikaan, die weer met een bruinlederen zonnebril speelde, een loper verloor kon hij opgeven. Dat gebeurde op de 54ste zet. Net als op Sveti Stefan had Fischer tevoren van de organisatoren geëist, dat ze in de speelzaal van het theater een glazen wand aan zouden brengen om elk geluid van de toeschouwers te weren.

zettenverloop

Twaalfde partij: Wit: Spasski. Zwart: Fischer. 1. d2-d4, Pg8-f6, 2. c2-c4, g7-g6, 3. Pb1-c3, Lf8-g7, 4. e2-e4, d7-d6, 5. f2-f3, 0-0, 6. Lc1-e3, Pb8-c6, 7. Pg1-e2, a7-a6, 8. h2-h4, h7-h5, 9. Pe2-c1, e7-e5, 10. d4-d5, Pc6-e7, 11. Lf1-e2, Pf6-h7, 12. Pc1-d3, f7-f5, 13. a2-a4, Ph7-f6, 14. Pd3-f2, a6-a5, 15. Dd1-c2, c7-c5, 16. 0-0-0, b7-b6, 17. Td1-g1, Pf6-h7, 18. Pc3-b5, Kg8-h8, 19. g2-g4, h5xg4, 20. f3xg4, f5-f4, 21. Le3-d2, g6-g5, 22. h4xg5, Pe7-g6, 23. Th1-h5, Tf8-f7, 24. Tg1-h1, Lg7-f8, 25. Dc2-b3, Ta8-b8, 26. Db3-h3, Tb8-b7, 27. Pf2-d3, Kh8-g8, 28. Pd3-e1, Tf7-g7, 29. Pe1-f3, Tb7-f7, 30. Th5-h6, Dd8-d7, 31. Dh3-h5, Dd7xg4, 32. Th6xg6, Dg4xh5, 33. Tg6xg7+, Tf7xg7, 34. Th1xh5, Lc8-g4, 35. Th5-h4, Lg4xf3, 36. Le2xf3, Ph7xg5, 37. Lf3-g4, Tg7-h7, 38. Th4xh7, Kg8xh7, 39. Kc1-c2, Lf8-e7, 40. Kc2-d3, Kh7-g6, 41. Pb5-c7, Kg6-f7, 42. Pc7-e6, Pg5-h7, 43. Lg4-h5+, Kf7-g8, 44. Ld2-e1, Ph7-f6, 45. Le1-h4, Kg8-h7, 46. Lh5-f7, Pf6xd5, 47. c4xd5, Le7xh4, 48. Lf7-h5, Kh7-h6, 49. Lh5-e2, Lh4-f2, 50. Kd3-c4, Lf2-d4, 51. b2-b3, Kh6-g6, 52. Kc4-b5, Kg6-f6, 53. Kb5-c6, Kf6-e7, 54. Pe5-g7, zwart geeft op.

sport in cijfers

TENNIS

Brisbane, mannen, 400.000 gulden: Eerste ronde: Borwick-Doyle 7-6 2-6 6-4, Thorne- Smith 4-6 6-4 6-2, Carlsen-Olhovski 7-6 7-6, Hogstedt -Odizor 6-4 6-2, tweede ronde: Raoux-Baur 6-3 6-4, Wahlgren-Pridham 6-4 6-1, Nargiso-Holm 7-6 6-2.
Taipeh, vrouwen 150.000 gulden: Eerste ronde: Coetzer-Christea 6-2 7-6, Migayi-White 3-6 6-3 6-0, Graham-Richardson 6-2 7-6, Wang Sz-ting-Sugiyami 6-1 6-3, McGregor-Tida 6-4 6-0, Kidowaki-Okagawa 6-1 6-4, Byrne-Faber 2-6 6-4 6-0, Lai Suying-Foull 6-3 4-6 6-4, tweede ronde: Werdel-Collins 6-3 6-1, Stafford-McCarthy 6-7 6-2 6-1.
Leipzig, vrouwen, 350.000 gulden: Eerste ronde: Garrison-Durie 5-7 7-1 6-1, Katerina Malejeva -Medvedeva 6-3 6-7 7-5, Santrock-Harvey-Wild 6-2 6-3. Tweede ronde: Graf-Savtsjenko 6-3 6-3, Martinez -Dechaume 6-4 3-6 6-2, Sukova-Meier 6-3 6-3.
Bazel, mannen, 1,25 miljoen gulden: Eerste ronde: Lendl-Siemerink 6-4 6-2, Korda- Tsjerkasov 6-2 6-2, Pioline-Steeb 2-6 6-3 6-4, Mezzadri -Novacek 6-3 6-2, Oncins-Mancini 6-0 1-0 opgave Mancini, Rosset-Volkov 7-6 6-4.
Palermo, mannen, 530.000 gulden: Eerste ronde: Skoff-Conde 6-3 7-6, Emilio Sanchez - Valeri 6-4 6-1. Tweede ronde: Bruguera-Karbacher 6-3 6-1, Perez-Roldan-Javier Sanchez 6-4 4-6 6-4, Fontang -Santoro 6-4 6-4.
Bayonne, vrouwen, 250.000 gulden: Derde ronde: McQuillan-Kohde-Kilsch 6-0 6-4, Rehe - Tarabini 4-6 6-4 6-2, Tauziat-Temesvari 6-1 6-1, Van Lottum-Sabas 6-2 7-6.

DAMMEN

Toulon WK, tiende ronde: G. Delmotte-Jansen 0-2, N'Diaye-Traore 1-1, Wiersma-Samb 1-1, T. Delmotte-Clerc 0-2, Sijbrands-Nimbi 2-0, Fofana-Scholma 0-2, Marcos-Hubner 1-1, Valneris-Boezinski 1-1, Koeperman-Foerman 1-1, Tsjizjov - Mogiljanski 2-0 , Koyfman-Gantwarg 1-1, Baljakin-Chmiel 1-1. Stand: 1. Gantwarg 16, 2. Tsjizjov en Sijbrands 15, 4. Clerc, Jansen, Scholma en Wiersma 14, 8. Baljakin en Koyfman 13, 10. Samb, N'Diaye en Foerman 12, 13. Boezinski 10, 14. Valneris en Koeperman 9, 16. Chmiel, Mogiljanski en Traore 8, 19. G. Delmotte 6, 20. Fofana, T. Delmotte en Marcos 5, 23. Hubner 2, 24. Nimbi 1.

BILJARTEN

Oosterhout World Cup, kwalificatie. Eerste ronde: De Vries-Sanchez 2-1, Van Uum-Habraken 1-2. Tweede ronde (winnaars naar hoofdtoernooi): Velthuis-Ohagen 2-1, De Wilde-Mano 2-0, Lorist- Janssen 2-0, Van Schaik-A. de Nijs 2-1.

WIELRENNEN

Berlare: 1. Gerry Coomen 160 km in 3.15; 2. Edwin Enthoven; 3. Erik Dekker; 11. Adri van der Poel; 15. Nico Verhoeven; 17. Theo Akkermans; 19. Michel Cornelissen.

Levenslang geschorst

MOSKOU – De Russische atletiekbond heeft atlete Natalja Artjomova voor het leven geschorst. Die straf werd haar opgelegd naar aanleiding van het gebruik van verboden middelen en de poging met het urinestaal te manipuleren. Artjomova, tweede op de 1500 meter bij de strijd om de Europese titels van 1990 in Split, reageerde positief op een dopingcontrole op 4 juli bij de Grand Prix van Oslo.

Tuur zesde op uitdagerslijst

MEXICO – Regilio Tuur bezet de zesde plaats op de uitdagerslijst van de World Boxing Council (WBC). Eerste kandidaat om de wereldkampioen in het zwaarvedergeicht, de Ghanees Azumah Nelson, uit te dagen is de Amerikaan Gabriel Ruelas. In het vedergewicht komt Tuurs Amerikaanse trainingspartner Kevin Kelley als eerste in aanmerking een greep naar de titel te doen. In de categorie is de Brit Paul Hodkinson de WBC-kampioen.

Nijssen in tweede ronde

BASEL – Tom Nijssen heeft in het dubbelspel samen met Cyril Suk de tweede ronde bereikt van het Swiss Open. Het Nederlands-Tsjechische tennisduo versloeg in de eerste ronde het Nederlands/Keniaanse koppel Tom Kempers/Paul Wekesassen-Suk met 6-4, 6-7 (2-7), 6-2. Vandaag spelen Nijssen en Suk tegen de olympische kampioenen, de Duitsers Boris Becker en Michael Stich.

Taylor rekent op Gascoigne

LONDEN – De Engelse bondscoach Graham Taylor zal Paul Gascoigne oproepen voor de eerstvolgende WK-kwalificatiewedstrijd. 'Gazza' kwam wegens een blessure zestien maanden niet in actie. Bij zijn rentree, zondag in het shirt van Lazio, raakte hij opnieuw aan de geopereerde knie geblesseerd. Engeland speelt op 14 oktober tegen Noorwegen. Nederland is in dezelfde WK-kwalificatiegroep ingedeeld. „Ik zal Gascoigne hoogstwaarschijnlijk selecteren'', verklaarde Taylor.

Virgil Hill wereldkampioen

BISMARCK – Virgil Hill heeft de wereldtitel in het halfzwaargewicht (WBA-versie) heroverd. De Amerikaan, die eerder 's werelds beste in zijn klasse was van september 1987 tot juni 1991, zegevierde in zijn woonplaats Bismarck (Noord Dakota) op punten over zijn landgenoot Frank Tate. De jury kende hem de titel toe met 120-109, 116-112 en 118-116.

Oefenduel Geevers/VCL

HEERLEN - Vanavond werkt de herenploeg van Geevers/VCL de generale repetitie voor de start van de nationale volleybalkompetitie af. In de sporthal Baneberg (aanvang 20.30 uur) is de Landgraafcombinatie gastheer van TV Düren. Bij de Duitse eredivisionist komt naast twee Russische spelers ook de befaamde Zweedse spelverdeler Jan Hedengard in aktie.

Negen judoka's naar WK jeugd

NIEUWEGEIN – De Judobond Nederland vaardigt negen deelnemers af naar de wereldtitelstrijd voor junioren, die van 8 tot 11 in Buenos Aires wordt gehouden. Nancy van Stokkum en Ben Sonnemans deden bij de vorige WK-editie, twee jaar geleden in Dijon, ook al mee. Geselecteerd zijn: meisjes - tot 48 kg: Chantal van Gestel, tot 52 kg: Natalie Kunst, tot 56 kg: Nancy van Stokkum, tot 61 kg: Deborah Gravestijn, tot 72 kg: Cindy Sneevliet; jongens - tot 60 kg: Boudewijn Caspari, tot 78 kg: Mark Huizinga, tot 85 kg: Ben Sonnemans, tot 95 kg: Dennis Teunissen.

Met de Eaters naar Villach

GELEEN – Eaterssupporters kunnen met de bus naar de Europacup ijshockeywedstrijden in het Oostenrijkse Villach. Genteresseerden moeten zich voor 2 oktober bij Jef Muijres (046-748238) aanmelden. De kosten bedragen 259 gulden inclusief een overnachting. Vertrek volgende week donderdag om 20 uur vanaf de parkeerplaats Glanerbrook. Vrijdag om 19.15 speelt Meetpoint/Eaters tegen Villach. Zaterdag om 19.15 uur is Minsk uit het GOS de tegenstander.

mittwochslotto

HAMBURG – Uitslag trekkingen Duitse Mittwochslotto: **Trekking A:** 3 - 14 - 21 - 27 - 43 - 44. Reservegetal: 49. **Trekking B:** 12 - 21 - 23 - 38 - 44 - 47. Reservegetal: 15. Spiel 77: 3679260.
(onder voorbehoud)

HOREN

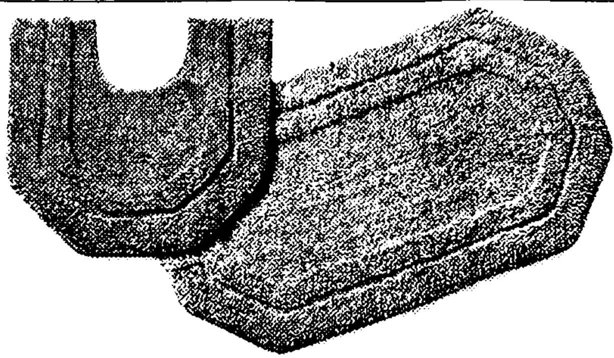

WEEKENDVOORDEEL

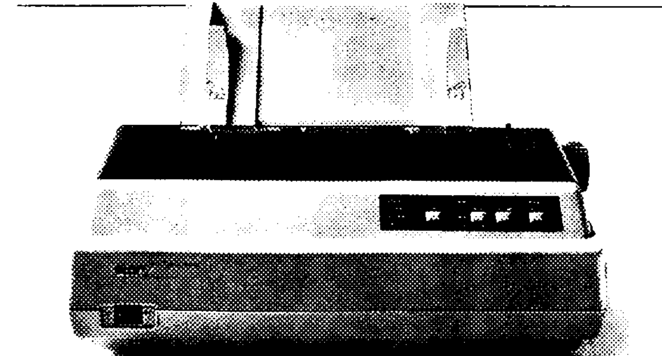

Douche gordijn. Polyester/katoen. Streep in de kleuren: wit/rood, wit/zwart, wit/mint en wit/blauw. Maat 180x200 cm. ~~49.95~~ **39.-**

Star matrixprinter NX 1001. 9 Naalds met een snelheid van 180 cps. Met pushtractorpapierinvoer en centronics parallel aansluiting. Incl. printerkabel. ~~449.-~~ **399.-**

Suède Lumberjack. In de kleuren: blauw, camel en donker bruin. Maten: 48-56. ~~249.-~~ **199.-**

Badmat. 50x85cm ~~49.95~~ **40.-**
Toiletmat. 50x45cm ~~29.95~~ **25.-**
100% Katoen. In 11 kleuren.
NU SAMEN ~~79.90~~ **59.-**

Select huishoudtrap. Goedgekeurde lichtgewicht trappen met 5 jaar garantie. 6 Treden trap ~~79.-~~ **65.-**, 5 treden trap ~~69.-~~ **55.-**, 4 treden trap ~~59.-~~ **45.-**, 3 treden trap ~~49.-~~ **35.-**

Dameshemdje. Met spagettibandjes en borduurinzet. 100% Katoen. In wit. Maten: S-M-L-XL. ~~14.95~~ **10.-**

Levi's 726 halfwijd model. In blue en black denim. Lengte: 34 en 36 inch. Maten: 29-36 inch. ~~139.95~~ **99.-**

Aanbiedingen geldig t/m zaterdag 3 oktober (zolang de voorraad strekt)

V&D, UW WARENHUIS

Kontakten/Klubs

ESCORT All-In
045-326191
14.00 t/m 4.00 uur 's Nachts.

Buro Mieke
Discrete bem. 046-748768

Peggy
Privé en Escort
Ma.-vr. 11.00-22.30 uur. Wo. tot 19. uur. Meisje gevr. Tel. 046-374393.

Privé Candy
nieuw Olga, Sabina en Sandra 045-211391/212616

Buro Sittard
met 3 mooie jonge adressen. 046-523203.

Escort Saskia
tel. 045-418606

Boys voor heren
Privé en escort
Tel. 045-713062.

Love Escort
☎ 045-320905.

Videoclub
Uw film zelf kiezen? Leuk meisje? Tel. 045-718067

☎ 046-749662
De mooiste pauzes zijn.. bij

LYDIA
Hier heb je niet van terug!! maar U komt snel terug!! 2 Lolita's!! en 4 kampioenen.

Nieuw escort
van 12.00-03.00 uur, all-in service, discreet, snel. Tel. 045-413887

NIEUW NIEUW
Nu in
CLUB LEVANT
RENE
met vriendin
Manon-Sandra
Bloedjong en sexy
SARAH
uit Columbia verder
KIM en CLAIR
Grieks, lesb. en trio mog. Kom vrijblijvend binnen bij een gratis drankje. Open ma. t/m vrijd. 14.00-2.00 uur, Maastrichterstr. 156 Brunssum. 045-275199

SM huis Rachel
Alleen de echte SM-er weet wat het beste voor hem is. Tel. 045-414338.

Maastricht
Privé
altijd meerdere lieve mooie meisjes aanwezig om U ta boeloos te verwennen. Open ma.-do. 12-01.00 uur, vr. 12-02.00 uur, zat. 19.00-02.00 uur, zo. 13-20.00 uur.
Jodenstraat 2
Tussen VVV en Kesselkade.
☎ 043-254183

Nieuw
Danny & Roy
voor heren, privé & escort. Tel. 045-464792

Hallo!! ik ben er weer.
LINDA
Die zwarte van Geleen! Kent u mij nog niet? Bel naar 046-749662.

Conny
Voorheen Kruisstraat. Nu 045-740924.

Privé bij Anita
☎ 045-352543

f 50,-. all-in
Tel. 045-423608.

Angelique
Privé. Tel. 043-639410.

Escort
Jongedame bezoekt u thuis of in hotel, v.a. 20.00 uur. Tel. 045-716437.

Nieuw Privé
Maandag t/m zaterdag van 14.00 tot 02.00 uur. Tel. 046-582540. Tevens meisjes gevraagd.

Als u ons voor 12 uur 's morgens belt, staat uw PICCOLO de volgende dag al in het Limburgs Dagblad. Tel. 045-719966.

LAAT U DE VERSPREIDING VAN UW DURE REKLAMEFOLDERS NOG OVER AAN HET VRIENDJE VAN UW ZOONTJE...?
Bel Spiral als 't gekontroleerd verspreid moet worden!
Fabrieksstraat 7 5961 PK Horst telefoon 04709-84222 — **SPIRAL** — Postbus 6094 5960 AB Horst fax 04709-84333

H5-THEATERS - GELEENSTRAAT 9 - HEERLEN - TEL. 045 - 713030

5 FILMS DONDERDAG 1 T/M WOENSDAG 7 OKT. 1992 **FILMS**

5 THEATERS IN 1 5 Zalen met een voor 'elk wat wils' programma. Dat is H5, de meest komplete bioscoop van 't Zuiden.

dagelijks van 13.30 - 16.00 uur en van 18.15 tot 21.45 uur; za en zo van 13.30 tot 21.45 uur — RESERVERINGS- EN KASSATIJDEN: — TELEFONISCH RESERVEREN 045 - 71 30 30 — BIOSCOOPBONNEN VAN *f* 10,- *f* 15,- EN *f* 25,- ZIJN TE KOOP AAN DE KASSA

NEDERLANDSE PREMIÈRE
UNLAWFUL ENTRY
Als liefde een obsessie wordt bestaan er geen regels meer
dagelijks: 14.00, 19.00 en 21.30 uur
zaterdag en zondag óók: 16.15 uur

Sean Connery en Lorraine Bracco in
MEDICINE MAN
Hij trok zich terug uit de beschaafde wereld om te ontdekken dat hij de macht had haar te redden
dagelijks: 18.30 en 21.00 uur
do., vrij., ma. en di. óók: 14.30 uur

CALIFORNIA MAN
Een knotsgekke komedie in holemensbreedbeeld
dagelijks: 14.30, 18.30 en 21.00 uur
zaterdag en zondag óók: 16.30 uur

Jean-Claude van Damme en Dolph Lundgren in
UNIVERSAL SOLDIER
Perfekt getraind... onoverwinnelijk.
dagelijks: 14.15, 18.45 en 21.15 uur
zaterdag en zondag óók: 16.15 uur

Mel Gibson, Danny Glover en Joe Pesci in
LETHAL WEAPON 3
De vonken springen er weer af!
dagelijks: 18.30 uur

De film die je stoutse verwachtingen overtreft:
BASIC INSTINCT
met Michael Douglas en Sharon Stone.
dagelijks: 21.00 uur
do., vrij., ma. en di. óók: 14.30 uur

BEETHOVEN
Hij wordt je grootste vriend.
zaterdag en zondag: 14.30 en 16.30 uur
woensdag: 14.30 uur

De WALT DISNEY klassieker
SNEEUWWITJE EN DE 7 DWERGEN
Nederlands gesproken en gezongen
zaterdag en zondag: 14.30 en 16.30 uur
woensdag: 14.30 uur
Elke bezoekstier ontvangt een gratis kleurplaat

UNLAWFUL ENTRY

WAAR HET STENEN TIJDPERK HET ROCK TIJDPERK ONTMOET.

CALIFORNIA MAN

drive-in-bioskoop
AUTOKINO LANDGRAAF
Vr., zat., zon. 20.00 uur
MEL GIBSON DANNY GLOVER
De vonken springen er weer af!
LETHAL WEAPON 3
Vr., zat., zon. 22.15 uur
MICHAEL DOUGLAS
BASIC INSTINCT
SHARON STONE
LET OP SPEELDAGEN EN AANVANGSTIJDEN

Lantern

ROYAL RIVOLI MAXIM
PROGRAMMA VAN 1 T/M 7 OKTOBER
CENTRALE KASSA 045-714200

HARRISON FORD Niet voor de eer. Niet voor het land. Maar voor vrouw en kind.
PATRIOT GAMES
naar de gelijknamige bestseller van Tom Clancy: 'Ongelijke strijd'
dagelijks om 18.30 en 21.00 uur
zaterdag en zondag ook om 15.00 uur
Première

TOM CRUISE
NICOLE KIDMAN
FAR AND AWAY
dagelijks om 20.30 uur
za. en zo. ook om 14.00 u. en 17.00 u.
3e WEEK

Peter Pan
Fantastische familiefilm
Geheel nederlands gesproken
zaterdag - zondag en woensdag om 14.00 uur
14e WEEK

SIGOURNEY WEAVER
In 1979 kwam't van binnen.
In 1986 was't voorgoed weg.
In 1992 wordt je ergste angst waarheid.
Het is terug.
ALIEN³
dag. om 18.30 en 21.00 u
za. en zo. ook om 15.30
6e WEEK

HET STUNTEN GAAT DOOR

DEKBED OVERTREKSETS
100% KATOEN
● 100% katoen ● Prima kwaliteit ● Inclusief sloop (60 x 70 cm) en instopstrook ● Diverse dessins en kleuren
1-persoons, afm. 140 x 200 cm
~~29.95~~ **17.95**
2-persoons, afm. 200 x 200 cm ~~49.75~~ 29.75
Lits-jumeaux, afm. 240 x 200 cm ~~59.50~~ 39.50

NOG NOOIT VERTOOND!

HOOFDKUSSEN
● Gevuld met ca. 600 gram polyester vezels
● Afm. ca. 60 x 70 cm
~~14.95~~ **8.95**

DEKBED
● 100% synthetisch ● Gevuld met polyester vezel ● In wit
1-persoons, afm. ca. 140 x 200 cm
~~32.95~~ **19.95**

Aanbiedingen geldig t/m 12 oktober 1992.
Zolang de voorraad strekt.
Zetfouten voorbehouden.

KWANTUM
DE GROOTSTE DISCOUNTER VAN NEDERLAND

Vestigingen in: Alkmaar, Almelo, Almere-Buiten, Amsterdam 3x, Apeldoorn, Arnhem, Assen, Beek (Z.L.), Beverwijk, Den Bosch, Den Haag, Diemen, Doetinchem, Eindhoven, Enschede, Groningen, Haarlem, Heerlen, Helmond, Hilversum, Hoogeveen, Leeuwarden, Nijmegen, Oosterhout, Roosendaal, Rotterdam, Sittard, Spijkenisse, Stadskanaal, Tilburg, Uden, Valkenburg (Z.H.), Wageningen, Woudenberg, Zaandam, Zoeterwoude.

Bobbejaanland open in oktober

Bobbejaanland in Lichtaart draait dit jaar langer door. Tot en met 25 oktober is het pretpark elke vrijdag, zaterdag en zondag open. Tijdens de herfstvakantie van 16 tot en met 25 oktober is Bobbejaanland nog elke dag geopend.

Skiën in Bohemen

Kras heeft vorig jaar zoveel succes gehad met het goedkope wintersportreizen naar Tsjechoslowakije, dat de reisorganisatie uit Ammerzoden het land het komende seizoen heeft uitgeroepen tot 'speerpunt'. Gevolg: een negendaagse busreis naar het in het Boheemse Woud liggende Zadov (logies op basis van half pension, een liftabonnement, 5 ochtenden les, 3 excursies – onder meer naar Praag) wordt in de gids aangeboden voor prijzen tussen de 698 (laagseizoen) en 779 (hoogseizoen) gulden. De kosten van een biertje (ƒ 0,80) en een kopje koffie (ƒ 0,40) moeten goedmaken wat Zadov als skigebied voor gevorderden te kort komt (4 slepers en 1 stoeltjeslift). Het is wel uitermate geschikt voor beginners. Als het even kan voor alle zekerheid zelf ski's meenemen. Het huurmateriaal in de voormalige oostbloklanden is over het algemeen van matige kwaliteit.

Langlaufsafari's

Betrekkelijk uniek zijn de achtdaagse langlaufsafari's die Kras in Oostenrijk aanbiedt. Vanuit twee plaatsjes (Brandenberg en Wörgl) worden lange tochten gemaakt onder leiding van een Nederlandse gids. Prijzen vanaf 559 gulden op basis van logies en half pension. De busreis (Tourist Class) is eveneens inbegrepen, net als drie ochtenden les. De tocht gaat pas door als zich 30 of meer deelnemers hebben gemeld.
Info: ANVR Reisbureau.

Fietsen rond Haarlem

Twee nieuwe fietsritten rondom Haarlem: De Manpad-route en de Beeckestijn-route. Beide zijn iets meer dan 20 kilometer lang en zijn uitgezet door en langs respectievelijk de Haarlemmerhout (met buitenplaatsen) en het landgoed Beeckesteijn plus wijde omgeving. De fietsroutes met de daarbij behorende beschrijvingen zijn afgedrukt in een vouwblad dat verkrijgbaar is bij alle ANWB- en VVV-kantoren.

Wij raden onze lezers aan er rekening mee te houden dat de in deze rubriek opgenomen evenementen zonder ons medeweten afgelast, verplaatst dan wel uitgesteld kunnen worden.

VRIJDAG 2 OKTOBER

MAASTRICHT: Carillonconcert vanuit de toren van het stadhuis, Markt, van 11.30 tot 12.30 uur.

ZATERDAG 3 OKTOBER

VALKENBURG: Kreativiteitshow in Cocarde (naast Casino). Van 11.00 tot 16.30 uur. Toegang gratis.

ZONDAG 4 OKTOBER

MAASTRICHT: Demonstratie broden en vlaaien bakken van 12 tot 16 uur in Hoeve Lichtenberg bij Casino Slavante.

MAASTRICHT: Plateautocht van 5, 10, 15 of 20 kilometer. Vertrek tussen 8 en 14 uur (12 uur voor de 20 km) bij Jeanne d'Arc-college. Finish tot 18 uur. Deelname ƒ 1,50 en ƒ 2.

HEERLEN: Dierendagfeest op recreatiegebied Schrieversheide van 10 tot 17 uur. Entree ƒ 5.

GRONSVELD: Torenmolen te bezichtigen van 10 tot 16 uur. Alleen draaiende bij voldoende wind.

HOENSBROEK: Concert van Amerikaanse pianist Robert Hamilton in Groene Kamer van Kasteel Hoensbroek. Aanvang 15.30 uur. Entree ƒ 7,50.

Tentoonstelling van vechtspeelgoed door de eeuwen heen

De tentoonstelling 'Het is maar spel, van houten zwaard tot super soaker' is vanaf 30 september op drie locaties in Zuid-Holland te zien. Er is een overzicht van de geschiedenis van vechtspeelgoed en er wordt ingegaan op de discussie die dit soort speelgoed vaak oproept in de maatschappij.

In het legermuseum in Delft is tot en met 4 april 1993 de grote overzichtstentoonstelling te bekijken, waarbij alle aspecten van vechtspeelgoed aan bod komen.

Het Defensievoorlichtingscentrum in Den Haag biedt behalve het algemene overzicht een aantal moderne varianten van vechtspeelgoed, zoals de heldenrages (Ninja Turtles, Thunderbirds) en een F-16 cockpit met computerspel. Deze tentoonstelling is tot en met 10 februari 1993 geopend.
Als laatste het Zuidhollands Verzetsmuseum. Daar staat de rol van vechtspeelgoed in onderwijs en opvoeding centraal. Over de opvoedkundige aspecten van dit soort speelgoed kan in het Verzetsmuseum tot en met 25 april 1993 gediscussieerd worden.
Tijdens vakanties en feestdagen zijn er speciale activiteiten voor kinderen. Voor het basisonderwijs is, vanaf november 1992, een speciaal lespakket beschikbaar, dat is ontwikkeld in samenwerking met het bureau Kunstzinnige Vorming Delft. Bij tijdige aanmelding krijgen groepen uit het onderwijs gratis entree en begeleiding van de educatieve dienst. Die gratis entree geldt alleen voor scholen van subsidiërende gemeenten.

De catalogus die bij de tentoonstelling is samengesteld bevat een historisch overzicht en een weerslag van een recent pedagogisch onderzoek van de Rijksuniversiteit Leiden. Ook staan er veel foto's in de catalogus van tentoongesteld speelgoed. De catalogus kost ƒ 2,50.
Openingstijden:
Legermuseum te Delft. Dinsdag t/m zaterdag: 10 tot 17 uur.
Zondag : 13 tot 17 uur
Maandag : gesloten.
Defensievoorlichtingscentrum.
Maandag : 12 tot 17 uur.
Dinsdag t/m vrijdag : 9 tot 17 uur.
Zaterdag en Zondag : gesloten.
Zuidhollands Verzetsmuseum.
Dinsdag t/m vrijdag : 13 tot 17 uur.
Zaterdag en zondag : 12 tot 17 uur.
Maandag : gesloten.

Georganiseerd of individueel reizen met het 'Easy Rider'-gevoel

Toeren op de motor geeft een extra kick

DOOR EVELIEN BAKS

Born to be wild... De film 'Easy Rider' is inmiddels een dikke twintig jaar oud, maar het 'Easy Rider'-gevoel is actueler dan ooit. Steeds meer mannen en vrouwen begeven zich per motorfiets de weg op; leren jack om de schouders, zonnebril voor de ogen. Rolin' down the highway... alsof Dennis Hopper en Peter Fonda elk moment kunnen passeren.

Het is ook juist die leeftijdscategorie, die aan een soort inhaalslag is begonnen. Het percentage mannen en vrouwen van boven de 35 jaar, dat alsnog besluit het motorrijbewijs te halen, is aanmerkelijk. „De motorfiets is helemaal terug," zegt Ad Keukelaar. Het is dan ook niet verwonderlijk dat nu ook de reiswereld brood ziet in deze ontwikkeling. Keukelaar, zelf een fervent motorrijder, heeft daarom enige maanden geleden een bureautje in motorreizen opgezet. Hij doet dat onder de vlag van het Rotterdamse Motorhuis Safe.

● *In de 'come-back' van de motor ziet de reiswereld best brood en momenteel kan de motortoerist al kiezen uit zo'n zeventig reizen.*
Foto: DRIES LINSSEN

Statussymbool

„Niemand kan de oorzaak verklaren, maar sinds een jaar of vijf is de motorfiets weer populair aan het worden," zeggen Keukelaar en M.D. Koster van Safe. „Het wordt zelfs een soort statussymbool. Een merk als Harley is weer enorm in de belangstelling."

Om te bevorderen dat mensen niet alleen een motorfiets aanschaffen, maar er ook nog iets leuks mee gaan doen, worden door Keukelaar nu diverse reizen georganiseerd. Hij stippelt her en der routes uit, legt contacten in de diverse landen en zorgt dat waar ook ter wereld motorfietsen klaar staan. Of het nu om Tunesië of om Thailand gaat.

Midden-Oosten

Twintig jaar geleden maakte Ad Keukelaar zijn eerste grote trip op de motorfiets. „Als tiener was ik al helemaal motorgek. Toeren leek me het summum. Meteen toen ik van school kwam, ben ik op reis gegaan. Met een klein groepje naar het Midden-Oosten. In een tijd dat nog bijna niemand zoiets deed. Onze aankomst in Turkije was gigantisch. Moet je je voorstellen, kom je met een groep van vijf motoren een plattelandsdorpje binnenrijden. De mensen wisten niet wat ze zagen. In een Turks stadje moesten we zelfs door de politie worden ontzet. Drommen mensen beletten ons om weg te gaan."

Na die eerste trip heeft Keukelaar nog vele kilometers afgelegd. In het voormalige Oostblok, maar ook in Azië en landen als Griekenland en Turkije. Reizen per motor is volgens hem een leuke manier om met de bevolking van de diverse landen in contact te komen. „Als je ergens op de motorfiets komt, trekt dat gegarandeerd mensen aan," zegt hij. „Mensen zullen eerder een praatje komen maken dan dat je in een auto zit."

Na die eerste grote trip belandde de Rotterdammer op de redactie van een motorblad. Uiteindelijk maakte hij een enorme kronkel en kwam terecht bij de politie, waar hij jarenlang als vals-geldkundige werkte. „Ik heb erg veel gereisd en gezien, maar dat was toch niet wat ik de rest van mijn leven had willen doen. Ik deed al het een en ander met motorreizen in clubverband en heb daar toen maar mijn beroep van gemaakt."

● *Bepakt en gezakt op reis met motor en zijspan: jaren geleden trokken veel motorfans er zo op uit.*
Foto: FRANS RADE

Avontuur

Behalve in zijn eigen bureautje zag hij wel brood in een samenwerking met het Motorhuis. „De vraag naar dit soort reizen stijgt," vervolgt Keukelaar. „Vooral als dat in combinatie met een beetje avontuur kan geschieden, zoals rafting en duiken. Een trip door Thailand is ook avontuurlijk omdat we de drukke paden proberen te mijden. Het is een leuke manier om een stukje van de wereld te ontdekken."

Voor de echte off-road-liefhebbers bijvoorbeeld is er nu een trip door Mexico opgezet, die van 15 tot en met 29 november zal worden verreden. De bijna drieduizend kilometer lange tocht voert de rijders over het schiereiland California door de Baja Desert, heen en terug naar La Paz. De woestijn was tot zo'n twintig jaar geleden onbegaanbaar gebied. Het traject kenmerkt zich door veel zand, snelle pistes, rotspartijen en veel stof.

Er zijn zowel georganiseerde reizen als individuele trips. Keukelaar: „Ik heb nu bijvoorbeeld een groep, die in Zuid-Afrika wil gaan toeren. Dus ben ik nu op zoek naar goede verhuuradressen voor motorfietsen." Het programma omvat inmiddels zo'n zeventig verschillende reizen, die variëren van de Eifel tot Amerika. De Verenigde Staten blijven trouwens so wie so een topper. Kennelijk roept dat toch het meest het 'Easy Rider'-gevoel op. De meeste tochten worden gereden in kleine groepjes van acht tot twaalf deelnemers. De accommodatie onderweg varieert van een hotel in Duitsland tot boomwoningen in Thailand.

„We verwachten dat de animo voor dit soort trips alleen maar zal stijgen," zegt Koster van Safe. „Jarenlang was de motorfiets verre van populair. Vroeger was het een goedkoop vervoermiddel maar in de jaren zestig kwam de klad er in. De motorfiets kreeg zelfs een slecht imago. Hij werd in verband gebracht met jongens als Hell's Angels. Bij wegrestaurants langs de Duitse autobanen kon je maar beter wegblijven. Dat is gelukkig over. De motor is weer terug, en hoe."

Spoorwegen op zondag goedkoop naar Oostenrijk

De Nederlandse Spoorwegen gaan de komende winter op zondagavond tegen lagere tarieven op Oostenrijk rijden. Het goedkoopste retourtje naar Innsbruck zal in het laagseizoen 87 gulden kosten. Er worden 18 plaatsen aangedaan, waar voor een retourtje minder dan honderd gulden betaald hoeft te worden.

Door een meer efficiënte inzet van het materieel hoopt de NS het aantal winterreizigers te kunnen opvoeren van 38.000 naar 43.000 wintersportgasten. In de afgelopen jaren is gebleken, dat de vraag naar treinplaatsen groter was dan de NS kon aanbieden. Gedeeltelijk is dit tekort opgelost door op zondagavond een tweede rit te maken met hetzelfde materieel van de populaire Alpen Expres. Die krijgt in Oostenrijk ook nog eens aanvulling met meer busaansluitingen.

Het betekent wel, dat de passagiers en de ontvangende hotels, pensions of appartement-eigenaren de wekelijkse wissel van gasten op maandag moeten verwerken. Of daarvoor wel voldoende medewerking bestaat is ook bij de NS niet bekend: „Deze treinen zullen vooral gebruikt worden door mensen die gewend zijn zelf hun reis en verblijf te regelen. Die zullen ook hiervoor een oplossing vinden," aldus een woordvoerder.

De Alpen Expres naar Frankrijk zal vanaf het komende seizoen in Den Haag starten en rechtstreeks doorrijden naar Bourg Saint Maurice.
Nu al blijkt er een lichte stijging te zijn in boekingen voor de vrijdagtreinen naar Oostenrijk en Zwitserland. Frankrijk blijft nog iets achter bij vorig jaar.
Een ander succesnummer van de NS zal in oktober een grote impuls krijgen door een korting van een tientje op de Jongerenkaart en de Rail Aktief kaart, de vastrechtkaarten die recht geven op een korting van 40 procent in de daluren. Verwacht wordt dat in de komende maand de 250.000ste Rail Aktief kaart verkocht gaat worden, een absoluut record.

Ook de Zomertoerkaart – drie dagen onbeperkt reizen voor 79 gulden binnen tien dagen – heeft het goed gedaan. Er werden 83.000 van deze kaarten verkocht tegen 77.000 vorig jaar. Kopers waren vooral reizigers tussen de 30 en 55 jaar, van wie 60 procent autobezitter was.

Om nog meer autobezitters in de trein te krijgen gaan de spoorwegen luxe en comfort verbeteren. Op de nachttrein naar Wenen komen binnenkort nieuw opgebouwde slaapwagens, die een hotelachtig interieur krijgen. Per compartiment is plaats voor drie personen, maar grotere groepen kunnen de tussendeur wegschuiven. De plaatsen beschikken over meer ruimte en er is een betere airconditioning aangebracht. De toeslag per slaapplaats is iets meer dan tachtig gulden. Wie alleen wil slapen betaalt het driedvoud daarvan.

Zakenreizigers in het oosten van het land – er worden er 20.000 aangeschreven – krijgen de uitnodiging eens een dagje de auto thuis te laten en de trein te proberen. Ze kunnen dan profiteren van een goedkope huurfiets, treintaxi en een gratis treinkaartje voor een dag.

De zakenman die relaties een totaal andere maaltijd wil voorzetten, kan boeken voor de Gourmet Express, die in november gaat rijden tussen Utrecht, Arnhem, Nijmegen, Den Bosch en van daaruit verder naar Tilburg, Breda, Rotterdam en Tilburg. De maximaal 80 deelnemers krijgen een zesgangen diner, een wijnproeverij en een treinretour eerste klas van en naar hun woonplaats voor 165 gulden. Vorig jaar waren alle ritten uitverkocht.

Ook de wat sobere aanbiedingen van de NS doet het goed, al werden 15 procent minder dagtochten verkocht. Dat hoeft nog niet te betekenen, dat er minder belangstelling is voor deze tochten. Ze zijn alleen moeilijker te tellen, omdat de pas ingevoerde zomertoer en de OV-jaarkaarten het zicht op de aantal treinreizigers naar pretparken versluiert.

De trein-wandelkaarten doen het ook prima. Tot nu toe werden er 30 procent meer verkocht dan in 1991; tot en met augustus al 32.500 wandelkaartjes, wat goed is voor het dubbele aantal wandelaars.
Van de dagtochten is de Efteling nog veruit de grootste afnemer; dit seizoen weer goed voor 100.000 kaartjes. Ver daarachter volgden Madurodam (28.000), Artis (23.300), Duinrell (19.500 en Madame Tussaud (16.000).

Een groot succes was ook de Efteling Expres vanuit Groningen, die blijkens een onderzoek voor de helft door Eftelingbezoekers werd gebruikt en verder voor bezoekers van het Dolfinarium, Spoorwegmuseum, het Land van Ooit, Autotron en met een Utrechtse overstap naar de Floriade. Veertig procent van de reizigers had bewust de auto laten staan. Normaal ligt dat percentage reizigers bij dagtochten op 19 procent.

Van de combinatie trein-toegangsbiljet was de Floriade dit jaar veruit de kampioen met over de 160.000 combinatiekaartjes. Daarnaast kwamen nog eens 250.000 reizigers per trein zonder toegangskaartje naar de Floriade, waarmee de NS 15 procent van de bezoekers naar de Floriade bracht.

'Wereldprimeur' Blijdorp: Europese otters geboren

Het is geheim gehouden, maar gisteren zijn ze in Blijdorp gepresenteerd: twee Europese otterjongen. Ze verkeren in blakende gezondheid en zijn, met de staart meegemeten, intussen al bijna een halve meter lang. Woordvoerster Constance Alderliesten van Blijdorp verklaart dat de geboorte in gevangenschap 'misschien wel een wereldprimeur is'.

Daar zag het vorig jaar niet naar uit, doordat het enige otterwrouwtje van Blijdorp stierf. Maar met een geleend exemplaar van de dierentuin uit Innsbruck bleek het overgebleven mannetje het uitstekend (en achteraf vruchtbaar) te kunnen vinden.

„In Nederland is de Europese otter als gevolg van vervuiling uitgestorven. Er bestaan plannen om het dier, net zoals de bevers in de Biesbosch, weer uit te zetten. Daar zullen we onze twee borelingen voor beschikbaar stellen," zegt Alderliesten.

Vanaf vandaag zijn de dieren voor het publiek te bezichtigen, maar het kan lang duren om ze ook te zien te krijgen. Het nest van de beesten bestaat uit een buizenstelsel en biedt nogal wat schuilhoeken.

Nederland 1

KRO/NCRV
15.53 Nieuws voor doven en slechthorenden.
16.00 ●● Journaal.
16.09 (TT) AVRO Service Salon. Gevarieerd middagmagazine.
17.02 Rondom tien. Praatprogramma.
17.45 Boggle, woordspel.
18.15 Sesamstraat. Gevarieerd kindermagazine. Vandaag: Verwondingen.
18.30 (TT) Jeugdjournaal.
18.40 (TT) Het Klokhuis. Informatief kindermagazine.
19.00 Natuurlijk genezen. Gezondheidstips.
19.28 Dinges. Spelprogramma waarin volwassenen raden wat kinderen bedoelen. Vaste panelleden: Martiene van Os en Joris Lutz. Presentatie: Frank Masmeijer.
20.00 (●●+TT) Journaal.
20.25 Matlock. Amerikaanse misdaadserie. Afl.: De maitresse.
Matlock verdedigt een vrouw die wordt beschuldigd van de moord op haar echtgenoot.
21.19 Kenmerk. Actualiteitenrubriek.
21.49 Bericht van de Wilde Ganzen.
21.54 Leidse Kade live. Levende popmuziek uit Nederland en Vlaanderen. Deze week: Tröckener Kecks.
22.20 (TT) Werelden: De twee kanten van het glas, documentaire over de afdeling Verloskunde van het Academisch Ziekenhuis van de VU in Amsterdam.
Kinderen die te vroeg geboren worden, vrouwen die een bevalling bijna niet overleven; een zwangerschap van een kind met afwijkingen, DES-dochter zijn en daardoor je kind steeds te vroeg verliezen. Het is een greep uit de problemen waar de afdeling verloskunde van het VU-ziekenhuis dagelijks mee te maken heeft. In tien jaar tijd heeft de medische technologie rond zwangerschap en geboorte een ongekend hoge vlucht genomen.
23.39 De moderne mens als wereldbouwer. Uitzending van De Vrije Gedachte.
23.49-23.54 ●● Journaal.

Nederland 2

EO/NOS
10.00 (TT) Vrouw-zijn, vrouwenmagazine gepresenteerd door Marion Lutke.
10.50-11.20 In beeld. Gefilmd portret van schilderes Anneke Kaai. (herh.).
13.00-13.07 Nieuws voor doven en slechthorenden.
16.00 ●● Journaal.
16.08 De familie Robinson (Swiss Family Robinson), 50-delige tekenfilmserie. Afl.1: Een onverwachte uitnodiging.
16.37 Ik ben Benjamin Ben, kinderserie.
17.05 Skippy. Australische jeugdserie. Afl.: Naar de grote stad. Parkopzichter Sonny Hammond krijgt een baan in de stad. Zijn tweeling Jerry en Lou vinden het vreselijk om hun lievelingskangoeroe Skippy in de bush achter te laten.
17.30 Tijdsein, actualiteitenrubriek.
18.00 ●● Journaal.
18.20 Ik weet het beter, spelprogramma gepresenteerd door Bert van Leeuwen.
18.50 Hobby-tv, vrijetijdsmagazine.
19.15 Black Beauty. Engelse jeugdserie. Afl.: De oude wereld. 1902. Nigel Denning eist van zijn schoonvader zijn 12-jarige dochter Vicky op. Nigel wil samen met zijn tweede vrouw en Vicky naar Nieuw-Zeeland vertrekken.
19.45 Overal en nergens: Dodelijke gangs, documentaire over jeugdbendes in Dallas.
20.20 Gegijzeld (Held hostage). Amerikaanse speelfilm uit 1990 van Roger Young. In 1984 wordt in Beiroet CNN-verslaggever Jerry Levin ontvoerd door Arabische terroristen. Zijn vrouw Cis stelt alles in het werk om haar man te vinden.
21.55 Wereld van verschil, 13-delig bijbelstudieprogramma.
22.20 Het gat in de ozonlaag. Engelse documentaire.
22.54 Frontline. Informatieve religieuze serie.
23.25 Ontdek de psychologie? Afl.1.
23.55 Ziekteverzuim. Voorlichtingsprogramma.
00.00-00.05 ●● Journaal.

Nederland 3

Vara/NOS
08.53-09.00 Nieuws voor doven en slechthorenden.
09.30 Boekenbuis IV, afl.2.
10.00 Iedereen is anders. afl.2.
10.30 (TT) Leven onder de farao's, afl.1.
11.00 (TT) Christendom, afl.2.
11.30-12.00 (TT) Schrijvers over vaders, afl.2.
18.00 ●● Journaal.
18.18 Georg and Mildred. Engelse comedy-serie. Afl.: George's geheime archief.
George is erg aangeslagen na het overlijden van zijn vogeltje. Mildred probeert een zinvolle bijdrag te leveren aan de plaatselijke rommelmarkt, maar weet niet dat er tussen de oude tijdschriften voor George waardevolle lectuur ligt verborgen. (herh.).
18.48 (TT) Lingo. Woordspel, gepresenteerd door Robert ten Brink, waarin spelers razendsnel vijf-letterwoorden moeten vinden.
19.20 Kinderen voor Kinderen Festival 1992. Muziekprogramma. Het Kinderen voor Kinderen Festival 1992 kent vier voorrondes, twee halve finales en een finale, die allen voorafgaan aan de traditionele uitzending van Kinderen voor Kinderen 13 op 10 november.
Elk koor zingt drie nummers uit het brede scala van liedjes van plaat 1 tot en met 12. Daarnaast is, op de plaats van herkomst van de koren, een eigengeschreven clip opgenomen. Vanavond treden De Waagzangertjes uit Alkmaar en Lierum Laarum uit Laarne (Vlaanderen) in een vriendschappelijk strijdperk. Presentatie: Bart Peeters.
20.09 Youp van 't Hek: Alles of nooit, conference.
22.00 (●●+TT) Journaal.
22.15 Studio sport journaal.
22.30 Nova. Actualiteitenprogramma. Presentatie: Maartje van Weegen.
23.04 Witteman, Paul Witteman interviewt en confronteert mensen uit de politiek en samenleving.
23.49 Natuurmoment.
23.58-00.03 Nieuws voor doven en slechthorenden.

RTL4

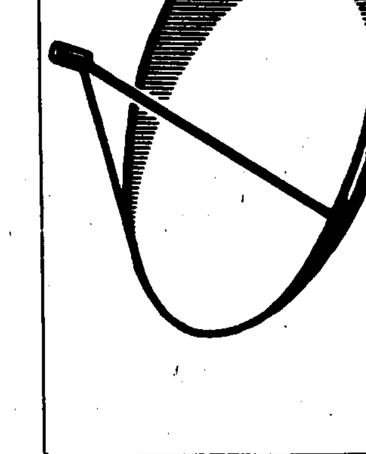
07.00, 07.30 en 08.00 Nieuws.
07.05 en 07.35 Cartoons.
08.05 The bold & the beautiful.
08.30 Nieuws.
08.35 Santa Barbara. (herh.).
09.00 Nieuws.
09.10 Rad van fortuin. (herh.).
09.35 Goede tijden slechte tijden, Nederlandse dramaserie. (herh.).
10.05 As the world turns. Serie.
10.50 Onopgeloste mysteries. Amerik. docu-drama. Afl.: Face on mars.
11.35 Radio Studio live. Open window television.
12.45 Flaming star. Amerikaanse speelfilm uit 1960.
14.15 De draagmoeder, telenovela.
14.45 The Oprah Winfrey show, Amerikaanse talkshow. (herh.).
15.30 Santa Barbara, soapserie.
16.00 Telekids. Kinderprogramma met onder andere The new adventures of Batman.
16.30 Prijzenslag, spelprogramma.
17.00 5 uur show.
18.00 Zes uur nieuws.,
18.20 The bold & the beautiful.
18.50 Minispel: Gebarentaal, spel.
19.00 Rad van fortuin.
19.30 Avondnieuws.
19.50 Het weer door John Bernard.
20.00 Goede tijden slechte tijden. Nederlandse dramaserie.
20.30 De soundmixshow. Zesde van een nieuwe serie afleveringen waarin kandidaten hun favoriete groep of artiest imiteren.
21.55 Showtime. Eerste aflevering.
22.45 Barend & van Dorp. Eerste aflevering.
23.45 Geldwijzer. Eerste aflevering met informatie over geld en geldzaken.
23.55 Laatste nieuws.
00.10 Studs. Aflevering van deze Amerikaanse dating-show waarin twee mannen een blind-date krijgen met (dezelfde) drie vrouwen.
00.40 The Oprah Winfrey Show. Amerikaanse talkshow. (herh.).
01.25 De draagmoeder. (herh.).
01.50 The haunting of Julia. Amerikaanse speelfilm uit 1976. Regie: Richard Loncraine.
03.25 Nachtprogramma.

België/TV 1

14.30 Schooltelevisie. Verkeersopvoeding: Les 1.
15.00-15.30 Biologie: Het menselijk lichaam. Les 3.
17.25 Duupje, kinderserie. Afl.: Kleur.
17.30 Saartje en Sander. Animatieserie. Afl.: Kabouters bestaan niet.
17.40 Prikballon, kindermagazine.
17.55 Tik tak, animatieserie. Afl.274.
18.00 Journaal.
18.10 Mooi en meedogenloos (The bold and the beautiful). Amer. serie.
18.35 Top score, spelprogramma.
19.03 Buren (Neighbours). Australische serie. Afl.948.
19.25 Mededelingen en overzicht.
19.30 Journaal en Sport.
20.00 Schwarzwaldklinik. Duitse ziekenhuisserie. Afl.: Christas schwester Tag.
20.45 Matlock. Amer. misdaadserie. Afl: The pro.
21.30 Panorama.
22.30 Vandaag en Sport.
22.55 Programma van de Stichting Syndicale Omroep.
23.20-23.25 Coda. Fragment uit Hobokwartet in F KV 370 van Mozart. Uitgevoerd door The Brussels Virtuosi.

België/TV 2

18.50 Journaal.
19.00 Schooltelevisie: Kampioenen van het veilig verkeer. Les 4.
19.30 Het capitool (Capitol). Amerikaanse soapserie.
19.53 Kronieken. Vandaag: Zo leefde Diepenbeek.
20.00 American chronicles. Documentaire serie over Amerikaanse zeden en gewoonten. Afl.5.
20.30 Tekens: Jean-Paul Satre: Wij verzetten ons met recht. Kunstmagazine met een politieke biografie. Afl.4: Sartre contra Sartre.
21.30 Journaal en Sport.
22.00 Première film & video.
22.30-00.00 Short film about love; Krotki film o milosci. Poolse speelfilm uit 1988 van Krzysztof Kieslowski.

België/RTBF 1

12.05 Vacaturebank. **12.25** Jeunes docteurs (pour la vie). **13.00** Nws. **13.20** Les soeurs Brontë, Franse biografische speelfilm uit 1979. **15.15** Télétourisme. **15.45** Genies en herbe. **16.15** Nouba nouba. **17.10** Jeu des dictionnaires. **17.35** Beverly Hills 90210. **18.30** Ce soir. **18.55** Le bon numéro. **19.30** Journ. **20.05** Autant savoir. Vandaag: Slachtoffers van de kleine criminaliteit. **20.35** Un weekend sur deux. Franse komedie uit 1989. **22.20** Coup de film. **22.35** Quelques histoires pour Eléonore, portret van een man die lijdt aan een fatale ziekte. **23.25** Laatste nws. **23.40** 24 H sur les marchés. **23.45-23.55** Présence protestante.

België/Télé 21

16.40 Georges Thines, l'homme orchestre, portret. **17.40** Nouba nouba. **18.30** Radio 21. **19.00** La présence protestante. **19.30** Journ. **20.00** Art 21: Frederic Flamand, portret. **20.30** Musique: The fall of Icarus, muziekspektakel van Fabrizio Plessi. **21.20** Journ. **21.50** ■ Les dimanches de Ville-d'Avray, Franse speelfilm uit 1962. **23.40-00.00** Le jeu des dictionnaires.

TV 5

07.00 Ochtendprogr. **11.55** Nieuws. **12.00** La chance aux chansons. **12.40** Zwitsers nieuws. **13.10** La bonne aventure. **13.40** Bouillon de culture. **15.10** Viva. **16.00** Nieuws. **16.10** Vision 5. **16.30** Une péché d'enfer. **17.00** Comment ca va? **17.30** Gourmandises. **17.45** Méthode Victor. **18.00** Questions pour un champion. **18.30** Nieuws. **19.00** Clin d'oeil. **19.10** Jeu des dictionnaires. **19.30** Belg. nieuws. **20.00** Faut pas rever. **21.00** Nieuws. **21.30** En savoir plus. **22.45** Nieuws. **23.05** Persoverzicht. **23.20** Alice. **00.05** Entretiens. Vandaag: Jean-Jacques. **00.35-01.20** Concert. Het Filharmonisch Orkest van Luik speelt o.a. werken van Mendelssohn en Mozart.

RAI UNO

06.50 Ochtendprogr. **12.30** Nieuwsflits. **12.35** La signora in giallo. Serie. **13.30** Nieuws. **13.55** TG 1 tre minuti di. **14.00** Scarpette rosse. Speelfilm. Aamsl. Speelfilm. Aansl. Big! autunno. **17.35** Spaziolibero. **17.55** Oggi al parlamento. **18.00** Nieuws. **18.10** Mostra internazionale di musica leggera. **18.40** Il tempo della scelte. **19.40** Il naso di Cleopatra. **20.00** Nieuws. **20.40** Dove la terra. **22.45** Nieuws **23.00** Il rischio e l'obbedienza. **00.00** Laatste nieuws. **00.30** Oggi al parlamento. **00.40** Mezzanotte e dintorni. Aansl. Fantasy par-

BBC 1

06.00 Teletekst. **06.30** BBC Breakfast news. **09.05** Perfect strangers. Amer. comedyserie. **09.30** Labour Party conference 92. **10.00** nws. **10.05** Playdays. **10.25** Jimbo and the jet set. **10.35** Labour Party conference 92. Vervolg, met om 11.00 en 12.00 nws. **12.55** Reg. nws. **13.00** nws. **13.30** Neighbours. **13.50** Going for gold. **14.15** Trottie true. Engelse speelfilm uit 1949. **15.50** Puppydog tales. **15.55** Noddy. **16.10** Star pets. **16.20** Get your own back. **16.35** Uncle Jack and the dark side of the moon. **17.00** Newsround. **17.05** Blue Peter. **17.35** Neighbours. **18.00** nws. **18.30** Reg. nwsmagazine. **19.00** Top of the pops. **19.30** EastEnders. Soapserie. **20.00** As time goes by. Comedyserie. **20.30** Waiting for God. Comedyserie. **21.00** nws. Aansl. Reg. nws. **21.30** Crimewa[...] file. Serie. **22.20** One foot in the gra[...] **22.50** Question time. **23.50** Law [...] order. Misdaadserie. **00.40-00.**[...] Weerbericht. **02.15-03.15** BBC Sele[...] Accountancy television.

BBC 2

06.45 Open universiteit. **08.00** Bre[...] fast news. **08.15** Arthur Negus enjo[...] **08.30** Play better golf. **09.00** Play it [...] fe. **09.10** Schooltv. **09.30** Let's s[...] **09.45** Schooltv. **10.15** Over the mo[...] **10.30** Schooltv. **12.50** Business m[...]ters. **13.20** Bertha. **13.35** Crystal Tip[...] and Alistair. **13.40** Schooltv. **14.**[...] nws. Aansl. Schooltv. **14.15** Labo[...] Party Conference 92. Met om 15.00 [...] 15.50 nws. **17.30** News from eve[...] angle. **18.00** Carry on up the Khyb[...] Engelse speelfilm uit 1968. **19.30** P's [...] Q's. Vandaag: Journalisten tegen ju[...]ten. **20.00** A Cook's tour of Franc[...] **20.30** Top gear: o.a. test Toyota Cor[...]la. **21.00** Bottom. **21.30** Present imp[...]fect. Serie. **22.30** Newsnight. **23.**[...] The late show. **00.00-00.30** Open u[...]versiteit. **03.00-04.00** BBC Sele[...] Royal College of Nursing update.

Eurosport

09.00 Atletiek. Worldcup finales. He[...] **12.00** Eurotop event. Herh. **14.30** Te[...]nis. Davis cup. Herh. **17.00** Mountai[...] bike. **17.30** Autosport. **18.00** WK Bo[...]building. **19.00** Tennis. ATP Toe[...] **20.30** Trans world sport. **21.30** Eu[...]sport nieuws. **22.00** Europa cup vo[...]bal. **23.30** Kickboksen. He[...] **00.30-01.00** Eurosport nieuws.

Sportnet

08.00 Golf. Nieuws. **08.30** Tennis. F[...]nale. **10.00** Christie's historic ca[...] **11.00** Kickboksen. Intern. wedstrijde[...] **12.00** Revs. Nieuws. **12.30** Honkb[...] **14.30** Dragracing. **15.00** Tennis. Hal[...]finale Duitse open. **16.00** Challeng[...] bowl III. **17.00** Golf. Duitse open. **19.**[...] Autosport. **19.30** Powerboatrace[...] **20.30** Faszination. **21.30** Brazil. vo[...]bal. **22.00** Spaans voetbal. **23.00** Go[...] Duitse open. **00.00** Powerboatrace[...] **01.00-02.00** Faszination.

Super Channel

05.30 Victory with Morris Cerullo. **06.**[...] Super shop. **06.30** Money and politic[...] **07.00** Business daily. **07.10** Easte[...] Europe reports. **07.30** News watc[...] **08.00** ITN world news. **08.30** New[...] watch. **09.00** Channel E. **09.30** Sup[...] shop. **11.00** Videofashion. **11.30** M[...]ney and politics. **12.00** Business ins[...]ders. **12.30** Business daily. **12.40** Ea[...]tern Europe. **13.00** Japan busines[...] today. **13.30** News watch. **14.00** Insid[...] edition. **14.30** Serie noire. Afl.: Blu[...] landscape. **15.00** The mix. **16.00** A[...] mixed up! **17.00** On the air. **18.30** Bo[...]nanza. Westernserie. **19.30** Serie n[...]re. Herh. **20.00** Cult tv - I spy. Detec[...]veserie. **21.00** Inside edition. **21.**[...] Film Europe. **22.00** ITN world new[...] **22.30** Business daily. **22.40** Repor[...] **22.48** US Market wrap. **23.00** Destina[...]tion inner space. Amer. sf-film uit 196[...] **00.35** News watch. **01.05** Film Europ[...] **01.35** All night mix.

MTV

06.00 Awake on the wildside. **09.0**[...] Paul King. **12.00** Simone. **15.00** Gre[...]test hits. **16.00** The report. **16.15** At th[...] movies. **16.30** News at night. **16.45** [...] From 1. **17.00** Yo! Raps today. **17.3**[...] Prime. **19.00** Dial MTV. **19.30** Mo[...] wanted. **21.00** Greatest hits. **22.00** Th[...] report. **22.15** At the movies. **22.3**[...] News at night. **22.45** 3 From 1. **23.0**[...] Kristiane Backer. **02.00** Night videos.

CNN

06.30 Moneyline. **08.45** CNN New[...]room. **11.30** Business morning. **12.**[...] Business day. **13.30** Business Asi[...] **14.00** Larry King. **15.00** World da[...] **16.30** Crier and Co. **19.00** World bu[...]ness tonight. **20.00** The internation[...] hour. **22.00** World business tonigh[...] **22.30** Showbiz today. **23.00** The wor[...] today. **00.00** Moneyline. **00.30** Cross[...]re. **01.00** Prime news. **02.00** Lar[...] King. **04.30** Showbiz today.

Duitsland 1

06.00 Morgenmagazin. Ontbijttv, met elk half uur heute-Nachrichten.
09.00 Heute.
09.03 Das Buschkrankenhaus.
09.45 ●● Let's move. Fitness. Afl.15.
10.00 Heute.
10.03 ARD-Ratgeber: Technik. Herh.
10.35 ZDF-info Verbraucher. Vandaag: o.a. Speculatie met tweedehands goederen.
11.00 Heute.
11.03 Umschau.
11.25 Verkehrsgericht. Afl.: Bewusstlos über Rot. Herh.
12.55 Persoverzicht.
13.00 ZDF-Mittagsmagazin. Met heute-Nachrichten.
13.45 Wirtschafts-Telegramm.
14.00 Tagesschau.
14.02 Hallo Spencer. Kinderserie.
14.30 Joos und Iyambo. Jeugdserie.
15.00 Tagesschau.
15.03 Der Weisse Wal. Jeugdserie.
15.30 Das Kolumbus-Komplott. Documentaire serie.
16.00 Tagesschau.
16.03 Talk täglich. Vandaag: Alles ausser Tennis!
16.30 (TT) Vale Tudo - Um jeden Preis. Braziliaanse soapserie.
17.00 Punkt 5 - Länderreport.
17.15 Tagesschau.
17.35 Marienhof, serie.
18.30 Hier und Heute, actualiteiten.
18.45 Blank Meier Jensen, misdaadserie. Afl.: Volltreffer.
20.00 (TT) Tagesschau.
20.15 Unser Kanzler Kohl. Filmportret van bondskanselier Helmut Kohl.
20.59 Tagesthemen-Telegramm.
21.00 (TT) Der 7. Sinn. Verkeerstips.
21.03 Voll daneben. Humor en sketches.
21.30 Auf der Couch. Talkshow. Speciale gast: Iris Berben.
22.30 Tagesthemen.
23.00 Helmut Kohl - Eine Ära. Interview met de bondskanselier naar aanleiding van zijn 10-jarig dienstjubileum.
23.45 Strassenhändler. Documentaire over drie straatventers.
00.30 Flamingo Road. Amerikaanse serie. Afl.: Der Fremde.
01.15 Tagesschau.
01.20-01.25 Zuschauen - Entspannen - Nachdenken. Oktobertag.

Duitsland 2

06.00 Morgenmagazin. Ontbijttv.
09.00 Heute.
09.03 Das Buschkrankenhaus. Serie.
09.45 ●● Let's move. Fitness. Afl.15.
10.00 Heute.
10.03 ARD-Ratgeber: Technik. Herh.
10.35 ZDF-info Verbraucher. Consumententips.
11.00 Heute.
11.03 Umschau.
11.25 Verkehrsgericht. Serie nagespeelde rechtszaken.
Vandaag: Bewusstlos über Rot. Herh.
12.55 Persoverzicht.
13.00 ZDF Sport extra. Grand Prix tennistoern. voor dames te Leipzig.
17.00 Heute.
17.10 Sport heute.
17.15 ●● Länderjournal.
17.50 SOKO 5113. Duitse politieserie. Afl.: Der Kuss des Vaters.
19.00 Heute.
19.20 ●● Liebe auf den ersten Blick.
20.00 Harald Juhnke. Show rond deze showmaster.
21.00 WISO. Sociaal-economisch magazine.
Vandaag: Wieviel Arbeitslose gibt es wirklich?
21.45 Heute-journal.
22.15 Live. ZDF-talkshow vanuit de Alte Oper in Frankfurt.
23.30 Fanny und Alexander. 4-delige tv-film van Ingmar Bergman.
Afl.3: Die Dämonen.
In het huis van Isak Jacoby heeft Alexander 3 bijzondere ervaringen. Opnieuw ziet hij de geest van zijn vader; god openbaart zich aan hem en hij ontdekt Ismael, Jacobis 16-jarige neef, om zijn magische krachten in de kelder is opgesloten.
00.55 heute.
01.00-01.45 Ohara. Misdaadserie. Met: Pat Morita, Jon Polito, Richard Yniguez e.a. Afl.: Laura. Ohara heeft eigenlijk een vrije avond maar belandt in een patrouille-wagen met 2 jongere collega's. Deze wordt naar een derderangs bar gedirigeerd, waar ene Laura volledig in de war is. Zij intrigeert Ohara, omdat ze periodiek aan ernstig geheugenverlies lijdt.

Duitsland 3 West

08.55 Tele-Gym. **09.10** Schooltelevisie. **09.40** Cursus Engels voor gevorderden. **10.10** Schooltv. **11.40** Teletekst. **11.50** Malu Mulher. Braziliaanse serie. **12.15** Gesucht - Gefunden. Herh. **13.45** Plus 3 extra: Auf dem Wege nach Europa. Informatieve serie over de toekomstige openstelling van de Europese grenzen. Afl. 7: Der Pharmakoloss. Herh. **14.15** West 3 aktuell. **14.20** FensterPlatz. **15.25** Der schwarze Schwan Israels: Else Lasker-Schüler. Filmportret. Herh. **15.55** Sport im Westen aktuell. **16.00** West 3 aktuell. **16.05** Schlüsselloch. Interviews. Afl. 2: Wolfgang Fierek en Herbert Fux. **16.30** Schooltv. **17.30** Cursus psychologie. **18.00** Aktuelle Minute. **18.01** Caruso & Co.. Poppenspelserie. **18.30** Abenteuer überleben. Natuurfilmserie. **19.00** Aktuelle Stunde. Reg. magazine met sport en Raamprogr.'s. **20.00** The Spikes gang. Amer. speelfilm uit 1973. **21.30** West 3 aktuell. **21.45** Buchladen. Literair magazine. **22.25** Linie K. **22.30** Capital city. **23.20** FilmFestival Köln 1992. **00.05** Laatste nieuws. Aansl. Zur Nacht.

Duitsland 3 SWF

08.15 Medizin nach Noten. **08.30** Cursus psychologie. **09.00** Schooltelevisie. **10.40** Non-Stop-Fernsehen. **14.00** Schooltelevisie. **14.30** Russisch bitte! Cursus Russisch. **15.00** Hallo, wie geht's? **15.15** MuM: Rabatz um Rabatte. Herh. **16.00** Die Lernmaschine. **16.30** Sag die Wahrheit. **17.00** Cursus psychologie. **17.30** Die Sendung mit der Maus. **17.58** Zoo-Olympics. **18.00** Ferdy. **18.26** Das Sandmännchen. **18.30** Das Südwest-Journ. **19.00** Hallo, wie geht's? **19.15** Die Sendung mit dem Stier - Europafeature. Europese special van dit magazine over een dorp in de voormalige DDR. **20.00** Lindenstrasse. **20.30** Transparent. Politiek-historisch magazine. **21.00** Nieuws. **21.15** Sport unter der Lupe. **22.00** Goethe, Schiller & Co. Literair magazine. **23.00** Die Günstlinge des Mondes (Les favoris de la luna), Franse speelfilm uit 1984 van Otar Iosseliani. **00.40** Aktuell. **00.45** Non-Stop-Fernsehen.

SAT 1

05.30 Regional-Report. Herh. **06.00** Ontbijttv met früh dran, sport. **08.30** Neighbours. Herh. **09.00** Nieuws. **09.05** Punkt, Punkt, Punkt. **09.30** Hotel. Herh. **10.20** Bonjou, Kathrin. Duitse muziekfilm. Herh. **11.55** Glücksrad. Aansl. Tip des Tages. **12.45** Tele Börse. Met Nieuws. **13.35** Unter der Sonne Kaliforniens (Knots landing). **14.30** Neighbours. Afl.: Verlobung und Trennung. Aansl. Nieuws. **15.05** Hotel. Afl.: Risiken. **16.00** MacGyver. Afl.: Die schwarze Perle. Aansl.Nieuws. **17.05** Geh aufs Ganze. **17.45** Reg. progr.'s. **18.15** Bingo. **18.45** Nieuws. **19.00** dran. Sportmagazine. **19.15** Glücksrad. **20.00** Kanzler aller Deutschen. Het decennium van Helmut Kohl. **20.15** Wolffs Revier. Duitse misdaadserie. Afl.: Katharina und Kaviar. **21.15** Ulrich Meyer: Einspruch! **22.15** Spiegel TV-Reportage. **22.50** Nieuws en sport. **23.00** Wer Gewalt sät (Straw dogs), Engelse misdaadfilm uit 1971. **01.05** MacGyver. Herh. **01.55** Akut. Herh. **02.25** Progr.-overzicht. **02.35** Teletext.

RTL Plus

06.00 RTL aktuell.
07.00 Guten Morgen Deutschland.
08.50 Owen Marshall (Owen Marshall, counselor at law), Amerikaanse serie. Afl.: Ein ehrenvoller Tod. Herh.
09.45 Reich und schön (The bold and beautiful), Amerikaanse serie.
10.10 Dr. med. Marcus Welby (Marcus Welby M.D.), Amerikaanse serie. Afl.: Geborgtes Leben. Herh.
11.00 Viva. Infotainment-liveshow.
11.30 Familienduell. Spelprogr.
12.00 Punkt 12. Middagmagazine.
12.30 Jung und leidenschaftlich. Wie das Leben so spielt (As the world turns). Amerikaanse soapserie.
13.20 California Clan (Santa Barbara). Amerikaanse serie.
14.15 Die Springfield Story (The guiding light). Amerikaanse serie.
15.00 Quincy (Quincy, M. E.), Amerikaanse serie. Afl.: Tod im Casino (1).
16.00 Hans Meiser. Talkshow.
17.00 Riskant! Spelprogramma met Hans-Jürgen Bäumler.
17.30 Der Preis ist heiss. Spelprogramma met Harry Wijnvoord.
18.00 Elf 99. Magazine.
18.45 RTL aktuell.
19.15 Explosiv - Das Magazin. Magazine. Presentatie: Barbara Eligmann.
19.45 Gute Zeiten, schlechte Zeiten. Duitse serie.
20.15 Ein Engel für Felix. Serie. Afl.: Asphalt-Dschungel.
21.15 Notruf. Reddingsacties. Presentatie: Hans Meiser.
22.15 Wie bitte?!
23.15 Gottschalk. Gevarieerde talkshow.
00.00 L.A. law - Staranwälte, Tricks, Prozesse. Amerikaanse advocatenserie. Afl.: Blumen für die Staatsanwältin. Herh.
01.00 Eine schrecklich nette Familie (Married... with children). Amer. serie. Afl.: Der König der Klos. Herh.
01.30 Quincy (Quincy, M. E.), Amerikaanse serie. Herh.
02.25 Dr. med. Marcus Welby (Marcus Welby M.D.). Amer. serie. Herh.
03.20 Hans Meiser. Talkshow. Herh.
04.15 Explosiv - Das Magazin. Herh.
04.40 Gute Zeiten, slechte Zeiten. Herh.
05.10 Elf 99. Herh.

TV FILMS VIDEO

RTL4
12.45 Flaming Star staat te boek als de beste Elvis-film. Deze is dan ook geregisseerd door Don Siegel. Elvis als halfbloed, tussen twee culturen. Uit 1960.

BBC 1
15.15 Trottie true. Biografie over een revuesterretje met hoge connecties in het Londen van de eeuwwisseling. In 1949 gemaakt door Brian Desmond Hurst, met Jean Kent, James Donald.

BBC 2
19.00 Carry on... up the Khyber. Dommige klucht over paniekzaaiend Carry On-team in India, anno 1895. Olifanten met Engelse nummerborden. Regie in 1968 van Gerald Thomas, met Sidney James, Kenneth Williams.

Duitsland 3, West
20.00 The spikes gang. Routineuze misdaadfilm van Richard Fleischer uit 1974. Lee Marvin als doorgewinterde slechterik leidt jongens op tot bankrovers. Ook met Ron Howard.

● *Elvis Presley in gezelschap van Dolores del Rio. (RTL4 - 12.45 uur).*

Francis D. Lyon, met Sheere North, Scott Brady. Wetenschappers in onderzees laboratorium worden bedreigd door buitenaardse cocon. Uit 1966.

RTL4
1.50 Full circle. Pretentieus psycho-drama uit 1976, met Mia Farrow als een vrouw die na de dood van haar dochtertje haar man verlaat en waanzinnig wordt. Ook met Keir Dullea, Tom Conti. Regie van Richard Loncraine.

belgië/TV 2
22.30 A short film about love. Oorspronkelijk een deel van Kieslowski's onvolprezen Dekaloog, werd tot een langere filmversie uitgebreid. Jongeman wordt verliefd op oudere overbuurvrouw, die hij met een telescoop bespiedt. Liefde doet pijn. Met Garzyna Szapolowska. Uit 1989.

Super Channel
23.00 Destination inner space. Routineuze science-fiction van

radio

Radio 1
7.07 AVRO radiojournaal (7.30 en 12.30 Nws. 12.55 Mededelingen t.b.v. land- en tuinbouw). 15,05 NOS Aktueel. 16.05 Echo-magazine (17.30 Nws.). 19.04 Goal. 20.04 Voor wie niet kijken wil. 23.07 Met het oog op morgen. 0.02 VPRO's Nachtleven, met om 0.02 Midnight hour; 1.02 Viva musica exotica; 2.02 After hours; 3.02 Les heures du mal; 4.02 De VPRO op herhaling; 5.02-7.00 Q, Q, le Q.

Radio 2
7.04 Goedemorgen Nederland. 7.53 Het levende woord. 8.04 NCRV's Hier en nu. 8.20 Goedemorgen Nederland. 9.04 Wie weet waar Willem Wever woont? 10.04 Plein publiek. 12.04 G'oud & nieuw. 13.04 NCRV's Hier en nu. 13.20 De kleine 'k'. 14.04 Het belspel. 15.04 Reislustig, reislastig. 16.04 Discogram. 16.47 Iets anders. 17.04 Ook goeienavond. 19.04 De hits van... 20.04 Listen to the music. 22.00-07.00 Zie Radio 1.

Radio 3
6.02 De TROS op 3. 7.04 De hevermoutshow. 9.04 TROS Gouden uren. 12.04 50 Pop of een envelop. 14.04 De TROS presenteert: De nationale Top 100. 18.04 De Avondspits. 19.04 TROS Dancetrax. 21.04 De CD-show. 23.04-24.00 Sesjun.

Radio 4
7.00 Nws. 7.02 Ochtendstemming (8.00 Nws.). 9.02 Muziek voor miljoenen. 11.00 Het ochtendconcert: A. Muz. voor ork. en piano; B. Muz. voor hobo en piano. 13.00 Nws. 13.04 Klassiek op verzoek. 14.00 Metronomium. 16.00 Het afscheid met om 16.00 Het portret. 18.00 Nws. 18.02 Het concert; 20.00 Nws. 20.02 De wandelende tak; 21.00 Voorland; 22.00 Downbeat; 23.00-24.00 Audio art.

Radio 5
6.30-6.50 Scheepvaart- en uitgebreid weerbericht. 8.30 De fascinatie. 9.00 Nws. 9.02 NOS Sportief. 9.25 Waterstanden. 9.30 Dierentuinen. 10.00 Dilemma. 11.00 Gezondheid, een zorg. 12.00 Nws. 12.05 Aardewerk. 13.00 Nws. 13.10 Emmastraat 52. 14.00 Gasten van de KRO. 15.00 Ezelsoor. 15.30 Parochieblad, hoe doe je dat? 15.50 Het levende woord. 16.00 NOS Cultuur. 17.00 De ronde tafel van Pam. 17.25 Boekenwijsheid. 17.35 Postbus 51 radiomagazine. 17.55 Mededelingen en schippersberichten. 18.00 Nws. 18.10 Pop-Eye. 18.40 Dinimiz islam. 19.00 Nieuws en actualiteitenrubriek in het Turks. 19.30 Nieuws en actualiteitenrubriek in het Marokkaans en het Berbers. 20.15-20.30 Nieuws en actualiteitenrubriek in het Chinees.

Omroep Limburg
7.00 Limburg Aktueel. 8.00 Overname landelijke aktualiteiten op Radio 1. 8.30 Limburg Aktueel: kort nieuwsbulletin. 8.33 Limburg op donderdag. 9.00 Licht Limburgs. 10.00 Voor gebruik schudden. Consumentenprogramma met o.a. vaste rubrieken Radio-mobiel en Limburg Culinair. 12.00 Limburg Aktueel op donderdag. 13.00 Overname landelijke aktualiteitenrubrieken. 17.00 Limburg Aktueel. 18.00-18.30 Omroep Limburg Klassiek.

België/Radio 2
6.00 Nieuws. 6.05 Radio 2 regionaal (6.30, 7.00 en 7.30 nws). 8.00 Nieuws 8.10 Bistro & Co. Muziek en culinaire geneugten. 10.00 Nieuws 10.03 Parkeerschijf met Rita Jaenen. 11.50 Het koekoeksnest. 12.00 Radio 2 regionaal. 13.00 Nieuws. 13.10 Roddelradio. 14.00 Hitbox. Met aardige cursiefjes van Wiet van Broekhoven. 17.00 Radio 2 regionaal. 18.00 Nieuws. 18.10 Overstuur, automagazine. 20.00 Het gelag: pop, folk en kroegverhalen. 22.00 Nieuws 22.05 Boem boem, zwarte en blanke pop. 23.30-6.00 Nachtradio.

België/BRF
Elk heel uur nieuws.
6.05 Radiofrühstück + Spiel Glückstreffer (6.15 Wort in den Tag; 6.45 Hörergrusslotterie; 7.15 Veranstaltungstips; 8.30 Presseschau). 9.[...] Gut Aufgelegt. Tips und Them[...] am Vormittag. 12.05 Musik à [...] carte (12.30 BRF Aktuell). 13.[...] Presseschau. 13.05 Musikb[...] 16.05 Popcorn. 18.05 BRF-Aktu[...] (Aktuelles vom Tage). 18.40 Jazz [...] la BRF. 20.00-20.05 Nachrichten[...]

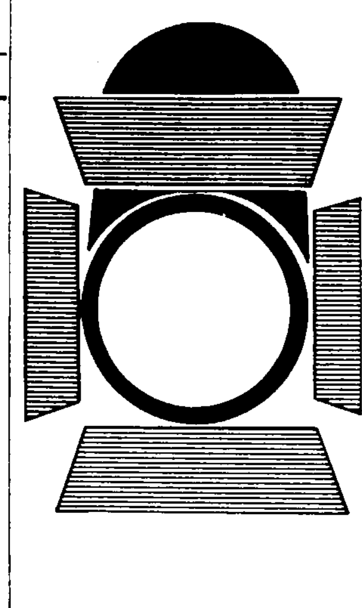
RTL4 Radio
Elk heel uur nieuws.
07.03 Geeuwen met Van Leeuw[...] Bart van Leeuwen. 10.03 Koff[...]kringen, Jan de Hoop. 12.0[...] Goeiemiddag Nederland, Marc J[...]cobs. 14.03 Oorwarmers, Ron B[...]schop. 17.03 Vrijheid-Blijheid, J[...] van de Putte. 19.00 Seven o'clo[...] rock. 22.00 RTL Megahits. 01.[...] RTL Nightshift.

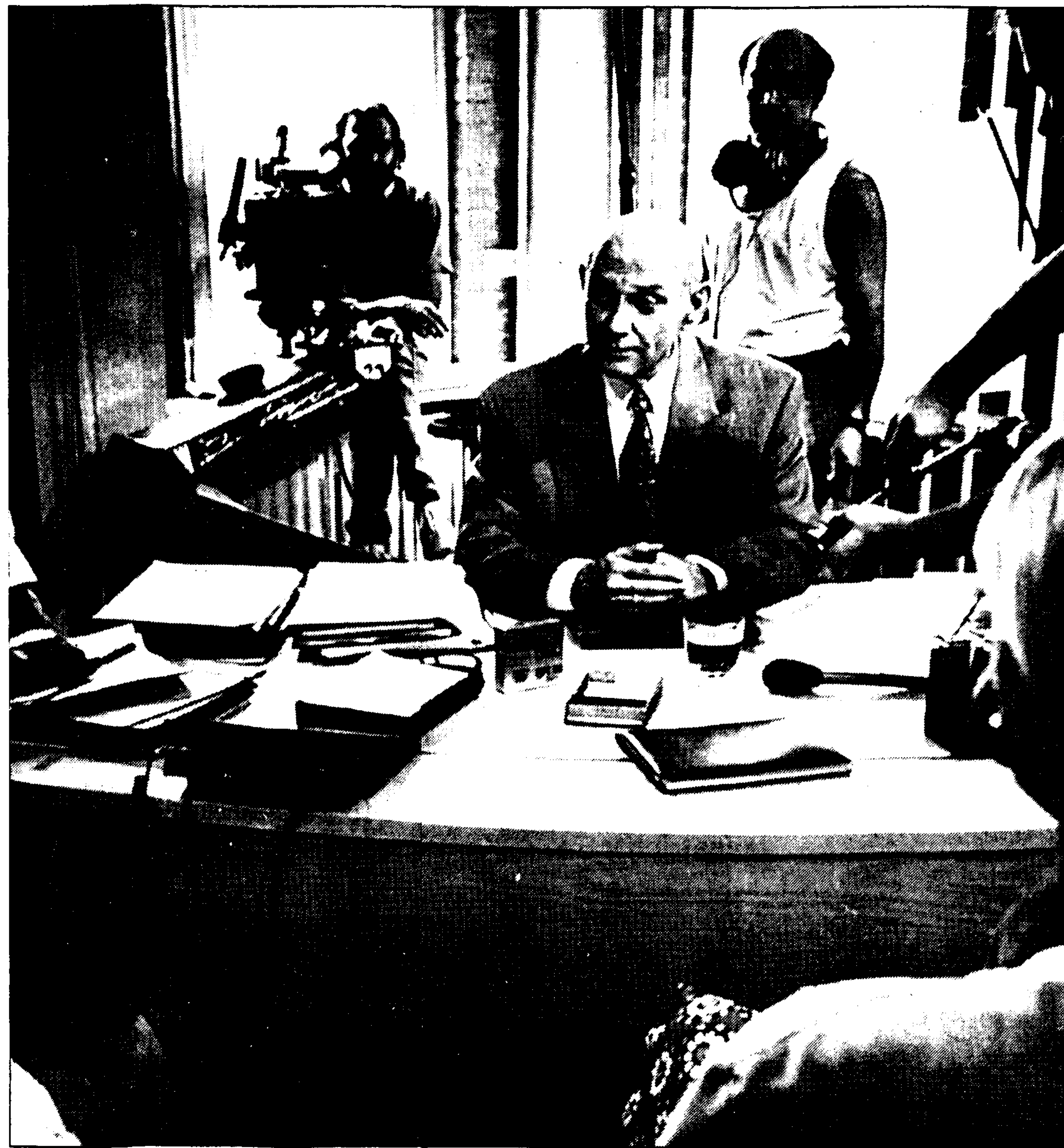
WDR 4
04.05 Radiowecker. 6.05 Morge[...] melodie (nieuws om 7.00 en 8.[...] uur). 8.55 Overpeinzing. 9.[...] Nieuws. 9.05 Musikpavillon (10.[...] nieuws). 12.00 Nieuws en we[...] 12.05 Gut Aufgelegt, Zur Sac[...] (13.00 nieuws). 14.00 Nieuw[...] 14.05 Stichwort Wirtschaft. Auf d[...] Promenade. 15.00 Café-Konze[...] 16.00 Nieuws. 16.05 Heimatme[...]die. 17.00 Der Tag um fünf. A[...]sluitend Musikexpress (18.00 [...] 19.00 nieuws; 19.30 Ohrenbä[...] 20.00 Nieuws. 20.05 Zwische[...] Broadway und Kudamm. 21.[...] Musik zum träumen (22.[...] nieuws). 22.30-4.05 Nachtexpre[...]

Winnaars Televizierring gaan zesde seizoen in

In de rij voor rol in Medisch Centrum West

DOOR SUSANNE VAN VELZEN

● *Opnamen Medisch Centrum in het Zuiderzeeziekenhuis van Lelystad met Rinus Michels, die de figuranten onder zijn hoede heeft.* Foto: GPD

LELYSTAD – Het ruikt heerlijk fris op de vierde etage van het Zuiderzeeziekenhuis in Lelystad. In een klein kamertje draait de wasmachine op volle toeren om het zweet uit de tientallen doktersjassen en verpleegstersuniformen te wassen. Nadat de kledingstukken onder de strijkbout zijn doorgehaald, verdwijnen ze in grote rekken. Klaar voor de volgende gebruiker.

Steffen Buikema uit Haaksbergen heeft vanmorgen vroeg een doktersjas uit het rek mogen vissen. Nog wat onwennig loopt hij in zijn nieuwe kledij door de gangen van het ziekenhuis. Een nietsvermoedende voorbijganger zou denken dat het vandaag het zijn eerste werkdag in het ziekenhuis is. Het is inderdaad zijn eerste dag in het Zuiderzeeziekenhuis. Maar injecties zal hij niet geven en met patiënten krijgt hij niets te maken.

Steffen is geen echte arts. Hij is figurant in Medisch Centrum West, het bekendste ziekenhuis van Nederland. Pathaloog anatoom T. Zijderveld meldt het kaartje op zijn borstzak. De Tros start komend seizoen met de zesde reeks van de razend populaire televisieserie. Op de bovenste verdieping van het ziekenhuis in Lelystad worden tot december bijna dagelijks de avonturen van dokter Erik Koning, dokter Jan van de Wouden, zuster Reini en zuster Ingrid opgenomen.

'Feest'

In zes jaar tijd zijn de ploegen van John de Mol, de Tros en het NOB een hecht team geworden. Het is volgens de crewleden een feest om mee te werken aan Medisch Centrum West. Afgelopen weekeinde zag de ploeg alle inspanningen beloond worden met de felbegeerde TeleVizierring. Medisch Centrum West was voor de derde maal genomineerd voor de televisieprijs.

Rinus Michels is vanaf het allereerste begin betrokken bij de serie. Hij zorgt ervoor dat er genoeg figuranten zijn. Dat is een hele klus. Niet om ze te vinden. Integendeel. Het is een klus om de grote belangstelling in goede banen te leiden.

Vandaag heeft Rinus Michels vijf figuranten onder zijn hoede. Twee patiënten en drie doktoren. Ze kijken hun ogen uit op de set. Terwijl Rinus in geuren en kleuren verhaalt over het dagelijks leven op de bovenverdieping, passeren Klaas Hofstra en Mark Klein Essink, alias Dick van Lennep en Jan van de Woude. Figurante Els Sloesarwij uit Almere doet alsof het haar koud laat. Even later bekent ze dat ze het 'natuurlijk interessant vindt om de acteurs in levenden lijve te zien. De eerste keer kijk je erg tegen ze op'.

Uit Limburg

Michels knipoogt. „Je maakt de gekste dingen mee. Uit het hele land komen mensen naar dit ziekenhuis om een rolletje te spelen in de serie. Ze bellen niet van tevoren. Nee, ze staan gewoon voor de deur. Laatst stonden hier twee meisjes uit Limburg op de stoep. Ze hadden van hun ouders als verjaardagscadeautje geld voor de treinreis gekregen. Ze moesten maar naar Medisch Centrum West gaan. Ook een meisje uit Zeeland dat tot twee keer toe van huis wegliep klopte bij ons aan. Ik heb haar ouders gebeld en er voor gezorgd dat ze weer veilig thuis kwam," vertelt Rinus.

De vijf figuranten schudden vol ongeloof hun hoofd. Gedwee lopen ze achter Rinus aan. In de gang ontstaat enige onrust als figurant Steffen uit de prullenbak bij het kopieerapparaat een kopie vist van een foto van Mark Klein Essink. „Hé, die is mooi. Daar laat ik straks een handtekening op zetten."

Steffen, die in het dagelijks leven kunstenaar is, hoopt dat door een klein optreden in Medisch Centrum West, het balletje gaat rollen. Nee, tekst heeft hij niet. Hij moet een paar keer door het beeld lopen. Het maakt hem allemaal niet uit. „Ik vind het prachtig om eens een kijkje achter de schermen te nemen."

De figuranten zijn duidelijk onder de indruk van de geoliede machine die Medisch Centrum West in al die jaren is geworden. Geen wonder dat televisiemakers uit verschillende landen naar Lelystad trekken om de kunst af te kijken. Het realiteitsgehalte in de serie is hoog omdat het decor helemaal echt is. De overbekende balie in Medisch Centrum West is een echte ziekenhuisbalie en de ziekenkamers zijn echte ziekenkamers. Het enige lastige van het levensechte decor is het wegwerken van de kabels en elektriciteitsdraden. In een studio zijn daar facaliteiten voor, maar in het Zuiderzeeziekenhuis niet. Daar moeten de plafonds steeds worden opengebroken om extra licht op te hangen.

Kleedsters

In een kamer, die oorspronkelijk voor vier zieken bedoeld is, zetelen de twee vaste kleedsters Ellen en Roos en make-up dame Elly. Op het bureau van Ellen ligt het continuïteitsboek van de serie. Volgens Ellen is het zo'n beetje de bijbel van Medisch Centrum West.

„Hierin houden we precies bij welke kleding de acteurs dragen in de verschillende scènes en vooral ook hoe ze het dragen," vertelt Eilen. Hangt de tas over de rechterschouder, heeft hij zijn trui in zijn broek en draagt hij zijn bril. De scènes worden kris kras door elkaar opgenomen en dan is het belangrijk voor de continuïteit dat je na drie weken nog weet wat de acteur droeg in een bepaalde scène.

Roos zit achter de naaimachine klaar om op het laatste moment nog een losgetornd naadje te stikken of een broekspijp een stukje korter te maken. „De kleding moet perfect zitten. Het is geen gezicht als een nieuwe acteur de slobberende jas van een oude speler aantrekt." De duizenden kledingstukken die voor de serie gebruikt worden hangen aan lange rekken tegen de muren. Een bloemetjesjurk van Lisa Messing naast een donkerrood overhemd van Erik Koning. Ellen en Roos weten feilloos wat van wie is.

Op een groot tv-scherm in de kledingkamer volgt Ellen de repetities en opnames van alle scènes. Ze houdt steeds in de gaten of de kleding nog goed zit en of de continuïteit van de serie niet in gevaar komt. „Kijk Mark Klein Essink heeft zijn doktersjas even uitgedaan," zegt Ellen naar het scherm wijzend. In een groene blouse zit hij achter het bureau in de internistenkamer. „Hij heeft het erg warm tijdens de repetities, dus wacht hij zolang mogelijk met het aantrekken van de jas. Wij houden in de gaten of hij zijn jas straks goed aantrekt. Of de mouwen niet toevallig afgerold zijn en of de kraag niet heel anders zit."

● *Paul de Leeuw is zaterdag om 23.19 uur op Nederland 3 terug met zijn Schreeuw.*

Vara gaat winter in met oude successen

Van onze rtv-redactie

HILVERSUM – De Vara gaat het nieuwe winterseizoen in met weinig nieuwe programma's. Waar de meeste collega-omroepen nieuwe series, praatprogramma's en spelletjes uit de kast halen, blijft de Vara oude successen zoals Lingo, Tien voor Taal, Sonja, De Verleiding en De Schreeuw van de Leeuw uitzenden. Dat bleek tijdens de presentatie van de winterprogrammering van de Vara.

Mediadirecteur Vera Keur liet enigszins opgelucht weten dat de Vara ondanks de bezuinigingen en zendtijdvermindering door de A-status van de VPRO en EO, op radio en televisie 'bijna alle gezichtsbepalende programma's heeft kunnen behouden'. De identiteit van de Vara zal volgens haar uit al die programma's stralen. „Met het opgaan van Achter het Nieuws in Nova is niet het hart van onze indentiteit verdwenen," aldus Keur.

De mediadirecteur benadrukte dat de kijker die op zoek is naar verstrooiing, ook op het derde net terecht kan. „Publieke omroep zijn schept ook verplichtingen naar dat brede publiek, dat overigens ook bereikt kan worden door andersoortige programma's dan Hitbingo. Je moet het publiek er toe bewegen te kijken naar programma's waar iets meer hersenactiviteit gevraagd wordt."

Zes dagen

In het nieuwe seizoen is de Vara zes dagen per week op tv. Alleen op de maandag zendt de omroep niet uit. De vaste Vara-avonden worden de woensdag, de donderdag en de zaterdag. Op de woensdagen herhaalt de omroep de Britse comedy-serie Daar Komen de Schutters, gevolgd door Lingo, Brand Meester, Tien voor Taal, Law and Order en Museumschatten. Na de jaarwisseling komen Twee voor Twaalf en Per Seconde Wijzer terug.

Op de donderdagen gaan George en Mildred en Kinderen voor Kinderen vooraf aan Cabaret. In Cabaret zijn de theaterprogramma's van Youp van 't Hek, Herman Finkers, Brigitte Kaandorp, Harrie Jekkers en Herman van Veen te zien. Astrid Joosten komt eind november op de donderdagavond terug met De Verleiding. Aan de formule van het programma wordt momenteel gesleuteld. Het programma krijgt een bredere opzet. Bureau Kruislaan is de titel van een 26-delige Nederlandse politieserie, die vanaf 8 oktober elke week te zien is.

Het begin van de zaterdag is voor de jeugd met herhalingen van Alfred J. Kwak en nieuwe afleveringen van Meneer Kaktus. De Flying Doctors gaat weer verder nadat deze zomer de eerste serie herhaald werd. Op zaterdag is het na Zeg 'ns AAA weer tijd voor Sonja. De opzet van haar programma verschilt van die in voorgaande jaren. Kijkers die hun hart willen luchten, kunnen bij Sonja terecht. Vanaf 3 oktober is ook Paul de Leeuw terug bij de Vara met zijn Schreeuw.

'Nederlanders houden van liedjes in de eigen taal'

Succes Renee de Haan begon na tegenslagen

DOOR ELS SMIT

BUSSUM – De 'Vuile Huichelaar' zal er altijd voor haar wezen. Nieuw is 'Ik heb met jou niks te maken'. En gezien het succes zal ook de recente single van Renee de Haan een kraker blijven. Zo is het Leven. Dat is tevens de titel van de cd die deze week uitkomt. „Zingen wat je zelf raakt: dan kan je geloofwaardig zijn. Dus niet dat je je opstelt van: ik heb een liedje en ik kan dat mooi zingen. De Waarheid: daar gaat het om."

Renee in tijgerprint, een schier onverslaanbaar slagschip. Aan het hoofd van haar eigen produktiemaatschappij. „Als er nu wordt gebeld, is het voor mij alleen. Als je bij een grote maatschappij zit, ben je een nummer."

De zaken in eigen hand. Ze heeft geleerd, sinds ze in 1988 doorbrak met voornoemde 'Vuile Huichelaar' en met 'Mannen.' Ze was toen al zeven jaar professioneel zangeres.

„Dat noemen ze 'een suikerjaar' en dat was '88 voor mij. Er waren jaren aan voorafgegaan van hard werken, van hopen en dan toch de teleurstelling. Tranen op je kussen. Omdat het weer niet is gelukt. En toen kwam de doorbraak. Je weet niet wat je overkomt. Je leeft in een roes. Je wordt overal gevraagd. Het geld, het kan niet op. Je kookt niet meer, want ach, wat geeft het: je gaat wel uit eten. Je wordt geleefd."

Leven in auto

„Ik leefde zowat in de auto. Ik sliep achterin. Soms had ik vijf optredens per dag. Moest ik aan m'n chauffeur vragen: 'Hoe heet die disco waar we nu staan?' Het is absurd. Maar het gaat over. Ja natuurlijk. Er komt een dag dat je hit geen hit meer is en dan nemen de aanbiedingen af. Dan kom je weer in het normale leven terug. Dat kan een klap zijn. Maar het is ook goed dat dat met je gebeurt. Je leert en wat je leert, kun je ook weer aan anderen doorgeven. Je moet doorgaan."

„Laatst kwam ik Astrid Nijgh tegen. God zij dank is ze weer terug, met een prachtige plaat. Ik ben op haar toegestapt en ik heb gezegd hoe blij ik was dat ze terug is. 'Meen je dat nou?' zei ze. En natuurlijk meen ik dat. Iedereen heeft wel eens tegenslag. Maar je moet leren dat een slechte week geen slecht jaar is. Maar je moet tegenslag hebben meegemaakt om de tekst van een lied geloofwaardig te brengen."

„Ook, juist in het Nederlands. Ik spreek vijf talen. Ik zou makkelijk in een vreemde taal m'n liedjes kunnen zingen. Maar dat doe ik niet. Ik weet hoe de Nederlandse liedjes leven bij de mensen. Het Nederlandse volk houdt van liedjes in de eigen taal. Ik heb thuis m'n radio geprogrammeerd op de regionale zenders. Dat kan tegenwoordig, hoef je niet steeds te zoeken. En wat hoor je: als het om verzoekplaten gaat, wordt er bijna alleen Nederlands aangevraagd. Of het ook leeft..."

„Gevoelige liedjes, zoals vroeger: mensen houden ervan. Tante Leen, Johnny Jordaan, Willy Alberti: die mensen hebben een indruk gemaakt... En ik durf gerust te zeggen dat André Hazes twaalf jaar geleden het Nederlandse lied een nieuwe impuls heeft gegeven. Gevoelige liedjes in een modern jasje. Zo zie ik het. En zo werk ik ook."

„Het Nederlandse lied leeft. In dat gevoel staat Nederland niet alleen. Als je naar Italië gaat – en ik ga daar nog vaak heen met vakantie – dan hoor je niet anders dan wat wij 'smartlappen' zouden noemen: gevoelige liedjes in de taal van het land. En het is heus niet iets van alleen oude mensen. Jonge mensen kennen ook de teksten van Nederlandse liedjes. Ze houden er ook van.

Mijn zoon is achttien. Die koopt platen van Conny Vandenbos. 'In Den Haag is een laan': schitterend. Dat zijn liedjes die over echte dingen uit het leven gaan. Want welke moeder heeft nooit met haar zoon in een laan gestaan, denkend over het leven."

„Liedjes: ze zijn zo belangrijk in een mensenleven. Iedereen heeft liedjes in z'n leven. Die eerste ontmoeting, een dineetje, noem maar op. Die dingen zijn verbonden met muziek. Ook Nederlandse. Hoe mij ten goede: je hebt Nederlandse muziek en Nederlandse muziek. Je hebt heel veel hosmuziek. Dat mag van mij ook bestaan. Op feesten is dat prima. Maar er zijn nog andere dingen in het leven."

„Natuurlijk kom ik ook op feesten. En dan begin je ook niet met liedjes over treurige dingen. Hoewel, soms, als je voelt dat het kan, dan zing ik ook over andere dingen en dan zie je toch de tranen over de wangen."

„Muziek: het kan zo veel losmaken. Ik zie best verwantschap met opera. Wij moesten thuis, in Amsterdam, vaak naar opera luisteren. En mijn vader zei dan: 'Nu vinden jullie het niet leuk, maar straks ga je het waarderen'. Hij had gelijk. Pavarotti: wat die man bewerkstelligt, ik vind het prachtig. Zelf ben ik een fan van Timi Yuro, van Tina Turner: wat dat mens doet. Ik koop videobanden van haar: ze is een fenomeen. En Edith Piaf, ook zo'n gigant. Ik bekijk de opnamen die van die mensen zijn gemaakt. Daar leer je zelf ook van. Ik raad jonge artiesten ook altijd aan: kijk naar mensen die je bewondert. Niet om ze na te doen, maar om van te leren."

Dat wat betreft het leren van het vak. Maar dan is daar nog het hoofdstuk: Leren van Het Leven.

„Dat kun je alleen door te leven. Het gevaar bestaat, zeker als je succes hebt, dat je vroeg of laat gaat glijden. Dat je, zeker als je ineens succes hebt, geen rekening houdt met wat er kan gebeuren. Dat je gaat leven van: morgen zien we wel weer. Hoeveel artiesten hebben nooit gespaard voor de dag dat ze niet meer zo veel kunnen optreden? Ik begrijp het wel. Als je altijd een baantje hebt gehad waarin je vijfhonderd gulden verdiende en je krijgt nu ineens vijfduizend gulden, dan denk je dat het niet op kan, dat het altijd feest is."

Grote mond

„Maar het kan anders lopen. En je moet vooral ook nooit denken dat je omdat je nu ineens bekend bent, lastig kunt gaan worden. Dat je tegen zaaleigenaren een grote mond kunt opzetten.

Dat gaat, als het iets minder goed gaat, tegen je werken. Bovendien schiet je er niks mee op. En, en dan is dan een ander advies: je moet altijd zorgen dat je wat dan heet 'bühne-klaar' bent.

Op de nieuwe cd van Renee staan twee liedjes waarvan ze de tekst zelf heeft geschreven. „Daarmee ben ik sinds kort begonnen. Zelf schrijven. Nu kan ik het, al kost het moeite. Nu durf ik het ook aan."

● *Renee de Haan: „Zingen wat je zelf raakt, dan kun je geloofwaardig zijn."* Foto: GPD

Driejarig contract nieuwslezers RTL4

HEERLEN – De nieuwslezers Loretta Schrijver en Jeroen Pauw hebben hun contract bij RTL4 met drie jaar verlengd. Net als in voorgaande jaren zullen ze, behalve een aantal bulletins die ze apart presenteren, samen het RTL4-Avondnieuws voor hun rekening nemen. Plaatsvervangend algemeen directeur Ruud Hendriks daarover: „Toen RTL in Nederland nog in de kinderschoenen stond, heb ik vaak gezegd dat niet altijd de sterren het station maken, maar dat ook het station sterren maakt."

Twaalf nominaties voor cd-trofee

GRONINGEN – Voor de nationale cd-trofee 1992 staan twaalf schijven kandidaat. Ze zijn uit een aantal van exact honderd geselecteerd door muziekkenners van alle omroepen en dag en weekbladen. De uiteindelijke keuze is aan het publiek. Men kan van het resultaat kennis nemen tijdens een tv-uitzending maandag 5 oktober.

De twaalf genomineerde cd's zijn van: het Limburgse hoempa-rockgezelschap Rowwen Heze, Angela (Groothuizen) & The Rude, Margriet Eshuijs, René Froger, Laura Fygi (easy listening jazz), de Haarlemse formatie Gotcha!, de popband Lois Lane, Robert Long, het Amsterdamse kwintet Scene met Nederlandstalige rock 'n' roll, Urban Dance Squad, de multi-instrumentalist Robby Valentine met zijn symforock en Henk Westbroek.

VOOR DE 16e KEER

6.000.- TOT 10.000.-

Merk, model, type	bwjr.	km ×1000	kleur
Saab 900	11-84	110	grijs
Fiat Panda ST	5-87	81	zilver
Toyota Corolla GL Diesel	10-83	151	zilver
Toyota Celica XT LB	9-83	158	wit
Toyota Corolla STW Diesel	6-85	132	blauw
Toyota Celica CP ST	6-83	81	groen
Toyota Carina DX Aut.	10-84	87	groen
Suzuki Swift GA	4-87	90	l.blue
Toyota Camry LB DX	11-85	104	groen
Toyota Carina DX	5-84	117	zilver
BMW 520i Aut.	6-82	140	groen
Honda Shuttle	2-84	120	wit
Toyota Corolla HB DX	1-85	95	l.blue
Toyota Corolla HB	4-85	86	groen
Toyota Starlet DX	3-87	106	wit
Volvo 340 DL	8-86	63	blauw

OPEL ASTRA 1.6i GL
3-'92, silverm., 10.000 km, 1e eigenaar, div. extra's: sportwielen (PS), (sch. kant), (centr.l), 1 jaar FC-garantie. fl 30.800,-
Nieuwprijs fl 35.800,-

EXTRA
Alle automobielen worden geleverd met de Nationale Auto Pas (NAP)

10.000.- TOT 15.000.-

Merk, model, type	bwjr.	km ×1000	kleur
Volvo 340 Aut.	4-87	78	rood
Alfa Romeo 75	4-85	93	wit
Honda Shuttle	2-84	120	wit
VW Golf Diesel	8-86	131	blauw
Mitsubishi Lancer GLX	10-86	95	blauw
Mitsubishi Colt GL	5-87	110	grijs
Toyota Carina GL	5-86	126	l.blue
Fiat Uno 45	8-88	34	beige
Toyota Starlet XLD	4-87	126	blauw
Volvo 340 DL	8-88	80	gray
Ford Escort CL 5-drs.	5-86	89	wit
Opel Corsa Swing	1-88	59	blauw
Peugeot 205 Accent	3-88	64	wit
Mazda 323 HB Aut.	6-87	70	wit
Honda Civic GL	5-87	86	zilver
Peugeot 205 XLD	2-89	124	zwart
Toyota Corolla GTi Coupé	3-84	91	wit
Toyota Corolla LB	6-87	93	groen
Opel Kadett N	11-88	62	rood
Opel Kadett S	7-86	73	blue
Toyota Corolla LB GL	0-86	47	beige
VW Golf CL	8-86	64	blauw
BMW 525i	3-86	140	groen
Toyota Lite-Ace Comm. B	6-89	40	wit
Alfa Romeo GTV V6	12-86	110	rood
Suzuki Swift GTi	11-88	63	wit

De Automarkt loopt van do. 1 t/m za. 10 okt. a.s. dagelijks van 9.00-18.00 uur donderdagavond koopavond zaterdags van 9.00-17.00 uur

First Class | Special Class | Economy Class

KLASSE OCCASIONS

15.000.- TOT 20.000.-

Merk, model, type	bwjr.	km ×1000	kleur
Fiat Panda I Aut.	2-91	16	wit
VW Polo CP GT	1-90	68	wit
Renault 19 GTS	6-89	65	rood
Peugeot 205 XS	9-88	76	gray
Toyota Celica Coupé ST	10-86	130	rood
Toyota Carina DX	1-88	74	grijs
Citroën C15 Bestel	2-90	37	rood
Toyota Hi-Ace Comm. KWD	10-87	90	rood
Ford Escort CL	9-89	50	grijs
Toyota Lite-Ace Comm.	1-89	80	wit
Toyota Starlet Friend	7-90	56	bla/gry
Honda Civic Sedan	1-88	65	wit
Mazda 626 LX	9-88	80	grijs
Peugeot 205 XL	7-90	20	zwart
Toyota Celica LB ST	2-87	120	wit
Toyota Corolla HB Aut.	8-88	50	wit
Opel Kadett Sedan	0-89	60	wit
Toyota Hi-Ace KWB D	5-89	90	wit
Suzuki Swift GS	1-90	29	rood
Toyota Carina XL Aut.	0-88	85	blauw
Suzuki Swift GL	9-91	10	blauw
Opel Kadett GT 1.6	2-87	70	wit
Suzuki Swift GA	2-91	50	wit
Toyota Corolla HB XL	10-88	80	blauw
Toyota Corolla SD XL	9-87	70	wit
Toyota Corolla HB XL 5-drs.	7-88	85	groen
Fiat Tipo E	10-89	40	wit
Toyota Corolla HB Sport	9-89	36	wit
Toyota Corolla LB XL	10-88	56	rood

EXTRA
EXTRA
UNIEK FINANCIERINGSAANBOD

20.000.- TOT 25.000,-

Merk, model, type	bwjr.	km ×1000	kleur
Nissan Sunny Coupé	8-89	68	rood
Volvo 440 GL	4-89	69	rood
Toyota Corolla LB		33	grijs
Saab 900 Turbo aut.	4-87	136	antrac.
Toyota Carina XL	6-89	77	wit
Toyota Carina XLi	4-89	65	gray
Volvo 440 GLT	1-89	80	wit
Toyota Starlet XL Aut.	10-90	10	rood
Mazda 626 GLX	4-89	50	rood
Toyota Starlet GLi	10-91	13	roodmic
Toyota Starlet XLi 5-drs.	10-91	2	d/gray
Toyota Camry XLi PS	5-89	48	wit
Toyota Celica ST	5-88	73	d/gray
Toyota MP2 GT	5-85	23	rood
VW Golf GL	3-89	60	blauw
Toyota Carina XLi	2-90	35	gray
Peugeot 205 XS	2-92	7	wit
Toyota Carina LB XL	10-89	40	wit
Toyota Hi-Ace LMB DC	4-90	31	wit
Toyota Carina Exiv	4-90	70	gr.green
Ford Escort CLX	1-91	15	s.rood
Citroën CX TD Limosine	1-88	150	bruin
VW Golf CL	1-91	23	zwart
Toyota Carina XLi	11-90	38	l.blue
Toyota Carina XLi	2-90	41	bla/gray
Toyota Corolla HB SXL	3-90	30	l.blue
Toyota Corolla HB SXL	11-90	53	wit
Toyota Corolla HB S	10-89	41	zwart
Toyota Corolla HB B+M	12-88	60	rood
Ford Sierra CL	6-89	72	zwart
Toyota Carina XL LB	9-89	37	d/gray
Honda Civic GLi HB	2-90	40	grijs
Mitsubishi Pajero TD	6-85	140	blauw
Citroën Reflex ZXi	10-91	10	wit
Toyota Landcruiser TD	6-86	110	zilver
Toyota Corolla LB XLi	7-90	60	rood
Toyota Carina XLi	5-90	36	beige

FORD ESCORT 1.6 CLX
1-'91, rood, 15.000 km, 1e eigenaar, div. extra's, 1 jaar FC-garantie. fl 23.800,-

25.000.- EN HOGER

Merk, model, type	bwjr.	km ×1000	kleur
Ford Sierra CLX	5-90	21	grijs
Mazda 626 HB GLX	6-91	18	purpleg.
Ford Scorpio GL 2.9 Aut.	3-89	93	blauw
Toyota Camry XLi PS	11-91	40	gray
Ford Escort Clipper	1-91	19	grijs
Toyota Carina Exiv Diesel	6-90	48	beige
Ford Escort Clipper	10-91	12	grijs
Rover Landr. 90 HT TD	4-90	55	groen
Toyota Celica LB STi	8-90	68	s.rood
Honda Accord EX Aut.	1-90	23	rood
Toyota Camry XLi Aut.	8-91	18	gray
Daihatsu Rocky TD	7-91	38	wit
BMW 318i Touring	11-89	45	rood
Mercedes 230 E	4-87	80	blauw
Toyota Celica STi B+M	4-90	56	wit
Jeep Wrangler 4.2	10-90	22	gray
Toyota Carina LB XLi	5-90	54	gr.green
Ford Escort CLX 1.6i	2-91	25	rood
Honda Legend XL	5-88	65	blauw
Suzuki Samurai Cabrio	8-91	23	gray
Toyota Carina LB Impact	11-90	32	roodmic
Toyota Landcruise TD	10-89	25	rood
Opel Astra GL 1.6i	3-92	10	zilver
Mazda 323F GLX	7-91	40	zwart
Toyota Carina LB XLi	1-92	11	gray
Toyota Carina XLi Exiv	8-92	3	wit
Audi 80E 2.0S	3-90	100	blauw
Mercedes 230 E	3-88	50	gray

Voor *f* 150,- afleveringskosten leveren wij u DE BESTE OCCASIONS
* incl. 10.000 km-beurt
* incl. garantiebewijs
* incl. kentekenregistratie
* incl. *f* 30.- brandstof
* incl. APK-keuring
* incl. auto gepoetst
* incl. deel III 1992

DIESEL + LPG

Merk, model, type	bwjr.	km ×1000	kleur
Toyota Starlet XLD	4-87	126	blauw
Toyota Corolla GL	10-83	151	zilver
Toyota Corolla Stationwagon	6-85	132	blauw
Toyota Carina DX	5-84	117	zilver
Toyota Carina Exiv	6-90	48	beige
Toyota Carina XL Diesel	1-89	175	antrac.
Toyota Lite-Ace Comm.	1-89	180	wit
Toyota Hi-Ace Comm. KWD	10-87	90	rood
Toyota Hi-Ace KWB D	5-89	90	wit
Citroën C15 Bestel	2-90	37	rood
Citroën CX TD Limosine	1-88	150	bruin
Daihatsu Rocky TD	7-91	38	wit
Peugeot 205 XLD	2-89	124	zwart
Rover Landr. 90 HT	0-90	55	groen
VW Golf 40Kw	8-86	131	blauw
BMW 525i	3-86	140	groen
Ford Siërra CL	6-89	72	zwart
Toyota Landcruiser TD	6-86	110	zilver
Mitsubishi Pajero TD	6-85	140	blauw

SAAB 900 TURBO AUTOMAAT
1-'87, antracietmet., 136.000 km, 1e eigenaar. fl 21.800,-

AUTOMATEN

Merk, model, type	bwjr.	km ×1000	kleur
Toyota Starlet XL Aut.	10-90	10	rood
Toyota Corolla HB Aut.	8-88	50	wit
Toyota Carina DX Aut.	10-84	87	groen
Fiat Panda I Aut.	2-91	16	wit
Ford Scorpio GL Aut.	3-89	93	blauw
Honda Accord EX Aut.	1-90	23	rood
Mazda 323 HB Aut.	6-87	70	wit
Saab 900 Turbo	4-87	136	antrac.
Suzuki Alto GX Aut.	3-84	75	blauw
Volvo 340 Aut.	4-87	78	rood

First Class | Special Class | Economy Class

KLASSE OCCASIONS

GRIJS KENTEKEN

Merk, model, type	bwjr.	km ×1000	kleur
Toyota Hi-Ace Comm. KWB	10-87	90	rood
Landrover 90 HT TD	4-90	55	groen
Toyota Lite-Ace Comm. Benz	6-89	40	wit
Toyota Landrover TD	6-86	110	zilver
Mitsubishi Pajero TD	6-85	140	blauw
Toyota Lite-Ace Comm. Diesel	1-89	80	wit
Toyota Hi-Ace KWB Diesel	5-89	90	wit
Toyota Hi-Ace LWB DC Benz.	4-90	31	wit
Citroën C15	2-90	37	rood
Daihatsu Rocky 2.8 TD	7-91	38	wit
Toyota Landcruiser TD	10-89	25	rood

GRIJS KENTEKEN SPOEDIG VERWACHT

Merk, model, type	bwjr.	km ×1000	kleur
Toyota Landcruiser 4.2 FRP	4-91	92	bl gray
Toyota Landcruiser Benz.	1-87	113	wit
Nissan Kingcab 4WD	0-88	110	rood
Suzuki SJ413 QJX	5-87	55	d blue

LANDROVER 90 HARDTOP TD
4-'90, green, 55.000 km, 4WD, 1e eigenaar
fl 29.800,- incl. BTW

Let op de speciale Oranje Automarktaktie *f* 1000.- kontantvoordeel

DEMONSTRATIEAUTO'S

Toyota Hi-Lux enkele cabine
2-w. drive, diesel, met poly-containercab., 1992, wit.
Speciale demoprijs.

Toyota Carina Exiv
met airco, sedan, wit, 3000 km. 1.6 16V m.i.-motor
Speciale demoprijs.

Toyota Starlet 1.3 i Friend
met diverse extra's, warm yellow, 6000 km. april 1992

Toyota Starlet 1.3 XLi
groenmet., sportwielen, 19.000 km. Speciale demoprijs

Toyota Camry 2.2 GLi 16V
red mica, 20.7000 km, stereo-install. Speciale demoprijs

Mengelers

SCHAESBERG
BAANSTRAAT 129
BIJ DRAF- EN RENBAAN

TEL. 045-318888

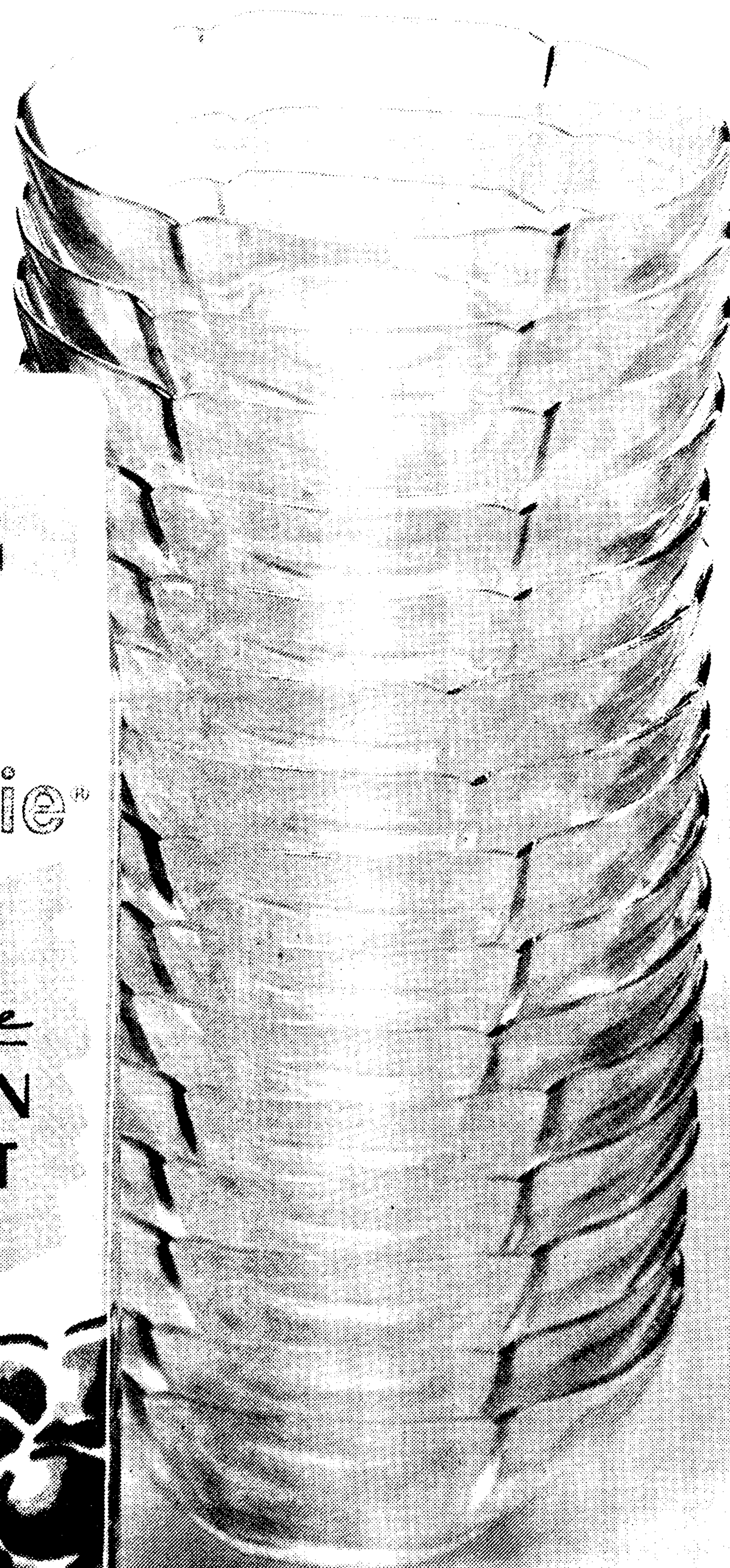
Gratis voor alle[s] prachtige schaaltjes

Spaar nu -alléén bij Jan Linders- in 3 dagen voor 6 of méér gratis pudding-schaaltjes bij verse Melkunie-produkten.

Bij aankoop van 'n literpak van onderstaande Melkunie-produkten ontvangt u een puddingschaaltje ter waarde van 95 cent gratis!*
Ook bij 2 halve literpakken of bekers ontvangt u zo'n pudding-schaaltje gratis.
De aktie is geldig zolang de voorraad strekt.

*Of de helft contant.

Melkunie volle caramelvla pak à 1 liter nu 2.10

Melkunie volle vanillevla pak à 1 liter nu 1.69

Melkunie volle vanillevla pak à 0,5 liter nu 1.15

Melkunie volle hopjesvla pak à 0,5 liter nu 1.40

Melkunie magere yoghurt met vruchten aardbeien, perziken of bosvruchten pak à 1 liter nu 2.50

Melkunie volle chocoladevla pak à 1 liter nu 2.10

Melkunie volle chocoladevla pak à 0,5 liter nu 1.30

Melkunie magere yoghurt met vruchten aardbeien, perziken of bosvruchten beker à 0,5 liter nu 1.45

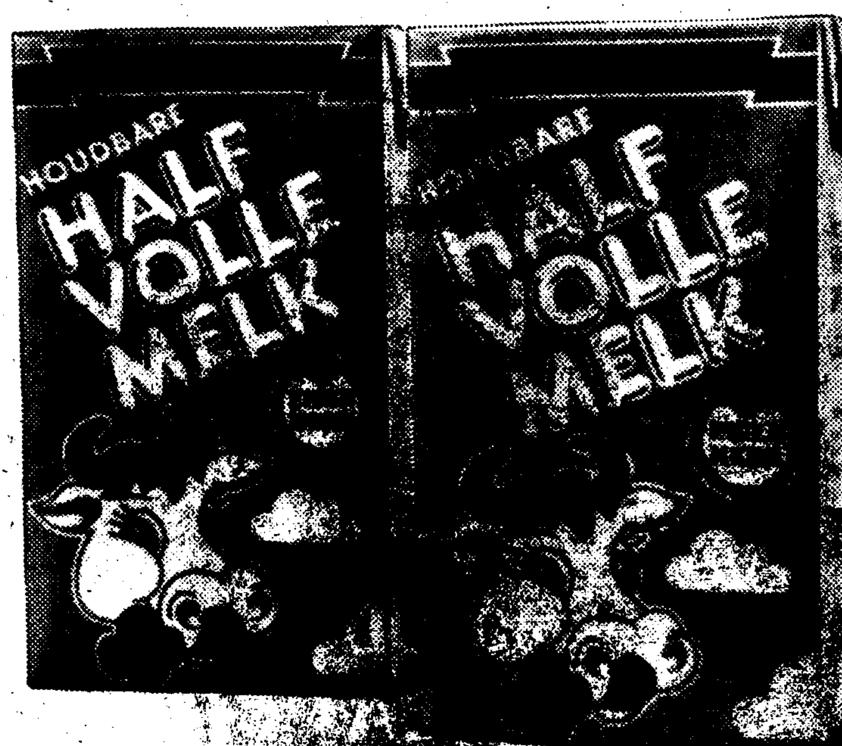
snoetjes, bij deze toetjes.

Perfekt Gelderse rookworst
225 gr ~~1.99~~ 1.65

v/d Pijl zilveruitjes
zoetzuur, glas à 0,75 liter ~~1.69~~ 1.29

Halfvolle UHT houdbare melk
doos à 12 × 1 liter ~~13.08~~
9.95

4-vruchtenvlaai
± 1250 gr ~~11.80~~ 10.00
6 zachte witte bollen ~~1.39~~ 1.00

5 × Hak groenten voor 99 cent per pot!
witte bonen ~~1.25~~ bruine bonen ~~1.25~~
rode bietjes, fijne gebroken sperzieboontjes of bladspinazie, pot à 370 ml ~~1.29~~ 99

Bona zachte tafelmargarine
kuip à 500 gr ~~2.10~~ 1.89

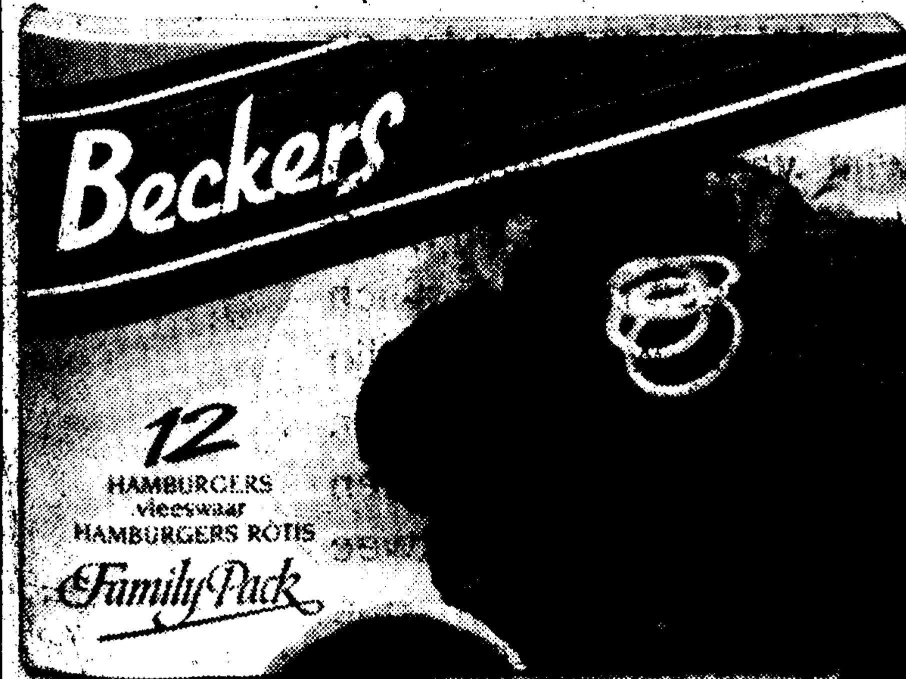
Vannacht gebakken!

Heel tijgerwitbrood, verpakt en voorgesneden ~~2.25~~	1.99
Heel boerenwit, verpakt en voorgesneden ~~2.10~~	1.99
Heel boerentarwe, verpakt en voorgesneden ~~2.25~~	1.99
Heel Tarvo Moutbrood, verpakt en voorgesneden ~~2.05~~	1.99
Heel Veluws volkoren, verpakt en voorgesneden	1.99
Heel melk-witbrood, verpakt en voorgesneden ~~2.19~~	1.99

Tilfood saté Madoera (kipfilet met satésaus) of Redjang (kipfilet met pangangsaus)
150 gram ~~2.45~~ 1.90

Knorr rundvleesbouillon
voor 6 liter ~~2.69~~ 1.98

Beckers Hamburgers
doos 12 × 75 gr ~~6.45~~
Nu 1.50 voordeel:
4.95

Westlite 30+ mild belegen, vers van 't mes of vacuüm verpakt
per 500 gr 7.45

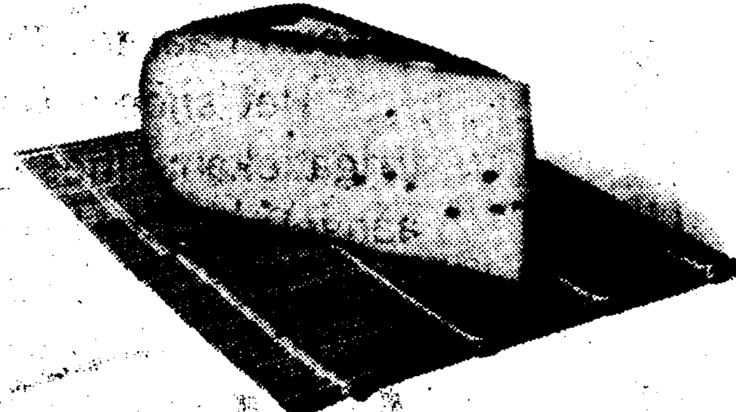

Bij aankoop van een van de 5 onderstaande produkten: 5,- korting èn gratis 'n schitterende badhanddoek!

100% katoen, 50 × 100 cm in luxe koker, exclusief bij Jan Linders. (Winkelwaarde 8.95)

Roomboter banketstaaf
pak à 2 × 100 gr ~~1.39~~ 1.00

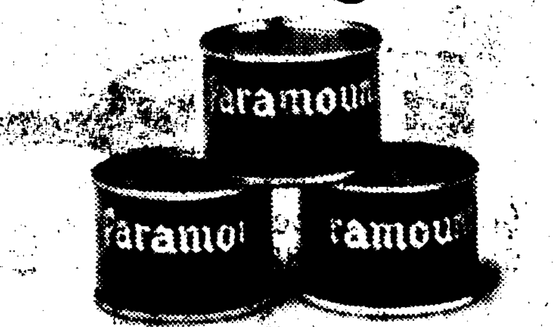
Cafeïnevrije koffie van Jan Linders
pak à 250 gr 2.69
Nu 2 + 1 gratis!

Great Ocean Fancy Pink zalm
blik à 200 gr ~~1.89~~ 1.39

Côte du Rhone Cesar '91
fles à 0,75 ltr ~~5.45~~
Nu 2 flessen
9.50

Maaslander
met 25% minder zout, vers van 't mes of vacuüm
per 500 gr verpakt 6.95

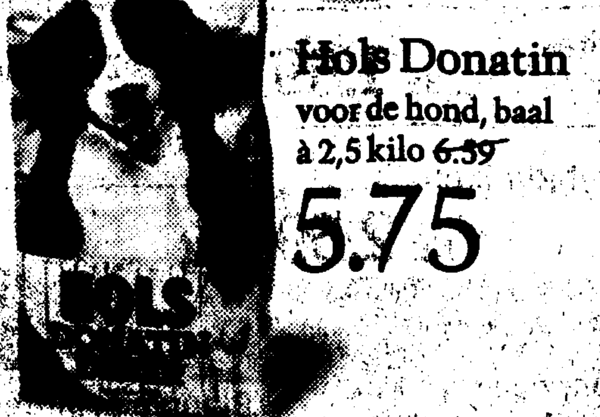
Sprite
1,5 liter in lichtgewichtfles
~~2.09~~
1.89

Paramount Italiaanse tomatenpuree
blikje à 70 gr ~~0.25~~ 15

In onze kaasboetiek:
Gommandise met kersenaroma, vers van 't mes, per 100 gr ~~2.25~~ 1.75

Ariël Ultra
pak à 3 kilo ~~24.99~~ 19.99
Ariël Color
pak à 3 kilo ~~24.99~~ 19.99
Dash Ultra
pak à 3 kilo ~~24.99~~ 19.99

Hols Donatin
voor de hond, baal à 2,5 kilo ~~6.39~~
5.75

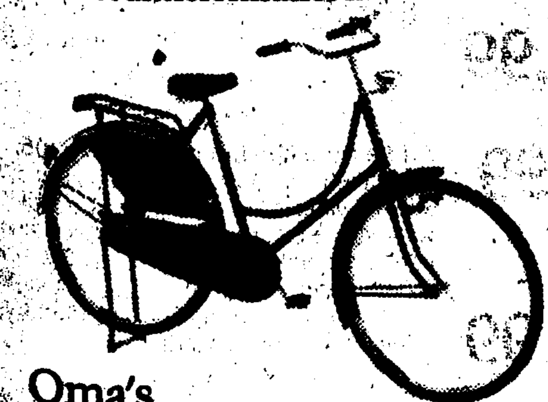
Gratis glas bij Sandeman sherry
medium of dry secco,
0,75 ltr ~~8.90~~ 8.39
Nu origineel sherry-glas gratis bij aankoop van 1 fles.

MARKTBERICHTEN

Noordhollandse bloemkool per stuk	1.95
Vers bamipakket ± 500 gr	1.75
Gemengde sla ± 200 gr	1.75
Eigenheimers 2½ kilo	1.75
Comice handperen 1 kilo	1.75
Cox Orange appelen 2 kilo	1.75
Kiwi's 4 stuks	1.75
Chiquita bananen 1 kilo	1.95

Doe mee met de Oma's cake-aktie en win één van de 4 Oma's fietsen!
Exclusief bij Jan Linders, zie het aktieformulier in de winkel.

Oma's roombotercake
400 gram ~~3.29~~ 2.89

Iglo boerenkool
pak à 450 gr
~~1.29~~
98

Fijne varkensfilet
aan 't stuk of gesneden, per kilo ~~21.50~~ 16.50
Hongaarse goulash 1 kilo ~~19.50~~ 16.90
Hencu kippe-drumsticks 1 kilo ~~10.80~~ 8.95
Slagers-balkenbrij 500 gr 2.95
Gevulde varkensfilet 500 gr 8.95

Vlaamse rauwe ham 100 gr ~~2.49~~ 1.95
Zwan palingworst 150 gr 1.95
Zwan leverkaas 150 gr 1.95
Zwan tongkaas 100 gr 1.95
Heel Limburgs slagers-cervelaatje ± 260 gr 4.50

Akties zijn geldig van donderdag 1 t/m zaterdag 3 oktober 1992

jan linders

't Allerbeste voor 'n vriendelijke prijs

Onze wijninkoper heeft zijn grenzen verlegd.

U weet natuurlijk dat Chili het land is waar de lama's vandaan komen. Maar wist u dat er ook wijn vandaan komt? En wat voor wijn. Neem bijvoorbeeld die van Undurraga, één van de oudste wijnhuizen van Chili.

Zijn wijngaarden liggen in het Maipodal ten zuiden van de Chileense hoofdstad Santiago. De wijnstokken groeien daar aan de voet van het Andesgebergte en op een hoogte van zo'n paar duizend meter.

Waarom we u vermoeien met al deze geografische bijzonderheden? Omdat dankzij die hoge ligging er in de wijngaarden van Undurraga bijna geen planteziekten voorkomen. De lucht is daar zo ijl, dat schimmels en ongedierte er moeilijk kunnen aarden.

't Is daar in dat Maipo-dal overigens zo droog (in Santiago valt jaarlijks niet meer dan zo'n 370 mm neerslag) dat de wijngaarden iedere dag besproeid moeten worden.

Dat gebeurt – u raadt 't waarschijnlijk al – met gesmolten sneeuw uit diezelfde Andes. Wist u trouwens dat de eeuwige sneeuw daar tot 7000 meter hoogte ligt?

Het sneeuwwater dat zich naar beneden stuwt, wordt in irrigatiekanaaltjes geleid die gedeeltelijk nog door de Inca's zijn aangelegd. Die kanaaltjes schijnen in die tijd zo functioneel te zijn gebouwd dat er nog steeds niets mis mee is. Voor de rest is de wijnbouw in Chili natuurlijk enorm met z'n tijd meegegaan. Zo hebben ze vooral de laatste jaren bij Undurraga veel geld gestoken in de modernste vinificatiemethoden en betere druivesoorten.

Dat proef je bijvoorbeeld aan de jongste Chardonnay. Die is in februari van dit jaar geoogst en nu al goed op dronk, nadat hij vier maanden op vat heeft liggen rijpen.

Een andere topwijn van Undurraga is de Selección Especial Cabernet Sauvignon. Hij heeft maar liefst drie jaar op vat liggen rijpen. Typisch iets voor mensen die van een wat zware wijn houden. Een mooie wijn is ook de Pinot Noir. Een volle rode, die veel weg heeft van een goede Bourgogne. Dan zijn er nog twee meer eenvoudige wijnen: een Sauvignon Blanc en een rode Cabernet Sauvignon. De rode wijn heeft anderhalf jaar op eiken vaten gerijpt. En dat geeft 'm een goede body en aroma.

De hele Chileense oogst van topwijnen uit Undurraga hebben we deze week bovendien in de aanbieding gedaan. Een extra reden, lijkt ons, om ook uw grenzen eens wat te verleggen.

Chardonnay 1992, fles 0.75 l. 10.95 **9.95**

Selección Especial Cabernet Sauvignon 1988, fles 0.75 l. **9.95***

Pinot Noir, fles 0.75 l. 9.95 **8.95**

Sauvignon blanc 1992, fles 0.75 l. 6.95 **5.95**

Cabernet Sauvignon 1990, fles 0.75 l. 6.95 **5.95**

Henry Lindeman Semillon Chardonnay 1992, 'n droge, witte, elegante wijn uit Australië, fles 0.75 liter 7.95 **6.95**

Henry Lindeman Shiraz Cabernet 1991, 'n droge, volle, rode wijn uit Australië, fles 0.75 liter 7.95 **6.95**

Cabernet Cinsault, 'n fruitige, droge, rode Bulgaarse wijn, fles 0.75 liter 5.95 **4.95**

Riesling Dimiat, 'n frisse, droge, witte Bulgaarse wijn, fles 0.75 liter 5.95 **4.95**

Franse kwaliteitswijnen. Rineau Bordeaux Superieur, 'n droge, rode niet te zware wijn, fles 0.75 liter 7.95 **6.95**

Rineau Côtes de Bourg, 'n karaktervolle, rode wijn, fles 0.75 liter 8.95 **7.95**

Rineau Médoc, 'n droge, rode wijn, fles 0.75 liter 9.95 **8.95**

Rineau Montagne St. Emilion, 'n soepele, droge, rode wijn, fles 0.75 liter 10.95 **9.95**

Rineau Lalande de Pomerol, 'n droge, krachtige, volle, rode wijn, fles 0.75 liter 13.95 **12.95**

AH Conqueror sherry, dry, medium dry of cream, fles 0.75 liter 6.95 **5.95**

Uit onze notenafdeling:

Pinda's in dop, zak 500 gram 3.49 **2.98**

Croky Zsa Zsa's + Guapo's, Conchita's + Guapo's of Zsa Zsa's + Chenchitas, dubbelpak 3.58 **2.69**

Kollumer kaas 48+, vers van 't mes of vacuüm verpakt, kilo 16.90 **14.90**

Gala koffie, snelfiltermaling, pak 500 gram 4.39 **3.69**
Win nu bij AH één van de CD's van Jaap van Zweden. (zie de folder in de winkel).*

"Franse kaas een feest met geur en kleur"

SOPEXA

Nu met 25% korting:

Vers van het mes: Brie Président 60+, 100 gram 2.49 **1.85**

Saint Albray 50+ of Chamois d'Or 62+, 100 gram 3.05 **2.29**

AH Blanche 50+, 100 gram 1.99 **1.49**

AH Roomboter stroopwafels, pak 240 gram 2.09 **1.69**

AH Chocolademelk, vol (2.15) of halfvol (1.95), pak 1 liter **1.65**

Chaudfontaine, orange of lemon, fles 1.5 liter 2.39 **1.99**

Yofresh Yogospread, diverse smaken, pot 300 gram 2.45 **2.19**

Baguettes, 2 stuks Nu **2.50**

AH Witte puntjes, verpakt 6 stuks 1.69 **1.29**

Hele witte asperges, blikje 250 gram 1.85 **1.59**

AH Biogarde stand of roer, 500 ml 1.59 **1.19**
Met Suske & Wiske spaarzegel

Mona toetje met room, vanille of chocolade, beker 200 gram .95 **.75**

Uit de bedieningsafdeling:

Westfaalse ham, 100 g **2.69**

Stegeman gebraden gehaktballen, 100 gram 2.45 **1.99**

Uit de diepvries:

AH Mini frites, zak 1000 gram 2.39 **1.69**

Knorr maaltijdmixen, diverse soorten, duopak Nu **2.59***
Bij AH: win één van de 50 Italiaanse kokkerelmanden (zie de folder).*

AH Bouillon, rundvlees, kip of tomaten, pot 0.34 liter 1.99 **1.69**

Lion Nuts, Bros, Crunch, pak 6 stuks **2.75**

Pacific, flacon 1.5 liter **2.69**

Driehoek natuurlijke reiniging, normaal of citroen, 2 flacons à 750 ml 5.98 **4.49***

Page keukenrollen, pak 3 rollen, 3e rol gratis **2.75***

Libero Step-by-Step, vernieuwd, diverse soorten, pak 22.98 **19.98**

AH Tandpasta, fluor of gel, 2 tubes à 75 ml Nu **3.49***

Panty's Zijdezacht, 15 denier, diverse kleuren en maten, per stuk 3.95 **3.35**

Bonne Louise, sappige handperen, kilo **1.49**

Blauwe pruimen, kilo **1.69**

Granny Smith, zak 1½ kilo **1.99**

Schouderkarbonade, 500 gram 6.99 5.49, kilo 12.99 **9.99**

Rosbief, 500 gram 12.99 10.99, kilo 24.99 **20.99**

Runderhart, kilo 7.50 **5.99**

AH Kipkarbonade, ca. 2000 gram **10.99**

Uit onze bloemenafdeling:

Plantenbakjes festival, keuze uit vele soorten, per stuk **9.**

AH Vaste Klanten Fonds

Steeds meer klanten leggen hun spaarz... in het AH Vaste Kla... Fonds. Neem uit de... kel even de broc... mee als u wilt w... hoe dat in z'n werk...

AH Service lijn: bel gratis 06 - 0305... De artikelen in deze advertentie kunt u in alle AH-winkels kopen, behalve de artikelen waar kleine cijfertjes bij staan. Die artikelen kunt u alleen kopen in AH-winkels waar een van die cijfers op de deur staat. Reclameprijzen gelden t/m zaterdag 3 oktober.
* Zolang de voorraad strekt.

's Lands grootste kruidenier blijft op de kleintjes letten.